Τό σπίτι τοῦ παιδιοῦ

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 16 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1953
ΕΤΟΣ Δ'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 74 (2)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν, Ἑταιρειῶν, Δήμων Δρ. 100.000
Κοινότητες καὶ Σχολεῖα .... » 50.000

Παιδιὰ Παιδοπόλεων καὶ συμμοριόπληκτα: 10.000 δρ. τὸ χρόνο. Ἄπορα παιδιά: Ἕνα χρόνο 15.000. Ἑξάμηνη 10.000. Τὰ εὔπορα. Ἕνα χρόνο: 25.000. Ἑξάμηνη 15.000.

Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

Ὁ Γεράσιμος Μαυροειδῆς μὲ ἐρωτᾶ: Ποῦ ὀφείλει τὸ ὄνομά της ἡ Κεφαλληνία;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Τὸ ὄνομα τῆς Κεφαλληνίας τὸ ἀναφέρει γιὰ πρώτη φορὰ ὁ Ἡρόδοτος. Κατὰ τὴν παράδοση ὁ Κέφαλος γενάρχης τῶν Κεφαλιδῶν τῆς Ἀθήνας ἔδιωξε ἀπὸ τὴ νῆσο τοὺς Τηλεβόας, ἐγκαταστάθηκε καὶ γίνηκε ὁ γενάρχης τῶν Κεφαλλήνων. Ἔδωσε δὲ καὶ στὸ νησὶ τὸ ὄνομά του.

Ὁ Ἰαβέρης μὲ ἐρωτᾶ: Πότε ἱδρύθηκε ἡ πρώτη χριστιανικὴ ἐκκλησία εἰς τὴν Εὐρώπη; Ποῖος ὁ ἱδρυτής αὐτῆς καὶ ποῦ ἵδρύθη;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἡ πρώτη χριστιανικὴ ἐκκλησία, ποὺ ἱδρύθη στὴν Εὐρώπη εἶναι ἡ τῶν Φιλίππων. Ἱδρύθηκε ἀπὸ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο στὰ 49 μ. Χ. Ἡ ἐκκλησία τῶν Φιλίππων ἦταν τὸ πρῶτο προπύργιο τοῦ χριστιανισμοῦ πρὸς κατάκτηση τῆς εἰδωλολατρικῆς Εὐρώπης.

Ὁ Φώτης Κομπορόζος μὲ ἐρωτᾶ: Ὁ Ὅμηρος ἦταν τυφλός;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Περὶ τοῦ βίου τοῦ Ὁμήρου ὑπάρχουν μυθώδεις παραδόσεις, μιὰ δὲ ἀπὸ αὐτὲς τὸν θέλει τυφλό. Ἡ παράδοση αὐτὴ στηρίζεται στὴ γνώμη τοῦ Θουκυδίδη ὁ ὁποῖος γράφει πὼς ὁ τυφλὸς ἀοιδὸς ποὺ ἐμφανίζεται στὸν ὁμηρικὸ ὕμνο πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα εἶναι ὁ ἴδιος ὁ ποιητής. Ὑπάρχει καὶ μιὰ πολὺ ἀνόητη ἐτυμολογία τοῦ ὀνόματος τοῦ Ὁμήρου ποὺ ἔχει σχέση μὲ τὴν ἰδέα πὼς ὁ ποιητὴς ἦταν τυφλός. Ὅτι δηλαδὴ τὸ «Ὅμηρος» προέρχεται ἀπὸ τὸ «ὁ μὴ ὁρῶν», δηλαδὴ ὁ μὴ βλέπων. Σήμερα οἱ ὁμηρισταὶ παραδέχονται πὼς πραγματικὰ ὁ Ὅμηρος ἦταν τυφλὸς στὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του.

Ὁ Γεώργιος Μπέλλος μὲ ἐρωτᾶ: Οἱ Ἅγιοι Τόποι ὑπάγονται στὴν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Οὐσιαστικῶς ὄχι ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἀλλὰ Ἕλληνες ὀρθόδοξοι κληρικοὶ ποὺ ἀπαρτίζουν τὸ «Ἁγίου τάφου ἱερὸν κοινὸν» ἢ «Ἁγιοταφικὴν Ἀδελφότητα», διοικοῦν καὶ τυπικῶς καὶ οὐσιαστικῶς τοὺς Ἁγίους Τόπους. Ὁ Ὅμιλος τῶν Ἑλλήνων μοναχῶν ποὺ ἀνήκουν στὴν Ἁγιοταφικὴ ἀδελφότητα ἀπαρτίζουν τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Ἱεροσολύμων. Πατριάρχης καὶ ἀρχηγὸς τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ ἡγούμενος τοῦ Ἁγιοταφικοῦ Μοναστηριοῦ. Ὁ Ναὸς τῆς Ἀναστάσεως εἶναι καθαρῶς Ἑλληνικὸς Ναὸς καὶ αἱ ἐπισκευαί του ἔγιναν πάντοτε μὲ Ἑλληνικὲς εἰσφορές. Ἤδη στὰ Ἱεροσόλυμα ἔχουν συσταθῆ καὶ ἄλλα Πατριαρχεῖα ὅπως τῶν Λατίνων, τῶν Κοπτῶν καὶ τῶν Ἀρμενίων. Εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως ἔχουν δικά τους διαμερίσματα. Ἡ ὅλη διοίκηση τοῦ Ναοῦ, καὶ τῶν μὴ ὀρθοδόξων διαμερισμάτων, ἔχει ἀνατεθῆ στὸν Σκευοφύλακα ποὺ ἀνήκει στὴν Ἁγιογραφικὴ Ἀδελφότητα καὶ εἶναι Ἕλληνας.

Ὁ Ἀλέξανδρος Μακρυλάκης μὲ ἐρωτᾶ: Εἰς ἕνα μέρος τοῦ κάμπου τοῦ χωριοῦ μου τὸ χῶμα εἶναι ἁλμυρό. Ποῦ ὀφείλεται τοῦτο;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἡ σύνθεση τοῦ χώματος ἢ καλύτερα τῶν ἐδαφῶν δὲν εἶναι παντοῦ ἡ ἴδια. Γι' αὐτὸ ἔχουμε ἐδάφη χαλικώδη, ἀμμώδη, ἀργιλλώδη κλπ. Τὰ χώματα περιέχουν σὲ μικρὲς ἢ καὶ σὲ μεγάλες ποσότητες καὶ ἅλατα. Κάποτε περιέχουν πολλὰ ἁλάτια καὶ τοῦτο ὀφείλεται σὲ διαφόρους λόγους τοὺς ὁποίους μόνο ἀπὸ ἐπιτόπιο ἔρευνα καὶ ἀνάλυση τοῦ χώματος μπορεῖ κανεὶς νὰ καθορίση.

Ὁ Δημήτριος Κασούμης μὲ ἐρωτᾶ: Ὁ χοῖρος σὲ πόσον καιρὸ μπορεῖ νὰ γεννήση καὶ ποιά εἶναι ἡ καλύτερη ράτσα;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὁ χοῖρος μπορεῖ νὰ γονιμοποιήση ἀπὸ ἡλικίας 4 ἕως 5 μηνῶν! Γεννάει δυὸ φορὲς τὸ χρόνο ἀπὸ τρία μέχρι δώδεκα χοιρίδια. Καλύτερες ράτσες εἶναι οἱ γιορκσάιρ καὶ βέρκσάιρ. Καὶ οἱ δυὸ ἀγγλικές. Εἶναι ἀλήθεια πὼς τὰ τελευταῖα χρόνια ἔχουν κάμει σπουδαίας προόδους στὸν τομέα τῆς ζωοτεχνίας τῶν χοίρων.

Ὁ Βασίλειος Ν. Γκάσης μὲ ρωτάει ποιὸς βρῆκε τὴν πρώτη μηχανὴ αὐτοκινήτου καὶ ποιὸς τὸ ποδήλατο.

Ἀ π ά ν τ η σ η: Αὐτοκίνητο 1) Ὁ Ἄγγλος φιλόσοφος Βάκων (1215 — 1294) εἶχε προβλέψει τὸ αὐτοκίνητο. Εἶχε δηλαδὴ πῆ πὼς κάποτε θὰ κατασκευαστῆ ὄχημα ποὺ θὰ μπορῆ νὰ τεθῆ σὲ κίνηση καὶ νὰ διατηρηθῆ σὲ κίνηση χωρὶς νὰ ὠθεῖται ἢ νὰ τραβιέται ἀπὸ ἄλογο ἢ ἄλλο ζῶο. 2) Στὸ 18ο αἰῶνα ὁ Χάουτς, μηχανικὸς ἀπὸ τὴ Νυρεμβέργη κατασκεύασε ἅμαξα ποὺ ἐκινεῖτο μὲ ἐλατήρια. Ἔτρεχε ἀπόσταση δύο χιλιάδων βημάτων σὲ μιὰ ὥρα. 3) Στὰ 1779 ὁ Γάλλος ἀεροναύτης Ζὰν Μπλανσὰρ κατασκεύασε αὐτοκίνητο μὲ ἐλατήρια γιὰ νὰ διασκεδάζη ὁ μικρὸς δούκας τῆς Ἀγκουλέμ. 4) Στὰ 1770 ὁ Ζοζὲφ Κυνιὸ ἀπὸ τὴ Λωραίνη ἔφτιασε τὸ πρῶτο ἀτμοκίνητο ὄχημα. 5) Στὸ 1868 ὁ Πιὲρ Ραβὲλ κατασκεύασε ὄχημα ποὺ ἐκινεῖτο μὲ πετρέλαιο. 6) Στὰ 1870 ὁ Ἀμεδαῖος Μπολὲ παρουσίασε ἀτμοκίνητο ὄχημα μὲ κινητῆρα δυνάμεως 15 ἵππων. Στὰ 1893 ἡ Ἑταιρία Ντὲ Ντιὸν καὶ Μπουττὸν κατασκεύασε τὸ αὐτοκίνητο μὲ βενζινοκινητῆρα. Καὶ αὐτὸ τὸ τελευταῖο αὐτοκίνητο εἶναι τὸ πρῶτο ποὺ στηρίζεται σὲ μηχανὴ ἐσωτερικῆς καύσεως.

Ποδήλατο. Στὶς ἀρχὲς τοῦ 19ου αἰῶνα ὁ Βαρῶνος Ντράϊς ἔφτιασε τὴ μηχανή του ποὺ τὴν εἶπε μηχανὴ «πρὸς δρόμον». Εἶχε περίπου τὴ μορφὴ τοῦ σημερινοῦ ποδηλάτου. Πάντως ἡ μηχανὴ Drais εἶναι ὁ πρόδρομος τοῦ ποδηλάτου. Τὸ πρῶτο ποδήλατο γίνηκε στὰ 1855 ἀπὸ τὸ Γάλλο Μυσώ. Στὰ 1875 ἐγίνηκε τελειοποιημένο τὸ πρῶτο δίκυκλο.

Ἡ Φωτεινὴ Δαύτον μὲ ρωτάει ποιὸς καὶ πότε ἀνεκάλυψε τὸ τηλέφωνο;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Στὰ 1876 ὁ Σκῶτος φυσικὸς καὶ ἠλεκτρολόγος Ἀλ. Γκράχαμ Μπὲλ — γεννήθηκε στὰ 1847 καὶ πέθανε στὰ 1922 — βρῆκε τὸ πρῶτο τηλέφωνο ποὺ χρησιμοποιήθηκε πρακτικά. Ὁ ἴδιος βρῆκε καὶ τὸ φωτόφωνο. Στὰ 1879 ὁ Θωμᾶς Ἔντισον ἐγκατάστησε τὸ πρῶτο τηλεφωνικὸ Κέντρο στὴν Εὐρώπη καὶ εἰδικὰ στὴν Ἀγγλικὴ πρωτεύουσα.

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

ΠΕΙΡΑΤΙΚΟΝ
(Σκίτσο Ν. Βανδώρου)

ΤΑ ΚΑΛΛΑΝΤΑ
(Σκίτσο τοῦ Πάνθηρα)

Ο ΜΠΕΚΡΗΣ
(Σκ. Δ. Παπαναστάση)

Ὁ Διόνυσος καὶ οἱ ἀπόκριες

Ὁ παπποὺς εἶναι τὶς ἡμέρες αὐτὲς στὰ κέφια του! Δὲν ἀφήνει περίσταση ποὺ νὰ μὴν καθήση ἔχοντας ὁλόγυρά του, τὰ τρία ἀγαπημένα του ἐγγόνια — τὸ Γιῶργο, τὴν Τασία καὶ τὸν Κωστάκη — ποὺ καθὼς ξέρουμε τὰ λατρεύει...

— Τοῦ παιδιοῦ μου τὰ παιδιὰ δυὸ φορὲς παιδιά μου, εἶχε πῆ προχθὲς στὸν παπᾶ τοῦ χωριοῦ, ποὺ τοῦ μίλησε γιὰ τὴν ἀγάπη του στὰ ἐγγόνια του.

—Ἐφέτος, εἶπε, σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ παπποὺς, ἔχουμε τὸ πιὸ πρώϊμο Πάσχα. Στὶς 5 Ἀπριλίου. Νωρίτερα Πάσχα δὲν ἔχουμε! Καὶ γιὰ νὰ γιορτάζουμε ἐφέτος τὴν Ἀνάσταση τόσο πρώϊμα, εἶπε ὁ παππούς...

— Θὰ ἔχουμε καὶ πρώϊμες ἀποκριές... Στὶς 25 τοῦ Ἰανουαρίου, παιδιά μου, ἀρχίζει τὸ τριώδιο καὶ καθὼς ξέρετε τὸ τριώδιο εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς Ἀποκριᾶς καὶ τοῦ καρναβαλιοῦ!

— Εἶχαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες καρναβάλι, παπποῦ; ρώτησε ἡ Τασία.

— Καρναβάλι, βέβαια, ὅπως τὸ ἔχουμε ἐμεῖς σήμερα, δὲν εἶχαν. Ἀλλὰ τὰ Διονύσια ἡ γιορτὴ τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων ἦταν καὶ ἕνα εἶδος καρναβαλιοῦ. Τὰ «ἐξ ἁμάξης» τῶν Ἀρχαίων Ἀθηναίων γίνονται καὶ σήμερα. Κι' οἱ «μασκαράδες» μεταμφιεσμένοι, τρέχουν μὲ τὸ ἁμάξι τους καὶ κοροϊδεύουν τὸν κόσμο. Καὶ τὸ κακὸ εἶναι πὼς κανένας δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διαμαρτυρηθῆ γιὰ τὰ πειράγματα καὶ τὶς ἐνοχλήσεις.

— Καὶ γιατί τὰ ἔλεγαν Διονύσια; ρώτησε ἡ Τασία.

— Γιατὶ ὅλες αὐτὲς οἱ γιορτὲς γίνονταν γιὰ νὰ τιμήσουν τὸ Διόνυσο τὸ θεὸ τοῦ Ἀμπελιοῦ, τοῦ κρασιοῦ, τῶν θεατρικῶν παραστάσεων, ἢ καλλίτερα τῆς κωμωδίας, καὶ τοῦ γλεντιοῦ, τοῦ χαρμόσυνου πανηγυριοῦ.

— Ποῦ γεννήθηκε, παπποῦ ὁ Διόνυσος; ρώτησε ὁ Γιῶργος.

Ἡ μυθολογία στὸ σημεῖο αὐτὸ τὰ κάνει λίγο θάλασσα, εἶπε ὁ παπποὺς. Ὀκτὼ εἶναι οἱ Διόνυσοι ποὺ μᾶς ἐμφανίζει ἡ παγκόσμια μυθολογία! Ὁ ἕνας γιὸς τοῦ Δία καὶ τῆς Περσεφόνης, ὁ δεύτερος γιὸς τοῦ Δία καὶ τῆς Ἰοῦς, ὁ τρίτος τοῦ Καπρίου, ὁ τέταρτος τοῦ Δία καὶ τῆς Σελήνης, ὁ πέμπτος τοῦ Νύσου καὶ τῆς Θεώνης, ὁ ἕκτος τοῦ Ἄμμωνος καὶ τῆς Ἀμάλθειας, ὁ ἕβδομος τοῦ Δία καὶ τῆς Δήμητρας, καὶ ὁ ὄγδοος ὁ νεώτατος γιὸς τοῦ Δία καὶ τῆς Σεμέλης.

Μὰ φαίνεται πὼς ὁ Διόνυσος γιὰ τὸν ὁποῖον μιλοῦμε εἶναι ὁ ὄγδοος, τὸ παιδὶ τοῦ Διονύσου καὶ τῆς Σεμέλης, θυγατέρας τοῦ Κάδμου τοῦ βασιλιᾶ τῆς Θήβας.

Ὅταν ἐπρόκειτο νὰ γεννηθῆ ὁ Διόνυσος ἀπὸ τὴ Σεμέλη, ἡ Ἥρα πῆρε ἀπόφαση νὰ καταστρέψη καὶ τὴ μητέρα καὶ τὸ παιδί της. Φώναξε τὴ Σεμέλη, τῆς ἔδειξε ἀγάπη ἰδιαίτερη καὶ τῆς εἶπε:

— Γιατί καλή μου κόρη, ὁ Δίας δὲν ἔρχεται στὸ σπίτι σου, μὲ ὅλη του τὴ θεϊκὴ πανοπλία; Γιὰ φαντάσου Σεμέλη, πῶς θὰ λάμψη τὸ σπίτι σου καὶ θὰ ζηλέψουν οἱ γειτόνισσές σου ἂν δοῦνε τὸν Δία νὰ ἔρχεται στὸ σπίτι σου μὲ τὰ θεϊκά του παράσημα, τὶς ἀστραπές του, τὶς βροντές του, τοὺς κεραυνούς του. Γιὰ σκέψου τί μεγάλη χαρὰ γιὰ σένα ἂν ὁ Δίας ἔρθη στ' ἀρχοντικό σου μ' ὅλη του τὴν οὐράνια μεγαλοπρέπεια! Ἦταν δόλια τὰ λόγια αὐτὰ τῆς Ἥρας. Μὰ ἡ ἄτυχη ἡ Σεμέλη δὲν ὑποψιάστηκε τίποτα. Πῆραν μάλιστα πολὺ ἀέρα τὰ μυαλά της ὅταν σκεφτόταν πῶς... μιὰ μέρα θὰ ἔμπαινε στὸ σπίτι της ὁ Δίας μεγαλόπρεπος... Καὶ πῶς τὴν ἄλλη μέρα ὅλη ἡ Θήβα, θὰ μιλοῦσε μὲ θαυμασμὸ γι' αὐτή...

— Μὰ δικαιολογημένα παπποῦ, δὲν θὰ ἦταν περήφανη ἡ Σεμέλη ἂν ὁ Δίας τῆς ἔκανε ἐπίσκεψη ὅπως ζοῦσε στὰ ἀνάκτορά του στὸν Ὄλυμπο...

—Ὄχι παιδιά μου! Οἱ ἄνθρωποι δὲν πρέπει νὰ κυριεύωνται ἀπὸ τὴν ματαιοδοξία. Ἡ Ἥρα ἀκριβῶς αὐτὸ τὸ ἀνόητο συναίσθημα φύσηξε μὲ τὰ λόγια της μέσα στὴν ψυχὴ τῆς Σεμέλης. Καὶ οἱ ἄνθρωποι ὅλοι, ἰδίως οἱ γυναῖκες, πέφτουν πολλὲς φορὲς θύματα τῆς ματαιοδοξίας τους!

— Μὰ καταστράφηκε ἐξ αἰτίας αὐτοῦ ἡ Σεμέλη...

— Μὴ βιάζεσθε καὶ θὰ σᾶς πῶ τὴν ἱστορία αὐτὴ μὲ τὴ σειρά της...

Ὅταν, λοιπόν, τὴν ἄλλη μέρα ὁ Δίας πῆγε νὰ ἐπισκεφθῆ τὴ Σεμέλη αὐτὴ τοῦ ζήτησε γιὰ χάρη, τὴν ἄλλη φορὰ νὰ ἔρθη μὲ ὅλη του τὴν ὀλυμπιακὴ μεγαλειότητα. Προσπάθησε ὁ Δίας νὰ τὴν μεταπείση, ἀλλὰ ἡ Σεμέλη τοῦ εἶπε πὼς ἔτσι θὰ τῆς ἔδειχνε τὴν ἀγάπη του.

Καὶ πραγματικὰ στὴν ἄλλη ἐπίσκεψη ὁ Δίας μπῆκε στὸ παλάτι τοῦ Κάδμου κρατώντας στὸ χέρι ὅλα τὰ θεϊκά του σύνεργα!

Μὰ μόλις τὸν εἶδε ἡ Σεμέλη, θαμπώθηκε ἀπὸ τὶς φωτιὲς τοῦ κεραυνοῦ καὶ τῶν ἀστραπῶν καὶ ἔπεσε πεθαμένη! Καὶ τότε ὁ Δίας ἀπέσπασε ἀπὸ αὐτὴ τὸ παιδί, τὸ γιό του, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἦταν ἀκόμη καιρός του νὰ γεννηθῆ τὸν ἔραψε μέσα στὸ πόδι του!

Ἔτσι ὁ Διόνυσος βγῆκε ἀπὸ τὸ μηρὸ τοῦ Δία ὅπως ἡ Ἀθηνᾶ βγῆκε ἀπὸ τὸ κεφάλι του! Γιὰ τοῦτο καὶ ὁ Διόνυσος λέγεται καὶ Διμήτωρ.

— Δηλαδή; ρώτησε ἡ Τασία.

— Τὸν εἶπαν ἔτσι, Διμήτορα δηλαδή, γιατὶ εἶχε... δυὸ μητέρες.

— Καὶ πῶς βγῆκε ἀπὸ τὸ πόδι τοῦ Δία ρώτησε ὁ Κωστάκης.

—Ἄλλοι λένε πὼς ὁ Δίας ἔλυσε τὰ ράμματα κι' ἔβγαλε ἀπὸ τὸ μηρό του τὸ βρέφος. Ἄλλοι ὅμως λένε πὼς ὁ Διόνυσος εἶχε δυὸ κέρατα στὸ κεφάλι του. Καὶ μ' αὐτὰ ἐτρύπησε τὸ δέρμα τοῦ Δία καὶ βγῆκε. Γιὰ τοῦτο μάλιστα λένε πὼς τὸ ἀρχικὸ ὄνομα τοῦ Διονύσου ἦταν Διόνυξος.

— Δηλαδή; ρώτησε πάλι ἡ Τασία.

—Ὁ νύξας τὸν Δία.

— Καὶ τί θὰ πῆ νύξας; ξαναρώτησε.

— Εἶναι ἀπὸ τὸ νύσσω, ποὺ θὰ πῆ: κεντάω μὲ ὀξὺ ὄργανο. Κεντρίζω, σουβλώ, ἀγκυλώνω! Διόνυξος λοιπὸν εἶναι ἐκεῖνος ποὺ τρύπησε, ποὺ κέντησε, ποὺ κέντρισε τὸ Δία. Καὶ ἀπὸ Διόνυξος ἔγινε Διόνυσος!

Δὲν εἶναι ὅμως μονάχα αὐτὰ τὰ κοσμητικὰ ἐπίθετα τοῦ Διονύσου. Τὸν λένε καὶ Πυριγενῆ. Διότι λέει ὅταν ὁ Δίας μπῆκε μέσα στὸ σπίτι τῆς Σαμέλης ὁ Διόνυσος παρ' ὀλίγον νὰ κατακαῆ ἀπὸ τὶς φλόγες.. Καὶ ἴσως θὰ καιόταν ἐὰν ἀπὸ τὴ γῆ δὲν ἐβλάσταναν δροσεροὺς βλαστοὺς οἱ κισσοὶ ποὺ βρίσκονται στοὺς στύλους τοῦ σπιτιοῦ (κίονας). Γι' αὐτὸ τὸν εἶπαν καὶ Διόνυσο τὸν Περικιόνιο. Τὸν λένε ἀκόμη Διόνυσο Μηρορραφῆ. Ἐπειδὴ ὁ Δίας ἔρραψε τὸ μηρό του ὅταν ἔβγαλε ἀπὸ μέσα τὸ γιό του. Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἄλλος μῦθος γύρω ἀπὸ τὴ γέννηση τοῦ Διονύσου!

— Θὰ μᾶς τὸν διηγηθῆς παπποῦ; ρώτησε ὁ Γιῶργος.

— Αὐτὸ ἀκριβῶς θὰ κάνω! Ὅταν ἡ Σεμέλη γέννησε τὸ βρέφος, ὁ πατέρας της ὁ Κάδμος, θύμωσε τόσο πολὺ ποὺ ἅρπαξε τὴν κόρη του καὶ τὸ γιό της καὶ τοὺς ἔβαλε σὲ μιὰ λάρνακα, καὶ τὴν ἔρριξε στὴ θάλασσα... Τὰ κύματα τὴν ἐξέβρασαν στὶς ἀκτὲς τῆς Λακωνίας κοντὰ στὴν πόλη Ὀρεάτη, ἡ ὁποία ὠνομάστηκε γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ Βρασιάς!

— Καὶ γιατί Βρασιάς; ρώτησε ὁ Γιῶργος!

—Ἔτσι ἔλεγαν τὰ ἀντικείμενα, εἶπε ὁ παπποὺς ποὺ ἀπὸ τὴν τρικυμία ἐξεβράζοντο στὶς ἀκτές της. Καὶ ἀπὸ τὸ ἐκβράζω ἔγινε τὸ Βρασιάς. Καὶ ὅταν οἱ Βρασιᾶτες βρῆκαν τὴ λάρνακα καὶ τὴν ἄνοιξαν, εἶδαν μέσα νεκρὴ τὴ Σαμέλη μὰ ζωντανὸ τὸ παιδί της. Καὶ αὐτὴν τὴν ἔθαψαν μὲ ὅλη τὴ μεγαλοπρέπεια ποὺ ταίριαζε σὲ μιὰ βασιλοπούλα, καὶ ἀγαπημένη φίλη τοῦ Δία, τὸ δὲ παιδὶ ἀνέθρεψαν μὲ κάθε ἐπιμέλεια! Ὅταν δὲ κάποτε ἔφθασε ἐκεῖ ἡ Ἰνώ, ἀδελφὴ τῆς Σεμέλης, πῆρε τὸ παιδί, καὶ τὸ ἀνάθρεψε μὲ κάθε μυστικότητα σὲ κάποιο ἄντρο κοντὰ στὴν πόλη τὴν Βρασιάδα. Καὶ γι' αὐτὸ ὅλη ἡ πεδιάδα γύρω στὸ ἄντρο ἐλέγετο κῆπος τοῦ Διονύσου!

Λένε ἀκόμη πὼς ἡ Μάκρις θυγατέρα τοῦ Ἀρισταίου ἀνάθρεψε τὸν Διόνυσο στὴν Κέρκυρα, μέσα σὲ σπηλιὰ μὲ δυὸ πόρτες. Γι' αὐτὸ καὶ εἶπαν τὸν Διόνυσο Διθύραμβο... Καὶ γι' αὐτὸ ἔλεγαν διθύραμβο ἕνα εἶδος τραγουδιοῦ ποὺ τὸ τραγουδοῦσαν στὴν ἀρχὴ πρὸς τιμὴν τοῦ Διονύσου!

Ἀλλὰ ἡ συζήτηση παπποῦ καὶ παιδιῶν συνεχίζεται κι' ἐμεῖς θὰ χρειαστῆ νὰ τὴν παρακολουθήσουμε στὸ ἄλλο φύλλο.

Α. Κ. Μ.

ΕΞΑΨΑΛΜΟΣ!!!;;;

Γειά σου λεβέντη Ἑξάψαλμε χοιροβοσκὲ τῆς στήλης γιὰ δῶρο τώρα στὶς γιορτὲς στὴ φίλη σου τὴ Ντολορὲς χοιρόπουλο νὰ στείλῃς!!!

(Σκίτσο Κων. Τσιάρα)

Τό Περίεργο ΑΣΤΕΡΑΚΙ

Τὸ ὅ,τι ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους ὑπάρχουν πολλοὶ ποὺ εἶναι περίεργοι, αὐτὸ εἶναι παληὰ ἱστορία. Ἔτσι ἦταν πάντα κι' ἔτσι εἶναι καὶ σήμερα καὶ θὰ εἶναι καὶ στὸ μέλλον. Ἡ ἱστορία ὅμως ποὺ θὰ διηγηθοῦμε μᾶς δείχνει πὼς δὲν εἶναι μονάχα οἱ ἄνθρωποι περίεργοι. Καμμιὰ φορὰ εἶναι καὶ τ' ἀστέρια περίεργα. Καὶ θέλουν νὰ μάθουν τί γίνεται κάτω στὴ γῆ. Ἀκοῦστε λοιπὸν παιδιὰ τί εἶδε καὶ τί ἄκουσε ἕνα περίεργο ἀστεράκι.

Πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια, βρισκότανε ἀνάμεσα στὰ ἀναρίθμητα ἀσημένια ἀστέρια ἐκεῖ ψηλὰ στὸν οὐρανὸ ἕνα τόσο δὰ μικρὸ ζωηρὸ καὶ λαμπερὸ ἀστεράκι, ποὺ δὲν ἦταν καθόλου εὐχαριστημένο νὰ βλέπη ἀπὸ τόσο μεγάλο ὕψος, τί γινότανε κάτω στὴ γῆ. Εἶχε βαρεθῆ πιὰ νὰ τρέχη ἀπὸ τὴν μιὰ ἄκρη τ' οὐρανοῦ στὴν ἄλλη. Τὸ εἶχε κάνει χιλιάδες φορὲς κι' ἔβλεπε τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια ἀστέρια, τοὺς ἴδιους ἥλιους, τὰ ἴδια σύννεφα. «Οὔφ, τί πλήξη, σκεφτόταν, ἂς μποροῦσα νὰ κατέβω, γιὰ μιὰ φορὰ μονάχα κάτω στὸν ὄμορφο κόσμο!».

Μιὰ χειμωνιάτικη νύχτα λοιπὸν παρουσιάστηκε μπροστὰ στὸν καλὸ Θεὸ καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τὸ ἀφήση νὰ κατέβη στὴ γῆ γιὰ νὰ δῆ πὼς ἦταν ἐκεῖ κάτω οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ ζῶα, τί λέγανε καὶ τί κάνανε.

Ὁ καλὸς Θεὸς χάϊδεψε σκεπτικὰ τὰ μακριὰ λευκά του γένια, χαμογέλασε μὲ καλωσύνη καὶ εἶπε:

— Καλά. Μπορεῖς νὰ πηδήσης κάτω σὰν διάττοντας. Κύτταξε ὅμως νὰ τυλιχτῆς καλὰ μ' ἕνα ζεστὸ πανωφόρι, γιατὶ αὐτὸν τὸν καιρὸ κάνει πολὺ κρύο στὴ γῆ. Κι' ἅμα φτάσης μπορεῖς νὰ πάρης ὅ,τι μορφὴ σ' ἀρέσει, γιὰ νὰ μὴ σὲ γνωρίση κανένας ποιὸ εἶσαι. Μεῖνε ὅσο θέλεις, σὰν γυρίσης ὅμως, θὰ μᾶς πῆς μὲ τὸ νὶ καὶ σῖγμα τί εἶδες καὶ τί ἄκουσες.

Τὸ ἀστεράκι ἔκανε ἕνα θεόρατο πήδημα ἀπ' τὴ χαρά του, κι' ὅσα παιδιὰ προσέξανε τότε, εἶδαν ἕναν φωτεινὸ καὶ λαμπερὸ διάττοντα νὰ φωτίζη τὴν παγωμένη ἐκείνη νύχτα τοῦ Δεκέμβρη.

Ἔτσι ἔφτασε κάτω στὴ γῆ χωρὶς νὰ πάθη τίποτα, τυλιγμένο στὸ ζεστό του πανωφόρι. Ἀνέβηκε γιὰ λίγο σ' ἕνα ψηλὸ βουνὸ καὶ στάθηκε συλλογισμένο. Σὲ τί τάχα θἄταν καλλίτερα νὰ μεταμορφωθῆ γιὰ νὰ πλησιάση εὐκολώτερα στὰ σπίτια ποὺ καθόντουσαν οἱ ἄνθρωποι; Ἄχ! τὸ βρῆκε. Σὲ γάτο. Καὶ χωρὶς νὰ χάση καιρὸ μεταμορφώνεται σ' ἕνα ὁλόμαυρο ὄμορφο γάτο καὶ κατηφορίζει στὴν πιὸ κοντινὴ πόλη. Πηδάει ἀπὸ σκεπὴ σὲ σκεπή, βλέπει δεξιά, βλέπει ἀριστερά. Ἀκούει ἕνα μεγάλο ρολόϊ νὰ χτυπᾶ ἐννιὰ φορές. Τί ὄμορφα ποὺ εἶναι ὅλα. Στολισμένα τὰ σπίτια, φωτισμένα τὰ τζάμια, κόσμος στοὺς δρόμους μὲ γιορτινὰ φορέματα. Πηδάει ἀπ' τὰ κεραμίδια καὶ στέκει μπροστὰ σὲ μιὰ φωτισμένη βιτρίνα. «Μπᾶ; Ἔχει κι' ἐδῶ κάτω ἀστέρια;» ἀναρωτιέται βλέποντας κάτι χρυσᾶ κι' ἀσημένια ἀστέρια ἀνάμεσα σ' ἕνα σωρὸ ἄλλα γιαλιστερὰ στολίδια.

—Ἄχ, θὰ μποροῦσα κι' ἐγὼ ἐδῶ μέσα νὰ εἶμαι αὐτὸ ποὺ εἶμαι. Οὔφ δὲν μ' ἀρέσει νὰ μείνω γάτος.

Γρήγορα γρήγορα ξαναγίνεται ἀστεράκι, χώνεται στὸ μαγαζί, καὶ κάποια ὥρα ποὺ ὁ ὑπάλληλος ἄνοιξε τὴ βιτρίνα, γλυστράει ἐκεῖ μέσα καὶ τρύπωσε σ' ἕνα κουτὶ μαζὺ μὲ τ' ἄλλα ἀστεράκια, ἔτσι ποὺ ἦταν ἀδύνατο νὰ ξεχωρίση κανεὶς πιὸ ἦταν ἀληθινὸ καὶ πιὸ ψεύτικο.

Δὲν πέρασε πολὺ ὥρα, κι' ἕνας κύριος μπῆκε στὸ μαγαζὶ καὶ ζήτησε στολίδια γιὰ τὸ δέντρο. Τοῦ ἄρεσε τόσο πολὺ τὸ ἀστεράκι ποὺ τὸ ἀγόρασε ἀμέσως. Σὲ λίγο βρισκόταν σ' ἕνα ζεστὸ ὁλόφωτο σπίτι. Σὲ μιὰ ἄκρια εἶδε ἕνα καταπράσινο ἔλατο. Ὁ κύριος ἄνοιξε τὸ κουτὶ πῆρε μὲ προσοχὴ τὸ ἀστέρι καὶ τὄβαλε ψηλὰ ψηλὰ στὴν κορφὴ τοῦ δέντρου. Ὕστερα ἦρθε καὶ μιὰ νέα γυναῖκα, καὶ τότε ἄρχισαν κι' οἱ δυὸ νὰ στολίζουν τὸ δέντρο.

Τὸ ἀστεράκι δὲν χόρταινε νὰ βλέπη τὰ πολύχρωμα λαμπερὰ πράγματα ποὺ κρεμοῦσαν στὰ κλαδιὰ μὲ μετάξινες κλωστές.

Ὅταν τέλειωσε τὸ στόλισμα μπῆκαν μέσα τρία μικρὰ παιδάκια μὲ κόκκινα μάγουλα καὶ μὲ μάτια ποὺ λάμπανε ἀπὸ χαρά, στάθηκαν μπρὸς στὸ χριστουγεννιάτικο δέντρο. Ὁ πατέρας ἄναψε τὰ κεράκια καί, ὕστερα τοὺς μοίρασε τὰ δῶρα. Στρατιωτάκια καὶ κοῦκλες καὶ σφυρίχτρες καὶ χίλια δυὸ ἄλλα ποὺ ἂν τὰ διηγηθοῦμε ἐδῶ δὲν θὰ μᾶς φτάση μιὰ μέρα.

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ δὲν χόρταιναν τὰ παιδιὰ νὰ βλέπουν ἦταν τὸ ἀστεράκι ποὺ ἀστραποβολοῦσε στὴν κορφὴ τοῦ δέντρου. Ἀλλὰ κι' ἐκεῖνο δὲν ἦταν λιγώτερο χαρούμενο. Ἄχ τί ὄμορφα ποὺ ἔμοιαζαν ὅλα γύρω. Τὰ μικρὰ ἄσπρα βουνὰ ἀπὸ κουραμπιέδες, τὰ πολύχρωμα κεράκια, τὰ στολίδια, τὸ ζεστὸ τζάκι. Πὼς θἄθελε νἄμενε γιὰ πάντα σ' αὐτὴ τὴ θέση. Νὰ μὴν τὸ κουνήση ποτὲ ἀπὸ κεῖ!

Κι' ὅμως δὲν σκέφτηκε τὸ ἀστεράκι πὼς δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ μείνη ἔτσι αἰώνια. Ὕστερα ἀπὸ καμμιὰ ὥρα ἔσβυσαν τὰ κεράκια, ἔσβυσαν καὶ τ' ἄλλα φῶτα, κι' ὅλη ἡ οἰκογένεια ἀποσύρθηκε γιὰ νὰ κοιμηθῆ. Τὸ δωμάτιο βυθίστηκε στὸ σκοτάδι κι' αὐτὸ ἔμεινε μονάχο μὲ τὸ χριστουγεννιάτικο δέντρο. Τώρα βασίλευε ἀπόλυτη ἡσυχία καὶ θὰ μποροῦσε κι' ἐκεῖνο ν' ἀποκοιμηθῆ. Ἀλλὰ ποῦ νὰ τὸ ἀφήση ἡ περιέργεια νὰ κλείση μάτι. Μέσ' στὸ μυαλό του γύριζαν ἀδιάκοπα τὰ τόσα ὡραῖα περιστατικὰ ποὺ ἔζησε μέσα σὲ λίγες μόνο ὧρες, κι' ἡ σκέψη του

σότερο κι' ἄρχισε νὰ τὸ ρωτάη γιὰ τὴν τύχη του. Τί θὰ γινόταν ἀργότερα; Θἄμενε ἐκεῖ γιὰ πάντα φορτωμένο μὲ τὰ ὁλόλαμπρα στολίδια του;

—Ἄκουσε τί συμβαίνει μὲ μᾶς, ἀπάντησε τὸ ἔλατο. Κάποτε ζοῦσα κι' ἐγὼ σ' ἕνα μεγάλο δάσος καὶ χαιρόμουνα τὴν ἐλεύθερη φύση. Ἀλλὰ ἐφέτος ἦρθε ἡ σειρά μου νὰ μοιραστῶ τὴν τύχη ποὺ ἔχουν χιλιάδες ἀπ' τ' ἀδέλφια μου. Μὲ κόψανε μ' ἕνα πέλεκι μαζὺ μὲ πολλὰ ἄλλα, μᾶς φορτώσανε σ' ἕνα κάρρο καὶ μᾶς πούλησαν γιὰ χριστουγεννιάτικα δέντρα. Καὶ ξέρεις, βοηθᾶμε ἰδίως τοὺς φτωχούς, γιατὶ αὐτοὶ βγάζουν κάθε χρόνο ἀρκετὰ χρήματα ἀπὸ μᾶς.

— Ναὶ μὰ τί θὰ γίνη μὲ σένα ἀργότερα; ρώτησε πάλι γεμᾶτο περιέργεια τὸ ἀστεράκι.

— Ν' ἀκοῦς καὶ νὰ μὴ διακόπτης, συνέχισε τὸ ἔλατο. Ἀφοῦ περάση μιὰ βδομάδα, θὰ μοῦ πάρουν ὅλα τὰ στολίδια μου, ὕστερα θὰ μὲ πᾶνε σὲ μιὰ ξυλαποθήκη τοῦ σπιτιοῦ καὶ θὰ μὲ κόψουν κομματάκια - κομματάκια.

— Θὰ σὲ κόψουν κομματάκια; ἔκανε τρομαγμένο τ' ἀστέρι.

— Ναί, ἐξακολούθησε τὸ ἔλατο, κι' ὕστερα θὰ μὲ ρίξουνε στὴ σόμπα καὶ θὰ μὲ κάψουν.

—Καϋμένο ἐλατάκι! εἶπε μὲ συμπόνια τὸ ἀστεράκι. Αὐτὸ θἆναι τὸ τέλος σου; Ἄχ! πόσο σὲ λυπᾶμαι...

— Μπᾶ, μὴ λυπᾶσαι, θρόϊσε τὸ δέντρο. ἐμένα δὲν μὲ νοιάζει καθόλου. Αὐτὴ εἶναι ἡ τύχη μας. Νὰ ὑπηρετοῦμε τοὺς ἀνθρώπους. Κι' ἀλήθεια πόσο τοὺς εἴμαστε χρήσιμοι! Καὶ τί δὲν τοὺς δίνουμε. Τὸ καλοκαῖρι σὰν περπατοῦν στὸ δάσος, πόση χαρὰ νοιώθουν σὰν ξαποσταίνουν κάτω ἀπ' τὸν ἴσκιο μας κι' ἀνασαίνουν τὴ δροσερή μας μυρουδιά. Καὶ τὸν χειμῶνα τοὺς ζεσταίνουμε μὲ τὴ κόκκινη φωτιά μας. Ἂν πῆς καὶ γιὰ τὰ Χριστούγεννα; Ἔ! εἶδες τί γίνεται· εἴμαστε μιὰ ἀπ' τὶς μεγαλύτερες χαρές τους.

— Μπράβο, ἀναφώνησε τὸ ἀστεράκι, μπράβο ποὺ δέχεσθε μὲ τέτοια ὑποταγὴ τὴ μοῖρα σας!

— Καὶ γιατί ὄχι; ἔκανε τὸ ἔλατο, τί περισσότερο ἀπὸ μᾶς ἔχουν τάχα οἱ ἄνθρωποι; Μήπως αὐτοὶ μένουν αἰώνια στὴν ἴδια θέση;

— Δίκιο ἔχεις, ἀπάντησε τὸ ἀστέρι, χαίρομαι πoὔχεις τέτοιο θάρρος. Καὶ τώρα θὰ σοῦ πῶ καὶ γὼ ποιὸς πραγματικὰ εἶμαι: Εἶμαι ἕνα ἀπὸ τὰ πολλὰ πολλὰ ἀστέρια ποὺ χιλιάδες χρόνια στολίζουν τὸν νυχτερινὸ οὐρανό, καὶ θέλησα μιὰ φορὰ νὰ δῶ τί γίνεται κάτω στὴ Γῆ. Τώρα ποὺ εἶδα κι' ἄκουσα τόσα ὄμορφα πράγματα, θὰ ξαναγυρίσω πάλι στὴ θέση μου. Ὄχι ὅμως προτοῦ σὲ πάρουν ἀπὸ δῶ. Δὲν θὰ χωριστῶ ἀπὸ σένα ὡς τὴν τελευταία σου ὥρα.

— Μεγάλη μου χαρά, εἶπε μ' ἐνθουσιασμὸ τὸ ἐλατάκι. Καὶ μὲ τὸ καλὸ νὰ φτάσης στὴ γαλάζια σου πατρίδα. Μὰ τώρα εἶμαι κουρασμένο, κι' ἐσὺ πρέπει νὰ κοιμηθῆς γιατὶ ἔχεις νὰ κάνης πολὺ μακρυνὸ ταξίδι. Ἀρχίζει νὰ ξημερώνη καὶ σὲ λίγο θἄρθουν πάλι τὰ παιδιά.

Τὸ ἀστεράκι κατάλαβε πὼς ἦταν καιρὸς νὰ πάψουν πιὰ οἱ ἐρωτήσεις. Βέβαια θἄθελε νὰ μάθη κι' ἄλλα. Τί νὰ κάνη ὅμως; Ἀρκέστηκε μ' ὅσα εἶχε δῆ κι' ἀκούσει ὡς τώρα, καὶ ἔγειρε νὰ κοιμηθῆ.

Πολλὲς ἀκόμα φορές, ἀπὸ κείνη τὴ νύχτα τοῦ δόθηκε ἡ ναρὰ νὰ μείνη ἀπάνω στὸ δέντρο καὶ ν' ἀστραποβολάη ἀνάμεσα στὶς φλόγες τῶν πολύχρωμων κεριῶν. Ἦρθε ὅμως κι' ἡ μέρα ποὺ τὸ Χριστουγεννιάτικο δέντρο ἔπρεπε νὰ χαλαστῆ. Μὲ φωνὲς καὶ γέλια ἄρχισε τὸ μάδημα. Τὰ παιδιὰ ξεκρέμαγαν τὰ στολίδια, ἅρπαζαν τὰ ζαχαρωτὰ κι' ὅλα αὐτὰ γίνονταν τόσο βιαστικὰ ποὺ πολλὲς φορὲς κουνιόταν ὁλόκληρο τὸ ἐλατάκι. Σωστὴ λεηλασία. Ἀλλὰ τὸ μικρὸ ἀστέρι δὲν φοβήθηκε καθόλου. Εἶχε καταστρώσει κιόλας τὸ σχέδιό του πὼς θὰ

(Συνέχεια στὴ σελ. 44)

7 Καὶ τώρα ἂς πᾶμε γιὰ λίγο πίσω στὴν Πέλλα, μαζὶ μὲ τὸν Κλεῖτο, τὸ φίλο καὶ συμπολεμιστὴ τοῦ Ἀλέξανδρου. Ἔχει τόσα δῶρα καὶ τόσες γραφὲς νὰ μοιράση. Σὰν πῆρε τὴν ἄδεια νὰ γυρίση γιὰ λίγο στὸν τόπο τους, ὁ Ἀλέξανδρος τοὖπε:

— Πήγαινε, Κλεῖτε, καὶ πὲς στοὺς ἀγαπημένους μας πὼς δὲν τοὺς ξεχνῶ.

Καὶ τὸν φόρτωσε γράμματα καὶ δῶρα.

Καὶ νά τους ποὺ συγκεντρώθηκαν ὅλοι στ' ἀνάκτορα, καλεσμένοι ἀπ' τὴ βασίλισσα τὴν Ὀλυμπιάδα, γιὰ νὰ πάρη καθένας τὸ δῶρο του.

8 Χαμογελᾶ μὲ πικρία ὁ παιδαγωγὸς Λεωνίδας, ποὺ συνήθισε τὸν Ἀλέξανδρο στὴν ἁπλότητα τῆς ζωῆς, στὴν ἐγκράτεια καὶ στὴν ἀρετή.

— Θὰ μοῦ τὸν χαλάσουν τοῦ Δαρείου τὰ πλούτη, συλλογιέται.

— Ὁ Ἀλέξανδρος δὲ σᾶς ξέχασε τοῦ λέει ὁ Κλεῖτος. Σᾶς στέλνει ἕνα σακκὶ μοσκολίβανο μ' ἐτοῦτο τὸ γράμμα... Ἀκοῦστε το: Ὅταν ἤμουν μικρός, δάσκαλέ μου, μὲ μάλλωνες γιατὶ ἔρριχνα ἄφθονο λιβάνι στὸ ἱερὸ πῦρ τῶν βωμῶν. «Περίμενε, μοὔλεγες, νὰ κυριεύσης πρῶτα τὴ γῆ ποὺ παράγει τὸ λιβάνι, κι' ὕστερα χύνεις μὲ τὶς δυὸ χοῦφτες». Νά, λοιπόν, ποὺ οἱ θεοὶ μὲ βοήθησαν νὰ κατακτήσω καὶ τὴ χώρα τοῦ λιβανιοῦ...

9 Ὅλοι γέλασαν, μὰ τὸ πιὸ βροντερὸ γέλιο ἦταν τοῦ Ἀριστοτέλη.

— Πάντα τὸ ἔλεγα πὼς ὁ Ἀλέξανδρος εἶχε ἄριστη μνήμη, εἶπε.

— Καὶ γιὰ τὸ σοφὸ Σταγειρίτη ἔχω πολύτιμο δῶρο, εἶπε ὁ Κλεῖτος πηγαίνοντας πιὸ κοντὰ στὸν Ἀριστοτέλη.

— Τί δῶρο; Ὁ μαθητής μου θυμᾶται, πιστεύω, τί ἔχει ἀξία γιὰ μένα.

— Ὀκτακόσια τάλαντα γιὰ τὶς ἔρευνές σου στὴ Φυσικὴ ἱστορία! Κι' ἀκόμα προστάζει τοὺς κυνηγούς, τοὺς ψαράδες, κι' ὅλους τοὺς κτηνοτρόφους, νὰ σοῦ προσφέρουν τὰ ζῶα καὶ τὰ θηρία ποὺ ἔχεις ἀνάγκη γιὰ τὶς μελέτες σου.

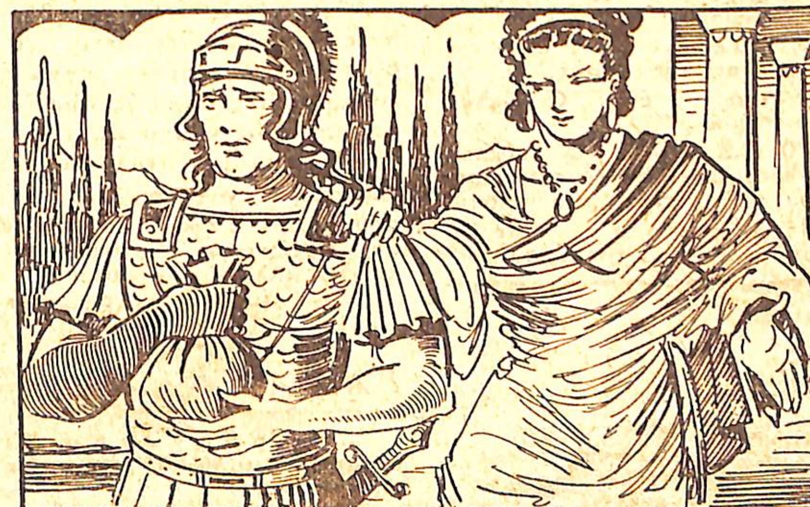
10 Στὴν χαρούμενη καὶ βασιλικὴ αὐτὴ συντροφιὰ ἦταν κι' ὁ Ἀθηναῖος Φωκίων, ποὺ ζοῦσε σὲ φτώχεια θεληματικὴ καὶ περιφρονοῦσε τὰ πλούτη.

Ἀντίκρυ του στάθηκε τώρα ὁ Κλεῖτος, προτείνοντάς του ἕνα βαλάντιο.

— Γιατί ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἀθηναίους μόνο σὲ μένα στέλνει χρήματα ὁ Ἀλέξανδρος; ρώτησε ὁ Φωκίων τὸν Κλεῖτο.

— Γιατὶ πιστεύει πὼς εἶσαι ὁ πιὸ καλὸς καὶ ὁ πιὸ ἐνάρετος ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἀθηναίους, ἀπάντησε ἐκεῖνος.

— Ἂς μὲ ἀφήση λοιπὸν καὶ νὰ εἶμαι καὶ νά φαίνωμαι τέτοιος! εἶπε κοφτὰ ὁ Φωκίων κι' ἀρνήθηκε νὰ δεχθῆ τὰ χρήματα.

11 — Κρῖμα εἶπε ὁ Κλεῖτος. Πόσο θὰ λυπηθῆ ὁ καλός μας Ἀλέξανδρος. Αὐτὸς ποὺ βρίσκει πὼς μόλις τὸν φθάνει ὁ χρυσὸς τοῦ Δαρείου, γιὰ ν' ἀνταμείψη τοὺς φίλους του.

— Ἔτσι λέει; εἶπε μὲ τρόμο ἡ Ὀλυμπιάδα;

— Δὲ λέει μόνο, ἀπάντησε ὁ Κλεῖτος. Σκορπᾶ τὸ χρυσάφι.

— Εἶναι ὡραῖο νάναι κανεὶς ἀπλοχέρης καὶ νὰ τιμᾶ τοὺς πιστούς του μὲ δῶρα, εἶπε ἡ βασίλισσα. Ὅμως ὁ γιός μου κάμει τοὺς ἄλλους ἰσοβασιλεῖς. Ἔτσι σ' αὐτοὺς ἑτοιμάζει φίλους, ἐνῶ αὐτὸς κινδυνεύει νὰ μείνη μόνος. Μὰ πές μας, τώρα, πῶς πέθανε ὁ Βασιλιᾶς τῆς Περσίας...

12 — Εἶναι μιὰ πολὺ θλιβερὴ ἱστορία, εἶπε ὁ Κλεῖτος κι' ἄρχισε: «Σὰν ἔφυγε πανικόβλητος ἀπ' τὴ μάχη, πέρασε στὴ Μηδία ἀνάμεσα στοὺς σατράπες του, προσπαθώντας νὰ συγκεντρώση νέο στρατό. Μὰ ἐκεῖνοι ἕνα μονάχα εἶχαν σκοπό: Νὰ τοῦ πάρουν τὴ βασιλεία. Ὁ πιὸ ἀχόρταγος ἦταν ὁ Βῆσσος, ὁ συγγενής του, ὁ ἄρχοντας τῆς Βακτριανῆς. Αὐτὸς ἔπιασε τὸν δύστυχο Δαρεῖο, μὲ σκοπὸ νὰ τὸν παραδώση στὸν Ἀλέξανδρο καὶ νὰ κερδίση γιὰ ἀμοιβὴ τὸ στέμμα τοῦ Δαρείου. Μὰ ὁ Ἀλέξανδρος ἐμήνυσε στὸ Βῆσσο ν' ἀφήση ἐλεύθερο τὸν ἀφέντη του, ἂν δὲν ἤθελε νὰ πληρώση πολὺ ἀκριβά.

(Συνεχίζεται)

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

ΚΑΛΑΙΣΘΗΣΙΑ ΣΤΟ ΝΤΥΣΙΜΟ ΚΑΙ ΚΟΠΤΙΚΗ

Ἡ πιὸ δύσκολη ἀπὸ τὶς τέχνες ποὺ εἶναι συναφεῖς μὲ τὸ ράψιμο, εἶναι σίγουρα ἡ κοπτική. Καὶ ὁ πιὸ «ἀτζαμής» μπορεῖ νὰ ράψη. Κι' ἡ πιὸ ἀκατατόπιστη κοπέλλα μπορεῖ μὲ λίγη ὑπομονὴ νὰ χειριστῆ ὡραῖα τὸ βελόνι. Τὸ «ψαλλίδι» ὅμως εἶναι τέχνη, καὶ μάλιστα τέχνη δύσκολη.

Χρειάζεται μάτι, γνώσεις καί.. γεωμετρία. Ἡ ράπτρια ποὺ κατέχει τέλεια αὐτὴν τὴν τέχνη, μπορεῖ νὰ κερδίση πάρα πολλὰ χρήματα, κυρίως ἂν κοντὰ στ' ἄλλα ποὺ εἴπαμε πιὸ πάνω, ἔχει καί... γοῦστο.

Ὅλες μας δὰ ξέρουμε τί κομψοτέχνημα, τί ἀριστούργημα μπορεῖ νὰ γίνη τὸ ἁπλὸ κομμάτι τοῦ ὑφάσματος ἂν περάση ἀπὸ τὰ χέρια τῆς «νεράϊδας».

Ἡ ἀνάγκη τοῦ καλαίσθητου ντυσίματος, εἶναι φυσικὴ στὴν γυναίκα, καὶ εἶναι δικαιολογημένη. Κι' ἂν πολλὲς φορὲς ἡ κοπέλλα συναντᾶ ἀντίδραση στὸ σπίτι της, εἶναι ἀπὸ δικό της φταίξιμο. Πάρα πολλὲς φορὲς μοῦ παραπονέθηκαν

ἀναγνώστριες πὼς δὲν εὕρισκαν «κατανόηση» στὸ σπίτι τους καὶ στὴν οἰκογένειά τους.

— Δὲν καταλαβαίνουν πὼς εἶναι φυσικὸ ν' ἀγαπῶ κι' ἐγὼ σὰν κοπέλλα τὰ ὄμορφα φουστάνια! Μοῦ παραπονοῦνται.

Καὶ πράγματι, ὡς ἐδῶ εἶχαν δίκηο. Ὅταν ὅμως ἔψαχνα νὰ βρῶ τί σήμαινε αὐτὸ τὸ δὲν «καταλαβαίνουν» ἔπεφτα ἐνενηνταπέντε φορὲς στὶς ἑκατό, σ' αὐτὲς τὶς δυὸ κλασικὲς περιπτώσεις.

Π ρ ῶ τ ο ν. Ἡ οἰκογένεια (μητέρα ἢ πατέρας) δὲν μποροῦσαν νὰ ἐπιτρέψουν στὴν κοπέλλα νὰ ξοδέψη τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ εἰσοδήματος τῆς οἰκογένειας σὲ «λοῦσα». Τὸ ἄφθονο καὶ θρεπτικὸ φαΐ, τὸ νοῖκι, τὰ δίδακτρα, τὰ καύσιμα, ἔρχονται — πῶς νὰ τὸ κάνωμε! ἔτσι εἶναι! — πρῶτα... Κι' ὕστερα τὸ ντύσιμο. Μ' ἕνα περσινό, προπέρσινο ἀκόμη κι' ἀντιπροπέρσινο φουστάνι περνάει κανείς, ἀρκεῖ νὰ εἶναι ζεστό, κατάλληλο, νὰ διορθωθῆ λιγάκι. Δὲν περνάει ὅμως χωρὶς θρεπτικὴ τροφή, οὔτε χωρὶς κάρβουνα γιὰ μαγείρεμα, οὔτε χωρὶς ἐκεῖνα τὰ τόσα, τὰ καθημερινὰ καὶ τ' ἀπαραίτητα... Ἡ οἰκογένεια εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ διαθέτη ἕνα μικρὸ κοντύλι μόνο γιὰ τὸ ντύσιμο τῶν παιδιῶν, εἴτε κορίτσια εἶναι εἴτε ἀγόρια.

Δ ε ύ τ ε ρ ο ν. Ἡ ἀγάπη στὸ ντύσιμο, σ' ἕνα πλῆθος κορίτσια, ἐκδηλώνεται κάποτε μὲ ἐξωφρενικότητες. Ἀγαπητά μου παιδιά, μὴ μοῦ πῆτε πὼς εἶναι σπάνιο θέαμα ἡ κοπέλλα μὲ τὸ φανταχτερὸ φόρεμα καὶ τὰ ἐξωφρενικά, πανάκριβα, φανταχτερὰ κουμπιά, τὴν περιττὴ πόρπη, τὰ περιτὰ κολιὲ καὶ ψεύτικα βραχιόλια, κι' ὅλο τὸ πλῆθος τῶν χαϊμαλιῶν ποὺ τὴν στολίζουν σὰν σπανιόλικο ἄλογο στὶς ταυρομαχίες. Ἡ ἴδια τὰ βρίσκει περίφημα καὶ ἐκλεκτοῦ γούστου ὅλ' αὐτά. Ἡ μητέρα της ὅμως ποὺ τὴν ἐμποδίζει νὰ πετάξη δύσκολα κερδισμένα χρήματα γιὰ χαϊμαλιά, ἔχει πάρα πολὺ δίκηο, καὶ θὰ ἦταν ἄξια κατηγορίας ἂν ἔκανε τὸ ἀντίθετο. (Δὲν ἔχω δῆ πεδιλάκι «φανταιζί» σὲ κατσάβραχα, καὶ μακρὺ γελοιωδέστατο μεταξωτὸ φουστάνι σὲ ἀετοράχη; Θὰ μοῦ πῆτε: Γιατί; Δὲν εἶναι ἄξια ἡ κοπέλλα νὰ τὰ φορέση; Εἶναι καὶ παρὰ εἶναι. Μόνο ποὺ ἂν τὰ φορέση ἐκεῖ ποὺ τὸ περιβάλλον δὲν τὰ σηκώνει, γίνεται καρνάβαλος. Μόνον ὁ καραγκιόζης καθὼς ξέρετε φοράει ψηλὸ καπέλλο ὅπου δήποτε, ὅταν κάνει... τὸν γιατρό. Καὶ γελᾶμε). Ἡ πραγματικὰ καλαίσθητη κοπέλλα, δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ πολλὰ χρήματα γιὰ νὰ ντυθῆ. Καὶ ἡ κοπέλλα ποὺ εἶναι ἄξια γιὰ τὴν ἀποστολὴ τῆς γυναίκας, ξέρει νὰ μεταχειριστῆ καὶ τὸ βελόνι καὶ τὸ ψαλλίδι.

Ποτέ, σὲ καμμιὰ περίπτωση οὔτε ὁ πατέρας, οὔτε ἡ μάνα δὲν θὰ γκρινιάξουν γιατὶ ἡ κόρη τους μὲ τὸ ὑφασματάκι ποὺ ἀγόρασε κατώρθωσε νὰ φτιάση κάτι ὡραιότατο. Καὶ ἡ πραγματικὴ καλαισθησία αὐτὴ εἶναι. Οὔτε πρέπει νάχη κανεὶς πολλὰ φορέματα, γιὰ νὰ εἶναι «ὅπως πρέπει»

Γι' αὐτὸ ἐπανέρχομαι στὴν κοπτικὴ — αὐτὸ τὸ τόσο δύσκολο πρᾶγμα — γιατὶ λογαριάζω τώρα μὲ τὸν καινούργιο χρόνο κοντὰ σ' ἄλλες... καλὲς ἀποφάσεις ποὺ πῆρα, νὰ σᾶς ἀρχίσω συστηματικὰ μαθήματα κοπτικῆς. Εἶναι θεωρητικὰ μαθήματα γιὰ πρακτικὴ ἐξάσκηση. Γι' αὐτὸ ἂν μπορεῖτε νὰ ἐξασκηθῆτε μετά, μὲ τὴν ἐπίβλεψη μιᾶς κοπέλλας ποὺ νὰ ξέρη κάπως κοπτική, θὰ ὠφεληθῆτε περισσότερο.

Σήμερα, γιὰ νὰ μὴ σᾶς κουράσω, θὰ σᾶς μιλήσω μόνο γιὰ τὰ μέτρα.

Εἶναι περιττὸ νὰ πῶ πὼς εἶναι ἡ βάση τῆς κοπτικῆς, καὶ πὼς τὸ φόρεμα πετυχαίνει ἂν τὰ πήραμε σωστά.

Γι' αὐτὸ θὰ προμηθευθοῦμε μέτρο κορδέλλα, καὶ θ' ἀρχίσωμε νὰ παίρνωμε μέτρα. Νά τί μέτρα εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ ἕνα φόρεμα:

1 Ράχη
2 Πένσες
3 Μέση
4 Πλάτη
5 Θώρακας
6 Μασχάλη
7 Ὁ κύκλος τοῦ στήθους
8 Κύκλος μέσης
9 Λαιμὸς
10 Γοφοὶ
11 Μάκρος

Καὶ τώρα, νά πῶς παίρνομε τὰ μέτρα.

1 Ρ ά χ η: Ἀπὸ τὸν τράχηλο (τὸ πίσω μέρος τῆς σφαγῆς) ὡς τὴ μέση.

2 Π έ ν σ ε ς: Ἀπὸ τὸν τράχηλο ὡς τὸ ψηλότερο μέρος τοῦ στήθους.

3 Μ έ σ η: Ἀπὸ τὸν λαιμὸ ὡς τὸ ἐμπρὸς μέρος τῆς μέσης.

4 Φ ά ρ δ ο ς - π λ ά τ ο ς: Τὸ φάρδος τῆς πλάτης στὸ πιὸ φαρδύ της μέρος.

5 Θ ώ ρ α κ α ς: Τὸ φάρδος τοῦ θώρακα ἀπὸ τὴν μιὰ ἄκρη στὴν ἄλλη κάθετα.

6 Μ α σ χ ά λ η: Ἀπὸ τὴ μασχάλη ὡς τὴν μέση.

7 Κ ύ κ λ ο ς σ τ ή θ ο υ ς: Ἡ περιφέρεια τοῦ σώματος στὸ στῆθος.

8 Κ ύ κ λ ο ς μ έ σ η ς: Ὁ κύκλος τῆς μέσης.

9 Λ α ι μ ό ς: Ὁ κύκλος τοῦ λαιμοῦ.

10 Γ ο φ ο ί: Ὁ κύκλος τῆς περιφέρειας τοῦ σώματος, ὅπου τοῦτο εἶναι πιὸ πλατύ.

11 Μ ά κ ρ ο ς: Ἀπὸ τὸ πίσω μέρος τοῦ τραχήλου (δηλαδὴ τὴν σφαγὴ) ὡς τὸ τέλος τοῦ φορέματος.

Τὰ μέτρα ποὺ παίρνομε καθέτως (ἀπὸ πάνω πρὸς τὰ κάτω) τὰ γράφομε ὁλόκληρα. Τὰ μέτρα ποὺ παίρνομε ὁριζοντίως (ὅπως τὸ φάρδος τῆς ράχης λ. χ.) τὰ γράφομε μισά.

Φυσικά, εἶναι πολὺ εὔκολο πρᾶγμα νὰ πάρωμε μέτρα. Ἀργότερα παίρνομε καὶ τὰ χέρια, ἀπὸ τὴν ἄκρη τοῦ ὤμου ὡς τὸν καρπὸ τοῦ χεριοῦ, μὲ τὸ χέρι λυγισμένο.

ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ

Σ α λ ά τ α π α τ ά τ ε ς

Θέλετε νὰ κάνετε κάτι νόστιμο, ἀλλὰ δὲν ἔχετε τίποτε στὸ σπίτι. Δὲν πειράζει! Βράστε πατάτες μὲ ἀρκετὸ ἁλατόνερο, καθαρίστε τις, κόψτε τις, ἀφῆστε τις στὴ φωτιὰ νὰ εἶναι καφτές, σκεπασμένες, χωρὶς νερό.

Λυῶστε σὲ κατσαρόλα λίγο βούτυρο τοῦ φαγητοῦ, προσθέστε λάδι, τὸ ζουμὶ μισοῦ λεμονιοῦ, λίγο ἀλεύρι (ἕνα κουταλάκι τοῦ γλυκοῦ) ὡς ποὺ νὰ κοκκινίση λίγο, ἁλάτι, πιπέρι.

Ρίχνομε τὶς πατάτες ζεστὲς

στὴν σάλτσα, καὶ τὶς ἀφήνομε νὰ κάψουν χωρὶς νὰ πάρουν βράση. Εἶναι νοστιμότατες, καὶ μεζὲς πρώτης!

ΑΛΛΗ ΣΑΛΑΤΑ

Στὴν σαλατιέρα ρίχνετε ἕναν κροκὸ αὐγοῦ σκληροῦ, ποὺ τὸν λυώνετε μὲ λάδι καὶ ξύδι. Προσθέτετε λίγη μουστάρδα σκόνη ἢ φτιασμένη, ἁλάτι καὶ πιπέρι.

Ρίχνετε τὶς πατάτες βραστὲς καὶ κομμένες φέτες, καθὼς καὶ ψιλοκομμένη ρέγγα ἢ καθαρισμένες ἁλμυρὲς σαρδέλλες σὲ τρία κομμάτια. Προσθέτετε ἀκόμη ψιλοκομμένο κρεμμυδάκι, ρίχνετε λίγο νερὸ ποὺ βράζει ἢ ζουμὶ ἀπὸ κρέας ἂν περίσσεψε, ἀνακατώνετε καλὰ - καλὰ καὶ σερβίρετε.

Ἡ θειὰ ΜΑΡΙΑΝΝΑ

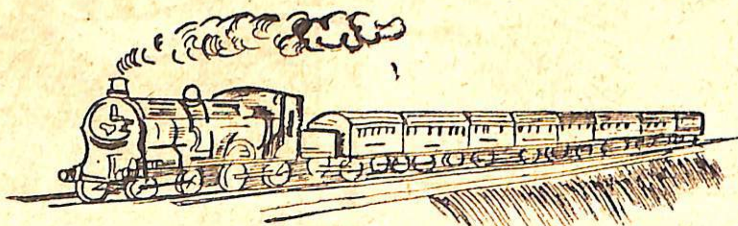
◆

ΓΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

—Ὁ κ α θ η γ η τ ή ς: Τί ὀνόματα περιλαμβάνει ἡ τρίτη κλῆσις Πίπη;

—Ὁ Π ί π η ς: Ὅσαν δὲν περιλαμβάνει ἡ πρώτη καὶ ἡ δευτέρα κύριε.

ΑΓΗΣ. Π. ΠΑΠΑΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΑΜΑΞΟΣΤΟΙΧΙΑ
(Σκίτσο τοῦ Ἀδὰμ Τ. Σ.)

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ὁμιλία

Ὁ φόβος τῆς μικρῆς θυσίας

Ὅλοι, ἀσφαλῶς, θὰ ἐπιθυμούσαμε ν' ἀποκτήσουμε τὴν ἡρωϊκὴ αὐτὴ ἰδιότητα, νὰ εἴμαστε ἄφοβοι καὶ ἀτρόμητοι. Ὅλοι ἐπίσης θὰ ἔχωμε ὀνειρευτεῖ νὰ ἰδοῦμε ἕναν καλύτερο καὶ ὡραιότερο κόσμο καὶ νὰ ζήσουμε μέσα σ' αὐτόν. Γιατὶ ποιὸς ἀπὸ μᾶς δὲν θάθελε νὰ δῆ μέσα στὴν οἰκογένειά του νὰ βασιλεύη πάντα ἡ ἀγάπη, ἡ χαρὰ καὶ ἡ εὐτυχία. Ποιὸς δὲ θὰ ποθοῦσε μέσα στὸ σχολεῖο νὰ εἶναι ὅλοι σὰν ἀδέλφια, νὰ μαθαίνουν ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ πολύ. Ποιὸς δὲ θάθελε στὴ δουλειά, ὅπου τυχὸν ἐργάζεται, οἱ συνθῆκες νὰ εἶναι πιὸ ἀνθρώπινες, οἱ ἀμοιβὲς νὰ εἶναι πιὸ δίκαιες, νὰ ὑπάρχη ἀλληλεγγύη καὶ συνεργασία καὶ νὰ μὴ συμβαίνη ἐκεῖνο ποὺ λέει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος: ὁ ἕνας δὲν ἔχει νὰ φάη, ἐνῶ ὁ ἄλλος ἀσωτεύει κι' εἶναι πάντα μεθυσμένος. Ποιὸς δὲν ἔχει ὀνειρευθῆ μιὰ κοινωνία ὅπου ἔχει φύγει ἡ σκληρότης, ὅπου ἐπικρατεῖ τὸ στοργικὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἑνὸς γιὰ τὸν ἄλλον, ὅπου ὅλοι ζοῦν σὰν μιὰ οἰκογένεια. Τέλος ὑπάρχει κανένας, ποὺ δὲν θὰ ἤθελε νὰ ἰδῆ μιὰ μέρα νὰ παύσουν οἱ πόλεμοι καὶ οἱ αἱματοχυσίες καὶ τὰ ἔθνη νὰ ζοῦν σὰν μιὰ παγκόσμια ὁμοσπονδία;

Κάθε ἄνθρωπος ἀσφαλῶς τὰ ποθεῖ ὅλ' αὐτὰ τὰ πράγματα. Τὸ κακὸ εἶναι μόνο, πὼς ὅταν ἔλθη ἡ ὥρα, ποὺ γιὰ νὰ γίνουν ὅλ' αὐτὰ θὰ ἀπαιτηθοῦν θυσίες, δηλαδὴ θὰ πρέπει νὰ μὴ κυττάζη κανεὶς τὸν ἑαυτό του, τότε πολλοὶ θυμοῦνται μόνο τὸν ἑαυτούλη τους. Καὶ ἂν εἶναι μόνον αὐτό, πάλι καλά. Γιατὶ ὑπάρχουν καὶ μερικοὶ ποὺ κάνουν κάτι πολὺ χειρότερο. Δηλαδὴ ὄχι μόνο αὐτοὶ δὲν κάνουν τίποτε γιὰ τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ πολεμοῦν καὶ ἐχθρεύονται καὶ ὅσους θέλουν νὰ ἐργασθοῦν μ' αὐτὸ τὸ σκοπό.

Παρ' ὅλ' αὐτὰ πρέπει νὰ προχωρήσουμε. Γιατὶ ἂν δὲν ὑπάρξουν μερικοὶ ποὺ θὰ θελήσουν νὰ τὰ θυσιάσουν ὅλα γιὰ τὸ γενικὸ καλό, τότε βέβαια πρόοδος δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξη. Ὅπως εἴπαμε στὸ περασμένο μας σημείωμα, πρέπει νὰ ὑπάρξουν μερικοί, ποὺ θὰ ἀποφασίσουν νὰ λυώσουν σὰν τὰ κεριά, γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ φωτίσουν καὶ νὰ θερμάνουν τοὺς ἄλλους.

Ἡ ἀπόφασή μας ὅμως αὐτὴ γιὰ νὰ θυσιαστοῦμε, ἔτσι ἀκαθόριστη ὅπως εἶναι καὶ γενική, δὲν εἶναι ἀρκετή. Πρέπει νὰ ἀρχίσουμε νὰ τὴν ἐφαρμόζουμε καὶ στὶς μικρὲς λεπτομέρειες τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Κι' αὐτὸ εἶναι τὸ δυσκολώτερο, δυσκολώτερο πολλὲς φορὲς κι' ἀπ' αὐτὴ τὴ μεγάλη θυσία. Κάποτε κουβέντιαζα μὲ ἕναν πολὺ καλὸν νέον. Εἶχε μεγάλα καὶ ὡραῖα ἰδανικὰ κι' εἶχε ἀποφασίσει νὰ ἐργασθῆ καὶ νὰ θυσιασθῆ, γιὰ νὰ γίνουν τὰ ἰδανικὰ αὐτὰ πραγματικότης. Ποθοῦσε κι' αὐτὸς μιὰ καλύτερη, μιὰ καινούργια Ἑλλάδα. Ἂν στὸ νέο αὐτὸν ἔλεγε κανείς, πὼς ἡ ἀπόφασίς του νὰ θυσιασθῆ δὲν ἦταν σοβαρὴ καὶ βαθειά, θὰ τὸ θεωροῦσε ὡς τὴ μεγαλύτερη προσβολή, ποὺ μποροῦσε κανεὶς νὰ τοῦ κάνη. Ἐν τούτοις δὲν μποροῦσε νὰ ὑποστῆ εὐχαρίστως ὄχι κἂν τὶς μεγάλες ἀλλ' οὔτε τὶς μικρές, τὶς καθημερινὲς θυσίες. «Μὰ ποῦ θὰ πάη αὐτὴ ἡ δουλειά;» ρωτοῦσε. «Στὸ σχολεῖο πρέπει νὰ εἶσαι καλὸς μαθητής, γιὰ νὰ μπορῆς νὰ βοηθῆς καὶ τοὺς ἄλλους. Στὸ διάλειμμα ἔχεις νὰ φροντίσης γιὰ τὸν ἕναν καὶ γιὰ τὸν ἄλλον, νὰ εἰδοποιήσης γιὰ τὴν τάδε συγκέντρωση ἢ γιὰ τὴν ἄλλη ἐξόρμηση. Κουλοῦρι καλά - καλὰ δὲν μπορεῖ νὰ ἀγοράσης, γιατὶ πότε πρέπει νὰ τὸ θυσιάσης γιὰ τὰ συμμοριόπληκτα παιδιά, πότε γιὰ τὴν ψυχαγωγία τῶν τραυματιῶν, πότε γιὰ τὰ ὀρφανεμένα ἑλληνόπουλα καὶ οὕτω καθεξῆς. Μόλις τελειώσεις τὴ μελέτη σου στὸ σπίτι, πρέπει νὰ τρέξης στὸν τάδε συμμαθητή σου, ποὺ εἶναι ἄρρωστος ἢ ποὺ εἶναι κάπως ἀδύνατος σὲ ἕνα μάθημα, γιὰ νὰ τὸν βοηθήσης. Ὅταν δὲν εἶναι αὐτό, θὰ εἶναι κάποια συγκέντρωση ἢ μιὰ ἄλλη δράση τῆς ὁμάδος σου ποὺ θὰ σοῦ πάρη τὸν καιρό σου».

Αὐτὰ καὶ πολλὰ ἄλλα συνέχισε νὰ μοῦ λέη ὁ νεαρὸς καὶ εὐγενικὸς φίλος μας. Βλέπετε, καὶ αὐτόν, ὅπως καὶ πολλοὺς ἄλλους, δὲν τὸν φόβιζε ἡ μεγάλη θυσία, ἀλλ' οἱ μικρές.

Ἡ μεγάλη θυσία, ἄλλωστε, ἔχει ὀμορφιά, ἔχει λάμψη. Εἶναι μιὰ φορὰ κάθε τόσο, ἂν ὄχι μιὰ φορὰ στὴ ζωή σου. Ἐνῶ ἐκεῖνες οἱ μικρές! Εἶναι πρῶτα - πρῶτα ἀναρίθμητες. Μόλις κάμης τὴ μιά, ἔρχεται ἡ ἄλλη, ἕνα κομβολόγι ὁλόκληρο ἀπὸ ἄλλες παρόμοιες, σειρὰ ἀτέλειωτη περιμένουν γιὰ νὰ τὶς τελειώσης κι' ἐκεῖνες. Ἔπειτα ἔχουν κι' ἕνα ἄλλο κακό: οἱ περισσότερες εἶναι ἀφανεῖς καὶ χωρὶς καμμιὰ λάμψη, δὲν τὶς μαθαίνει σχεδὸν κανένας. «Ποῦ θὰ πάη αὐτὴ ἡ δουλειά;» ποὺ ἔλεγε καὶ ὁ καλὸς φίλος μας. «Δὲν θὰ τελειώση ποτέ;»

Αὐτὸ θὰ τὸ ποῦμε στὸ ἑπόμενο.

Ὁ πατὴρ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

Τὸ δημοψήφισμα τῶν ψευδωνύμων σημείωσε σχετικὴ ἐπιτυχία καὶ μᾶς πλούτισε μὲ ἀρκετὴ πεῖρα γιὰ τὴν καλλίτερη ὀργάνωσή του στὸν ἐρχόμενο χρόνο! Πολλοὶ δὲν συμμορφώθηκαν πρὸς τὶς συστάσεις μου καὶ δὲν συνέταξαν τὰ ψηφοδέλτιά τους σύμφωνα μὲ τὸ ὑπόδειγμα: Σκέφθηκα ἂν θὰ ἔπρεπε νὰ τὰ ἀκυρώσω τὰ ψηφοδέλτια αὐτά. Ἀλλὰ δὲν ἀκολούθησα τὴν «αὐστηρὴ» αὐτὴ τακτική. Ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ σοβαροὺς παραβάτες τῶν συστάσεών μου ἦταν ὁ Λάκης Μιχαηλίδης: Μοῦ ἔστελνε ψηφοδέλτια γραμμένα ἀράδα στὸ ἴδιο χαρτὶ καὶ μὲ τὸ ἴδιο του τὸ χέρι. Θὰ εἶχε καθένας τὸ δικαίωμα νὰ ἀμφισβητήση τὴν γνησιότητα τῶν ψηφοδελτίων καὶ ἀκόμα νὰ ἰσχυρισθῆ ὅτι ὅλοι αὐτοί, ἂν ψήφιζαν μόνοι τους, θὰ μποροῦσαν ἴσως νὰ ψηφίσουν ἐντελῶς διαφορετικά. Ὡστόσο καὶ τὰ ψηφοδέλτια τοῦ Λάκη Μιχαηλίδη τὰ ἐθεώρησα ἔγκυρα. Ὀφείλω νὰ πῶ πὼς ἐπὶ 359 ψήφων οἱ 91 τοῦ Λάκη Μιχαηλίδη ἦταν κανονικοί. Καὶ οἱ 268 ὄχι ἀπολύτως. Ἡ «Ντολορὲς» ἀφοῦ πῆρε στὴν ἀρχὴ τὴν πρώτη θέση κατέβηκε ὕστερα στὴν 5η θέση! Φαίνεται πὼς ἀναπαύθηκε ἐπὶ τῶν πρώτων δαφνῶν της. Ἡ Μακεδονία ὁλόκληρη ψήφισε τὸν Νῖκο Σαλονικιό. Ἦταν ἀληθινὰ ἕνα μακεδονικὸ γι' αὐτὸν δημοψήφισμα. Τὸν συγχαίρω. Ὁ Ἐξάψαλμος πῆρε πολλὰς ἐκλεκτικὰς ψήφους. Εἶχε πολὺ ὀλίγας ὁμαδικὰς ψήφους. Ὅπως εἶχε π. χ. ὁ Ν. Σαλονικιὸς καὶ ὁ Λάκης Μιχαηλίδης. Ψήφους πῆραν καὶ τρεῖς ποὺ δὲν εἶχαν καθόλου ὑποψηφιότητα. Οἱ Καρμανιόλας 21. Ζελίνα 2 καὶ Προκομμένος Τεμπέλης 2. Τοὺς θεωρῶ καὶ τοὺς τρεῖς ὡς ἐκτὸς δημοψηφίσματος.

Πάντως τὰ ἀποτελέσματα ἔχουν ὡς ἑξῆς: Ἐψήφισαν ὅλοι ὅλοι 1594 καὶ πῆραν ψήφους:

ΝΙΚΟΣ ΣΑΛΟΝΙΚΙΟΣ	567
ΕΞΑΨΑΛΜΟΣ	362
ΛΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ	359
ΤΡΟΒΑΔΟΥΡΟΣ	137
ΝΤΟΛΟΡΕΣ	135
ΠΙΝΟΚΙΟ	134
ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΡΕΝΟΥΑΡ	120
ΑΓΝΩΣΤΗ ΕΛΛΗΝΙΔΑ	89
ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ	83
ΗΡΩΑΣ ΘΡΥΛΟΣ	79
ΠΑΙΔΙ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	76
ΑΓΓΕΛΟΣ ΦΩΤΟΣ	65

Οἱ ΔΩΔΕΚΑ αὐτοὶ ψευδωνυμοῦχοι εἶναι οἱ νικηταὶ τοῦ Δημοψηφίσματος. Οἱ ἄλλοι ὑποψήφιοι ἔλαβον:

ΕΥΒΟΙΚΗ ΕΞΟΡΜΗΣΙΣ	47
ΜΠΟΥΛΗΣ	47
Συνδ. ΓΛΩΣΣΟΚΟΠΑΝΑ - ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ	45
ΚΑΤΕΠΑΝΩ	44
ΡΕΜΗΣ	44
ΤΥΧΕΡΟ 13	39
ΑΡΚΑΔΙ	38
ΛΑΚΑΖ	36
ΔΑΦΝΗ ΕΥΡΩΤΑ	34
ΥΠΕΡΕΛΛΗΝΑΣ	31
ΦΡΟΥΡΟΣ ΕΙΡΗΝΗΣ	28
ΠΑΝΘΗΡ	22
ΚΑΛΟΚΑΡΔΟΣ	21
ΠΕΝΝΟΜΑΧΙΚΟΣ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ	20
ΠΕΝΝΟΜΑΧΟΣ	17
ΙΟΥΛΙΟΣ ΚΑΙΣΑΡ	16
ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ	14
ΓΛΩΣΣΟΚΟΠΑΝΑ	13
ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ	12
ΓΙΝΟΣ ΒΟΥΓΑΣ	11
ΠΑΙΔΙ ΤΟΥ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ	11
ΤΑΠΕΙΝΟ 10	11
ΑΓΡΙΝΙΩΤΙΚΟΣ ΛΑΟΥΤΖΙΚΟΣ	10
ΜΠΟΥΖΟΥΚΟΚΕΦΑΛΟΣ	7

ΓΝΕΘΟΝΤΑΣ
(Σκίτσο τοῦ Λακάζ)

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΑΓΝΩΣΤΗ
(Σκίτσο Τροβαδούρου)

ΣΚΕΨΕΙΣ
(Σκίτσο Ρυλαμόρ)

Γιὰ νὰ γνωρίσωμε τὴν ΕΛΛΑΔΑ

Στὴν πεδιάδα τοῦ Σπερχειοῦ

Τὸ τραῖνο ξεκινᾶ σκίζοντας πάλι τὴν πεδιάδα.

— Τώρα δὲν ἔχει ἄλλο σταθμό, εἶπε ὁ Λεωνίδας. Γραμμὴ στὴν Ἀθήνα.

— Μὰ θέλω νὰ δῶ τὴ Λαμία, ζήτησε ὁ Φάνης. Δὲν εἶναι στὸ δρόμο μας;

— Ὄχι, Φάνη μου, εἶπε ὁ θεῖος Βρασίδας. Τὸ τραῖνο περνάει πολὺ μακριά. Στέκεται στὸ Λιανοκλάδι. Παίρνουν αὐτοκίνητο ἀπὸ κεῖ γιὰ νὰ πᾶν στὴ Λαμία. Θὰ πρέπει λοιπὸν πάλι νὰ ξεστρατίσουμε καὶ νὰ κόψουμε τὸ ταξίδι. Κι' ἔχω δουλειές, ποὺ δὲν ἀναβάλλονται, ἀγόρι μου. Μὰ τί νὰ τὴν κάμης τώρα τὴ Λαμία; Εἶδες τόσες ἐπαρχιακὲς πολιτεῖες. Δὲ διαφέρουν δὰ καὶ πολὺ μεταξύ τους.

— Ἔννοια σου, Φάνη μου, εἶπα καὶ θὰ σοῦ τὴν περιγράψω ἐγὼ τὴ Λαμία. Καὶ μάλιστα, ὅπως δὲν τὴν περιμένεις. Γιατὶ τόφερε κάποτε ἡ τύχη ν' ἀποκλειστῶ ἐκεῖ, μιὰ χρονιά, τὰ Χριστούγεννα καὶ νὰ κάμω γιορτὴ ποὺ ποτὲ δὲ θὰ τὴν ξεχάσω.

— Ἀλήθεια; Καὶ πότε ἔγινε αὐτό; ρώτησε ἡ Μυρτώ.

— Πᾶνε τέσσερα πέντε χρόνια. Εἶχα μιὰ φίλη στὸ Καρπενήσι, ποὺ μὲ προσκάλεσε νὰ περάσω ἐκεῖ τὶς διακοπές. «Εἶναι θαῦμα τώρα, μὲ τὰ χιόνια μοῦ εἶπε. Ὁ Τυμφρηστὸς εἶναι κατασκέπαστος. Ἕνα γόνατο χώνεσαι, ὅταν βγαίνης ἀπέξω ἀπ' τὸ Καρπενήσι. Μὰ ἔχουμε ἄφθονα κούτσουρα γιὰ τὸ τζάκι καὶ συντροφιὰ ἐκλεκτή. Ἐδῶ μόνο θὰ νιώσης Χριστούγεννα, μέσα στὰ χιόνια». Μαγεύτικα ἀπὸ τὴν περιγραφὴ καὶ ξεκίνησα. Πῆρα αὐτοκίνητο γιὰ τὴ Λαμία. Ἀπὸ κεῖ, κατὰ τ' ἀπόγεμα, θἄπαιρνα ἄλλο αὐτοκίνητο γιὰ τὸ Καρπενήσι. Ἦταν παραμονὴ Χριστουγέννων καὶ ἔκανα ὄνειρα γιὰ τὸ θεῖο ἐκεῖνο πρωϊνό, ποὺ θὰ πηγαίναμε μὲ τὴ φίλη μου, μέσα ἀπ' τὴν κατάλευκη, φύση, στὴν ἐκκλησία. Ἔβλεπα κιόλας τὰ χιονοστόλιστα ἔλατα νὰ ὑψώνουν τὶς ἄσπρες λαμπάδες τους πρὸς τὸν οὐρανό.

Μὰ σὰν ἔφτασα στὴ Λαμία, ἔμαθα πὼς τ' αὐτοκίνητο εἶχε φύγει καὶ μόνο τὴν ἄλλη μέρα, στὶς ἕντεκα, θἄχε ἄλλο. Μοῦ ἦρθε νταμπλᾶς. Μωρὲ τύχη! Νὰ κάμω Χριστούγεννα καταμόναχη, σ' ἕναν ἄγνωστον τόπο.

Βγῆκα νὰ σεργιανίσω τὴν πόλη. Ἦταν μιὰ μέρα συννεφιασμένη. Κάργιες πετοῦσαν ψηλὰ — ἀλήθεια πόσες κάργιες ἔχει αὐτὴ ἡ Λαμία — κι' ἔκραζαν ἀπαίσια, καθὼς περνοῦσαν κοπάδια πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι μου. Ἡ πόλη ἔχει δυὸ τρεῖς πλατεῖες, ἄλλη μὲ πάρκο κι' ἄλλη μὲ πλατάνια. Μὰ τὰ ὁλόγυμνα κλαδιά τους, καθὼς τὰ σάλευε ὁ ψυχρὸς βορριάς, ἔμοιαζαν νὰ σὲ φοβερίζουν.

Ἡ πόλη, εἶναι ἡ ἀλήθεια, εἶναι κτισμένη σὲ ὕψωμα κι' ἴσως, σὲ ἄλλον καιρό, καὶ μ' ἀλλιώτικη διάθεση, νὰ τὴν ἔβρισκα ὄμορφη, καθὼς εἶναι στεφανωμένη ἀπ' τὸ ὡραῖο ὀδοντωτὸ κάστρο της. Μὰ ἐκεῖνο τὸ βράδυ ὅλα μοῦ ἔφταιγαν. Καὶ τὰ κέντρα της ὡραῖα κι' οἱ δρόμοι της, ποὺ δὲν ἦταν καὶ τόσο ἴσιοι κι' οἱ ἀνηφόρες της ποὺ μὲ κούραζαν. Γιὰ νὰ περάσω λίγο τὶς ἄθλιες κι' ἐρημικὲς αὐτὲς ὧρες, πῆγα καὶ πῆρα στὸ τηλέφωνο τὴ φίλη μου. Τῆς εἶπε νὰ μὴ μὲ περιμένη καὶ τῆς διηγήθηκα τὴν περιπέτειά μου.

— Κρῖμα, μοῦ εἶπε, κι' ἔχουμε ἀπόψε μιὰ χιονοθύελλα τρομερή: Ἄς εἶναι. Ἐλπίζω αὔριο νὰ μὴν ἔχουν φράξει οἱ δρόμοι

— Ἐλπίζω κι' ἐγὼ νὰ μὴν ἐταξίδευα μόνο γιὰ τὴ Λαμία.

— Καλὰ Χριστούγεννα, μοὖπε κλείνοντας τὸ τηλέφωνο.

Γέλασα μὲ τὴν τραγικὴ εἰρωνεία.

Πῆγα στὸ ξενοδοχεῖο καὶ κοιμήθηκα, κλαίγοντας. Τὸ πρωΐ, στὴν ἐκκλησία, μὲ κοίταζαν ὅλοι παράξενα. Πῶς βρέθηκα τέτοια μέρα ἐκεῖ μονάχη; Τ' ἀποτέλεσμα εἶναι πὼς δὲ βρῆκα οὔτε καφὲ νὰ πιῶ τὸ πρωῒ γιατὶ ἦταν κλειστὰ τὰ κέντρα.

— Ἐλπίζω νὰ σᾶς ἀποζημίωσε τὸ Καρπενήσι, ξαδέρφη, μ' ἔκοψε ὁ θεῖος Βρασίδας.

— Ἀμ' δέ; Τ' ἀποκρίθηκα. Τὴν ἄλλη μέρα εἶπαν οἱ σωφὲρ πὼς τὸ χιόνι εἶχε ἀνεβῆ ἕνα μπόϊ κι' οἱ δρόμοι ἦταν ἀδιάβατοι. Ἔτσι μοὔμεινε μόνο ἡ Λαμία.

— Μὰ τότε, μὲ τὸ δίκιο σου διατηρεῖς τόσο ἄσχημες ἀναμνήσεις. Μόνο ποὺ δὲν εἶσαι κατάλληλη νὰ τὴν περιγράψης, γιατὶ δὲν τὴν πῆρες ἀπὸ καλὸ μάτι.

— Θὰ σᾶς μιλήσω ἐγὼ γιὰ τὴ Λαμία, εἶπε ὁ Λεωνίδας. Νά την κιόλας ποὺ φαίνεται στὸν ὡραῖο της λόφο.

Ἀλήθεια τὸ τραῖνο, ποὺ ἔβγαινε τώρα ἀντίκρυ στὴν πεδιάδα τοῦ Σπερχειοῦ, περνοῦσε κοντὰ ἀπὸ τὴ Λαμία. Ἕνας ἥλιος, σκίζοντας τὰ σύννεφα φιλοῦσε τὴ γραφική της Ἀκρόπολη.

— Εἶναι πολὺ ὄμορφη, εἶπε ὁ Φάνης. Πές μας, Λεωνίδα, τὶς ἐντυπώσεις σου· ἐλπίζω νάναι καλλίτερες ἀπ, τῆς θείας.

— Ἔχει περὶ τὶς δεκατέσσερις χιλιάδες κατοίκους κι' ἡ Ἀκρόπολή της, ἡ Ἀκρολαμία, ἦταν πανάρχαια. Ὕστερα τὴν ἔκαμαν κάστρο της κι' οἱ Φράγκοι κι' οἱ Καταλάνοι. Στὴν πλατεῖα τῆς πόλεως εἶναι στημένος ὁ ἀνδριὰς τοῦ Ἀθανασίου Διάκου, ποὺ ἀναδείχτηκε στὸ γεφύρι τῆς Ἀλαμάνας. Στὴ Λαμία τὸν σούβλισαν οἱ Τοῦρκοι κι' ὁ τόπος τοῦ μαρτυρίου του εἶναι σήμερα ἱερὸ μνημεῖο. Μὰ ἡ θεία, ἀπὸ τὴ φούρκα της, ξέχασε τὸν Διᾶκο καὶ δὲν πῆγε νὰ προσκυνήση τὸν ἱερὸ τόπο, ποὺ πότισε μὲ τὸ αἷμα του ὁ ἥρωας.

— Λυποῦμαι, γι' αὐτό, εἶπα, ὁμολογῶ πὼς οὔτε τὸ σκέφτηκα. Θὰ φροντίσω νὰ ξανελ. Κλεῖστε τὸ παράθυρο. Μᾶς ἔπνιξαν οἱ καπνοί.

Τὸ τραῖνο σφυρίζει. Ἡ μιὰ σήραγγα διαδέχεται τὴν ἄλλη... Νά ἡ περίφημη γέφυρα τοῦ Γοργοποτάμου. Ἀπὸ δῶ ψηλὰ εἶναι κάτι ἀφάνταστο τ' ὅραμα τοῦ κάμπου. Σὰ νὰ τὸν βλέπης ἀπὸ ἀεροπλάνο. Ὁ Σπερχειὸς διασχίζει τὴν πεδιάδα καὶ χύνεται στὸ Μαλιακὸ κόλπο.

— Ποῦ εἶναι ἡ Ἀλαμάνα; ρωτᾶ ὁ Φάνης.

— Νά την, εἶπε ὁ Λεωνίδας, δείχνοντας τὸ ποτάμι

Ὁ λαὸς λέει Ἀλαμάνα τὸν Σπερχειό. Νά τὸ μέρος ὅπου εἶχε σταθῆ ὁ Διάκος. Ἦταν κοντὰ στὶς ἀρχαῖες Θερμοπύλες.

— Κάποιο λάθος θὰ κάνης, εἶπε ὁ Φάνης. Οἱ Θερμοπύλες ἦταν ἕνα στενό, ἀνάμεσα στὸ Καλλίδρομο καὶ στὴ θάλασσα. Ἐκεῖ ποὺ μᾶς δείχνεις εἶναι ὁλόκληρος κάμπος.

— Κι' ὅμως ἐδῶ ἦταν. Μόνο πού, τότε ἦταν ἡ θάλασσα πιὸ κοντὰ στὸ Καλλίδρομο. Σήμερα μάκρυνε γιατὶ ἔγιναν ἐπιχώσεις ἀπὸ ἄμμο, κι' ὁ Μαλιακὸς στένεψε πολύ... Νὰ κι' ἡ χαράδρα ἀπ' ὅπου κατέβηκε ὁ Ἐφιάλτης, ὁδηγώντας τοὺς Πέρσες, γιὰ νὰ κυκλώσουν τὸ Λεωνίδα μὲ τοὺς τρακόσους του.

— Καὶ τοὺς ἑφτακόσιους Θεσπιεῖς, ποὺ εἶχαν μείνει νὰ πολεμήσουν μαζί τους, εἶπε ἡ Μυρτώ.

Ὅλοι θυμοῦνται τοὺς τρακόσους τοῦ Λεωνίδα, ἐνῶ τοὺς καϋμένους — ποὺ ἔμειναν αὐθόρμητα στὸ πεδίο τῆς τιμῆς χωρὶς νὰ τοὺς ἀναγκάζουν νόμοι — δὲν τοὺς θυμᾶται κανείς.

Ὁ Φάνης δὲ δίνει σημασία στὴν παρατήρηση τῆς Μυρτῶς. Ἴσως δὲν τὴν βρίσκει πολὺ Σπαρτιάτισσα. Ἴσως ὅμως νἆναι κι' ἀφηρημένος γιατὶ μουρμουρίζει τὸ περίφημο ἐπίγραμμα ποὺ ἔχει γράψει γιὰ τοὺς τρακόσους ὁ Σιμωνίδης.

Ὦ ξεῖν ἀγγέλλειν
Λακεδαιμονίοις.

— Πέστο, Φάνη, στὴ σημερινή μας γλῶσσα, λέει ὁ θεῖος Βρασίδας, νὰ καταλάβουν καὶ ὅσοι δὲν ξέρουν Ἀρχαῖα Ἑλληνικά.

Ὁ Φάνης χαίρεται γιατὶ τὴ θυμᾶται καλὰ τὴ μετάφραση.

«Ἐσύ, διαβάτη, ποὺ περνᾶς πὲς εἰς τὴ Σπάρτη κάτου πὼς εἴμαστε θαμμένοι ἐδῶ πιστοὶ στὸ θέλημά της».

Πῶς μποροῦσε νὰ μὴν τὰ ξέρη αὐτὰ τὸ περήφανο Σπαρτιατόπουλο;

Μὰ τὸ τραῖνο προχωρεῖ, ἀνάμεσα στὸ Καλλίδρομο καὶ στὴν Οἴτη μέσα ἀπὸ χαράδρες ἀπότομες, γραφικές. Γέφυρες μὲ τεράστια τόξα, σήραγγες καὶ ξανὰ σήραγγες θαμπώνουν τὰ μάτια.

— Κατὰ δῶ πέφτει θαρρῶ τὸ Χάνι τῆς Γραβιᾶς, εἶπε ὁ Λεωνίδας.

— Ναί, συμφώνησε ὁ σιδηροδρομικὸς ποὺ περνοῦσε ἀπ' τὸ βαγόνι μας. Ἐκεῖ ἀκριβῶς στὸ βάθος εἶναι τὸ Χάνι.

— Ἐδῶ λοιπὸν ἐκδικήθηκε ὁ Ὀδυσσέας Ἀνδροῦτσος τὸ Διάκο, εἶπε ἡ Μυρτώ. Κλείστηκε μέσα σ' ἕνα χάνι καὶ χτύπησε τὸν Ὀμὲρ Βρυώνη, καθὼς περνοῦσε. Αὐτὸς λύσσαξε ἀπ' τὸ κακό του κι' ἔστειλε νὰ φέρουν κανόνια ἀπ' τὴ Λαμία γιὰ νὰ ρίξουν τὸ χάνι. Μὰ τὴ νύχτα οἱ Ἕλληνες βγῆκαν καὶ σκορπίστηκαν στὰ γύρω βουνά.

Σὲ λίγο μπαίνομε στὴ Βοιωτία. Περνᾶμε τὴ Χαιρώνεια ὅπου πολέμησε ὁ Φίλιππος τοὺς Θηβαίους καὶ Ἀθηναίους. Καμαρώνουμε μέσα σ' ἕνα κατάφωτο πάρκο τὸ λιοντάρι ποὺ ἔστησε, γιὰ τὴ νίκη του, ὁ βασιλιὰς τῆς Μακεδονίας.

Περνᾶμε τὴ Θήβα κατὰ τὸ μεσημέρι. Τὸ Μουσεῖο της μέσα σ' ἕνα πράσινο πάρκο ξεχωρίζει μέσα στὰ ἄλλα κτίρια. Πρόσχαρη πολιτεία μὲ δρόμους πλατεῖς δεντροφυτεμένους.

Νὰ κι' ἡ Ἀττική μας... Οἱ πλαγιὲς τῆς Πάρνηθας, τὸ Μενίδι. Φτάσαμε πιά... Τὸ τραῖνο σφυρίζει. Ἀθήνα! Ὁμολογῶ πὼς τὴν εἶχα ἐπιθυμήσει.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΡΕΝΟΥΑΡ
(Σκίτσο τοῦ Λ. Ντὰ Βίντσι)

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΑΞΕΧΑΣΤΕΣ ΝΥΧΤΕΣ

'Απόψε ποὺ ἡ ἀσημένια θάλασσα σιγομουρμουρίζει λέγοντας τὰ μυστικά της στὴν ἀδελφή της στεριά, θυμήθηκα τὸ πατρικό μου σπιτάκι.

'Απόψε ποὺ τὸ ἀπαλοχάδι τῆς νύχτας σκορπιέται πα τοῦ στὴν πλανεύτρα ἑλληνικὴ φύση, θυμήθηκα τὸ ὄμορφο χωριό μου.

'Απόψε ποὺ τ' ἀστέρια καρφωμένα στὴν ἀπέραντη αὐτὴ πεδιάδα σκορπίζουν τὸ ἀμυδρὸ φῶς τους καὶ φωλιάζουν μὲς τὴν νυχτιὰ θυμήθηκα τ' ἀδέλφια μου· θυμήθηκα τοὺς συγγενεῖς μου· θυμήθηκα τοὺς φίλους μου.

1. 'Ο Σαλονικιὸς... Πασσᾶς, 2. 'Η Κυρία... Ντολορές, 3. 'Ο 'Εξάψαλμος... Κάου-Μπόϋ.
(Σκίτσο 'Αγριν. Λαουτζίκου)

Πλαγιασμένος στὸ ζεστὸ κρεββάτι τὸ μυαλό μου πετᾶ πολύ, μὰ πολὺ μακρυά. Περνᾶ βουνά, λαγκαδιές, περνᾶ ἀπέραντες πεδιάδες καὶ φθάνει ὕστερα ἀπὸ πολλὲς περιπλανήσεις στὸ χωριό μου. 'Η ψυχή μου ράγισε καὶ ἕνα δάκρυ κύλισε, ἀντικρύζοντάς το. Προχωρῶ. Καὶ ὁ νοῦς μου πετᾶ, πάντοτε κοντὰ στὸ σπίτι μου, κοντὰ στὴ μανούλα μου, ὅταν ἡ στροφὴ ἀπὸ ἕνα δρομάκι μὲ φέρνει μπρὸς στὴ θύρα τοῦ πατρικοῦ μου σπιτιοῦ. 'Αντικρύζοντας στὸ βάθος ἑνὸς μικροῦ κήπου μιὰ μαυροφορεμένη γυναῖκα ἀναγνώρισα πὼς πραγματικὰ αὐτὴ ἦταν ἡ γλυκειὰ θωριὰ τῆς μάνας μου ποὺ ἐπὶ πέντε καὶ πλέον ὁλόκληρα χρόνια μαύρης ξενιτειᾶς, νοστάλγισα νὰ τὴν δῶ, ἔστω καὶ μιὰ φορὰ στὸν ὕπνο μου. Τρέχω πρὸς αὐτὴν τὴν ἀγκαλιάζω σφιχτὰ τὴν φιλῶ καὶ πάλι τὴν ξαναφιλῶ. 'Η ψυχή μου ἀγαλλίασε τόσο, ὅσο ποτὲ ἄλλοτε. Προχωρήσαμε καὶ μπήκαμε στὸ σπίτι. Τὸ μαῦρο φόρεμα τῆς μάνας μου μ' ἔκανε γιὰ μιὰ στιγμὴ νὰ θυμηθῶ τὸν πατερούλη μου, ποὺ ἄτιμοι προδότες τὸν εἶχαν σφάξει μπροστὰ στὰ μάτια μου. Δὲν βάσταξα καὶ ξέσπασα σ' ἕνα πικρὸ κλᾶμα. Γιὰ μιὰ στιγμὴ παίρνω θάρρος καὶ λέγω στὴ μάνα μου ποὺ πονοῦσε κι' αὐτὴ ἀλλὰ δὲν φανέρωνε τὸν πόνο της: «Γλυκειά μου μανούλα ἂς μὴ στενοχωρούμαστε γιὰ τὰ ὅσα μᾶς κάναν στὸ πέρασμά τους οἱ ἄγριοι καὶ μανιασμένοι αὐτοὶ λύκοι, ἀλλά, ἂς ἀρχίσωμε κι' ἐμεῖς μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους οἰκοδόμους τοῦ χωριοῦ νὰ ξαναχτίσωμε τὰ ὅσα μᾶς γκρέμισαν. 'Εμπρὸς λοιπὸν ν' ἀρχίσωμε ἀπ' τὴ γκρεμισμένη ἐκκλησία ἀπ' τὸ καμμένο σχολειό». Μὰ δὲν πρόφτασα νὰ κάνω τίποτε ἀπὸ αὐτὰ καὶ ξαφνικὰ ἄνοιξαν τὰ μάτια μου. Τὸ καράβι τῶν ὀνείρων μου ναυάγησε. Συνῆλθα καὶ εἶδα ὅτι ἦταν... ὄνειρο. Ποιὸς ξέρει ἂν θὰ μείνη γιὰ πάντα ὄνειρο!

ΦΑΙΔΡΟΣ

Ντολορές: "Αχ μικρέ μου 'Εξάψαλμε. Θὰ ἔχομε μαυρίσματα στὶς ἐκλογές!...
(Σκίτσο Πάνθηρα)

ΑΞΕΧΑΣΤΗ ΕΚΔΡΟΜΗ

Μέσα στὴ σιγὴ τῆς νύχτας ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ συμμαθητοῦ μου. Ξύπνησα. Ἦταν ἕνα ἀνοιξιάτικο πρωῒ καὶ ὁ γλυκὸς ὕπνος μὲ ἔκανε νὰ ξεχάσω τὴ μεγάλη χαρά μου!

'Απ' τὴν προηγούμενη ἡμέρα εἶχα ἑτοιμαστῆ γιὰ τὴν μακρυνή μας ἐκδρομή. Ντύθηκα καὶ προχώρησα μὲ τὸ φίλο μου τὸν Κώστα, γιὰ τὸ Γυμνάσιο, ὅπου βρήκαμε ἐκεῖ καὶ τοὺς ἄλλους συμμαθητές μας. Τὸ δροσερὸ ἀεράκι ἔπνεε ἐλαφρὰ καὶ μᾶς χάϊδευε τὸ πρόσωπο. 'Η ἀνατολὴ ἄρχισε νὰ προβάλη. 'Ο οὐρανὸς ἦταν κατακάθαρος καὶ ἡ χαρά μας ζωήρευε!

Σὲ λίγο εἴμαστε μέσα στὰ λεωφορεῖα καὶ ἡ πόλη ἀγουροξυπνοῦσε ἀπ' τὰ τραγούδια μας. Προχωροῦμε. 'Ο ἥλιος πρόβαλε πίσω ἀπ' τὴν κορφὴ τοῦ βουνοῦ. Πίσω μας ἀφήνομε διάφορα τοπία καὶ μικρὰ χωριά. Ἔχομε καιρὸ νὰ φτάσωμε στὸ «Πήδημα»! Περάσαμε τὴ Μεσσήνη καὶ τὴ Θουρία χωρὶς καμμιὰ στάση καὶ φτάνομε σ' ἕνα ὄμορφο τοπίο. Ἔξαφνα τ' αὐτοκίνητα σταματοῦν. Φτάσαμε. Κατεβαίνομε καὶ καθόμαστε κάτω ἀπ' τὰ γιγάντια πλατάνια. Τρῶμε καὶ σὲ λίγο βρισκόμαστε σκόρπιοι γιὰ νὰ ἀπολαύσωμε τὴν ἐξοχή. Πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι μας ὑψώνεται ὁ Ταΰγετος. Στὸ παχύ του στῆθος ἔχει ἀγκαλιάσει σφικτὰ τὶς μεγάλες πέτρες μὴ τοῦ ξεφύγη καμμιὰ καὶ τρομάξει τοῦ φίλους του ποὺ φιλοξενεῖ. Μέσα ἀπ' τὴν καρδιά του μᾶς χαρίζει αὐτὴ τὴ στιγμὴ τὸ πιὸ καλλίτερο δῶρο, τὸ δροσερὸ νεράκι. Κάτω ἀπὸ κάθε πέτρα καὶ μιὰ πηγή. Νομίζεις πὼς ἔσπασαν οἱ φλέβες τῆς γῆς. Εἶν' ἡ στιγμὴ ποὺ τὰ σπλάχνα τῆς γῆς κάνουν δῶρο

Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
(Σκίτσο: Ι. Ν. ΒΑΓΕΝΑ)

στὸν ἄνθρωπο τὸ μεγάλο τους θησαυρό. Πίσω μας ἁπλώνεται καταπράσινη ἡ Μεσσηνιακὴ πεδιάδα.

Μεθυσμένοι ἀπὸ τὸ μαγευτικὸ κρασὶ τῆς φύσεως γυρίζομε καὶ στήνομε χορὸ κάτω ἀπ' τὰ πλατάνια. Καὶ ἀντηχεῖ ὅλη ἡ φύση ἀπ' τὰ χαρούμενα τραγούδια μας. Σὲ λίγο ἐπισκεπτόμαστε τὸ ἐργοστάσιο ποὺ συλλέγει τὸ πολύτιμο νερὸ καὶ τὸ κάνει δῶρο στὴν ὡραία πόλη τῆς Μεσσηνίας, τὴν Καλαμάτα. Μένομε ἀρκετὴ ὥρα ἐκεῖ καὶ ὁ καλός μας καθηγητὴς μᾶς ἐξηγεῖ τὸ κάθε τί.

'Η ὥρα πλησιάζει γιὰ τὴν ἐπιστροφὴ καὶ εὐχαριστημένοι, μαζευόμαστε σ' ἕνα καλὸ μέρος γιὰ νὰ βγάλωμε μιὰ φωτογραφία. Μιὰ φωτογραφία ποὺ θἆναι γεμάτη ἀναμνήσεις. Μιὰ φωτογραφία ποὺ μέσα σ' αὐτὴ θὰ βλέπω τοὺς ἀγαπητούς μου συμμαθητές. Μέσα σ' αὐτὴ θὰ βλέπω τοὺς καλούς μου καθηγητὲς ποὺ μοῦ ἐδίδαξαν τὸ ἴσο καὶ τὸ τίμιο...

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Δ. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΕΓΑΛΕΙΑ

'Ελλάς μου εἶσαι πάντα Σὺ
τοῦ κόσμου ἡ ζηλευτὴ
Τὰ τόσα μεγαλεῖα Σου
σ' ἔκαναν ξακουστή.

Οἱ ἄντρες Σου Σὲ κάνανε
νὰ ζήσης στοὺς αἰῶνες
νὰ δείχνης εἰς τοὺς ἄλλους Σὺ
τί εἶναι Μαραθῶνες.

Πάντα 'Ελλάς μου εἶσαι Σὺ
γιὰ μένα τὸ καμάρι
πάντα μοῦ λὲς καμαρωτά:
«Νὰ γίνης παλληκάρι».

ΙΩΑΝ. Π. ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ
(Μαθητὴς Γυμνασίου Μεσσήνης, Τάξη Ζ΄).

'Εμεῖς τῆς πάρλας ἀρχηγοί,
ὅ,τι ζητᾶτε δίνουμε!
Σειέται στὶς φάτσες μας ἡ γῆ
ἀπ' τὰ γέλια, τὶς χαρές.
Δὲν σταματᾶμε οὔτε στιγμή,
καὶ πάντα ἴδιοι θὰ μείνουμε:
ΕΞΑΨΑΛΜΟΣ καὶ ΝΤΟΛΟΡΕΣ!!

(Σκίτσο 'Εξάψαλμου)

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ

'Απὸ χέρια βαρβάρων σκληρὰ
ποὺ μιὰ κόρη ἁγνὴ ἐξεσχίσαν,
μιὰ μητέρα μᾶς πῆρε γλυκὰ
νὰ μᾶς φέρη σὲ πόλη ποὺ χτίσαν.

⁂

'Απ' τοῦ δρόμου τὴ μαύρη ζωὴ
μιὰ μητέρα τρανή, πονεμένη
σὲ φωλιὰ φωτεινή, ἕνα πρωῒ
ἡ Βασίλισσα, μέσα μᾶς φέρνει.

⁂

'Η Βασίλισσα π' ὅλο φορεῖ
γιὰ στεφάνι χρυσὸ τὴν ἀγάπη
καὶ τοὺς πάντες μὲ βλέμμα θωρεῖ
σπλαχνικό, τὸν ἀγρότη, ἐργάτη.

⁂

Κι' ἡ μορφή της εἶν' πάντα γλυκειὰ
φῶς, μετέωρο, ἄστρο ποὺ λάμπει
στὸν ὁρίζοντα πέρα μακριὰ
ποὺ φωλιάζουν τοῦ μίσους τὰ θάμπη.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΟΥΧΛΟΥΛΗΣ
('Αγριὰ Βόλου)

ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

Δραματάκι μονόπρακτο

ΑΓΓΕΛΟΣ, ΠΕΡΙΚΛΗΣ, ΚΩΣΤΑΣ, ἀδέλφια ἀπὸ 17 ἕως 12 χρόνων.
ΧΑΡΙΛΑΟΣ, ἐξάδελφός τους 16 χρόνων.
Μικρὸς διανομέας τοῦ τηλεγραφείου.
Ἡ σκηνὴ παριστάνει ἕνα μεγάλο χώλ. Πόρτα στὸ βάθος· ἄλλη πόρτα δεξιά.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

Περικλῆς, Κώστας, Χαρίλαος

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Ξέρετε ὅτι καταντᾶ ἐλάττωμα;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Καταντᾶ μόνο; Εἶσαι πολὺ ἐπιεικὴς ἀγαπητὲ ἐξάδελφε! Εἶναι μεγάλο ἐλάττωμα. Γιὰ φαντάσου...

ΚΩΣΤΑΣ: Νὰ μὴ μπορῇ νὰ κλείσῃ τὸ στόμα του. Νὰ μὴ μπορῇ νὰ φυλάξῃ ἕνα μυστικό. Καὶ εἶναι κιόλας 12 χρονῶν.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Καὶ νὰ ἤξερες Χαρίλαε πόσες ἱστορίες μᾶς ἔχει κάμει ἴσα με τώρα. Δὲν τολμάει κανεὶς νὰ τοῦ ἐμπιστευθῇ τίποτα. Ἄμα τοῦ πῆς Ἄγγελε αὐτὸ μὴ τὸ πῆς στὸν τάδε γιατὶ δὲν πρέπει νὰ τὸ μάθῃ, μπορεῖς νὰ εἶσαι βέβαιος πὼς σὲ δέκα λεπτὰ αὐτὸς ὁ τάδε τὸ ἔμαθε! Πρέπει νὰ τὸν κρατᾶμε μακριὰ καὶ ὅταν παίζουμε κι' ὅταν μιλᾶμε σοβαρά!

ΚΩΣΤΑΣ: Κοντεύουμε νὰ ξεχάσουμε πὼς εἶναι ἀδελφός μας!

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Δὲν τὸ κάνει βέβαια κι' ὁ Ἄγγελος ἀπὸ κακία.

ΚΩΣΤΑΣ: Ὄχι βέβαια!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ (ταυτόχρονα καὶ ζωηρά): Ὄχι, ὄχι. Ἴσα - ἴσα ἔχει πολὺ καλὴ καρδιά! Μὰ γι' αὐτὸν τὸ μυστικὸ εἶναι βάρος ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τὸ σηκώσῃ. Τὸ ὁμολογεῖ κι' ὁ ἴδιος κάπου - κάπου: «Παιδιὰ μὴ μοῦ λέτε τίποτα, γιατὶ θὰ τὸ πῶ! Δὲν μπορῶ νὰ κρατήσω τίποτα. Νοιώθω νὰ ἐδῶ στὴ γλῶσσα μιὰ φαγούρα. Δὲν μπορῶ νὰ ἡσυχάσω ἂν δὲν τὸ πῶ!»

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Πολὺ περίεργη ἀδυναμία!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Καὶ πολὺ ἐπικίνδυνη. Θὰ πάθη καμμιὰ φορὰ τίποτε ποὺ πολὺ θὰ τὸ μετανοιώσῃ. Στὴ ζωὴ πρέπει κανεὶς κάποτε - κάποτε νὰ σωπαίνῃ. Κι' ἂν δὲν ἔχῃ τὴ δύναμη νὰ μὴ μιλῇ, θὰ πάῃ καμμιὰ μέρα χαμένος!

ΚΩΣΤΑΣ: Γι' αὐτὸ εἶπα κι, ἐγὼ τόσες φορὲς νὰ προσπαθήσουμε νὰ τοῦ ξερριζώσουμε αὐτὸ τὸ ἐλάττωμα.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ναί. Ἀλλὰ πῶς;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Αὐτὸ τὸ παιδὶ δὲν παίρνει ἀπὸ λόγια!

ΚΩΣΤΑΣ: Δὲν βαριέσαι! Τοῦ τὰ εἴπαμε τόσες φορές!

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Τότε θὰ παίρνῃ ἀπὸ ἔργα.

ΚΩΣΤΑΣ (γελᾶ): Τί θέλεις νὰ πῆς;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ (γελᾶ): Νὰ τὸν ἀρχίσουμε δηλαδὴ στὸ ξύλο!

ΧΑΡΙΛΑΟΣ (γελαστός): Δὲν λέω: Μπορεῖ καὶ τὸ ξύλο νὰ ὠφελῇ. Ἀλλὰ ἐμεῖς δὲν εἴμαστε ἐκεῖνοι ποὺ θὰ τοῦ τὸ δώσουμε. Ἄλλο ἤθελα νὰ πῶ.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Τί;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Ἤθελα δηλαδὴ νὰ πῶ... (Διακόπτεται ἀπὸ ἕνα κουδούνισμα τῆς πόρτας). Κάποιος χτυπάει.

ΚΩΣΤΑΣ: Θὰ εἶναι ὁ Ἄγγελος.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Σούτ. Σιωπή.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ (ἀνοίγει τὴ δεξιὰ πόρτα). Ποιός εἶναι;

ΣΚΗΝΗ Β΄.

Διανομέας τοῦ τηλεγραφείου καὶ οἱ ἄλλοι.

ΔΙΑΝΟΜΕΑΣ: Ἕνα τηλεγράφημα γιὰ σᾶς κύριε Περικλῆ.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Φέρτο. Θὰ εἶναι ἀπὸ τὸν Πολύβιο.

ΔΙΑΝΟΜΕΑΣ (δίνει τὸ τηλεγράφημα καὶ παρουσιάζει τὸ βιβλίο): Νὰ ὑπογράψετε σᾶς παρακαλῶ. (Ὁ Περικλῆς ὑπογράφει). Χαίρετε!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Στάσου μιὰ στιγμή. (Ἀνοίγει τὸ τηλεγράφημα). Μοῦ ἔφερες μιὰ εὐχάριστη εἴδηση φίλε μου.

ΚΩΣΤΑΣ: Τί εἶναι; Πέτυχε;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Ἐπέτυχε; Πρῶτος.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Σταθῆτε τώρα καὶ θὰ μάθετε. (Δίνει δυὸ χιλιάρικα στὸ διανομέα). Νά, πάρε παιδί μου!

ΔΙΑΝΟΜΕΑΣ (χαρούμενος): Εὐχαριστῶ πολὺ κύριε Περικλῆ. Καὶ εἰς ἀνώτερα. (Τὰ παιδιὰ γελοῦν εὐχαριστημένα· ὁ Διανομέας φεύγει).

ΣΚΗΝΗ Γ΄.

Περικλῆς, Κώστας, Χαρίλαος.

ΚΩΣΤΑΣ - ΧΑΡΙΛΑΟΣ (μαζί): Λοιπόν;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ἀκοῦστε. (Διαβάζει). «Εἰσῆλθα σχολὴν πρῶτος. Ταχυδρομικῶς λεπτομέρειες. Μπαμπᾶς ὑγιαίνει. Φιλιά. Πολύβιος».

ΧΑΡΙΛΑΟΣ (χοροπηδώντας): Μπράβο, Μπράβο!

ΚΩΣΤΑΣ: Μὰ ἤμουνα βέβαιος ἐγώ! Ὁ Πολύβιος εἶναι ξεφτέρι στὰ μαθηματικά! Μπράβο του ὅμως! Πρῶτος! Ἀκοῦς ἐκεῖ πρῶτος!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Μὰ δὲν εἶπες πὼς ἤσουνα βέβαιος;

ΚΩΣΤΑΣ: Στὴ σχολὴ τῶν Εὐελπίδων πρῶτος! Εἶναι κάτι τι φίλε μου. Ξέρω κι' ἐγώ! Ἀπὸ τὴ χαρά μου δὲν ξέρω τί λέω!

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Πόσο θὰ χαρῇ ἡ θεία.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ἀλήθεια, ξεχάσαμε τὴ μητέρα. Νὰ ἤξερα ποὺ εἶναι θὰ ἔτρεχα ἀμέσως νὰ τὴν βρῶ νὰ τῆς τὸ πῶ!

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Ἐγὼ τώρα συλλογίζομαι τὸν Ἄγγελο!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ἄς τοῦ γίνει παράδειγμα, γιατὶ ξέρεις ἑτοιμάζεται κι' αὐτὸς γιὰ τὴ Σχολὴ Δοκίμων!

ΧΑΡΙΛΑΟΣ (πολὺ σκεφτικός): Δὲν ἐννοοῦσα αὐτό! ...Ἀλήθεια· παίζουμε ἕνα παιγνίδι τοῦ Ἀγγέλου;

ΚΩΣΤΑΣ: Ναί, ναὶ νὰ τοῦ παίξουμε.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ (τοὺς λέγει κάτι ψιθυριστὰ ποὺ δὲν ἀκούεται).

ΚΩΣΤΑΣ (χειροκροτώντας): Ὡραῖα, ὡραῖα. Εἶμαι σύμφωνος!

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Ὡραῖα. Ὁ Κώστας κι' ἐγὼ θὰ πᾶμε μέσα καὶ θὰ προσποιηθοῦμε πὼς δὲν ξέρουμε τίποτα! Ἐσύ, Περικλῆ, θὰ σταθῇς ἐδῶ καὶ θὰ ὑποδεχτῇς πολὺ λυπημένος τὸν Ἄγγελο! Θὰ τοῦ πῆς μὲ τρόπο τί τρέχει καὶ ὕστερα θὰ ρθοῦμε κι' ἐμεῖς!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Πραγματικὰ ὡραία ἰδέα!

ΚΩΣΤΑΣ: Νὰ τοῦ πῆς πὼς δὲν πρέπει νὰ πῇ σὲ κανένα τίποτα, ὥσπου νὰ τὸ μάθῃ μὲ τρόπο ἡ μητέρα! Ἀκοῦς;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Ἂν τυχὸν ὅμως... Σταθῆτε, γιατὶ δὲν τὰ συμφωνήσαμε ὅλα:... (Ἀκούεται πάλι κουδούνισμα).

ΚΩΣΤΑΣ: Ὁ Ἄγγελος. Τσιμουδιά!

ΧΑΡΙΛΑΟΣ (σιγά): Ὁ Ἄγγελος. Φεύγουμε ἐμεῖς. Περικλῆ ξέρεις πιὰ τί θὰ πῆς. Προσοχή. (Ὁ Χαρίλαος καὶ ὁ Κώστας βγαίνουν ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ βάθους).

ΣΚΗΝΗ Δ΄.

Περικλῆς - Ἄγγελος

ΠΕΡΙΚΛΗΣ (παίρνει ὕφος λυπημένο καὶ ἀνοίγει τὴ δεξιὰ πόρτα): Ἐσὺ εἶσαι Ἄγγελε;

ΑΓΓΕΛΟΣ (μπαίνοντας): Εἶμαι νὰ σκάσω! Δὲν μοῦ δίνει τὸ ποδήλατό του ὁ Νίκος. Θὰ πάῃ, λέει, τὸ ἀπόγευμα στὸν Ἅγιο Ἀνδρέα. (Κοιτάζει κατάματα τὸν ἀ-

«Εἰσῆλθα σχολὴν πρῶτος. Ταχυδρομικῶς λεπτομέρειες...»

μοῦτρα εἶναι αὐτά;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ (κατσουφιάζει περισσότερο!): Τίποτα Ἄγγελε. Τίποτα! Δὲν ἔχω τίποτα!

ΑΓΓΕΛΟΣ: Κάτι μοῦ κρύβεις. Δὲν εἶναι δυνατό.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Νὰ λυπήθηκα ποὺ δὲν θὰ πᾶς ἐκδρομή!

ΑΓΓΕΛΟΣ: Μὲ κοροϊδεύεις. Κάτι ἄλλο εἶναι. Πές μου νὰ χαρῆς Περικλῆ.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Θὰ σοῦ πῶ. Ναί. Πρέπει νὰ σοῦ πῶ, ἀλλὰ κοίταξε καλὰ μὴ τὸ βγάλης ἀπὸ τὸ στόμα σου!

ΑΓΓΕΛΟΣ: Ἐγώ; (κάθεται). Ἄχ. πῶς κουράστηκα. Ἐγὼ νὰ βγάλω ἀπὸ τὸ στόμα μου; Δὲν μὲ ξέρεις ἐμένα καλά!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Τί λὲς καὶ ἡ φαγοῦρα τῆς γλώσσας;

ΑΓΓΕΛΟΣ: Μοῦ πέρασε πιά. Πάει!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Μὰ ἂν σοῦ ἐμπιστευθῶ τὸ μυστικὸ φοβᾶμαι μὴν ἡ φαγοῦρα ξαναγυρίση...

ΑΓΓΕΛΟΣ: Ὄχι, ὄχι. Παιδιὰ εἴμαστε τώρα;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Μὰ θὰ τὸ πῆς, Ἄγγελε!

ΑΓΓΕΛΟΣ: Ὄχι σοῦ λέω!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Σκέψου το καλά. Δὲν τὸ ξέρει κανεὶς ἀκόμα! Οὔτε ὁ Κώστας, οὔτε ὁ Χαρίλαος, οὔτε ἡ μητέρα! Ἡ μητέρα δὲν πρέπει νὰ τὸ μάθη... Μόνο ὁ Πατέρας κι' ὁ Πολύβιος τὸ ξέρουν!

ΑΓΓΕΛΟΣ: Μὰ τί συμβαίνει λοιπόν! Μήπως ὁ Πολύβιος...

ΠΕΡΙΚΛΗΣ (σχεδὸν κλαίγοντας): Ναί!

ΑΓΓΕΛΟΣ (τρομάζει καὶ σηκώνεται): Ἀλήθεια;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ (δείχνει κλειστὸ τὸ τηλεγράφημα): Νὰ τώρα μόλις πῆρα τὸ τηλεγράφημα.

ΑΓΓΕΛΟΣ: Τί δυστυχία. Ἀπέτυχε ἐντελῶς, ἐντελῶς;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ἐντελέστατα!

ΑΓΓΕΛΟΣ: Δηλαδή;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Νὰ ἦλθε εἰκοστὸς τρίτος!

ΑΓΓΕΛΟΣ (σταυροκοπιέται): Εἰκοστὸς τρίτος; Ἔλα Παναγία μου! Καὶ ἐπρόκειτο νὰ μποῦν στὴ σχολὴ μόνον ἐννέα!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ναί. Εἰκοστὸς τρίτος. Μὰ γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, Ἄγγελε. Μὲ εἶδες λυπημένο καὶ στὸ εἶπα. Ἔπρεπε νὰ τὸ πῶ σὲ κάποιον! Ἐσὺ ἔτυχες πρῶτος καὶ στὸ εἶπα! Ἀλλὰ μὴ μὲ προδώσης, Ἄγγελε. Λυπήσου τὴν καϋμένη τὴ μητέρα.

ΑΓΓΕΛΟΣ: Ἀφῆστε τώρα αὐτά, Περικλῆ. εἶναι ὁλωσδιόλου περιττά!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ξέρω κι' ἐγώ; Φοβᾶμαι μὴν τὸ πῆς τοῦ Χαρίλαου! Ξέρεις, συμμαθηταί, συνομήλικοι μὲ τὸν Πολύβιο, πάντα τὸν ζήλευε λιγάκι. Ξέρω κι' ἐγώ; Χωρὶς νὰ θέλη μπορεῖ νὰ χαρῆ καὶ νὰ τὸ φανερώση...

ΑΓΓΕΛΟΣ: Ὁ Χαρίλαος; Ποτέ! Δὲν θὰ τὸ πῆ ποτέ. Οὔτε ζηλεύει ὁ Χαρίλαος!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ἀλλοίμονο! Ὥστε θὰ τοῦ τὸ πῆς;

ΑΓΓΕΛΟΣ: Ἐγώ; Ὄχι, βρὲ ἀδελφέ! Ποιός σοῦ εἶπε; Δὲν θὰ πῶ σὲ κανέναν τίποτα!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Καλὰ ἔχω τὸ λόγο σου. Πάω μέσα τώρα μὴν ὑποπτευθοῦν οἱ ἄλλοι. Ὁ Χαρίλαος εἶναι ἐδῶ. (κάνει νὰ βγῆ).

ΑΓΓΕΛΟΣ: Ποῦ εἶσαι; Δός μου τὸ τηλεγράφημα!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ἄ! Αὐτὸ μόνο δὲν σοῦ ἐμπιστεύομαι. (Βγαίνει ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ βάθους).

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

Ἄγγελος μόνος.

ΑΓΓΕΛΟΣ: Εἰκοστὸς τρίτος! Ἀκοῦς ἐκεῖ, εἰκοστὸς τρίτος! Ὅσο τὸ συλλογίζομαι! Τί θὰ πῆ ἡ μητέρα, ἂν τὸ μάθη. Τί λυπηρό. Εἶμαι ὅμως περίεργος ν' ἀκούσω τί θὰ πῆ ὁ Κώστας... Πῶς θὰ τοῦ φανῆ; Ἀμ ὁ Χαρίλαος; Ἐκεῖνος εἶναι ποὺ ἤθελα νὰ τὸ μάθη... Ἤθελα νὰ ἰδῶ: Ἀλήθεια ζηλεύει ὅπως εἶπε ὁ Περικλῆς; Ἂν χαρῆ, βέβαια ζηλεύει. Ἀλλὰ δὲν θὰ τοῦ τὸ πῶ... Δὲν θὰ τὸ πῶ σὲ κανένα. Ἄ! αὐτὸ τὸ μυστικὸ θὰ τὸ φυλάξω! Ἀφοῦ μοῦ τὸ ἐμπιστεύθηκε ὁ Περικλῆς τελείωσε! (Συλλογίζεται). Ἄχ, οὖφ, ἄχ! (Στέκει). Σὰ νὰ ἡ ὀργή! Ἔχει χάζι... Ἀλλὰ ὄχι. Πρέπει νὰ φανῶ ἰσχυρός... πρέπει νὰ νικήσω τὸν ἑαυτό μου. Ὁ Περικλῆς ποὺ ἔλαβε τὸ τηλεγράφημα ἂς προετοιμάση τὸ ἔδαφος καὶ ἂς τὸ πῆ μὲ τρόπο. Ἐκεῖνος ξέρει. Δική του δουλειά. Ἔρχονται!

ΣΚΗΝΗ ΣΤ΄.

Περικλῆς, Χαρίλαος, Κώστας καὶ Ἄγγελος

(Μπαίνουν ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ βάθους καὶ οἱ τρεῖς. Ὁ Χαρίλαος κι' ὁ Κώστας εἶναι εὔθυμοι).

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Καλὴ μέρα, Ἄγγελε!

ΑΓΓΕΛΟΣ: Καλὴ μέρα Χαρίλαε. Ξέρεις καϋμένε, τ' ἀπόγευμα δὲν θὰ ἔλθω μαζί σου γιατὶ δὲν βρῆκα ποδήλατο.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Τὸ ξέρω. Μοῦ τὸ εἶπε ὁ Περικλῆς. Κρῖμα.

ΑΓΓΕΛΟΣ: Δὲν πειράζει ὅμως. (Κάθονται σὲ κύκλο καὶ οἱ τέσσερες). Σήμερα δὲν ἔχω καὶ πολλὴ διάθεση.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Μὰ γιατί; Ἐγὼ εἶμαι σήμερα ὅλο κέφια!

ΑΓΓΕΛΟΣ: Φυσικά! Ἐσὺ δὲν ἔμαθες ὅ,τι...

ΠΕΡΙΚΛΗΣ (βήχει): Ἄγγελε!

ΑΓΓΕΛΟΣ:... Ὅ,τι ἔμαθα ἐγώ!

ΚΩΣΤΑΣ: Μπᾶ! Καὶ τί ἔμαθες ἐσύ;

ΑΓΓΕΛΟΣ: Ὅ,τι ἔμαθα! Νὰ ἡ ὥρα τώρα νὰ λέω τὰ μυστικά μου σὲ ὅλον τὸν κόσμο.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ἄ! Ὅσο γι' αὐτό, ὁ Ἄγγελος τὰ κρατάει τὰ μυστικά του! (Στὸν Ἄγγελο σιγά). Ἀρχισες! Αὐτὰ ἦταν ὅλως διόλου περιττὰ νὰ τὰ πῆς!

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Μάτια μου, μυστικά! Δὲν τ' ἀφήνεις Ἄγγελε τώρα; Καὶ δυσάρεστα μάλιστα μυστικά! (εἰρωνικά). Μήπως, κύριε Ἄγγελε ἔπεσαν ἔξω τὰ καράβια σας;

ΑΓΓΕΛΟΣ: Μὰ τί, νομίζεις ὅτι δὲν ἔχω κι' ἐγὼ μυστικά; Ὅτι δὲν ἔχω δυσάρεστα;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Κράτησέ τα σὲ παρακαλῶ γιὰ τὸν ἑαυτό σου. Ἐγὼ σήμερα εἶμαι εὔθυμος. Τελείωσε. Συλλογίζομαι ἕνα σωρὸ εὐχάριστα πράγματα.

ΑΓΓΕΛΟΣ: Τί παραδείγματος χάρη;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Νὰ τὴν ἀπογευματινὴ ἐκδρομή. (Ὁ Ἄγγελος ἀναστενάζει).

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Τί ἄλλο;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Τί ἄλλο; Θέλετε νὰ σᾶς πῶ καὶ κάτι ἄλλο; Σήμερα συλλογίζομαι πολὺ καὶ τὸν Πολύβιο. Ἔχω μιὰ προαίσθηση, ὅτι θὰ πάρουμε εἰδήσεις του καὶ μάλιστα πολὺ καλές!

ΑΓΓΕΛΟΣ: Καὶ ὅμως!...

ΠΕΡΙΚΛΗΣ (βήχει): Ἄγγλε!

ΑΓΓΕΛΟΣ: Καλά, βρὲ ἀδελφέ, δὲ λέω τίποτα! Νόμισες πῶς θὰ τὸ πῶ;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ (κτυπᾶ τὸ πόδι του μὲ ἀπελπισία): Ἄγγελε!...

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Σήμερα, αὔριο θὰ βγοῦν τ' ἀποτελέσματα τῶν ἐξετάσεων. Ἔχω τὴν πεποίθηση πὼς θὰ πετύχη πρῶτος!

ΚΩΣΤΑΣ: Ὤ, κι' ἐγώ! Ἐγὼ μάλιστα τὸ εἶδα στὸν ὕπνο μου.

ΑΓΓΕΛΟΣ: Σὲ συμβουλεύω νὰ μὴν πιστεύης πολὺ τὰ ὄνειρα! (Στὸν Περικλῆ). Τί μὲ ἀγριοκοιτάζεις; Δὲν εἶπα τίποτα!

ΚΩΣΤΑΣ (στὸν Ἄγγελο): Γιατί;

ΑΓΓΕΛΟΣ: Γιατὶ... ἐγὼ δὲν θὰ σοῦ πῶ τίποτα. Ἐγὼ δὲν θὰ πῶ τίποτα σὲ κανένα!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ (προσποιεῖται μεγάλη στενοχώρια): Οὔφ! θὰ σκάσω!

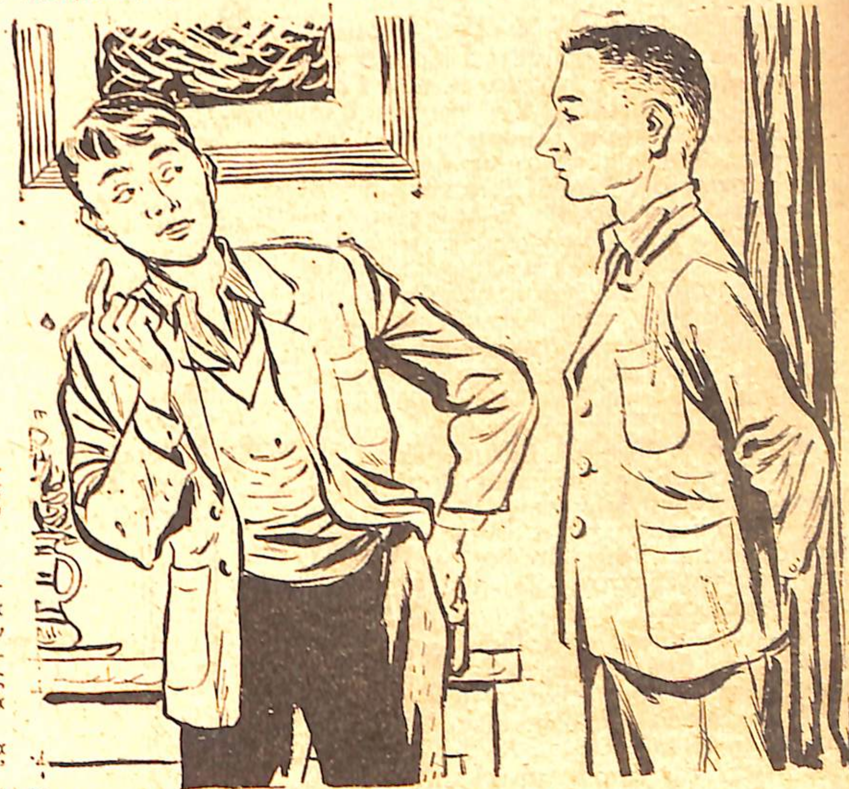
ΑΓΓΕΛΟΣ (μέσα του) Κι' ἐγώ! Ὁ Πολύβιος εἶναι τόσο δυνατὸς στὰ μαθηματικά! Τόσο δυνατὸς στὰ ἑλληνικά... τόσο δυνατὸς τέλος πάντων! Πάντα ἦταν ὁ καλλίτερος μαθητὴς στὴν τάξη του. Στοιχηματίζω μὲ ὅποιον θέλει, πὼς θὰ ἔλθη πρῶτος.

ΑΓΓΕΛΟΣ (ποὺ δὲν κρατιέται πιά): Κι' ἐγὼ στοιχηματίζω πὼς θὰ ἔλθη εἰκοστὸς τρίτος. (Γενικὴ κατάπληξη).

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Αὐτὸ τὸ παιδὶ καταντᾶ ἀναίσθητο. Εἶναι ἀνυπόφορο! (Σηκώνεται καὶ κάνει νὰ βγῆ πολὺ θυμωμένος).

ΚΩΣΤΑΣ: Ποῦ πᾶς Περικλῆ;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ἄφησέ με δὲν μπορῶ ν' ἀκούω σαχλαμάρες. (Βγαίνει ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ βάθους)!

Στοιχηματίζω πὼς ἔρχεται εἰκοστὸς τρίτος.

ΣΚΗΝΗ Ζ΄.

Χαρίλαος, Κώστας, Ἄγγελος.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Μὰ γιατί στενοχωρήθηκε τόσο ὁ Περικλῆς;

ΚΩΣΤΑΣ: Ποιός ξέρει;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Ἐσύ, Ἄγγελε, ξέρεις τίποτα;

ΑΓΓΕΛΟΣ: Ναί... δηλαδὴ ὄχι... δηλαδὴ δὲν μπορῶ νὰ σᾶς πῶ. Ἂς εἶναι. Ἀφῆστε τώρα τὸν Περικλῆ. Τί λέγαμε γιὰ τὸν Πολύβιο; Στοιχηματίζεις, Χαρίλαε, ὅτι θὰ ἔλθη πρῶτος;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Ναί! Τὸ πιστεύω ἀπολύτως.

ΑΓΓΕΛΟΣ: Κι' ἐγὼ λοιπὸν τὸ ξαναλέω. Στοιχηματίζω ὅτι ἔρχεται εἰκοστὸς τρίτος!

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Περίεργο. Πῶς αὐτό;

ΚΩΣΤΑΣ: Πραγματικὰ περίεργο! Πῶς ξέρεις μὲ τόση ἀκρίβεια τὸν ἀριθμό;

ΑΓΓΕΛΟΣ: Αὐτὸ εἶναι δική μου δουλειά!

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Εἰκοστὸς τρίτος. Δηλαδὴ μένει ἔξω!

ΑΓΓΕΛΟΣ: Δυστυχῶς. Θὰ τὰ ἔχασε ἴσως καὶ δὲν ἀπάντησε σὲ τίποτα!

ΚΩΣΤΑΣ: Μὰ τί, λές; Εἶναι βέβαιο; Πές μου, Ἄγγελε, νὰ ζῆς... Μήπως...

ΑΓΓΕΛΟΣ: Μήπως τί;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Μήπως ὁ Περικλῆς...

ΑΓΓΕΛΟΣ: Λοιπόν, ναὶ ὁ Περικλῆς...

ΚΩΣΤΑΣ: Ὁ Περικλῆς ἔλαβε...

ΑΓΓΕΛΟΣ: Ἕνα τηλεγράφημα!

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Τηλεγράφημα! Ἐμεῖς δὲν ξέρουμε τίποτα. Καὶ τί ἔλεγε αὐτὸ τὸ τηλεγράφημα; (Σηκώνεται).

ΑΓΓΕΛΟΣ: Θὰ σᾶς τὸ πῶ, ἀλλὰ σᾶς

(Συνέχεια στὴ σελ. 48)

Η ΗΡΩΙΔΑ της Ελληνικής Επανάστασης

2ον.

— Κι' ὁ Πατισὰχ κι' ἐγώ, ἔχομε ἀνάγκη νὰ μᾶς βοηθήσετε. Ξέρομε πὼς πάντα ἐπιθυμεῖτε τὸ καλὸ τῶν Γραικῶν καὶ γι' αὐτὸ μένετε πιστὸς στὸν Σουλτάνο. Ἀκόμη ξέρομε πὼς οἱ φυλακισμένοι ἱερεῖς, εἶναι μέλη τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας. Ἂν θέλετε νὰ μὴν πάθουν κακὸ μεγάλο οἱ Ἕλληνες, τρέξτε στὴ φυλακή, ἐξομολογῆστε τοὺς ἀρχιερεῖς, κι' ἐλάτε νὰ μοῦ μαρτυρήσετε ὅτι σᾶς ποῦν. Θὰ κερδίσετε τὴν εὔνοια τοῦ Σουλτάνου, ποὺ σᾶς στέλνει δῶρο κι' αὐτὴν τὴν ἀδαμαντοκόλλητη ταμπακέρα, ὡς δεῖγμα τῆς ἀπεριόριστης ὑπόληψης ποὺ σᾶς ἔχει! Καὶ μοῦ ἔδωσε πράγματι μιὰ χρυσὴ βαρειὰ ταμπακέρα, στολισμένη μὲ διαμάντια.

Ὁ Πατριάρχης τὴν ἔδειξε χαμογελῶντας στοὺς Ἀρχιερεῖς.

— Αὐτὰ εἶναι τὰ τριάντα ἀργύρια τοῦ Ἰούδα, ποὺ μοῦ τὰ ἔδωσαν γιὰ νὰ σᾶς προδώσω!

Ὅταν γύρισα στὰ Πατριαρχεῖα, ἄρχισα νὰ συλλογίζομαι τί λόγο εἶχε αὐτὴ ἡ μηχανοραφία. Πὼς εἶστε Φιλικοί, τὸ ξέρει. Κι' ἔχει πάρει τὴν ἀπόφαση νὰ σᾶς θανατώση. Τί θὰ πρόσθετε κι' ἡ δική μου ἡ μαρτυρία; Ὕστερα ὅμως βρῆκα: ἤθελε μιὰ ἔγγραφη βεβαίωση δική μου, γιὰ νὰ τὴν δείξη στὸν πρέσβυ τῆς Ρωσίας, τὸν κόμη Στρογκονώφ, γιατὶ φοβᾶται τὴν ὁμόθρησκή μας Ρωσία. Ἔνῶ ἔτσι, ἂν θυμώση ὁ Τσάρος, ὁ Βεζύρης θὰ πῆ «ὁ ἴδιος ὁ Πατριάρχης τους τοὺς κατηγόρησε πὼς εἶναι προδότες!» Ὡστόσο, ἐπωφελήθηκα ἀπὸ τὴν «Βοῦλα» γιὰ νάρθω νὰ σᾶς μεταλάβω τουλάχιστον.

— Μὰ αὐτὸ εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνο πρᾶγμα Παναγιώτατε! εἶπε ὁ Δέρκων.

— Τὸ ξέρω Σεβασμιώτατε! εἶπε ὁ Γρηγόριος. Ὡστόσο θυμήσου πὼς ἕνας φίλος σου, λίγες μέρες πρὶν διαβῆ τὸν ποταμὸ Προῦθο, ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης, μὲ εἰδοποίησε νὰ παραιτηθῶ ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖο καὶ νὰ πάω στὴν Πελοπόνησο ἂν θέλω νὰ γλυτώσω τὴν ζωή μου. Ἡ ζωὴ εἶναι δῶρο πολύτιμο, ποὺ μᾶς τὸ ἔδωσε ὁ Ὕψιστος, ἀλλὰ μὲ τὴν ἄδεια νὰ τὸ θυσιάζωμε γιὰ τὴν θρησκεία καὶ τὴν πατρίδα. Ἡ δική μου ἡ ζωή, ἔχει ἤδη ἀφιερωθῆ... Ἀλλὰ ἂς μὴ χάνομε καιρό. Ἐλάτε τώρα τέκνα μου νὰ κοινωνήσωμε ἀπὸ τὰ Ἅγια Μυστήρια. Ἂς ὑψώσωμε τὴν διανοία μας πρὸς τὸν ἐτάζοντα καρδίας καὶ νεφρούς. Ἔλα Θρασύβουλε, ἔλα τέκνο μου, εἶπε στὸν νέο ποὺ κρατοῦσε πάντα τὸ δέμα τὸ τυλιγμένο μὲ τὸ μεταξωτὸ πανί. Στὸ ἄκουσμα τοῦ ὀνόματός του ὁ νέος ξετύληξε τὸ δέμα κι' ἔβγαλε τὰ ἱερὰ σκεύη τῆς Θείας Μετάληψης. Καὶ τότε στὴν σκοτεινὴ φυλακή, ξανάγινε ξανὰ ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος, μὲ τὸν Χριστὸ ἀόρατο ἀνάμεσά τους νὰ τοὺς εὐλογῆ.

Μόλις τελείωσε ἡ μετάληψη τῶν ἀρχιερέων, ὁ Θρασύβουλος βαθειὰ συγκινημένος, ἔβγαλε ἀπὸ τὴν κάπα του κι' ὕστερα ἀπὸ τὸ θηκάρι, ἕνα γυμνὸ σπαθί. Καὶ μὲ φωνὴ ποὺ τὴν ἔπνιγε ἡ ταραχή, παρακάλεσε.

— Μακάριοι πατέρες, εὐλογῆστε τὸ σπαθὶ αὐτὸ ποὺ τὸ βάζω στὴν ὑπηρεσία τοῦ Ἔθνους.

Οἱ ἱεράρχες τότε κοίταξαν τὸν νέο. Ἦταν ἕνα καλοκαμωμένο καὶ ξανθὸ παλληκάρι ὡς δεκαοχτὼ χρόνων. Ἡ ὀμορφιά του ἦταν ἀσύγκριτη καὶ μὲ τὰ γαλάζια μάτια του καὶ τὰ σγουρὰ μαλλιά του, ἔμοιαζε μὲ τὸν ἀρχάγγελο Γαβριήλ.

— Δυὸ Τοῦρκοι μὲ κυνηγοῦν νὰ μὲ σκοτώσουν!...

— Ἂς εἶναι εὐλογημένο τὸ σπαθί σου τέκνο μου, εἶπε ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος. Σοῦ εὔχομαι νὰ γίνης ἕνας ἀπὸ τοὺς στύλους τοῦ Ἔθνους. Ποτὲ βόλι ἐχθροῦ νὰ μὴ σ' ἀγκίση, ποτὲ νὰ μὴν ἔμπη φόβος στὴν καρδιά σου. Κι' εἴθε νὰ ζήσης γιὰ νὰ γνωρίσης ἐλεύθερη τὴν πατρίδα μας, καὶ τὴν Ἐκκλησία μας στερεωμένη.

— Ἀμήν! ἐφώναξαν ὅλοι.

— Τὸ σπαθὶ αὐτό, εἶπε ταπεινὰ ὁ Θρασύβουλος, θὰ γίνη φυλαχτό μου. Ὅσο τὸ κρατῶ στὸ χέρι μου, θὰ ἔχω μπροστὰ στὰ μάτια σας τὴν ἱερὴ μορφή σας, καὶ θὰ θυμοῦμαι τὸ παράδειγμά σας. Κι' ἀφοῦ τὸ φίλησε, τὸ ἔβαλε ξανὰ στὴ θήκη του.

Ὁ Πατριάρχης ἑτοιμάστηκε νὰ φύγη. Ἀλλὰ πρίν, σήκωσε τὰ μάτια του στὸν οὐρανό, καὶ εἶπε.

— Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ διὰ τὰ ἔθνη σταυρωθεὶς καὶ τῆς γῆς τὴν ἀνομίαν ἀπολύνας, μεσίτευσον πρὸς τὸν Πατέρα σου ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν!

— Ἀμήν! φώναξαν ὅλοι.

— Ἡ μνήμη σας ἂς εἶναι μακαρία εἰς αἰῶνας ἅπαντας τέκνα μου! εἶπε ὁ Πατριάρχης. Εἶναι πιὰ καιρὸς νὰ σᾶς ἀφήσω. Δὲν σᾶς ἀποχαιρετῶ ὅμως γιὰ πάντα, γιατὶ γρήγορα θὰ συναντηθοῦμε, ἐκεῖ ποὺ δὲν ὑπάρχει λύπη οὔτε στεναγμός.

— Καὶ τότε καμμιὰ δύναμη στὸν κόσμο δὲν θὰ μπορέση πιὰ νὰ μᾶς χωρίση, εἶπε ὁ Ἰωσὴφ ποὺ ὅπως κι' ὅλοι οἱ ἄλλοι εἶχε καταλάβει πὼς ὁ Πατριάρχης ἦταν ἀποφασισμένος νὰ μὴν κάνη τίποτε γιὰ νὰ σώση τὴν ζωή του.

Ὁ Γρηγόριος εὐλόγησε τρεῖς φορὲς τοὺς ἀρχιερεῖς ποὺ ἔσκυβαν τὸ κεφάλι καὶ ὕστερα εἶπε στὸν Θρασύβουλο!

— Ἀκολούθησέ με τέκνο μου!

Κι' ἔτσι βγῆκαν ἀπὸ τὴν φυλακή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'. ΤΟ ΔΡΑΜΑ

Καθὼς ὁ Πατριάρχης μὲ τὸν νέο γύριζαν στὰ Πατριαρχεῖα, ὁ Θρασύβουλος παρατήρησε πὼς ὁ ἱεράρχης ἦταν πολὺ συγκινημένος.

Αὐτὸς ὁ τελευταῖος χαιρετισμὸς σ' ἐκείνους τοὺς πρωτεργάτες τῆς ἐθνικῆς ἰδέας, τὸν εἶχε κυριολεκτικὰ συγκλονίσει.

Ὡστόσο ξαναβρῆκε γρήγορα τὴν ψυχραιμία του, κι' ὅταν μίλησε στὸν Θρασύβουλο, ἡ φωνή του ἦταν ἤρεμη καὶ σταθερὴ ὅπως πάντα.

— Παιδί μου, τοῦ εἶπε καθὼς ἔμπαιναν σ' ἕνα στενὸ σοκάκι ὅπου ὁ ἄνεμος φυσοῦσε ἀπὸ ἄκρη σὲ ἄκρη μὲ μεγαλύτερη μανία, νομίζω πὼς εἶναι καιρὸς νὰ φύγης ἀπὸ ἐδῶ. Ἐκεῖνοι ποὺ θὰ μείνουν στὸ Πατριαρχεῖο ἔχουν ἀποφασίσει τὴν ζωή τους. Καὶ τὸ Ἔθνος δὲν μπορεῖ νὰ δεχτῆ ἄσκοπες θυσίες. Κατάλαβες;

— Τί θέλετε νὰ πῆτε Παναγιώτατε; ψιθύρισε ὁ Θρασύβουλος.

— Ὅτι ἡ πατρίδα μας Θρασύβουλε ἔχει αὐτὴν τὴν στιγμὴ ἀνάγκη ἀπ' ὅλα τὰ παιδιά της.

—Ἡ δική σας ἡ ζωὴ Παναγιώτατε, εἶναι ἀπείρως πιὸ πολύτιμη ἀπὸ τὴν δική μου. Κι' ὅμως δὲν διστάζετε νὰ τὴν βάλετε σὲ κίνδυνο μένοντας ἐδῶ.

—Ὁ κάθε χριστιανὸς Ἕλλην παιδί μου, εἶπε σοβαρὰ ὁ Πατριάρχης, πρέπει νὰ μείνῃ καὶ νὰ πολεμήσῃ ἐκεῖ ποὺ εἶναι ταγμένος. Ἐγὼ δὲν κρατῶ ὅπλο Θρασύβουλε. Ὁ Θεὸς ἔχει ἐμπιστευθῆ στὰ χέρια μου, τὸν ἱερὸ σταυρὸ τῆς ὀρθοδοξίας. Ὅλα τὰ μάτια τῶν Ἑλλήνων, εἶναι αὐτὴ τὴ στιγμὴ στραμμένα στὸν πατέρα τῆς ἐκκλησίας. Καὶ ὁ πατέρας τῆς ἐκκλησίας, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, θὰ μείνῃ ἀκλόνητος στὴν θέση του, μὲ τὸν σταυρὸ στὰ χέρια. Αὐτὸ μοῦ ἐπιβάλει νὰ κάνω τὸ δικό μου χρέος. Οἱ ἱεράρχες δὲν πολεμοῦν Θρασύβουλε. Προσφέρονται γιὰ παράδειγμα. Τὸ εἶδες ἀλλωστε αὐτὸ ἀπόψε, στὴν φυλακή.

— Θέλω νὰ μείνω κοντά σας πάντα! εἶπε ὁ Θρασύβουλος. Πῶς μπορῶ νὰ ζήσω μὲ τὴν σκέψη πὼς σᾶς παράτησα Ἅγιε πατέρα μου τὴν ὥρα τοῦ κινδύνου;

— Κι' ὅμως αὐτὸ πρέπει νὰ κάνῃς! Τὸ δικό σου χρέος εἶναι νὰ φύγῃς, νὰ σωθῇς, γιὰ νὰ πολεμήσῃς ὅταν σὲ χρειαστῇ ἡ πατρίδα.

—Ὄχι. Δὲν μπορῶ νὰ φύγω. Ὁρκίστηκα πάνω στὸ σπαθί μου νὰ πολεμήσω γιὰ τὴν ἐλευθερία τοῦ τόπου μου ὡς τὴν τελευταία μου πνοή.

— Σιγώτερα παιδί μου, ἔκανε ὁ Πατριάρχης, γιατὶ ἄθελα ὁ νέος εἶχε ὑψώση τὸν τόνο τῆς φωνῆς του. Θυμήσου πὼς βρισκόμαστε στὴν Κωσταντινούπολη. Μοῦ φαίνεται πὼς ἀκούω βήματα πίσω μας!

Δὲν εἶχε ἀποτελειώση τὸ λόγο του ὁ Πατριάρχης, ὅταν ἀκούστηκε μέσ' ἀπὸ τὰ σκοτάδια μιὰ φωνή.

— Παπᾶ! Παπᾶ! Δέσποτα!

Ἡ φωνὴ ἦταν χαμηλή, γοργή, γεμάτη ἀγωνία. Βράδυναν κι' οἱ δυὸ τὸ βῆμα, καὶ σὲ λίγο μπροστά τους ξεπρόβαλε μιὰ σκιά. Τὸ σκοτάδι ἦταν πυκνό, καὶ δὲν μποροῦσαν νὰ ξεχωρίσουν τὴν μορφὴ τοῦ ἀνθρώπου ποὺ τοὺς σταμάτησε. Φαινόταν ὅμως ἄνθρωπος φτωχός, ἀπὸ τὰ κουρέλια ποὺ φοροῦσε.

— Τί εἶναι τέκνο μου; ρώτησε ἥσυχα ὁ Πατριάρχης.

— Δυὸ Τοῦρκοι μὲ κυνηγοῦν νὰ μὲ σκοτώσουν! Γλυτῶστε με!

Πράγματι, ἀπὸ τὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ στενοῦ, ξεπρόβαλαν δυὸ Ὀθωμανοὶ στρατιῶτες πάνοπλοι, ποὺ κρατοῦσαν στὸ χέρι γυμνὸ τὸ γιαταγάνι.

Ὅταν πλησίασαν, ὁ Πατριάρχης τοὺς ἔδειξε τὸ χαρτὶ μὲ τὴν σφραγίδα τοῦ Βεζύρη.— καὶ ποιὸς δὲν τὴν ἤξερε αὐτὴν τὴν Βοῦλα! Καὶ ποιὸς δὲν τὴν ἔτρεμε!— καὶ δίνοντάς τους λίγα χρήματα γιὰ «μπαξίσι», τοὺς ἔκανε νὰ ξαναβάλουν τὸ σπαθὶ στὴ θήκη του, καὶ νὰ φύγουν ἥσυχοι, κάνοντας μάλιστα καὶ τεμενάδες!

— Σᾶς εὐχαριστῶ! ἔκανε ὁ ἄγνωστος ποὺ λαχάνιαζε ἀκόμη ἀπὸ τὴν τρομάρα ποὺ εἶχε πάρει. Πραγματικὰ μοῦ σώσατε τὴ ζωή, γιατὶ αὐτοὶ οἱ δυὸ στρατιῶτες ἦταν ἀποφασισμένοι νὰ μὲ σφάξουν σὰν κοτόπουλο.

— Ξέρεις πὼς στὴν Πόλη τελευταῖα γίνονται διωγμοὶ τῶν χριστιανῶν. Τί γυρεύεις ἔξω τέτοια ὥρα; Δὲν ξέρεις πὼς οἱ στρατιῶτες ἔχουν διαταγὴ νὰ πιάνουν ὅποιον βρίσκουν ἔξω τὴν νύχτα χωρὶς ἄδεια ἔκανε αὐστηρὰ ὁ Θρασύβουλος.

—Ἡ ἀνάγκη μ' ἔκανε νὰ βγῶ ἄρχοντά μου! ψιθύρισε ὁ ἄνθρωπος. Ἔχω μεγάλη φαμίλια νὰ θρέψω, κι' εἶμαι ἄνθρωπος φτωχός.

— Τί δουλειὰ κάνεις;

— Εἶμαι καϊκτζής.

Ἐκείνη τὴν στιγμὴ πλησίασαν στὸ σεράϊ ἑνὸς μπέη ποὺ ἦταν πλούσια φωτισμένο. Στὸ φῶς ποὺ ἔπεφτε στὸ δρόμο, ὁ καϊκτζὴς ἀναγνώρισε τὸν ἄγνωστο ἱερωμένο ποὺ μαζί του μιλοῦσε τόσην ὥρα χωρὶς νὰ ξέρῃ ποιὸς εἶναι.

— Νὰ μὲ συμπαθᾶτε! ἔκανε βγάζοντας τὸ φέσι του. Θαρρῶ, θαρρῶ πὼς εἶστε ὁ Παναγιώτατος Πατριάρχης μας!

Καὶ πέφτοντας στὰ γόνατα, τοῦ φίλησε εὐλαβικὰ τὸ χέρι, γιατὶ δὲν ὑπῆρχε ρωμηὸς στὴν Πόλη ποὺ νὰ μὴν γνωρίζῃ καὶ νὰ μὴν τιμάῃ σὰν ἅγιο τὸν Πατριάρχη.

— Ναὶ τέκνον μου. Ὁ Πατριάρχης σου εἶμαι. Εἶσαι λοιπὸν πάρα πολὺ φτωχός; Στάσου νὰ σοῦ δώσω μιὰ μικρὴ βοήθεια. Δὲν ἔχω πολλὰ χρήματα ἀπάνω μου, ἀλλὰ αὐτὰ θὰ σὲ βοηθήσουν νὰ θρέψῃς προσωρινὰ τὴν οἰκογένειά σου.

Κι' ὁ ἅγιος ἐκεῖνος ἄνθρωπος, ἄδειασε τὸ πουγκί του στὰ χέρια τοῦ ρωμηοῦ.

— Εὐχαριστῶ Παναγιώτατε, ψιθύρισε δακρυσμένος ὁ καϊκτζής. Πρέπει νὰ σᾶς πῶ πὼς μὲ τὸ καΐκι μου ἔσωσα πολλοὺς αὐτὲς τὶς μέρες. Κανεὶς δὲν ξέρει τὸν Βόσπορο ὅπως τὸν ξέρω ἐγώ. Μπαρκάρω τοὺς πατριῶτες μας σὲ κρυφὸ μέρος καὶ τοὺς πηγαίνω στὰ ρωσικὰ καράβια. Εἶμαι φτωχός, ἀλλὰ κάνω ὅτι μπορῶ γιὰ νὰ βοηθήσω τοὺς δικούς μας. Ἂν μὲ βρήκατε τέτοια ὥρα στὸν δρόμο ἦταν γιατὶ πήγαινα νὰ βρῶ τρόφιμα γιὰ μιὰ οἰκογένεια ποὺ ἔχω κρυμμένη στὸ σπίτι μου.

Ξέφυγαν ἀπὸ τοὺς γενίτσαρους μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα καὶ ἦρθαν νὰ κρυφτοῦν σπίτι μου μὲ τὸ πουκάμισο.

Ὁ Πατριάρχης ρώτησε τότε ταραγμένος.

— Ξέρεις μήπως τ' ὄνομα αὐτῆς τῆς οἰκογένειας;

— Καὶ βέβαια Παναγιώτατε! Εἶναι ἡ οἰκογένεια τοῦ Δημητράκη Μουρούζη, ποὺ εἶναι συγγενικὴ τῶν ἄλλων Μουρούζηδων, τοῦ Κωστάκη καὶ τοῦ Νικολάκη ποὺ τοὺς χάλασε τελευταῖα ὁ σουλτάνος.

— Μὰ ἡ οἰκογένεια τοῦ Δημητράκη, βρίσκεται στὴν φυλακή!

—Ἀπὸ τὴν φυλακὴ δραπέτευσαν, μεθῶντας τοὺς φύλακες! Ἐγὼ τοὺς πῆγα τὸ κρασὶ στὴν φυλακή.

Ὁ Πατριάρχης δὲν μπόρεσε νὰ κρύψῃ τὴν συγκίνησή του τότε.

— Νὰ ἔχῃς τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ, τέκνο μου! τοῦ εἶπε εὐλογῶντας τον. Βέβαια θὰ χρειάζεσαι πολλὰ χρήματα

Ἡ Ἁγία Σοφία τὸν καιρὸ τοῦ Πατριάρχη Γρηγορίου Ε'.

γιὰ νὰ τρέφῃς τόσον κόσμο. Νά! Πάρε αὐτό! Ἐλπίζω νὰ σὲ βοηθήσῃ νὰ θρέψῃς καὶ τοὺς δικούς σου καὶ τοὺς ξένους σου!

Κι' ὁ Πατριάρχης ἔδωσε στὸν φτωχὸ καϊκτζὴ τὴν ἀδαμαντοκόλλητη ταμπακέρα ποὺ τοῦ εἶχε δώσει ὁ Βεζύρης.

— Κάνε ὅτι μπορεῖς νὰ τοὺς βοηθήσῃς! εἶπε.

— Καὶ τὴν ζωή μου θὰ δώσω γιὰ νὰ τοὺς φυλάξω ἀπὸ τὸ κακό! ὑποσχέθηκε ὁ ρωμηός. Κι' ἀφοῦ φίλησε ἀκόμη μιὰ φορὰ τὸ χέρι τοῦ Πατριάρχη, χάθηκε μὲς στὰ σκοτάδια.

Ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος κι' ὁ Θρασύβουλος, ἔφτασαν στὰ Πατριαρχεῖα καὶ μπῆκαν μέσα.

Τὴν ἄλλη μέρα ἦταν Μεγάλο Σάββατο.

Ὁ Πατριάρχης πέρασε ὅλο τὸ πρωῒ μὲ νηστεία καὶ προσευχή, καὶ κατὰ τὸ σούρουπο ἔστειλε καὶ φώναξε τὸν Θρασύβουλο.

— Παιδί μου, τοῦ εἶπε, ἐλπίζω νὰ συλλογίστηκες αὐτὰ ποὺ σοῦ εἶπα χτές, καὶ νάχῃς καταλάβῃ ὅτι ἐσένα ἡ πατρίδα σὲ χρειάζεται γερό, κι' ἄξιο νὰ πολεμήσῃς. Ἂν μείνῃς ἐδῶ, ἡ θυσία σου θὰ εἶναι ἄσκοπη ἐντελῶς, θὰ εἶναι ἕνα ἀκόμη ἀνώνυμο θῦμα μέσα στὰ τόσα ἄλλα. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ φύγῃς. Ἔχω γράψει αὐτὸ τὸ συστατικὸ γράμμα γιὰ σένα στὸν Ἀλέξανδρο Ὑψηλάντη. Φρόντισε νὰ τὸν συναντήσῃς καὶ νὰ τοῦ τὸ δώσῃς ἀμέσως. Σοῦ γράφω κι' ἄλλα δυὸ γράμματα γιὰ δυὸ ἄλλους μεγαλεμπόρους τῆς Ὀδησσοῦ. Εἶναι μέλη τῆς Φιλικῆς, ἁγνοὶ πατριῶτες ποὺ θὰ σοῦ φανοῦν χρήσιμοι.

(Συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

ΑΛΗΘΙΝΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Διήγημα τοῦ ΑΡΓΥΡΗ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ

Ταξίδευα τὶς προάλλες ἀπὸ τὸ νησί μας στὴν Πόλη.

Σὰ βρίσκουμαι σὲ ταξίδι, θέλω νὰ ρωτῶ καὶ νὰ μαθαίνω μαζὶ μὲ ποιοὺς ταξιδεύω. Τὸ βαπόρι μας πολλοὺς ἐπιβάτες δὲν εἶχε, μὰ σὰν ἀγγίξαμε στὴ βορεινὴ πόλη τοῦ νησιοῦ, ἀνέβηκε κάποιος ποὺ μοῦ φάνηκε σὰν παράξενος. Φράγκικο ἦθος, φράγκικοι τρόποι, ὡς καὶ περπατηξιὰ φράγκικη. Κι᾿ ὡς τόσο τὸν ἀχόρταγο τὸ βαρκάρη του τονὲ στόλιζε μὲ καθάρια ρωμαίϊκα!

— Τί πρᾶμα εἶναι πάλι αὐτός! εἶπα μόνος μου.

Σὰν ξεκίνησε τὸ βαπόρι, τονὲ σιμώνω, τονὲ χαιρετῶ, κι᾿ ἀνοίγω ὁμιλίες μαζί του.

— Καὶ ποῦθε εἶστε; τοῦ λέγω.

Ἀπὸ τὸ μέρος ποὺ μὲ εἴδατε νὰ μισεύω.

— Καὶ γιὰ ποῦ, ἂν θέλῃ ὁ Θεός;

— Γιὰ τὴν Εὐρώπη. Πέρασα ἐκεῖ τὴ νιότη μου ὅλη. Ἦρθα νὰ δῶ τοὺς δικούς μου, καὶ τώρα γυρίζω πίσω.

Μὲ τὰ λόγια γενήκαμε φίλοι. Καθήσαμε στὸ κατάστρωμα οἱ δυό μας τὸ βράδυ, καὶ κοιτάζοντας τὴν ἥμερη θάλασσα, μπρός, καὶ τὰ βουνὰ ἀντίκρυ, λέγαμε, ἐγὼ τὰ δικά μου, καὶ κεῖνος τὰ δικά του.

Εἴτανε μεγάλη καὶ πολυπαθιασμένη ἡ ἱστορία του. Μὲ παρακάλεσε ὅμως νὰ μὴν τὴν ξαναπῶ κανενός, ἐξὸν αὐτὸ τὸ μικρὸ μέρος ποὺ θὰ σᾶς διηγηθῶ τώρα:

— Ἔφυγ᾿ ἀπὸ τὸ νησί μας μικρὸς - μικρός. Κ᾿ ἴσια στὰ μακρινὰ τὰ ξένα. Ἴσια στὴν Εὐρώπη, ἐκεῖ ποὺ λέτε σεῖς οἱ πολύξεροι πὼς εἶναι τὰ φῶτα, μὰ γὼ τηνὲ βρῆκα γεμάτη σκότος καὶ καταχνιὰ καὶ τὸ λησμοβότανο στὰ θλιβερὰ μονοπάτια της. Εἴκοσι χρόνια μὲ μισοκοίμιζε τὸ φοβερὸ τὸ βοτάνι. Εἴκοσι χρόνια μ᾿ ἔτρωγε σκουλήκι κρυφό, τῆς πατρίδας ὁ ἀθάνατος πόθος, ποὺ μήτε μιὰ Εὐρώπη δὲ σώνει νὰ τὸν ξερριζώσῃ ὁλότελα.

Στὰ εἴκοσι τὰ χρόνια, τὸ καταπόνεσε ἡ λαχτάρα τὸ λησμοβότανο. Ξύπνησε ἡ καρδιά μου, ξύπνησε ὁ νοῦς μου, ὅλα μου ξύπνησαν, καὶ πατρίδα ζητοῦσαν.

Παίρνω τὸ βαπόρι, κι᾿ ἴσια κάτω, κατὰ τὰ νησιά μας. Τὰ βρῆκα ὅλα στὸν τόπο τους. Ὅλα γελοῦσαν ἀκόμα καθὼς ποὺ γελοῦσαν τότες ποὺ μὲ κατευόδωναν. Κι᾿ ὁ ἥλιος, σὰ νἄξερε κι᾿ αὐτὸς τὸ τί ὑπέφερε ἡ ράχη μου ἐκεῖ ἐπάνω δός του καὶ μοῦ τὴ ζέσταινε, ὥσπου μούδιαζα ἀπὸ τὴν εὐχαρίστηση.

— Καὶ ποῦθε εἶστε; τοῦ λέγω.

Ὁ καημένος ὁ πλοίαρχος τοῦ μικροῦ βαποριοῦ ποὺ μ᾿ ἔφερνε στὴν πατρίδα μου, μόνο ποὺ δὲν ἔκλαψε σὰν τἄμαθε ὅλ᾿ αὐτά. Εἴτανε βράδυ - βράδυ σάνε φτάσαμε, κι ὥσπου νὰ ράξῃ τὸ βαποράκι στὸν κόρφο μας, σκοτείνιασε κιόλας. Κ᾿ ἔβλεπες ποὺ ἄναβαν ἕνα ἕνα τὰ φῶτα τῶν σπιτιῶν ἀντικρύ.

— Βάλε τώρα φωτιά, καπετάνιο.

Πηγαίνει ὁ γέρος στὸ κανόνι μὰ δὲν παίρνει φωτιά.

Τρέχει λοιπὸν στὴ σφυρίχτρα, κι᾿ ἀμέσως ἀρχινάει ἕνα βοητὸ ποὺ θαρροῦσες καὶ πετάχτηκε κανένας δράκος ἀπὸ τὰ σπλάχνα τῆς γῆς, καὶ σφύριζε μισὴ ὥρα δίχως νὰ πάρῃ ἀναπνοή.

— Αἴ, φτάνει καπετάνιο. Τὸ καταλάβανε. Νὰ ἡ βάρκα ποὺ ἔρχεται.

Ἦρθε ἡ βάρκα μὲ μερικὰ παλικαράκια χαρούμενα. Ἀνεβήκανε γλήγορα, καὶ μὲ καλωσορίσανε ντροπαλὰ ντροπαλά.

— Γιὰ δὲς ἐκεῖ, ποὺ ἀντὶς νὰ μὲ πάρουνε μὲ τὰ λεμόνια ὕστερ᾿ ἀπὸ τόση ἀπονεσιά, τὰ καημένα τὰ παιδιὰ νὰ μὲ ντρέπουνται, λέει, καὶ νὰ δακρίζουν κιόλας.

— Καὶ ποιοὶ εἶστε σεῖς;

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀδεξιμιός σου.

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ ξάδερφος σου,— ὁ ἀνεψιός σου,— ὁ γαμπρός σου.

Πικρὸς κι᾿ ἀνάποδος εἶσαι, ὦ κόσμε, μὰ ἔχεις καὶ τὶς παράξενες σου τὶς γλύκιες.

Ἔσκιζε ἡ βάρκα τὰ κύματα καὶ πήγαινε κατὰ τὴ σκάλα.

Ἀκόμα δὲν ἔδεσε τὸ παλαμάρι ὁ μπάρμπα Σταμάτης, καὶ δρόμο, νὰ προφτάσῃ πρῶτος τὰ συχαρίκια.

— Τώρα πιὰ δὲ μὲ γελᾶτε, φώναξα σὰν πάτησα χῶμα. Σᾶς ξέρω ὅλους ἐσᾶς. Νὰ ὁ θειός μου, ἄσπρισε ὅμως. Νὰ κι᾿ ὁ χουβαρντᾶς ὁ Ζήσης μὲ τὸ πονηρό του γέλιο.

— Δὲν μπόρεσα νὰ πάω μπρός. Στάθηκα λιγάκι τοὺς πῆρα τριγύρω μου, γύρεψα νὰ τοὺς μιλήσω, ἤθελα νὰ τοὺς πῶ πὼς τάχατις δὲν ἄλλαξαν, καὶ πὼς μοῦ φαινότανε σὰ νὰ μὴν ἔφυγα ποτὲς ἀπὸ κοντά τους. Δὲν μπόρεσα ν᾿ ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Ἀκούμπησα πάνω στὸ γέρο τὸ θειό μου μιὰ στιγμή, σφουγγίσαμε τὰ δάκρια μας, καὶ ξεκινήσαμε ἀπὸ τὴ σκάλα μὲ τὸ φανάρι.

Πηγαίνοντας, στεκόμουν κάποτε νὰ κοιτάξω, ἐδῶ καινούργιο σπίτι, ἐκεῖ δρόμο καινούργιο, περιβόλια κεῖ ποὺ ἀφῆκα χαλάσματα, ἐργαστήρια κεῖ ποὺ ἤξερα βράχους. Καὶ θαρροῦσα πὼς εἴμουνα καὶ δυὸ φορὲς ἀψηλότερος ἐκεῖ πέρα, μικρὰ μικρὰ καθὼς φαίνουνταν ὅλα: τοὺς τὄλεγα καὶ γελοῦσαν.

Ἀπὸ μέσα ὅμως μὲ βασάνιζε βαρειὰ συλλογή. Συλλογιόμουν κι᾿ ἔλεγα πὼς ν᾿ ἀνταμώσῃ ἄνθρωπος μ ά ν ν α ὕστερ᾿ ἀπὸ τόσα χρόνια παῖξε γέλασε δὲν εἶναι, καὶ πὼς χρειάζεται δῶ θάρρος καὶ θάρρος, νὰ μὴν πάθῃ τίποτις κ᾿ ἡ γριά. Πῆρα λοιπὸν τὸν ἀέρα ποὺ παίρνουν οἱ μεθυσμένοι σὰ θέλουνε νὰ δείξουν πὼς δὲν μέθυσαν τάχα. Περπατοῦσα γερά, καὶ χτυποῦσα τὸ ραβδί μου κάτω μ᾿ ἀπόφαση. Ἡ καημένη ἡ γριὰ μοῦ ἔλεγε κατόπι πὼς καὶ κείνη τὴν ἴδια τὴν ἀπόφαση πολεμοῦσε νὰ κάμῃ. Κι᾿ ἔτσι βρεθήκαμ᾿ ἄξαφνα ὁ ἕνας ἀντίκρυ στὸν ἄλλονα. Σὲ μιὰ στιγμὴ ἀκουμπήσανε τὰ δυὸ πρόσωπα τὸ ἕνα στ᾿ ἀλλουνοῦ τὸν ὦμο. Λέξη δὲν ἄκουγες. Παραστεκόντανε σαράντα ὡς πενῆντα δικοὶ καὶ φίλοι, μὲ μιὰ κατάνυξη σὰ νἄβλεπαν ἱερὸ μυστήριο. Κ᾿ εἴταν τὸ ἱερώτερο μυστήριο τῆς ζωῆς μου, γιατὶ ἕνα φιλὶ μοῦ σφούγγιζε μιᾶς ὁλάκερης ζωῆς ἁμαρτίες.

Ἀνασηκώνω τὰ μάτια μου νὰ δῶ τριγύρω μου, καὶ μὲ παίρνει μιὰ κοπέλλα στὴν ἀγκαλιά της κλαίγοντας. Μοῦ

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΞΕΝΙΤΙΑΣ

Ἀνάθεμα σε, ξενιτιά, μὲ τὰ φαρμάκια πόχεις!
Θὰ πάρω ἕναν ἀνήφορο θὰ βγῶ σὲ κορφοβούνι,
νὰ βρῶ κλαράκι φουντωτὸ καὶ ριζιμιὸ λιθάρι,
νὰ βρῶ καὶ μιὰ κρυόβρυση, νὰ ξαπλωθῶ στὸν ἴσκιο,
νὰ πιῶ νερὸ νὰ δροσισθῶ, νὰ πάρω λίγη ἀνάσα,
ν' ἀρχίσω νὰ συλλογιστῶ τῆς ξενιτιᾶς τὰ πάθη,
νὰ εἰπῶ τὰ μαῦρα ντέρτια μου καὶ τὰ παράπονά μου.
Ἄνοιξε, θλιβερὴ καρδιὰ καὶ πικραμένο ἀχείλι,
βγάλε κάνα χαμόγελο καὶ πὲς κάνα τραγούδι.
— Τραγούδια ἂν ἔχ' ἡ μαύρη γῆ, κι' ὁ τάφος χαμογέλια
ἔχει καὶ τοῦ παιδιοῦ ἡ καρδιὰ ποὺ περπατάει τὰ ξένα.
Τὰ ξένα ἔχουν καϋμοὺς πολλοὺς καὶ καταφρόνια πλῆθος!
Στὰ ξένα δὲν ἀνθίζουνε τὴν ἄνοιξη τὰ δέντρα,
καὶ δὲν λαλοῦνε τὰ πουλιά, ζεστὸς δὲν λάμπ' ὁ ἥλιος,
καὶ δὲ δροσίζει τὸ νερό, καὶ τὸ ψωμὶ πικραίνει!
Στὰ ξένα ποιὸς θὰ σὲ χαρῇ, καὶ ποιὸς θὰ σοῦ γελάσῃ.
Ποῦν' τῆς μαννούλας τὰ φιλιά, τὰ χάδια τοῦ πατέρα;
Ποῦναι τὰ γέλια τ' ἀδελφοῦ κι' ἡ συντροφιὰ τοῦ φίλου;
Ποῦν' τῆς ἀγάπης οἱ ματιὲς καὶ τὰ γλυκὰ τὰ λόγια;
Ἂν ἀρρωστήσῃς, ποιὸς θὰ ρθῇ στὴν ξενιτιὰ σιμά σου,
νὰ σὲ ρωτᾷ τὸν πόνο σου, τὰ γιατρικὰ νὰ δίνῃ,
στὸ ἔρμο σου προσκέφαλο νὰ ξενυχτάῃ μαζί σου;
Κι' ἂν ἔρθῃ μερ' ἀγλύκαντη στὰ ξένα νὰ πεθάνῃς,
ποιὸς θὰ βρεθῇ στὸ πλάϊ σου, τὰ μάτια νὰ σοῦ κλείσῃ;
Ποιὸς θὰ σοῦ λούσῃ τὸ κορμί, ποιὸς θὰ σὲ σαβανώσῃ;
Στὸ λείψανο σου ποιὸς θὰ ρθῇ λουλούδια νὰ σὲ ράνῃ,
γιὰ νὰ σὲ κλάψῃ; ποιὸς θὰ εἰπῇ γιὰ σένα μοιρολόγι;
Ἄχ! Πῶς τοὺς θάφτουν νάξερες καὶ πῶς τοὺς πάν' τοὺς (ξένους;
Χωρὶς λιβάνι καὶ κερί, χωρὶς παπᾶ καὶ ψάλτη!
Ἀνάθεμά σε, ξενιτιά, μὲ τὰ φαρμάκια πώχεις!
Ποῦ νὰ τὸν πῶ τὸν πόνο μου, ποῦ νὰ τὸν ἀπορίξω;
Νὰ τὸν εἰπῶ στὰ τρίστρατα, τὸν παίρνουν οἱ διαβάτες,
νὰ τὸν ἀφήσω στὰ κλαριὰ τὸν παίρνουν τ' ἀγριοπούλια!
Κι' ἂν κλάψω, τὰ φαρμακερὰ τὰ δάκρυα ποῦ νὰ πέσουν;
Ἂν πέσουνε στὴ μαύρη γῆ, χορτάρι δὲν φυτρώνει,
ἂν πέσουνε στὸν ποταμό, ὁ ποταμὸς θὰ στύψῃ
ἂν πέσουνε στὴ θάλασσα, πνίγονται τὰ καράβια,
κι' ἂν τὰ βαστάξω στὴν καρδιά, μὲ καῖν, μὲ φαρμακώνουν!
Ἀνάθεμα σε, ξενιτιά, μὲ τὰ φαρμάκια πώχεις!

ΚΩΣΤΑΣ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ

εἶπαν πὼς εἴταν — ἡ ἀδερφή μου.

— Τί ὄμορφη ποὺ εἶσαι, τῆς εἶπα γυρεύοντας νὰ χωρατέψω καὶ πνίγηκαν τὰ λόγια στὰ δάκρυα. Εἴτανε λίγω μηνῶ νύφη, μὲ τὸ γαμπρὸ πλάγι της ποὺ περίμενε κι' αὐτὸς νὰ μ' ἀγκαλιάσῃ. Πιάνω τὸ χέρι του καὶ τοῦ λέγω:

—«Ἐσὺ μοῦ τὴν ἔκαμες ἔτσι ὄμορφη, γιατὶ εἴταν ἀγριοκάτσικο σὰν τὴν ἔπαιρνα στὰ γόνατα μου τεσσάρω χρονῶ μικρούλα».

Γυρίζω καὶ ξαναβλέπω τὰ μάτια της, καί, «σὲ γνωρίζω τώρα» τῆς κάνω, «μεγάλωσες, μὰ δὲν ἄλλαξες».

Κ' ἔτσι παίζοντας καὶ κλαίγοντας πέρασαν τὴν τρομερὴ αὐτὴ εὐτυχία, ποὺ ταίρι δὲν ἔχει στὸν κόσμο.

Σὰ μπήκαμε σπίτι μὲ πήρανε στὸ σαλόνι. Τὸ σπίτι ἦταν ἀπάνω κάτω τὸ ἴδιο, μὰ τὰ ἔπιπλα φράγκικα τώρα!

—Ἀναθεμάσε Φραγκιὰ ποὺ καὶ δῶ ἦρθαν τὰ σημάδια σου, εἶπα στὸ νοῦ μου. Μὰ δὲν πρόφτασα νὰ ξεστομίσω τίποτις, γιατὶ γέμισε ἀμέσως τὸ σπίτι τρεῖς γενεές, τὶς δυὸ ποὺ ἤξερα, ἐξὸν ἐκείνους ποὺ μισέψανε γιὰ τὸ ἀγύριστο ταξίδι, καὶ τὴν καινούργια ποὺ ξεφύτρωσε κατόπιν.

Τί χάζι, σὰν τἄπαιρνα ἕνα ἕνα τὰ παιδιὰ τῶν παιδιῶν ποὺ γνώριζα, καὶ τοὺς ἔλεγα τίνος εἴταν. Ἐσὺ εἶσαι τοῦ δεῖνα, ἐσὺ τῆς τάδε. Καὶ κανένα λάθος δὲν ἔκαμα. Καὶ δός του γέλια γιὰ νὰ ξεχαστοῦν κι' οἱ παλιὲς οἱ πίκρες.

Νὰ παρασταίνω τὴν ἀντάμωση καθενὸς παλιοῦ φίλου καὶ δικοῦ, χρειάζεται πιώτερη ὥρα. Σᾶς λέω μονάχα πὼς κάθε καινόριο πρόσωπο εἴταν κι' ἀπὄνα νοιώσμα, καὶ κάθε φορὰ τὄβρισκα! Τόσο καλὰ τὰ θυμώμουν τὰ παλιὰ τὰ χρόνια. Αἵ παλιὰ χρόνια! Βρίσκω πάλι τὴ χάρη σας καὶ τὴ γλύκα σας! Βρίσκω τὸν ἀποκρέββατο μὲ τὰ σῦκα, τ' ἀρμάρι μὲ τὰ γλυκά, τὶς τηγανίτες τὸ πρωῒ πρὴ νὰ φέξῃ, καθετὶς ποὺ σοφίζουνται οἱ μαννάδες γιὰ νὰ μᾶς ξανακάνουν παιδιά, κι' ἂς ἄσπρισαν τὰ μαλλιά μας! Σᾶς βρίσκω στὶς παλιὲς καρδιὲς καὶ στὰ παλιὰ τὰ τραγούδια,— μὰ σὰν πηγαίνω στὰ καινούρια τὰ σπιτικὰ καὶ βλέπω καινούρια πρόσωπα, κι' ἀκούω καὶ καινούρια πράματα, σκεπάζεται ἡ ψυχή μου, καὶ θαρρῶ πὼς ξενιτεύτηκα πάλι! Ἐπειδὴ τἄφεραν κ' ἐδῶ τοῦ «Πολιτισμοῦ» τὰ κουρέλια ἀπὸ τὴ Σύρα κι' ἀπ' τὴν Πόλη ἀθρώπεψε τάχα καὶ δῶ τὸ ρωμαίϊκο, καὶ τἄχασαν ὅλα τους τὰ νησιώτικα, ὡς καὶ τὰ τραγούδια τἄχασαν! Ἄχ τραγούδια τῆς πατρίδας μου, πονεμένα! Ἐγὼ ὁ ξενιτεμένος σας τραγουδοῦσα, κ' οἱ ἀξενίτευτες ἐκεῖνες κοπέλλες δὲν ἤθελαν πιὰ νὰ σᾶς ξέρουνε, μόνο τσαμπούνιζαν καρακίστικα τραγούδια τῆς ἐποχῆς.

— Πᾶμε στὴν ἐξοχή μας, λέω μιὰ μέρα τῆς μάννας. Κι' ἂς εἶναι κι' Ὀχτώβρης μῆνας. Ἐκεῖ δὲ θ' ἄλλαξε τίποτις.

Κι' ἔτσι εἴταν. Ὁ πύργος, οἱ λεῦκες κοντά τους, ἡ βρύσι στὸ πλάγι, οἱ πλάτανοι παραπάνω, τὰ κοπάδια στὰ βουναράκια τριγύρω μὲ τὰ κουδούνια τους ποὺ ἔλεγες καὶ κρατοῦσαν τὸν ἴσιο τῆς φλογέρας, ἡ θάλασσα πάρα κάτω, ὅλα, ὅλα τὰ ἴδια. Μήτε γεράσανε, μήτε θὰ γεράσουν ποτές τους. Ἕτοιμα νὰ σὲ χαιρετήσουν καὶ νὰ σ' ἀναστήσουν, ὅσο γέρος ὅσο βαρεμένος κι' ἂν εἶσαι!

Παίρνω τὴ γριά μου στὸ ξωκκλήσι τῆς ἀκρογιαλιᾶς. Προσκυνοῦμε, ἀνάβουμ' ἕνα κερί, καὶ τάζουμε νὰ περάσουμε μαζὶ τὰ στερνὰ - στερνὰ χρόνια ἐκεῖ πέρα!

— Μόνο νὰ ξαναπάω ἄλλη μιά, τῆς λέω, κι' ὅρκο σοῦ τὸ κάνω πὼς δὲν ἀργῶ τώρα!

Εἶδε τὴ λαχτάρα μου καὶ δὲν εἶπε ὄχι. Μόνο γύρισε τὰ μάτια της κατὰ τὴ θάλασσα καὶ τραγούδισε ἕνα παλιὸ τραγοῦδι, τοῦ μακαρίτη τοῦ γέρου της:

«Ἡ θάλασσα ξεβούρκουση, στὰ ράχτα πᾶ τοὺς δέρνει
τσὴ πάλι ξαναβούρκουση, πάλι στὰ ράχτα δέρνει».

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

— Παίρνω τὴ γριά μου στὸ ξωκκλήσι τῆς ἀκρογιαλιᾶς...

ΤΟ ΣΚΑΚΙ

2ον

ΛΙΓΑ ΑΚΟΜΗ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΣΚΑΚΙΕΡΑΣ

Πρὶν σᾶς μιλήσω γιὰ τὶς κινήσεις τῶν κομματιῶν εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ποῦμε δυὸ λόγια ἀκόμη γιὰ τὸ διάγραμμα τῆς σκακιέρας καὶ νὰ τὸ γνωρίσουμε στὴν ἐντέλεια.

Καὶ πρῶτα - πρῶτα πρέπει νὰ ξέρουμε πὼς στὸν τύπο εἶναι διεθνῶς συμφωνημένο τὸ διάγραμμα τῆς σκακιέρας νὰ ἔχη πάντοτε τὰ λευκὰ ἀπὸ τὸ κάτω μέρος καὶ τὰ μαῦρα ἀπὸ τὸ ἐπάνω. Ἔτσι θὰ τὸ δῆτε σ' ὅλα τὰ βιβλία ἢ περιοδικὰ ποὺ γράφουν γιὰ σκάκι κι' ἔτσι τὸ εἴδατε καὶ στὴν εἰκόνα ἀρ. 2 στὸ προηγούμενο φύλλο.

Φέρτε πάλι τὸ διάγραμμα αὐτὸ μπροστά σας. Καθὼς βλέπετε εἶναι χωρισμένο σὲ ὀκτὼ κάθετες γραμμὲς (στῆλες) ποὺ εἶναι σημειωμένες ἀπὸ τ' ἀριστερὰ πρὸς τὰ δεξιὰ μὲ τὰ γράμματα α ἕως θ καὶ σὲ ὀκτὼ ὁριζόντιες ποὺ εἶναι ἀριθμημένες ἀπὸ κάτω πρὸς τὰ πάνω μὲ τοὺς ἀριθμοὺς 1 ἕως 8.

Ἔτσι ἀμέσως καταλαβαίνετε πὼς μποροῦμε νὰ ὀνομάσωμε τὸ καθένα ἀπὸ τὰ 64 τετραγωνάκια τῆς σκακιέρας μὲ τὸ γράμμα καὶ τὸν ἀριθμὸ ποὺ ἀντιστοιχοῦν σ' αὐτό. Π. χ. τὸ κάτω ἀριστερὰ τετραγωνάκι εἶναι τὸ α1 καὶ τὸ κάτω δεξιὰ (πού, ὅπως εἴπαμε στὸ προηγούμενο φύλλο, εἶναι πάντα τετραγωνάκι λευκὸ) εἶναι τὸ θ1. Τὸ τετραγωνάκι τοῦ λευκοῦ Βασιλιᾶ εἶναι τὸ ε1, τοῦ μαύρου Βασιλιᾶ τὸ ε8 κ.ο.κ.

Τώρα πρέπει νὰ ξέρετε ἀκόμη ὅτι τὸ καθένα ἀπὸ τὰ κομμάτια τὸ παριστάνομε μὲ τὸ ἀρχικὸ γράμμα τοῦ ὀνόματός του κι' ἔχουμε ἔτσι (ὅπως τὰ εἴδατε γραμμένα μέσα σὲ παρένθεση στὸ προηγούμενο φύλλο) τὰ σύμβολα: Ρ γιὰ τὸν Βασιλιᾶ (ἀπὸ τὸ Ρήγας), Β γιὰ τὴν Βασίλισσα, Π, γιὰ τὸν Πύργο, Α γιὰ τὸν Ἀξιωματικό, Ι γιὰ τὸν Ἵππο καὶ Σ γιὰ τὸν Στρατιότη, ποὺ συνήθως τὸν ὀνομάζομε πιόνι. Ἔτσι, γράφοντας τὸ σύμβολο καὶ τὸ τετραγωνάκι, δείχνουμε ἀμέσως τὴ θέση ἑνὸς κομματιοῦ ἐπάνω στὴ σκακιέρα. Π.χ. Ρε1 δείχνει τὸν Βασιλιᾶ ποὺ εἶναι ε1, Αγ8 δείχνει τὸν Ἀξιωματικὸ ποὺ εἶναι στὸ γ8 κ.ο.κ.

Μὲ τὴν βοήθεια αὐτῶν τῶν συμβόλων, ποὺ συμπληρώνονται μὲ ὁρισμένα συνθηματικὰ σημεῖα, οἱ κινήσεις τῶν κομματιῶν, καθὼς θὰ δοῦμε παρακάτω, γράφονται καὶ μποροῦμε ἔτσι νὰ ἔχουμε γραμμένες ὁλόκληρες τὶς παρτίδες ποὺ παίζονται.

ΤΡΟΠΟΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΚΟΜΜΑΤΙΩΝ

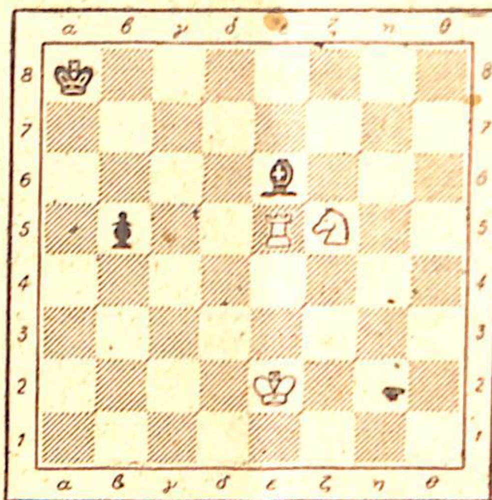
Τὸ καθένα ἀπὸ τὰ κομμάτια τοῦ σκακιοῦ ἔχει δικό του τρόπο κινήσεως, διαφορετικὴ εὐκινησία, διαφορετικὲς δυνατότητες, διαφορετικὴ δύναμη. Πρὶν μιλήσουμε γιὰ τὸ κάθε κομμάτι χωριστά, πρέπει νὰ ποῦμε μερικὰ πράγματα ποὺ ἰσχύουν γιὰ τὴν κίνηση γενικὰ ὅλων τῶν κομματιῶν.

Ὅταν λέμε ὅτι ἕνα κομμάτι κινεῖται ἢ παίζεται ἐννοοῦμε πὼς τὸ κομμάτι αὐτὸ ἀλλάζει θέση, δηλαδὴ τὸ μετακινοῦμε ἀπὸ τὸ τετραγωνάκι ὅπου βρίσκεται σ' ἕνα ἄλλο τετραγωνάκι, πράγμα ποὺ ἰσοδυναμεῖ μὲ μιὰ κίνηση.

Πρέπει λοιπὸν νὰ ξέρουμε πὼς ἕνα κομμάτι παιζόμενο δὲν μπορεῖ νὰ πάη σὲ τετραγωνάκι πιασμένο ἀπὸ φιλικὸ (ὁμοιόχρωμο) κομμάτι, ἀλλὰ μπορεῖ νὰ πάη μονάχα σὲ τετραγωνάκι ἄδειανὸ ἢ πιασμένο ἀπὸ ἀντίπαλο κομμάτι. Στὴν τελευταία περίπτωση τὸ ἀντίπαλο κομμάτι παίρνεται ἢ τρώγεται, ὅπως λέμε, δηλαδὴ ὁ παίκτης τὸ βγάζει ἔξω ἀπὸ τὴν σκακιέρα. Τὸ πάρσιμο αὐτὸ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα μέσα μὲ τὰ ὁποῖα ὁ καθένας ἀπὸ τοὺς παῖχτες προσπαθεῖ νὰ ἐξασθενήση τὸν ἀντίπαλο λιγοστεύοντας τὶς δυνάμεις του γιὰ νὰ μπορέση νὰ πιάση στὸ τέλος αἰχμάλωτο τὸν Βασιλιᾶ του.

Τέλος πρέπει νὰ ξέρουμε ὅτι ἕνα κομμάτι παιζόμενο δὲν μπορεῖ νὰ περάση ἀπὸ τετραγωνάκι ποὺ εἶναι πιασμένο ἀπὸ ἄλλο κομμάτι (φιλικὸ ἢ ἐχθρικό, ἀδιάφορο), δηλαδὴ δὲν μπορεῖ νὰ ὑπερπηδήση, ὅπως θὰ λέγαμε, ἕνα ἄλλο κομμάτι. Ἀπὸ τὸν περιορισμὸ αὐτὸν ἐξαιρεῖται ὁ Ἵππος, ὁ ὁποῖος καθὼς θὰ δοῦμε μπορεῖ νὰ ὑπερπηδήση ἄλλα κομμάτια, χάρη στὸν ἰδιαίτερο τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο κινεῖται.

Ἡ εἰκόνα ἀρ. 3 θὰ σᾶς δείξη ὅσα εἴπαμε παραπάνω γιὰ τὴν κίνηση καὶ τὸ πάρσιμο.

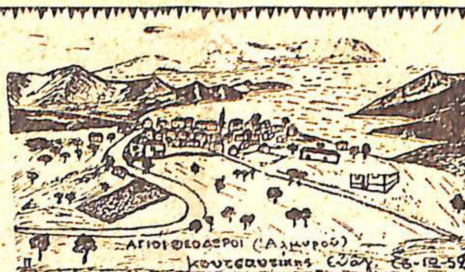

Εἰκόνα ἀριθ. 3

Ὅπως βλέπετε ἐδῶ, ἐπάνω στὸ διάγραμμα εἶναι τὰ ἑξῆς κομμάτια: Λευκὰ (3): Ρε2, Πε5, Ιζ5. Μαῦρα (3): Ρα8, Αε6, Σβ5. Θὰ δοῦμε τὸν λευκὸ Πύργο ε5. Σᾶς λέω προκαταβολικὰ πὼς ἕνας πύργος κινεῖται ἐπάνω στὴν κάθετο ἢ στὴν ὁριζόντιο ποὺ περνάει ἀπὸ τὸ τετραγωνάκι ὅπου αὐτὸς βρίσκεται (αὐτὸ θὰ τὸ δοῦμε παρακάτω ὅταν ἐξηγήσουμε τὴν κίνηση τοῦ κάθε κομματιοῦ). Ὁ Πύργος μας λοιπὸν τοῦ ε5 θὰ μποροῦσε κανονικὰ νὰ κινηθῆ ἐπάνω σ' ὅλη τὴν κάθετο ε καὶ στὴν ὁριζόντιο 5 σχηματίζοντας ἕνα σταυρό. Τώρα ὅμως ποὺ στοὺς δρόμους του αὐτοὺς ἐπάνω βρίσκονται διάφορα φιλικὰ καὶ ἐχθρικὰ κομμάτια ὁ Πύργος αὐτὸς ἔχει τὶς ἑξῆς δυνατὲς κινήσεις: 1) Κατεβαίνοντας τὴν κάθετο ε μπορεῖ νὰ πάη στὰ τετραγωνάκια ε4 ἢ ε3, χωρὶς νὰ μπορῆ νὰ προχωρήση πιὸ κάτω, ἀφοῦ τὸ ε2 εἶναι πιασμένο ἀπὸ ἕνα φιλικὸ (ὁμοιόχρωμο) κομμάτι, τὸν λευκὸ Βασιλιᾶ. 2) Γιὰ τὸν ἴδιο λόγο δὲν μπορεῖ νὰ προχωρήση διόλου πρὸς τὸ δεξιὸ μέρος τῆς ὁριζοντίου, ἀφοῦ τὸ τετραγωνάκι ζ5 εἶναι πιασμένο ἀπὸ τὸν λευκὸ Ἵππο. 3) Μπορεῖ νὰ προχωρήση πρὸς τὸ ἀριστερὸ μέρος τῆς ὁριζοντίου καὶ νὰ πάη στὰ τετραγωνάκια δ5 ἢ γ5 ἢ νὰ πάρη τὸ μαῦρο πιόνι β5 καὶ νὰ πιάση τὴ θέση του, δηλαδὴ τὸ τετραγωνάκι αὐτὸ β5. 4) Τέλος πρὸς τὸ ἐπάνω μέρος τῆς καθέτου μπορεῖ μονάχα νὰ πάρη τὸν μαῦρο Ἀξιωματικὸ ε6.

Ὡς ἐδῶ φαντάζομαι πὼς ὅλα εἶναι ἁπλὰ καὶ τὰ καταλάβατε χωρὶς καμμιὰ δυσκολία. Στὸ ἐρχόμενο θὰ συνεχίσουμε.

ΤΟ ΠΙΟΝΙ

ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ (Ἁλμυροῦ)
(Σκίτσο Εὐαγ. Κουτσαυτίκη)

Τὸ περίεργο ἀστεράκι

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 32)

ξέφευγε ἀπ' τὸ δωμάτιο καὶ πὼς θἄλεγε ἀντίο στὴ γῆ.

Μόλις λοιπὸν τὸ μεγαλύτερο ἀγόρι τὄπιασε γιὰ νὰ τὸ κατεβάση, ξεγλύστρησε ἐκεῖνο σὰν ψάρι ἀπὸ τὸ χέρι του κι' ἔπεσε στὸ πάτωμα ὅπου ἔγινε θρύψαλλα. Τὸ ἀγοράκι λυπήθηκε πολύ, κι' ἄρχισε νὰ κλαίη. Ἀλλὰ τί νὰ κάνη; ἕνα θρυμματισμένο ἀστέρι δὲν μπορεῖ νὰ φυλαχτῆ στὸ κουτὶ μαζὺ μὲ τ' ἄλλα στολίδια. Τὸ ἄφησε λοιπόν. Ἀνακατεύτηκε μαζὺ μὲ τὰ χρυσόχαρτα καὶ μὲ μερικὰ καρυδότσουφλα καὶ πετάχτηκε μαζὺ μ' αὐτὰ ἔξω στὴν αὐλή. Τώρα βρισκότανε πάλι στὸν ἐλεύθερο ἀέρα. Σ' ἕνα δευτερόλεπτο μεταμορφώθηκε πάλι σὲ μαῦρο γάτο σκαρφάλωσε στὰ κεραμίδια, ξανανέβηκε στὸ βουνό, τρύπωσε σὲ μιὰ σπηλιὰ ὅπου εἶχε φυλάξει τὸ ζεστό του πανωφόρι, πέταξε γρήγορα ἀπὸ πάνω του τὸ δέρμα τοῦ γάτου καὶ ξανάγινε πάλι ἕνα φωτεινὸ ἀστέρι. Γρήγορα τυλίχτηκε μέσ' τὸ παλτό του κι' ἄρχισε νὰ πετᾶ ὁλόχαρο πρὸς τὸν οὐρανό.

Γιὰ πολὺ καιρὸ δὲν τοὔφευγαν ἀπ' τὸν νοῦ ὅσα εἶδε κι' ἔζησε μέσα σὲ λίγες μέρες κάτω στὸν κόσμο. Θυμότανε ὅμως μὲ λύπη κι' αὐτὰ ποὺ τοῦ εἶχε ἐμπιστευθῆ τὸ ἐλατάκι ἐκείνη τὴ Χριστουγεννιάτικη νύχτα ποὺ ἔμειναν μόνοι. Γι' αὐτὸ ἦταν εὐτυχισμένο ποὺ ξαναβρῆκε τὴν παληά του θέση κοντὰ στὸ Θεό. Τοῦ τὰ διηγήθηκε ὅλα ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος, μὰ μὲ ἰδιαίτερη εὐχαρίστηση τοῦ ἄρεσε νὰ τραγουδάη ἕνα χριστουγεννιάτικο τραγοῦδι ποὺ τὄχε μάθει ἀπ' ἔξω:

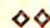
Σὰν τὴ νύφη δῶρα φορτωμένο,
Φουντωτὸ καμαρωτὸ
Νὰ τὸ δέντρο στολισμένο
Μέσα στὸ σαλόνι τ' ἀνοιχτό.

Μᾶς θυμίζει τ' ἀηδονάκια
Τ' ἄνθη, τὴ χρυσὴ καλοκαιριά,
Ἄνθισε γιὰ λουλουδάκια
Τ' ἀναμένα γύρω του κεριά.

Ἀπ' τὰ πλούσια κλαδιά του
Κρέμονται χρυσοὶ καρποὶ
Κι' ἕνα ὁλόλαμπρο ἀστέρι
Τοῦ φωτίζει τὴν κορφή.

Πὼς μ' ἀρέσει, ἄχ πὼς μ' ἀρέσει
Ἡ χαρούμενη τοῦ δέντρου μας βραδυά!
Γιὰ νὰ δοῦμε τί θὰ μᾶς πέση
Ἀπ' τὰ πλούσια καὶ ὄμορφα κλαδιά.

Διασκευὴ ἀπ' τὸ Γερμανικὸ (Φ. Μ.)

ΤΑ ΝΕΑ ΤΑΛΕΝΤΑ

ΕΛΛΑΔΑ

Μιὰ φοῦχτα χῶμα ποὺ στὰ βάθη κλείνει,
τὴν δόξα σου μαρμαρωμένη, ἀκέρια·
θάλασσα, κι' οὐρανός, ποὺ χύνουν πλέρια,
μενεξεδένιο φῶς, χρῶμα γαλήνη. . .

Ἀνάερο τὸ κορμί σου ξεμακρύνει
πέρα στῶν ἰδεῶν τὰ φωταστέρια·
τῶν κόσμων ἔρχονται τὰ καλοκαίρια,
μὲ τοῦ δικοῦ σου αἱμάτου, κρήνη! . . .

Χρυσὴ μιὰ μοῖρα, σὲ κρατᾶ στὸν κόσμο,
μάνα μου Ἑλλάδα, τῶν Θεῶν γεννήτρα·
μοσχοβολάς, αἰώνια σὰν τὸ δυόσμο·

κι' ὅταν πάλι, ἡ σκλαβιὰ ἢ καταλύτρα,
σκεπάζει τὸ δικό σου τὸ βασίλειο,
ὁ κόσμος μένει, δίχως «Ἥλιο»! . . .

ΙΑΚΩΒΟΣ ΕΜΜ. ΨΑΡΡΑΣ
(Νάξος)

Η ΖΩΗ ΜΟΥ

Σὰν τοὺς λωτοὺς ποὺ ξεφυτρώνουν
στοῦ Νείλου τὰ θολὰ νερά,
μοιάζ' ἡ ζωή μου!
Τὸν ἥλιο τ' ἄνθη καμαρώνουν,
στὸν βοῦρκον ἔχουν τὰ ριζά. . .
Οὐαὶ κι' ἀλοί μου! ! . . .

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΟΣΙΝΑΚΗΣ
Φοιτητὴς Πανεπιστημίου

Ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Μιὰ νέα ἀρχὴ

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Πάνε πιὰ οἱ γιορτὲς καὶ οἱ διακοπές· ὅλα πάλι μπαίνουν σὲ τάξη καὶ πρόγραμμα. Ὁ καινούργιος χρόνος ποὺ εἶναι μιὰ νέα ἀρχή, μιὰ καινούργια στροφὴ τῆς γῆς γύρω ἀπὸ τὸν ἥλιο, εἶναι ἕνας ἀκόμη κύκλος καὶ στὴ δική μας ζωή. Ἂς τὸν ἀρχίσουμε λοιπὸν μὲ κέφι καὶ ἐνθουσιασμό.

Θὰ σᾶς φανῆ παράξενο ποὺ λέω νὰ τὸν ἀρχίσουμε, βάνοντας καὶ τὸν ἑαυτό μου; Τί σχέδια μπορεῖ νάχη μιὰ γιαγιά; Κι' ὅμως, παιδιά μου, ἐμεῖς οἱ γιαγιάδες, χάρη σ' ἐσᾶς, ξαναρχίζουμε τώρα τὴν τρίτη ζωή μας... Τὴν πρώτη τὴν ζήσαμε, ὅταν εἴμαστε σὰν κι' ἐσᾶς, παιδάκια καὶ χαλάγαμε τὸν κόσμο, ὅπως καληώρα τώρα ἐσεῖς, μὲ τὶς ροκάνες, τὶς φυσαρμόνικες καὶ τὰ ἄλλα παιχνίδια, ποὺ κάθε χρόνο μᾶς ἔφερνε ὁ Ἅγιος Βασίλης.

Τὴ δεύτερη, ὅταν ὁ μπαμπᾶς κι' ἡ μαμὰ — τὰ δικά μας παιδιὰ — ἀνατρέφονταν στὰ δικά σας χρόνια. Τότε ξαναγινόμαστε κι' ἐμεῖς πρόσχαρα παιδάκια, γιὰ νὰ παίξουμε μαζί τους, νὰ βροῦμε τί τοὺς ἀρέσει, νὰ καταλάβουμε τὴ μικρή τους ψυχούλα... Τότε ὅμως εἴχαμε καὶ πολλὲς δουλειὲς καὶ δὲ βρίσκαμε τὸν καιρὸ νὰ χαιρόμαστε, ὅσο μᾶς ἄρεσε τὴ ζωὴ τῶν παιδιῶν μας.

Ἡ τρίτη λοιπὸν ζωή μας, αὐτὴ ποὺ μᾶς χάρισε τὰ καλά μας ἐγγόνια, εἶναι ἡ καλύτερη...

Ἂς εἶστε εὐλογημένα, ἀγαπητά μου παιδιά, ποὺ μᾶς τὴν χαρίζετε.

Ἐλᾶτε λοιπὸν νὰ ποῦμε, πῶς θὰ τὸν περάσουμε τὸν καινούργιο χρόνο; Ἀρχισε μὲ τὸν πιὸ χαρούμενο τρόπο : Μὲ νέα παιχνίδια, δῶρα, γιορτὲς περιπάτους... Οἱ πρῶτες του μέρες ἦταν ὁλότελα ἀφιερωμένες στὸ γέλιο καὶ στὴν ξεκούραση. Μὰ ὁ καινούργιος μας ξένος, κρατάει μαζύ του, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ σακκὶ μὲ τὰ δῶρα, καὶ κάτι ἄλλο. Χαρτὶ καὶ καλαμάρι. Τὸ λέει καὶ τὸ τραγούδι. Τί νὰ τὸ θέλη τάχα αὐτὸ τὸ χαρτὶ καὶ τὸ καλαμάρι; Θὰ τὸ καταλαβαίνατε, ἂν λίγο πρὶν ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα τῆς πρωτοχρονιᾶς, εἴχατε βρεθῆ, ὅπως ἔτυχε νὰ βρεθῶ ἐγὼ στὴ συνάντηση τοῦ παλιοῦ μὲ τὸ νέο χρόνο, σὲ κάποιο ἀπόμερο σταυροδρόμι :

— Λοιπόν, ποῦναι τὸ χαρτί σου, συνάδερφε; ρώτησε ὁ καινούργιος χρόνος.

— Νά το, φίλε μου, ἐδῶ σοῦ τὸ ἔχω, ἀπάντησε ὁ παλιός. Τάχω γράψει ὅλα μὲ λεπτομέρειες. Κάθε σελίδα ἀνήκει καὶ σ' ἕνα παιδάκι καὶ σ' ἕναν ἄνθρωπο. Ἐδῶ εἶναι γραμμένο, πῶς πέρασε τὴ χρονιά, ποὺ μὲ εἶχε κοντά του... Πόσο μεγάλωσε, πόσο ὀμόρφηνε, πόσα γράμματα ἔμαθε παραπάνω, πόσες καλὲς πράξεις ἔκαμε, πόσες πίκρες ἔδωκε στοὺς ἄλλους. Ἐσὺ θὰ κρατήσης τώρα τὴ συνέχεια. Θ' ἀνοίξης λογαριασμὸ δικό σου. Κοίταξε νὰ περιποιηθῆς τὰ παιδάκια. Νὰ μὴ μοῦ χλωμιάσουν, νὰ μὴ μοῦ κατσιάσουν, νὰ μὴ μοῦ χαλάσουν στὸ χαρακτῆρα.

Κι' ὁ νέος χρόνος πῆρε τὸ χαρτὶ καὶ τὸ καλαμάρι κι' ἀρχίζει δικούς του λογαριασμούς.

Ἐλᾶτε, λοιπόν, παιδιά μου, νὰ δοῦμε, τί θὰ μᾶς γράψη γιὰ τὸν πρῶτο μῆνα; Νὰ σᾶς πῶ ἐγώ; Ἀκοῦστε : Καινούργιο ἐνθουσιασμὸ στὴ δουλειά μας, μεγαλύτερη τάξη στὰ πράματά μας καὶ στὰ παιχνίδια μας, βαθμοὺς ἀνώτερους ἀπ' τοῦ πρώτου τριμήνου στὸ ἔλεγχό μας καὶ καλωσύνη, πολὺ περισσότερη καλωσύνη κι' ἀγάπη γι' αὐτοὺς ποὺ μᾶς τριγυρίζουν. Κι' ἀκόμα, χαρὰ καὶ παιχνίδι καὶ γέλιο ποὺ εἶναι πολὺ φυσικὸ νὰ τὰ νοιώθουμε ζωηρότερα ὅταν κάνουμε πρῶτα ἐκεῖνο ποὺ πρέπει.

Δὲν συμφωνεῖτε, ἀγαπητά μου παιδιά;

Σᾶς φιλῶ

Ἡ Γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Τὸ ΛΙΟΝΤΑΡΙ Κ' Ἡ ΑΛΕΠΟΥ

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ζοῦσε ἕνα λιοντάρι ποὺ στὰ νειάτα του εἶχε φάει τὰ καλλίτερα ἀγρίμια τοῦ δάσους! Μὰ τώρα ἦταν γέρικο καὶ δὲν μποροῦσε νὰ βγαίνη ἔξω ἀπὸ τὴ σπηλιά του.

Μὰ ἔπρεπε νὰ βρίσκη καὶ τὸ φαΐ του. Καὶ τὸ κέρδιζε πραγματικὰ μὲ τὴν πονηριά του.

Προσποιήθηκε λοιπὸν πῶς ἦταν ἄρρωστο βαρειὰ καὶ ξαπλωμένο στὴν εἴσοδο τῆς σπηλιᾶς του ὅλο καὶ βογγοῦσε. Κι' ἂν περνοῦσε ἀπὸ ἐκεῖ κοντὰ κανένα ἀγρίμι τὸ φώναζε νὰ πλησιάση!

—Ἔλα τοῦ ἔλεγε νὰ μὲ δῆς, ποὺ εἶμαι βαρειὰ ἄρρωστο. Ἔλα καὶ θὰ σοῦ πῶ καὶ τὴ διαθήκη μου. Ἀφήνω καὶ σὲ σένα κάτι ἀπὸ τὴ μεγάλη βασιλική μου περιουσία.

Μὰ μόλις ἔμπαιναν μέσα καὶ τὸ πλησίαζαν, τὰ βουτοῦσε καὶ τὰ καταβρόχθιζε.

Μιὰ μέρα πέρασε ἀπὸ τὴ σπηλιὰ καὶ μιὰ ἀλεπού, ἡ γνωστή μας φίλη, ἡ κυρὰ - Μαριώ! Ἄκουσε τὸ γέρικο λιοντάρι ποὺ ἀναστέναζε μὰ τετραπέρατη καθὼς ἦταν δὲν τὸ πίστεψε. Ὡστόσο πλησίασε τὴ σπηλιὰ ἀπὸ περιέργεια!

Μόλις τὴν εἶδε τὸ πονηρὸ λιοντάρι τῆς ἔκαμε χίλια δυὸ καλωσορίσματα.

— Καλῶς ἦλθες, κυρὰ - Μαριώ, στ' ἀρχοντικό μου, εἶπε τὸ λιοντάρι. Θᾶμαθες πῶς πεθαίνω καὶ ἦλθες νὰ μὲ δῆς. Ἔλα μέσα, ἀγαπημένη μου. Δὲν ξαίρεις πόσο σ' ἀγαπῶ. Πόσο σὲ λατρεύω! Πάντα σὲ θεωροῦσα σὰν παιδί μου καὶ σοῦ εἶχα καὶ τόση ἐκτίμηση!

Μὰ ἡ ἀλεποῦ χαμογέλασε καὶ μουρμούρισε μέσα στὰ δόντια της:

Ὅποιος μὲ πολυχαιρετᾶ
καὶ μὲ πολυχαϊδεύει,
κάτι ἀπὸ μένα βέβαια
νὰ καρπιστῆ γυρεύει . . .

Καὶ παίρνοντας κι' αὐτὴ τὸ ἴδιο μελιστάλακτο ὕφος καὶ μὲ φωνὴ ὅλο γλύκα καὶ τρυφεράδα τοῦ ἀπάντησε:

— Σ' εὐχαριστῶ καλέ μου βασιλιᾶ τοῦ δάσους! Ἐγὼ σ' ἀγαπῶ καὶ σὲ σέβουμαι. Μὰ καλὰ εἶμαι κι' ἐδῶ ἔξω. Σὲ βλέπω θαυμάσια κι' ἀπὸ μακρυά!

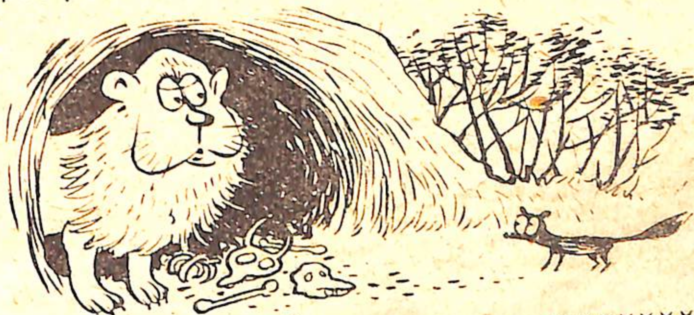
—Μὰ γιατί δὲν μπαίνεις μέσα νὰ κουβεντιάσουμε λιγάκι; ἐπέμεινε τὸ λιοντάρι. Πολὺ σ' ἐπιθύμησα. Καὶ θὰ ἤθελα νὰ σοῦ δώσω κι' ἕνα ἀδελφικὸ φιλάκι!

— Κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο, βασιλιά μου, εἶπε παίρνοντας τὸ ἴδιο ὕφος ἡ ἀλεποῦ. Μὰ ἐδῶ βλέπω τὶς πατημασιὲς ὅλων ἐκείνων ποὺ μπῆκαν στὴ σπηλιά σου. Δὲν βλέπω ὅμως τὴν πατημασιὰ κανενὸς ποὺ νὰ βγαίνη ἔξω... Δὲ σοῦ φαίνεται ἀλήθεια περίεργο; Πῶς ὅσοι μπῆκαν δὲν ξαναβγῆκαν; Ὥρα σου καλή, λοιπὸν καὶ περαστικά σου.

Τὸ λιοντάρι ξεροκατάπιε, χωρὶς ν' ἀπαντήση κι' ἡ ἀλεποῦ ἔφυγε τραγουδῶντας:

Ἄσε, λιοντάρι, ἄσε τη
αὐτὴ τὴν πονηριά.
Κι' ἄλλη φορὰ θυμήσου
πῶς βρῆκες στὴν κυρὰ - Μαριὰ
καὶ σὺ τὸ μάστορή σου.

Η ΑΝΕΜΗ

ΙΤΙΑ

Οἱ βέργες της δίνουν εἰσόδημα σχεδὸν ἀνέξοδο. Ἅμα ἡ ἰτιὰ γίνη ἕνα - δυὸ χρόνων μὲ τὶς βέργες της μπορεῖ νὰ γίνουν ἔπιπλα (καναπέδες, πολυθρόνες, τραπέζια καὶ καρέκλες) ἢ κι' ἄλλα πράγματα χρήσιμα λ.χ. πανέρια, κασέλες, κοφίνια, ἀκόμη καὶ βαλίτζες. Ἀπὸ τὶς χοντρὲς βέργες γίνονται στεφανοβάρελα καὶ χερούλια ἐργαλείων. Τὸ δὲ ξύλο τῆς ἰτιᾶς ἐπειδὴ εἶναι μαλακὸ καὶ ἐλαφρό, τὸ μεταχειρίζονται στὴν ξυλογλυπτικὴ καὶ λεπτοξυλουργική, γιὰ νὰ φτιαστοῦν μερικὰ μέρη τοῦ νερόμυλου, ξύλινα παπούτσια, χαρτί, σπίρτα καὶ κάρβουνο γιὰ μπαρούτι.

Τὰ καλύτερα σόγια τῆς ἰτιᾶς, εἶναι ἡ κοκκινοϊτιά, ἡ βιτελίνα (κίτρινη) ἢ κενναβοϊτιά. Οἱ βέργες ἀπ' αὐτὰ τὰ σόγια εἶναι μακρυές, δὲν βγάζουν παρακλάδια, καὶ δὲν τσακίζονται ὅσο καὶ νὰ λυγίζουν. Εἶναι εὔκολο νὰ μπολιάσωμε κοινὲς ἰτιές, μ' ἕνα ἀπ' αὐτὰ τὰ τρία εἴδη.

Καλλιέργεια. Ἡ ἰτιὰ χρειάζεται ἥλιο. Προτιμάει χώματα πλούσια καὶ ὑγρὰ ἢ ποτιστικά, καὶ γενικὰ τὰ γούπατα. Δὲν προκόβει στὰ βαλτοτόπια ἀλλὰ θέλει νερό, γι' αὐτὸ καὶ φυτρώνουν τόσο ἄφθονες στὶς ἀκροποταμιές.

Γιὰ νὰ ἔχωμε ἰτιές, μπήγομε στὴ γῆ παλούκια (μοσκέματα) ἀπὸ χλωρὲς βέργες ἰτιᾶς ἡλικίας δύο χρόνων.

Πρίν, σκάβομε βαθειὰ τὸ χωράφι, ἢ τὸ ὀργώνομε 2 - 3 φορὲς καὶ σβαρνίζομε μὲ σιδερόσβαρνα γιὰ νὰ ἰσιώση καὶ νὰ τριφτῆ τὸ χῶμα.

Ὕστερα φυτεύομε κάθε πέντε μέτρα τὰ μοσκέματα τῆς ἰτιᾶς μὲ λοστὸ καθὼς τὸ ἀμπέλι. Τὰ μοσκέματα, πρέπει νάχουν μάκρος μόνον δυόμιση πιθαμές, καὶ τ' ἀφήνομε ἔξω ἀπὸ τὸ χῶμα ὡς 4 δάχτυλα.

Τὰ δεντράκια (ἀπὸ φυτώριο) τὰ φυτεύομε σὲ λάκκους ποὺ ἀνοίγομε σὲ ἴσιες σειρὲς καὶ σὲ ἀπόσταση 4 μέτρα ἀπὸ ὁλοῦθε.

Ἐποχὴ νὰ φυτευτοῦν, εἶναι ὁ Φεβρουάριος - Μάρτιος γιὰ τοὺς ψυχροὺς τόπους, καὶ ὁ Δεκέμβριος - Ἰανουάριος γιὰ τοὺς ζεστούς. Τὴ χρονιὰ ποὺ θὰ φυτέψωμε ἰτιές, καλὸ εἶναι νὰ βάλωμε μερικὰ μοσκέματα σὲ 2 - 3 βραγιὲς κοντὰ στὸ σπίτι μας γιὰ νὰ τὶς ποτίζομε καὶ νὰ τὶς περιποιόμαστε καλύτερα. Κι' ὕστερα ἀπὸ ἕνα χρόνο, θὰ ἔχωμε εὔρωστα δεντράκια γιὰ νὰ τὰ φυτέψωμε ἐκεῖ ποὺ ἀστόχησαν τ' ἄλλα μοσκέματα.

Σκαλίζομε τὶς νεοφυτεμένες ἰτιές, μόνον τὴν πρώτη χρονιά, τὸν Φεβρουάριο, Μάρτιο κι' Ἀπρίλιο. Τὶς ἄλλες χρονιές, κάνομε ἕνα ὄργωμα μὲ σβάρνισμα τὸν Ἀπρίλη. Καὶ κάθε 2 - 3 χρόνια, τὶς λιπαίνομε ρίχνοντας σὲ κάθε ἰτιὰ 3 - 4 ὀκάδες λίπασμα καλιοῦχο 0 - 12 - 6.

Ἡ ἰτιά, πολὺ γρήγορα ἀρχίζει νὰ μᾶς ἀποδίδει. Ἀπὸ τὸν Νοέμβριο σχεδόν, ὡς τὸν Ἀπρίλη κόβομε τὶς βέργες της κλαδεύοντάς την στρογγυλά, (κεφαλωτὰ) καὶ κοντὰ στὴν σταύρωση. Κοντοκλαδεύοντας ἔτσι τὴν ἰτιά, τὴν ἀναγκάζομε νὰ πετάξη πολλὲς καὶ καλὲς βέργες ποὺ τὶς κόβομε δυὸ φορές, δηλαδὴ τὸν χειμῶνα καὶ τὸ καλοκαῖρι.

Οἱ πρῶτες, οἱ χειμωνιάτικες, πουλιῶνται ἀξεφλούδιστες. Τὶς δεύτερες, τὶς καλοκαιρινές, τὶς ξεφλουδίζομε, τὶς ἁπλώνομε στὸν ἥλιο, καὶ κάθε μέρα τὶς γυρίζομε γιὰ ν' ἀσπρίσουν. Οἱ κοκκινοϊτιὲς καὶ οἱ φράζιλες (εὐκολόσπαστες) εἶναι χαμόκλαδα καὶ φυτεύονται ὅπως τὸ ἀμπέλι, μὲ βέργες, καὶ σὲ χωράφι ὀργωμένο καλά. Σὲ σειρὲς ἴσιες, καὶ σὲ ἀπόσταση 2 μέτρων ἡ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη, καὶ 1/2 μέτρο ρίζα σὲ ρίζα. Τὸν πρῶτο χρόνο τὶς σκαλίζομε τρεῖς φορές: Μάρτη, Ἀπρίλη καὶ Μάη. Καὶ τὶς σκάβομε Γενάρη καὶ Φεβρουάριο. Ἀρχίζουν νὰ δίνουν εἰσόδημα ἀπὸ τὸν δεύτερο χρόνο ὡς 16 χρόνια.

ΧΟΙΡΟΤΡΟΦΙΑ

Ἡ τροφὴ τῆς γουρούνας λίγο πρὶν τὴ γέννα κι' ἀμέσως ὕστερα, πρέπει νὰ εἶναι λιγοστὴ καὶ καλῆς ποιότητος. Τῆς δίνομε ἐλαφρὲς σοῦπες, ποὺ τὶς φτιάνομε ἀνακατεύοντας ζεστὸ νερὸ μὲ ἄλευρα σιτηρῶν. Ὀλίγο ὅμως ὕστερα ἀπὸ τὴν γέννα, θὰ τρέφομε καλὰ τὴν γουρούνα γιὰ νὰ ἔχη γάλα καὶ νὰ μπορέση νὰ θρέψη τὰ μικρά της.

Τί θὰ τρῶνε τὰ γουρουνάκια. Τὶς πρῶτες 14 μέρες ὕστερα ἀπὸ τὴν γέννα τὰ γουρουνάκια ἀρκοῦνται στὸ γάλα τῆς μητέρας τους. Ἂν ὅμως γιὰ ἕναν ὁποιοδήποτε λόγο ἡ γουρούνα δὲν ἔχει ἀρκετὸ γάλα (καὶ τὸ καταλαβαίνομε γιατὶ τότε τὰ γουρουνάκια γκρινιάζουν καὶ δὲν φαίνονται εὐχαριστημένα) τότε τοὺς δίνομε γάλα ἀγελάδας φρεσκοαρμεγμένο, εἰς τὸ ὁποῖο προσθέτομε χλιαρὸ καθαρὸ νερὸ (κατὰ τὸ ἕνα τρίτο) καὶ λίγη ζάχαρη. Ὡστόσο πρέπει νάχωμε ὑπ' ὄψι μας ὅτι τὶς πρῶτες μέρες, τὸ γάλα τῆς γουρούνας εἶναι ἀπαραίτητο στὰ μικρά της, καὶ δὲν μπορεῖ ν' ἀντικατασταθῆ.

Δυὸ ἑβδομάδες μετὰ τὴ γέννα, πρέπει ἀπαραιτήτως ν' ἀρχίσωμε νὰ δίνωμε συμπληρωματικὴ τροφὴ στὰ χοιρίδια. Ὅταν ὑπάρχει, προτιμότερο εἶναι τὸ γάλα ἢ τὸ τυρόγαλα ὅπου προσθέτομε λίγο ἀλεύρι. Ἀκόμη πρέπει νὰ βάλωμε σὲ ξεχωριστὰ παχνιὰ ὅπου δὲν μπορεῖ νὰ πλησιάση ἡ γουρούνα σπασμένο κριθάρι ἢ σίκαλη. Κατὰ τὴν ἐποχὴ ποὺ θηλάζει ἡ γουρούνα, θὰ τρώη σοῦπες μὲ κτηνάλευρα, χλωρὸ χορτάρι, χοντροαλεσμένο κριθάρι ἢ καλαμπόκι, γιὰ νὰ κατεβάζη γάλα χωρὶς νὰ παχαίνη.

Τὸ ἀπότομο ἀπόκομα ἀπὸ τὸ θήλασμα, βλάφτει τὰ γουρουνάκια.

ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑ

Ποῦ θὰ ἐγκαταστήσωμε τὸ μελισσοκομεῖο μας.

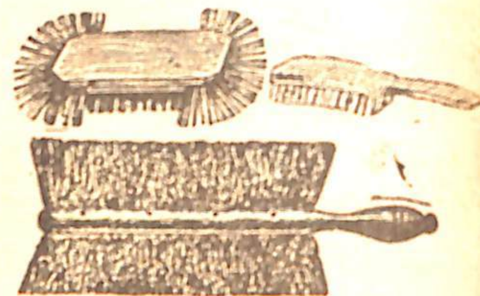
1. Σὲ μέρος ὅπου νὰ ὑπάρχη τρεχούμενο νερό.
2. Ὅπου εἶναι τροφές. Ὅσο περισσότερες τόσο τὸ καλύτερο.
3. Ὅπου δὲν ὑπάρχει ὑγρασία ποὺ εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἐχθρὸς τοῦ μελισσιοῦ.
4. Ὅπου δὲν φυσᾶνε δυνατοὶ ἀέρηδες, καὶ προπαντὸς βορηᾶς.
5. Σὲ μέρος ἂν εἶναι δυνατὸν μεσημβρινό.
6. Νὰ εἶναι μακριὰ ἀπὸ δημοσιές, μέρη ὅπου γίνεται θόρυβος ἢ συγκεντρώνονται πολλοὶ ἄνθρωποι.

Ὁ τοῖχος μπορεῖ νὰ προστατεύη τὴν κυψέλη ἀπὸ τὸν ἄνεμο, δὲν πρέπει ὅμως νὰ τοποθετοῦνται κοντὰ στὸν τοῖχο, ἀλλὰ τουλάχιστο σ' ἑνὸς μέτρου ἀπόσταση, γιατὶ τὸν χειμῶνα ἡ ὑγρασία καὶ τὸ καλοκαίρι ἡ ζέστη, πειράζουν τὸ μελίσσι.

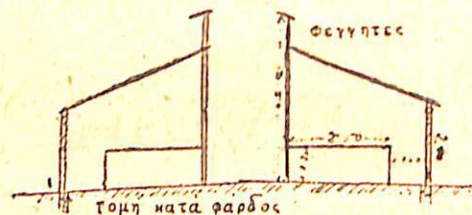
Εἶναι πολλοὶ μελισσοκόμοι ποὺ ὑποστηρίζουν πὼς ὅπου ζοῦν ἄνθρωποι ζοῦν καὶ μέλισσες, καὶ ὅτι ὁπωσδήποτε κάτι θάχη κανεὶς νὰ κερδίση ἀπὸ τὸ μελίσσι του.

Ἀλληλογραφία. Ἀγαπητὲ Ἀπόστολε Φραγκούδη, διάβασα μὲ ἐνδιαφέρον τὸ γράμμα σου ποὺ ἀναφέρεται στὸ περίφημο ἄρθρο τοῦ γεωπόνου κ. Ἀντωνίου Ρώτα. Ἐπειδὴ ὁ κ. Ρώτας διοικεῖ τὴν Μονάδα Πέλλης καὶ βρίσκεται μακριὰ ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, σοῦ ἀπαντῶ ἐγώ. Βέβαια αὐτὰ ποὺ λέει ὁ μπάρμπα Μῆτρος τὰ γράφει γιὰ λογαριασμό του. Στὸ ἄρθρο του ἐκεῖνο ὁ κ. Ρώτας, σᾶς δίνει τὶς σωστὲς ἀναλογίες γιὰ νὰ φτιάσετε τὰ διάφορα φάρμακα μὲ τὰ ὁποῖα θὰ καταπολεμήσετε τὶς ἀσθένειες τῶν καρποφόρων. Ὁ Βορδιγάλειος πολτός, εἶναι φάρμακο παλιὸ καὶ δοκιμασμένο, καὶ ἡ ἀναλογία τῶν 4% ποὺ γράφει ὁ κ. Ρώτας, εἶναι αὐτὴ ποὺ παραδέχεται ἡ ἐπιστήμη γιὰ νὰ καταπολεμηθοῦν κυρίως οἱ ἀρρώστιες ποὺ προκαλοῦν οἱ μύκητες. Τὸ ράντισμα μὲ δύναμη τοῦ Βορδιγάλειου 4 % ἢ καὶ 3 %, γίνεται τὸν χειμῶνα, ὅταν δὲν ὑπάρχουν τρυφερὰ φύλλα γιὰ νὰ καταστραφοῦν, ἀλλὰ καὶ τὸ καλοκαῖρι, μὲ πιὸ ἀδύνατο (2%). Αὐτὰ τὰ ἐξηγεῖ ὡραιότατα ὁ κ. Ρώτας, ὁ ὁποῖος σᾶς γράφει καὶ τὶς ἀναλογίες τοῦ φαρμάκου γιὰ τοὺς ψεκασμοὺς στὶς ἄλλες ἐποχές, (πρὸ τῆς ἀνθήσεως, ἢ κατὰ τὴν βλάστηση...). Ὅσο γιὰ τὸ χαρτὶ τοῦ ἡλιοτροπίου ποὺ λές, τὸ χρησιμοποιοῦμε γιατὶ ὁ χαλκὸς τῆς γαλαζόπετρας καὶ ὁ ἀσβέστης, δὲν ἔχουν πάντα τὴν ἴδια δύναμη. Εἶναι μιὰ καλὴ μέθοδος νὰ βουτᾶμε κάθε τόσο τὸ χαρτὶ καθὼς χύνομε τὸ ἀσβεστόγαλα στὴν λυωμένη γαλαζόπετρα. Ὅταν γίνη ἀπὸ κόκκινο, μπλέ, παύομε νὰ χύνομε ἀσβεστόγαλα. Ἂν ὅμως εἶναι δύσκολο νὰ βροῦμε χαρτὶ τοῦ ἡλιοτροπίου, (ἂν καὶ πουλιέται σὲ ὅλα τὰ φαρμακεῖα), τότε γιὰ νάμαστε σίγουροι, ρίχνομε τὸ μισὸ ἀσβεστόγαλα στὴν γαλαζόπετρα.

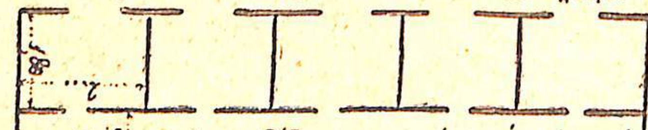
Ὁ μπάρμπα ΜΗΤΡΟΣ

2. Διάφοροι τύποι μελισσοκομῆς βούρτσας.

1. Κάτοψη χοιροστασίου γιὰ γεννημένες γουροῦνες.

Τά παιδιά τοῦ πλοιάρχου Γκράντ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ὁ ὁδηγός της δὲν ἦταν τυχαῖος ἄνθρωπος. Ὡστόσο ὁ Παταγώνας ἐξήγησε στὸν Ροβέρτο πὼς τ' ἄλογό του λεγόταν «Τσούκα» δηλαδὴ «Ἀητός» καὶ πράγματι τ' ὡραῖο ζῶο ἄξιζε νἄχη τέτοιο ὄνομα.

Ὅταν ὁ κύριός του πήδησε στὴ σέλλα, τ' ἄλογο ἀναστηκώθηκε στὰ πισινά του πόδια, καὶ ξεκίνησε μόνο του, σὰν ἀστραπή. Ἄτι καὶ καβαλλάρης, ἦταν ὡραῖο θέαμα, καὶ οἱ φίλοι μας τὸ θαύμασαν.

Ὁ Παταγώνας στὴ σέλλα του, εἶχε καὶ τὰ δυὸ κλασσικὰ σύνεργα τοῦ Νοτιοαμερικάνου καβαλλάρη. Τὸ πρῶτο ἦταν οἱ «μπόλας». Οἱ «Μπόλας» ἦταν τρεῖς μπάλες δεμένες μεταξὺ τους μὲ πέτσινο λουρί. Ὁ καβαλλάρης τὶς ρίχνει σὲ μεγάλη ἀπόσταση, σὲ ὅ,τι κυνηγάει: ζῶο ἢ ἄνθρωπο. Εἶναι τέτοια ἡ τέχνη του στὸ σημάδι καὶ τόση ἡ δύναμή του, ποὺ οἱ τρεῖς δεμένες μπάλες τυλίγονται στὰ πόδια τοῦ θηράματος, καὶ τὸ κάνουν νὰ πέσῃ χάμω.

Τὸ ἄλλο, ἦταν τὸ «λάσσο», τὸ μακρὺ σκοινὶ μὲ τὴν θηλιά, ποὺ ἡ ἄκρη του εἶναι στερεωμένη στὴ σέλλα. Ὁ καβαλλάρης τὸ ρίχνει καὶ μὲ τὰ δυὸ χέρια, καὶ ἡ θηλιὰ ποὺ περνάει στὸ λαιμό, ὅταν σφίξη, αἰχμαλωτίζει καὶ τὰ πιὸ ἀτίθασσα ζῶα: ἀγριοβούβουλα ἢ ἄγρια ἄλογα.

Τὸ τρίτο ἐπιθετικὸ ὅπλο τοῦ Παταγώνα, ἦταν φυσικὰ ἡ μακριά του καραμπίνα.

Ἔτσι λοιπὸν ξεκίνησε τὸ μικρὸ καραβάνι, μὲ τὸν ὁδηγό του ἐπικεφαλῆς.

Ὁ Ροβέρτος εὐτυχὼς ἐκάλπαζε καταχαρούμενος πάνω στὸ ἀλογάκι του, κι ἔδειχνε μ' αὐτὸ πὼς εἶχε πιὰ ἐντελῶς συνέλθει ἀπὸ τὴν περιπέτειά του.

Τὸ τοπεῖο ἦταν ἀρκετὰ μονότονο: λειβάδια ἀπέραντα ἀπὸ ἀγκαθιὲς ἢ τριφύλλι.

Καθὼς βγῆκαν ὅμως ἀπὸ τὶς Κορδιλλιέρες, πέρασαν ἀπὸ κάτι ἀμμώδεις ἐκτάσεις ποὺ οἱ ντόπιοι τὶς λένε «μεντάνος». Ἐκεῖ ἡ ἄμμος εἶναι τόσο λεπτὴ καὶ στεγνή, ποὺ ὅταν φυσάη, ὑψώνονται σωστὲς κολῶνες ἄμμου ποὺ στριφογυρίζουν καὶ προχωροῦν σὰ νἆναι ζωντανές.

Ὅσο κι' ἂν ἦταν δυσάρεστη ἡ ἄμμος ποὺ ἔμπαινε στὰ μάτια καὶ τὰ ρουθούνια τους, τὸ θέαμα ἀπ' αὐτὲς τὶς κινητὲς στῆλες ποὺ χόρευαν, ποὺ ἑνώνονταν, ποὺ ἔσκαζαν ποὺ προχωροῦσαν, ἦταν τόσο διασκεδαστικό, ποὺ οἱ φίλοι μας ξέχασαν νὰ γκρινιάξουν.

Ὡστόσο κατὰ τὶς ἔξη, σταμάτησαν.

Κάλπαζαν σχεδὸν ἕντεκα ὧρες συνέχεια, καὶ ἦταν ὅλοι κάπως κουρασμένοι.

Στρατοπέδεψαν στὶς ὄχτες ἑνὸς μικροῦ ποταμιοῦ, πλύθηκαν, δροσίστηκαν, καὶ δείπνησαν μὲ πολλὴ ὄρεξη παρ' ὅλη τὴν μονοτονία τοῦ φαγητοῦ: πιλάφι μὲ λίπος καὶ παστὸ κρέας.

Ἡ ἄλλη μέρα πέρασε χωρὶς ἀπρόοπτα. Ὡστόσο κατὰ τὸ σούρουπο, μαζεύτηκαν στὸν ὁρίζοντα πυκνὰ σύννεφα.

— Φίλοι μου, τοὺς εἶπε ὁ Παγανέλι, σᾶς προειδοποιῶ ὅτι ἑτοιμάζεται «παμπέρος».

— Καὶ τί εἶναι αὐτὸς ὁ «παμπέρος»; ρώτησε ὁ Γκλένερβαν.

— Εἶναι ἕνας πολὺ δυνατὸς καὶ πολὺ κρύος νοτιοδυτικὸς ἄνεμος — σὰ νὰ λέμε Μαΐστρος!

Ὡστόσο ὁ ὁδηγός τους πῆρε κιόλας τὰ μέτρα του γι' αὐτὸν τὸν ἀέρα.

Βρισκόνταν μὲς τὴν «πάμπα», δηλαδὴ τὸ λειβάδι, χωρὶς τίποτε ποὺ νὰ κόβη τὴν ὁρμὴ τοῦ ἀνέμου καὶ νὰ τοὺς φυλάη. Ὁ ὁδηγός τους λοιπόν, ἔκανε τ' ἄλογα νὰ καθήσουν σὲ ἡμικύκλιο, ἀντίθετα ἀπὸ τὴν φορὰ τοῦ ἀνέμου, καὶ μέσα σ' αὐτὸ τὸ ἡμικύκλιο κάθησαν οἱ φίλοι μας ὅταν ἄρχισε νὰ φυσάη ὁ δυνατὸς ἄνεμος.

Μ' ὅλο ποὺ τοὺς προστάτευαν τὰ ζεστὰ πλευρὰ τῶν ζώων καὶ ἦταν τυλιγμένοι στὰ πόδια τους, τουρτούριζαν ἀπὸ τὸ κρύο.

Ὁ Ροβέρτος καβαλίκευε μὲ πολὺ θάρρος...

— Μὴ φοβᾶστε! τοὺς καθησύχαζε ὁ Παγανέλι. Ἀπὸ τὸ βαρόμετρό μου καταλαβαίνω πὼς τοῦτος ὁ «παμπέρος» δὲν θὰ μείνη πολλὴ ὥρα!

Καὶ πράγματι κατὰ τὶς δυὸ τὴν νύχτα ὁ «παμπέρο» ἔπαψε νὰ φυσάη.

— Φίλε μου Παγανέλι, τοῦ εἶπε μὲ θαυμασμὸ ὁ λόρδος, ἐσὺ εἶσαι σωστὸ βιβλίο!

— Καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ μὲ φυλλομετρᾶτε χωρὶς δισταγμό! εἶπε ὁ Παγανέλι.

— Ὁ μόνος κίνδυνος εἶναι γυρεύοντας τὰ ἰσπανικὰ νὰ πέσετε στὰ πορτογαλικά! ἔκανε ὁ ταγματάρχης γελώντας.

— Τώρα ὅμως προχωρῶ καὶ στὰ ἰσπανικά. Θὰ τὰ μάθω, ποὺ θὰ μοῦ πᾶνε!

— Ἐμπρὸς Παγανέλι, ἀπάνω τους! ἔκανε γελώντας ὁ ταγματάρχης.

Ὁ Παγανέλι ὅμως δὲν τοὔδωκε καμμιὰ ἀπάντηση: εἶχε ξανακοιμηθῆ...

Καὶ τὴν ἄλλη μέρα ξύπνησε φρέσκος - φρέσκος, κι' ἄρχισε νὰ τραβάη τὰ δάχτυλά του ὥσπου ἄρχισαν νὰ τρίζουν οἱ κλειδώσεις, ὁπόταν τὸν παρακάλεσαν οἱ ἄλλοι νὰ σταματήση.

Αὐτὴ ἡ μέρα ἦταν ἡ εἰκοστὴ τετάρτη Ὀκτωβρίου. Ἑκατὸν πενῆντα χιλιόμετρα τοὺς χώριζαν μόνον ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου ὁ ποταμὸς Ρίο Κολοράδο κόβει τὸν τριακοστὸ ἕβδομο παράλληλο, δηλαδὴ τριῶν ἡμερῶν ταξίδι. Τὸ δυσάρεστο ἦταν ὅτι δὲν συναντοῦσαν διόλου Ἰνδιάνους, γιὰ νὰ μαζέψουν τίποτε πληροφορίες γιὰ τὸν πλοίαρχο Γκράντ. Καθὼς δὲ τοὺς ἐξήγησε ὁ Παγανέλι ποὺ τὰ εἶχε μισοκαταλάβει ἀπὸ τὸν ὁδηγό τους, αὐτὸ ὀφείλονταν στὸ ὅτι οἱ μὲν τίμιοι Ἰνδιάνοι ὅταν ἔβλεπαν μιὰ μικρὴ ἔνοπλη συντροφιὰ τόβαζαν στὰ πόδια γιατὶ τοὺς ἔπαιρναν γιὰ ληστές, ἐνῶ οἱ πραγματικοὶ ληστὲς γίνονταν καπνὸς γιατὶ φοβόνταν γιὰ τὴν ἀντίθετη ἀκριβῶς αἰτία.

Καθὼς πλησίαζαν στὸν δρόμο ποὺ πήγαινε στὶς δυὸ πιὸ κοντινὲς πολιτεῖες,— τὴν Κάρμεν πρῶτα κι ὕστερα τὴν Μεντόζα — ὁ ὁδηγός τους ἄρχισε νὰ δείχνη σημεῖα κάποιας νευρικότητας.

Κάθε πρωΐ, ξεκινοῦσαν τραβώντας ἴσια κατὰ τὴν δύση τοῦ ἥλιου. Καὶ κάθε βράδυ, εἶχαν ἀκριβῶς πίσω τους, τὸ μέρος ποὺ ὁ ἥλιος ἀνέτειλε. Ὁ ὁδηγός τους λοιπὸν ἄρχισε ν' ἀναρωτιέται ποὺ ἐπὶ τέλους πήγαιναν ἐκεῖνοι οἱ παράξενοι ἄνθρωποι ποὺ ἀκολουθοῦσαν τὴν πορεία τοῦ ἥλιου ἀνάποδα;

Μὲ τὴν διακριτικότητα ποὺ χαρακτηρίζει τοὺς Ἰνδιάνους, δὲν τοὺς ἔκανε καμμιὰ ἐρώτηση.

Μιὰ μέρα ὅμως σταμάτησε τὸ ἄλογό του μπροστὰ σ' ἕνα δρόμο.

— Ὁ δρόμος πρὸς τὴν Κάρμεν! εἶπε.

— Ναί, φίλοι μου, εἶπε ἰσπανικὰ ὁ Παγανέλι. Εἶν' ὁ δρόμος τῆς Κάρμεν πρὸς τὴν Μεντόζα!

— Δὲν θὰ τὸν πάρωμε;

— Ὄχι!

— Καὶ ποῦ πᾶμε τότε;

— Ἀνατολικά...

— Καὶ ποῦ θέλομε νὰ φτάσωμε;

— Ἀνατολικὰ πάντα.

— Μὰ δὲν πᾶμε τότε πουθενά!...

— Ποιός ξέρει;

Ὁ ὁδηγὸς σώπασε καὶ κοίταξε ξαφνιασμένος τὸν σοφό. Ὡστόσο οὔτε μιὰ στιγμὴ δὲν τοῦ πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλὸ ὅτι ὁ Παγανέλι ἀστειεύεται. Οἱ Ἰνδιάνοι ποὺ εἶναι οἱ ἴδιοι ἐξαιρετικὰ σοβαροὶ πάντα, δὲν ὑποψιάζονται ποτὲ ὅτι οἱ ἄλλοι πιθανὸν νὰ τοὺς κοροϊδεύουν.

— Ὥστε δὲν πᾶτε στὴν Κάρμεν; ξανάπε ὕστερα ἀπὸ ὀλιγόλεπτη σιωπή.

— Ὄχι, φίλε μου, ὄχι!

— Οὔτε στὴν Μεντόζα;

— Ὄχι!

Ὁ λόρδος Γκλένερβαν ποὺ κατάλαβε γιατὶ κουβέντιαζαν, εἶπε τοῦ Παγανέλι:

— Νομίζω πὼς τοῦ χρωστᾶμε μιὰ ἐξήγηση. Δὲν εἶναι σωστὸ νὰ νομίζῃ ὁ ἄνθρωπος ὅτι ἔχει νὰ κάνη μὲ παλαβούς!

— Πράγματι! Μοῦ εἶπε πὼς κατὰ τὰ φαινόμενα δὲν πᾶμε πουθενά!

— Γιατὶ δὲν τοῦ ἐξηγεῖς ποῦ πᾶμε;

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΒΡΟΝ

ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ (22.11.52). — Σήμερα τὸ «Σπίτι μας» ἔχει γιορταστικὴ ὄψη. Καὶ πῶς μποροῦσε νὰ γίνη διαφορετικὰ ἀφοῦ σήμερα πήραμε ἀπὸ τὸ Πτηνοτροφεῖο μας τὸ πρῶτο αὐγό; Τόσον καιρὸ περιμέναμε αὐτὴ τὴν ὥρα, αὐτὴν τὴν εὐλογημένη στιγμή.

Χτίσαμε τὸ πτηνοτροφεῖο μας, βάλαμε μπρὸς τὴν ἐκκολαπτικὴ μηχανὴ καὶ χαρήκαμε τόσο πολὺ σὰν βγῆκαν τὰ μικρούλια, χαρούμενα πουλάκια μας. Τί ὄμορφα ποὺ ἦσαν ἀλήθεια; Τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ» δὲν βρίσκανε τρόπο νὰ δείξουν τὴν χαρὰ καὶ τὴν ἀγάπη τους. Ἄλλο τοὺς ἔρριχνε φιλοτριμμένο ψωμάκι, ἄλλο χορταράκι, ἄλλο τοὺς ἔφερνε καθαρὸ νεράκι. Πόσο χαρούμενο ἦταν τότε τὸ «Σπίτι» μας! Ἀλλὰ καὶ πόσο γιορτάζει σήμερα ποὺ ἄρχισε ἡ αὐγοπαραγωγή!

Μέσα στὴ μεγάλη μας χαρὰ — τὴ χαρὰ ποὺ νοιώθει κάθε ἄνθρωπος τὴν στιγμὴ ποὺ βλέπει ὅτι ὁ τίμιος κόπος του παίρνει πιὰ μιὰ ὠφέλιμη μορφὴ — δὲν ξεχνοῦμε πῶς ἔχουμε σὰν σκοπό μας αὐτοῦ τοῦ εἴδους οἱ χαρὲς νὰ γίνουν συχνὲς στὴ ζωή μας καὶ στὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων τοῦ χωριοῦ.

ΜΑΝΗ.— Τὴν 30ὴν 11.52 συνηντήθησαν οἱ ποδοσφαιρικὲς ὁμάδες «Σπ. Π.» Μάνης καὶ Λάδης μὲ ἀποτέλεσμα 3—1 ὑπὲρ τῆς ὁμάδος Μάνης. Ὁ ἀγὼν ἔγινε σὲ ἐξαιρετικὰ φιλικὴ ἀτμόσφαιρα στὸ γήπεδο «Σπ. Π.» Λάδης. Τὴν ὁμάδα Μάνης ἀπετέλουν: Δελούδης Κ., Τερζῆς Σ., Καμαριάνης Π. Γιαγρίδης Γ., Βαϊράμης, Ἀθ. Δόβρης, Χρ. Παλλίδης, Κ. Ἀραμπατζῆς, Κ. Γκιντίδης, Π. καὶ Γερασίδης Ἀθ. Τὴν ὁμάδα Λάδης: Ἀντωνακούδης Χρ. Ἀντωνακούδης Σ., Λεονταρίδης Κ., Μαγκίρας Ἀπ., Μπακαλίδης Κ., Ὀζονίδης Κ., Ἀντωνακούδης Α., Γκεντάδης Ἠλ. Καπετανίδης Γ., Κυπαρίσσης, Σταμπουλίδης καὶ Δελεκίδης Χρ.

Ὅλα τὰ ὑπόλοιπα «Σπ. Π.» Μονάδος, ἔδοσαν

«ΣΠ. Π.» ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ. Προετοιμασία τοῦ ἀγροῦ. Ἡ ἀρχηγὸς Δὶς Βαφειάδου καὶ τὸ προσωπικὸ τοῦ «Σπ.» συμμετέχουν στὴ δουλειά.

«ΣΠ. Π.» ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ. Καθάρισμα τῆς βρύσης ὅπου οἱ χωρικοὶ ποτίζουν τὰ ζῶα τους.

μὲ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία τὴν Χριστουγεννιάτικη γιορτή τους.

ΛΑΔΗ (21.12.52).— Τὸ «Σπίτι» ἔδωσε μὲ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία τὴν Χριστουγεννιάτικη γιορτή του στὴν αἴθουσα τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, ποὺ τόσο πρόθυμα παρεχώρησε ὁ Διευθυντής του κ. Πέτρου. Τὸν εὐχαριστοῦμε γι' αὐτὸ θερμά. Οἱ εἰσπράξεις τοῦ «Σπ.» ἔφτασαν τὶς 130.000 δραχ. καὶ θὰ διατεθοῦν γιὰ ἐνίσχυση τῶν ἀπόρων παιδιῶν τοῦ «Σπ.» μας, ὕστερα ἀπὸ σχετικὴ ἀπόφαση τοῦ συμβουλίου ὁμαδαρχῶν.

Η ΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΣΠΙΤΙΩΝ ΕΙΣ ΚΙΒΩΤΟΝ

Τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ» Κιβωτοῦ δείχνουν μεγάλο ἐνδιαφέρον. Ἐπίσης καὶ ἡ ἀρχηγὸς Γ. Μπακαστάμου. Στὸ ξυλουργεῖο τους ἐργάζονται ὅλα τὰ παιδιὰ μὲ μεγάλη ὄρεξη. Βοηθοῦνε πολὺ τὸ χωριό τους καὶ κάθε φορὰ κάτι φτιάχνουν γιὰ τὰ σπίτια τους. Φτιάξανε δυὸ τραπέζια γιὰ μιὰ φτωχὴ γυναῖκα. Ροκάνισαν σανίδια ἑνὸς σπιτιοῦ. Ἐπίσης φτιάξανε πιατοθήκη πάγκους γιὰ τὸ «Σπίτι». Κάθε Πέμπτη καὶ Παρασκευὴ χτίζουν τοίχους στὸ χωριό. Στὴν ραπτικὴ ἔχουν ράψει πολλὰ φορέματα τοῦ χωριοῦ καθὼς καὶ κουρτίνες ντιβανοσκεπάσματα κλπ. Στὸν ἀργαλειὸ ὕφασμα διὰ τὸ «Σπίτι». Τὰ μεγάλα ἀγόρια, ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ζωοτεχνία καὶ δενδροκομία. Ἐπίσης τὰ ἴδια παιδιὰ μὲ τὴν Ἀρχηγό τους καθαρίζουν τοὺς δρόμους καὶ τὶς βρύσες τοῦ χωριοῦ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΔΡΟΝΙΚΗΣ
Μ. Σ. Π. Κιβωτοῦ

ΕΙΣ ΑΡΑΒΥΣΣΟΝ

Τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ» Ἀραβυσσοῦ μὲ τοὺς μαθητὲς τοῦ Δημοτικοῦ Σχιλείου φύτεψαν ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸ 500 πεῦκα μὲ τὰ ὁποῖα ἐφωδίασε τὸ «Σπίτι» ὁ ἀρχηγὸς τῆς Μονάδος. Ἔτσι δίπλα στὶς πηγὲς σὲ λίγο καιρὸ θὰ ἔχουμε ἕνα περίφημο δασύλλιο.

Σ. Π. ΑΡΑΒΥΣΣΟΥ

ΑΕΤΟΣ. Τὰ παιδιὰ τῶν σπιτιῶν «Ἄνω Κλεινῶν» πολυποτάμου καὶ «Κάτω Ὑδρούσης» ἐξέδραμον εἰς Ἀετὸν πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ ἐκεῖ Σπιτιοῦ. Ἅμα τῇ ἀφίξει τῶν ἐκδρομέων, ἐγένετο ἐν πανηγυρικῇ συγκεντρώσει ἡ ἔπαρσις τῆς σημαίας. Ἀκολούθως ἐτελέσθη δοξολογία εἰς τὸν ναὸν τῶν Ταξιαρχῶν. Μετὰ τὴν δοξολογίαν παρετέθη εἰς τὸ προαύλιον τοῦ «Σπιτιοῦ» γεῦμα εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησαν καὶ αἱ Τοπικαὶ Ἀρχαὶ τοῦ χωριοῦ. Τοὺς ξένους ἐπεριποιοῦντο κορίτσια τοῦ «Σπιτιοῦ» φέροντας ὁμοιόμορφες ποδιές. Ἠκολούθησαν χοροὶ μεθ' ὃ διεξήχθη ποδοσφαιρικὸς ἀγὼν εἰς τὸ γήπεδον «ΑΤΡΟΜΗΤΟΥ» μεταξὺ τῶν ὁμάδων Ἄνω Κλεινῶν—Κάτω Ὑδρούσης. Νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ πρώτη μὲ 1 — 0. Καὶ τοῦ «Σπιτιοῦ Παιδιοῦ» Ἀετοῦ μὲ Πολυποτάμου. Νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ πρώτη μὲ σκὸρ 4—0. Τὴν ὁμάδα τοῦ «Σπιτιοῦ Παιδιοῦ Ἀετοῦ» ἀπετέλουν οἱ ἑξῆς: Σακκούλας Ἰωάν., Δουγάνης Βασ., Κουτσογιάννης Μιχ., Κάλφας Κωνστ., Μαρίνης Χρῆστος, Γιουλέκας Τρύφ. Κωστεριάδης Παντελῆς, Γῶγος Παντ., Παναγιωτίδης Ἀνδρ., Ρόμπος Χρήστ. καὶ Στεφανόπουλος Μιχαήλ.

Τὰ ἀγόρια καὶ κορίτσια τῶν «Σπιτιῶν» συνοδεύοντο ὑπὸ τῶν ἀρχηγῶν Δεσποινίδων Ε. Φιλίππου Πολυποτάμου Μαίρης Μέλλε Κάτω Ὑδρούσης καὶ Ἑλ. Σφίκου Ἄνω Κλεινῶν. Ἐπίσης τὰ ἐσυνόδευσεν καὶ ὁ Διοικητὴς Μονάδος Φλωρίνης κ. Μίχου καὶ ὁ Ὑποδιοικητὴς κ. Γεωργίου Δ. Διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐξορμήσεως ταύτης ἀξίζει κάθε ἔπαινος τόσον εἰς τὸν κ. Διοικητήν, Ὑποδιοικητὴν ὅσο καὶ εἰς τὴν Ἀρχηγὸν τοῦ «Σπιτιοῦ Παιδιοῦ Ἀετοῦ» Δίδα Μήρτσου Κλεονίκη.

ΠΑΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΙΔΟΠΟΛΗ ΛΑΡΙΣΗΣ. Ὅπως κάθε χρόνο οἱ ἡμέρες τῶν Χριστουγέννων ἐδῶ στὴν ζεστή μας φωλίτσα κύλισαν εὐχάριστα. Ἂν καὶ βρισκόμαστε μακρυὰ ἀπὸ τοὺς δικούς μας, ὡστόσο δὲν νοιώθουμε τὸν πόνο τῆς ξενητειᾶς. Ἀλλὰ πάντα μὲ τὴν θερμὴ ἀγάπη τοῦ προσωπικοῦ τῆς Παιδόπολης καὶ μὲ τὶς διάφορες ψυχαγωγίες, οἱ ἡμέρες μας περνοῦν εὐτυχισμένες.

Μὲ τὴν βοήθεια τῆς ἀγαπημένης μας Ὑπαρχηγοῦ, Μάγδας Κομπολίτου καὶ τοῦ καλλιτέχνου Μίμη Λιόλιου δόθηκε στὴν Παιδόπολή μας, μιὰ ἑορτὴ εἰς τὴν ὁποία παρευρέθηκαν πολλὲς κυρίες καὶ κύριοι. Ἡ ἑορτή μας εἶχε ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία καὶ προκάλεσε τὸ θαυμασμὸ ὅλων. Κυρίως ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία εἶχαν οἱ ἀρχαῖοι ἑλληνικοὶ χοροί. Αἱ τρόφιμοι ποὺ ἐχόρεψαν ἦσαν ντυμένες μὲ ἀρχαῖες ἑλληνικὲς ἐνδυμασίες τὶς ὁποῖες ράψαμε οἱ ἴδιες στὰ ἐργαστήριά μας.

ΕΙΣ ΣΑΡΑΚΙΝΑΝ. Τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» Σαρακίνης εἶχε ἀρκετὴ κίνηση κατὰ τὶς ἑορτὲς τῶν Χριστουγέννων. Ἡ ποδοσφαιρικὴ ὁμὰς Σαρακίνης ἔδωσε μὰτς μὲ τὴν ὁμάδα τοῦ «Σπιτιοῦ» Νησίου τὴν ὁποίαν καὶ ἐνίκησε μὲ 3 — 2. Τὴν ἴδια ἡμέρα τὰ κορίτσια τῶν 16—18 ἐτῶν μὲ δικά των ὑλικὰ φτιάξανε τὰ κουλουράκια ἀπὸ τὰ ὁποῖα προσφέρανε καὶ στὰ κορίτσια τοῦ Νησιοῦ.

Μὲ μεγάλη ἐπισημότητα ἔγινε ἡ ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων μὲ διάφορα σκὲτς — κωμωδίες καὶ ποιήματα καὶ ἑλληνικοὺς χορούς.

Ἀπὸ ὅλην αὐτὴν τὴν κίνηση οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ μας ἔμειναν ἐνθουσιασμένοι.

ΚΟΡΜΙΣΤΑ

Τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτοῦ» Κορμίστης ἐπραγματοποίησαν μὲ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχία ἐκδρομὴ στὴ Καβάλλα. Τοὺς ἐκδομεῖς ὑπεδέχθησαν καὶ ἐξενάγισαν τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ» Καβάλλας. Ἐδόθη καὶ θεατρικοὶ διάλογοι κλπ. Τόσον τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ» Κορμίστης, ὅσο καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ» Καβάλλας ἔμειναν κατενθουσιασμένα. Οἱ ἡμέρες ποὺ πέρασαν μαζί, θὰ τοὺς μείνουν ἀξέχαστες.

ΥΔΡΟΥΣΑ (Μονὰς Φλωρίνης)

Καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ» Ὑδρούσας, ἐπραγματοποίησαν μὲ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία ἐκδρομὴ στὸ χωριὸ Ἀετός, ὅπου ἔγιναν ἐνθουσιωδῶς δεκτὰ ἀπὸ τὰ παιδιὰ τοῦ ἐκεῖ «Σπιτιοῦ». Οἱ ἐκδρομεῖς ἀφοῦ μετέβησαν σ' ἕνα ἐξωκκλήσι τοῦ Ἀετοῦ ὅπου ἔψαλλαν ὕμνους, ἔδωσαν μετὰ φιλικὸ ποδοσφαιρικὸ ἀγῶνα μὲ ἀποτέλεσμα 1—1. Κατόπιν ἐπεσκέφθησαν τὰ ἀξιοθέατα τοῦ χωριοῦ καὶ τὸ βράδυ ἐπέστρεψαν στὴν Ὑδροῦσα. Ἡ φιλοξενεία τῶν παιδιῶν τοῦ «Σπιτιοῦ» Ἀετοῦ, θὰ μείνη ἀλησμόνητη στὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ» Ὑδρούσας.

ΚΑΤΩ ΠΡΟΡΡΟ Ι.Α.

Τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων καὶ τῆς Πρωτοχρονιᾶς ψάλλαμε τὰ κάλαντα. Καὶ μόλις ἡ νύχτα ἁπλώθηκε οἱ δυὸ ὁμάδες «Οἰκοδόμοι» καὶ «Ἀτσάλινα Χέρια» ξεχυθήκαμε στὶς συνοικίες τοῦ χωριοῦ, δίνοντας μιὰ γιορταστικὴ ὄψη στὸ χωριὸ καὶ σκορπώντας τὰ χαρούμενα μηνύματα στὶς βασανισμένες «ἀπ' τὴν μέριμνα τοῦ αἰῶνος τούτου» ψυχὲς τῶν ἀνθρώπων: Τὸ μήνυμα τῆς Γεννήσεως τοῦ Θείου Παιδιοῦ γιὰ τὴν σωτηρία μας, καὶ τὸ χαιρετισμὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ Νέου Χρόνου, ποὺ εὐχηθήκαμε νὰ ἀποβῆ δημιουργικὸς γιὰ τὴν Ἑλλάδα μας. Τὶς εἰσπράξεις, ποὺ ἦταν ἀρκετὰ ἱκανοποιητικὲς καὶ θύμιζαν «τὸ Δίλεπτο τῆς χήρας» τὶς διαθέσαμε γιὰ τὶς φτωχὲς οἰκογένειες τοῦ χωριοῦ γιὰ νὰ γευτοῦν κι' αὐτὲς τὴν Πρωτοχρονιάτικη χαρά. Ἔτσι ἄλλη μιὰ φορὰ τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» μᾶς δίδαξε πῶς πρέπει νὰ διατηροῦμε τὰ ἁγνὰ ἑλληνικὰ ἔθιμα καὶ νὰ εἴμαστε φιλάνθρωποι δίνοντας ἔτσι μιὰ νέα πνοὴ στὴν πνευματικὴ ἀνασυγκρότηση τῆς Ἑλλάδας μας.

Α. ΒΑΡΥΤΙΜΙΔΗΣ

◇◇

23ος

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 39)

παρακαλῶ αὐτὸ νὰ μείνη μεταξύ μας. Τὸ τηλεγράφημα λέει ὅτι ὁ Πολύβιος ἦλθε εἰκοστὸς τρίτος.

ΚΩΣΤΑΣ: Ὢ, ἀλλοίμονο!

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Τί λυπηρό! Ἀλήθεια.

ΑΓΓΕΛΟΣ: Σᾶς ὁρκίζομαι. (Ὁ Κώστας καὶ ὁ Χαρίλαος προσποιοῦνται μεγάλη λύπη).

ΣΚΗΝΗ Η΄.

Περικλῆς καὶ οἱ προηγούμενοι.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ (μπαίνει ἄξαφνα): Κύριε, λὲς ψέμματα. Τὸ τηλεγράφημα δὲν λέει αὐτό!

ΑΓΓΕΛΟΣ: Ἀλλά τί; Ἐσὺ δὲν μοῦ τὄπες;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ὁρῖστε, διάβασε τὸ τηλεγράφημα. (Τοῦ τὸ δίνει).

ΑΓΓΕΛΟΣ (διαβάζει τὸ τηλεγράφημα): Ὥστε μοῦ τὴν ἔσκασες. (Οἱ ἄλλοι γελᾶνε δυνατά! Ὁ Ἄγγελος τὰ χάνει. Τὰ δάκρυα τοῦ ἔρχονται στὰ μάτια).

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Σοῦ τὴν ἔσκασα. Σοῦ τὴν σκάσαμε! Συνεννοηθήκαμε νὰ σοῦ ποῦμε ἕνα μυστικό, ἔστω καὶ πλαστό, γιὰ νὰ σὲ δοκιμάσουμε. Ἐπίτηδες ὕστερα φέραμε τὸ θέμα τῆς ὁμιλίας! Ἀλήθεια Ἄγγελε. Σπουδαῖα... σοῦ πέρασε ἡ φαγοῦρα τῆς γλώσσας, ὅπως μοῦ εἶπες πρωτύτερα!

ΑΓΓΕΛΟΣ: Φέρθηκα πολὺ ἄσχημα, πολὺ ἄσχημα!

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Γίνηκες γελοῖος, ἀγαπητό μου ξαδελφάκι. Μᾶς ἔκαμες νὰ... γελάσουμε εἰς βάρος σου! Ἂν σ' ἀρέση φανέρωνε τὰ μυστικὰ ποὺ σοῦ ἐμπιστεύονται.

ΚΩΣΤΑΣ: Ἔννοια σου. Καὶ τὸ πάθημα θὰ τοῦ γίνη μάθημα.

ΑΓΓΕΛΟΣ: Θέλετε, δηλαδὴ νὰ γίνω βουβός; Μὰ θὰ προσέχω ἄλλη φορά. Ὅποιος καῆ στὸ χυλὸ φυσάει καὶ τὸ γιαοῦρτι.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ: Μὰ ὑπάρχει ἀγαπητέ μου καὶ μιὰ ἄλλη παροιμία: Ὁ λόγος στὴν ὥρα του ἀξίζει βασίλειο! Αὐτὸ θὰ πῆ πὼς πρέπει νὰ ξέρη κανεὶς πότε νὰ μιλῆ καὶ πότε νὰ σωπαίνη. Τί νὰ κρύβη καὶ τί νὰ φανερώνη. Ἐλᾶτε τώρα ὅλοι μαζὶ νὰ κάμουμε ἕνα συγχαρητήριο τηλεγράφημα στὸν Πολύβιο!...

ΑΓΓΕΛΟΣ (μὲ τρόμο): Μήπως εἶναι κι' αὐτὸ μυστικό; (Γελοῦν ὅλοι).

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ
(Κατὰ μικρὰν διασκευήν)

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΠΟΝΗΣΘΕ

Πολλοὶ ἀναγνῶστες μας ἀσχολοῦνται μὲ τὸν ἀθλητισμό. Ἄλλοι εἶναι δρομεῖς, ἄλλοι ἅλται, ἄλλοι ἀσχολοῦνται μὲ τὶς ρίψεις κλπ.

Ἐπιθυμοῦμε λοιπὸν νὰ σᾶς βοηθήσουμε, γιὰ νὰ γίνετε στὰ ἀγωνίσματα καλλίτεροι. Ἔτσι, ἀπὸ σήμερα, θὰ δημοσιεύουμε

Φάση ἀπὸ τὸν νυκτερινὸ ἀγώνα Ὀλυμπιακοῦ — Λὶλλ 3 - 0.

μερικὲς χρήσιμες ὁδηγίες γιὰ τὴν τεχνικὴ τῶν διαφόρων ἀγωνισμάτων καὶ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο πρέπει νὰ προπονοῦνται οἱ νεαροὶ ἀθληταί.

Θὰ ἀρχίσουμε ἀπὸ τοὺς δρόμους ταχύτητος.

Ὁ δρόμος, δηλαδὴ τὸ τρέξιμο, εἶναι τὸ ἀρχαιότερο ἀλλὰ καὶ τὸ πιὸ φυσικὸ σπὸρ στὸ ὁποῖο ἐπιδόθηκε ὁ ἄνθρωπος.

Ὁ δρόμος εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ ὠφέλιμα ἀγωνίσματα γιὰ τὸν ἀνθρώπινο ὀργανισμό. Αὐτὸ τὸ εἶχαν ἀντιληφθῆ καὶ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, γι' αὐτὸ καὶ οἱ πρῶτες Ὀλυμπιάδες ἀποτελοῦνται ἀποκλειστικὰ ἀπὸ ἀγωνίσματα δρόμου.

Ὁ δρόμος ὠφελεῖ τὸν ὀργανισμὸ γιατὶ τὸ τρέξιμο κινητοποιεῖ τουλάχιστον τὰ δύο τρίτα τῶν μυῶν τοῦ σώματός μας. Ἐπιταχύνει τὴν κυκλοφορία τοῦ αἵματος, δημιουργεῖ μιὰ ἀνάγκη ὀξυγόνου καὶ αὐξάνει τὶς ἀναπνευστικὲς κινήσεις.

Ὁ δρόμος εἶναι μιὰ σειρὰ ἁλμάτων. Τὸ τρέξιμο, λέγει ἕνας Ἰταλὸς προπονητής, μοιάζει μὲ τὸ ἀνέβασμα μιᾶς ὁριζόντιας σκάλας. Τὸ πόδι ποὺ βρίσκεται πίσω, εἶναι σὰν νὰ ἀνεβαίνη ἕνα σκαλοπάτι, ἐνῶ ἐκεῖνο ποὺ εἶναι ἐμπρός, σὰν νὰ τὸ κατεβαίνη.

Τὸ βῆμα τοῦ δρομέως, ὀνομάζεται διασκελισμός.

Ὑπάρχουν τρία εἴδη διασκελισμοῦ : Ὁ αἰωρούμενος, ὁ ἁπλωμένος καὶ ὁ κυκλικός.

Στὸν αἰωρούμενο, προκαλεῖται ἡ ἑξῆς κίνηση : Τὸ πόδι ποὺ βρίσκεται πίσω λυγίζει καὶ σχηματίζει ὀξεία γωνία συγχρόνως δὲ ἐκτελεῖ μιὰ πραγματικὴ αἰώρηση μὲ κέντρο τὸ γόνατο, ὥστε τὸ ἄλλο πόδι νὰ τεντώνεται τελείως καὶ ὁ διασκελισμὸς νὰ γίνεται βεβιασμένος. Γιὰ νὰ διορθώση κανεὶς τὸν αἰωρούμενο διασκελισμὸ ὁ καλύτερος τρόπος εἶναι νὰ ἀνεβαίνη τρέχοντας σκάλες γιατὶ κάθε νέο σκαλοπάτι τὸν ἀναγκάζει νὰ λυγίση τὸ γόνατό του μὲ τὸν σωστὸ τρόπο.

Στὸν ἁπλωμένο διασκελισμὸ τὸ πόδι δὲν ἀποτελεῖ στερεὸ στήριγμα μόλις πατήση τὸ ἔδαφος, ἀλλὰ δίδεται μεγάλη ὤθηση στὸ σῶμα, ἔτσι ὥστε τὸ κέντρον βάρους του νὰ ἔλθη πάνω στὸ πόδι. Αὐτὸ ἐπιτυγχάνεται μὲ τὴ ζωηρὴ κίνηση τῶν χεριῶν.

Ἀλλὰ θὰ συνεχίσουμε.

ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ 1952

Ὁ ἀθλητικὸς χρόνος ποὺ ἔκλεισε πρὶν λίγο καιρό, ἀποτελεῖ ἕνα σταθμὸ στὸν παγκόσμιο καὶ στὸν ἑλληνικὸ ἀθλητισμό. Γιατὶ σ' αὐτὸ τὸ διάστημα ἔγιναν στὸ Ἑλσίνκι οἱ 15οι Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες.

Στὶς παρακάτω γραμμὲς θὰ δώσουμε στοὺς μικροὺς ἀναγνῶστες μας ἕνα σύντομο ἀπολογισμὸ τοῦ τί ἐπετεύχθη στὰ διάφορα σπὸρ στὸν τόπο μας. Ποιὲς ἦσαν οἱ ἐπιτυχίες τῶν ἑλληνικῶν ὁμάδων καὶ σὲ ποιὰ ἀθλήματα σημειώθηκε κάποια πρόοδος.

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

Τὸ ποδόσφαιρο ποὺ ἀποτελεῖ στὴν Ἑλλάδα τὴν πιὸ δημοφιλῆ ἀθλητικὴ ἐκδήλωση ἐσημείωσε μεγάλες προόδους. Ἡ ἐθνική μας ὁμάδα, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀποτυχία στὸ Ἑλσίνκι ἐσημείωσε ἐξαιρετικὲς νίκες ποὺ δείχνουν τὴν ἄνοδο τῆς στάθμης τοῦ ἑλληνικοῦ ποδοσφαίρου.

Στὸν χρόνο λοιπὸν ποὺ πέρασε, ἡ ἐθνικὴ ὁμάδα ἔδωσε τοὺς ἑξῆς ἀγῶνες : Γιὰ τὸ Μεσογειακὸ κύπελλο : 1 Μαρτίου. Ἑλλὰς - Τουρκία 3 - 1. — 16 Μαΐου. Ἑλλὰς - Τουρκία 1 - 0. Φιλικοὶ ἀγῶνες : 3 Μαρτίου : Ἑλλὰς - Τουρκία 3 - 0. Ἀγῶνες στρατιωτικῶν ἐθνικῶν ὁμάδων : 19 Μαρτίου : Ἑλλὰς - Ὁλλανδία 6 - 1. 22 Μαρτίου : Ἑλλὰς - Βέλγιον 3 - 2.

Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες : 15 Ἰουλίου : Δανία - Ἑλλὰς 2 - 1. Φιλικοὶ ἀγῶνες. 22 Ἰουλίου : Ἑλλὰς - Ἀγγλία 4 - 2.

Ἡ πρόοδος ὅμως τοῦ Ἑλληνικοῦ ποδοσφαίρου, φαίνεται καὶ ἀπὸ ἕνα ἄλλο τομέα. Ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα ποὺ ἔφεραν οἱ ὁμάδες μας ἐπὶ τῶν ξένων ποὺ ἐκλήθησαν καὶ ἀγωνίσθηκαν ἐδῶ.

Στὸ 1952, ὀκτὼ ξένα ποδοσφαιρικὰ συγκροτήματα, ἔδωσαν 27 συναντήσεις πρὸς τὶς δικές μας ὁμάδες. Ἐσημειώθησαν στὰ μὰτς αὐτὰ 45 ἑλληνικὰ τέρματα καὶ 43 ξένα. Οἱ ἑλληνικὲς ὁμάδες ἐπέτυχαν 11 νίκες ἔναντι 11 τῶν ξένων. Τὰ ἄλλα μὰτς ἔληξαν ἰσόπαλα.

Νὰ ὅμως καὶ τὰ ἀναλυτικὰ ἀποτελέσματα τῶν διεθνῶν αὐτῶν ἀγώνων :

1) ΣΙΜΕΡΙΓΚ (Αὐστριακὴ) - Ἐθνικὸς 1 - 1 — Πανιώνιος - Σίμεριγκ 2 - 1.

2) ΡΑΠΙΝΤ (Αὐστρ.) - Παναθηναϊκὸς 3 - 1. — Ράπιντ - Α.Ε.Κ. 3 - 2. — Ράπιντ - Ὀλυμπιακὸς 3 - 0.

— ΡΑΠΙΝΤ (δευτέρα κάθοδος) - Α.Ε.Κ. 4 - 1. — Ράπιντ - Ὀλυμπιακὸς 2 - 2. — Παναθηναϊκὸς - Ράπιντ 2 - 1.

Ἐπίλεκτοι Ἑλλάδος - Ράπιντ 2 - 0.

3) ΕΡΥΘΡΟΣ ΑΣΤΗΡ (Γιουγκοσλαβ.) - Ὀλυμπιακὸς 4 - 0. — Ἐρ. Ἀστὴρ - Παναθηναϊκὸς 1 - 1. — Ἐρ. Ἀστὴρ - Α.Ε.Κ. 1 - 0.

4) ΛΙΛΛ (Γαλλ.) - Α.Ε.Κ. 2 - 6. — Παναθηναϊκὸς - Λὶλλ 2 - 1. — Ὀλυμπιακὸς - Λὶλλ 3 - 0.

5) ΟΥΛΚΙ ΣΠΟΡ (Τουρκ.) - Δάφνη 2 - 1. — Οὔλκι Σπὸρ - Ἐθνικὸς Ἀστὴρ 2 - 2. — Α.Ο. Αἰγάλεω - Οὔλκι Σπὸρ 2 - 0.

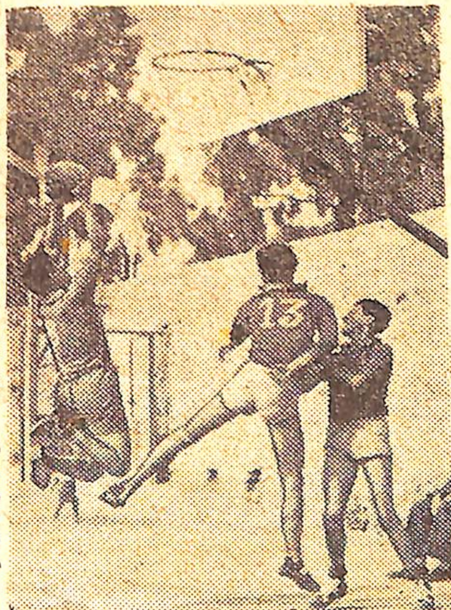
6) ΜΑΛΜΟΕ (Σουηδ.) - Α.Ε.Κ. 2 - 1. — Μάλμοε - Παναθηναϊκὸς 1 - 1. — Ὀλυμπιακὸς - Μάλμοε 2 - 0.

7) Φ.Κ. ΚΟΠΕΓΧΑΓΗΣ (Δανικὴ) - Α.Ε.Κ. 3 - 2. — Φ.Κ.Κ. - Παναθηναϊκὸς 1 - 0. — Ὀλυμπιακὸς - Φ.Κ.Κ. 3-2.

8) ΑΝΤΜΙΡΑ (Αὐστριακὴ) - Ὀλυμπιακὸς 1 - 2. — Α.Ε.Κ. - Ἀντμίρα 3 - 2.

Συνολικὰ ὁ Ὀλυμπιακὸς ἐσημείωσε 4 νίκες, ἔναντι 2 ἡττῶν καὶ μιᾶς ἰσοπαλίας, ἡ Α.Ε.Κ. δύο νίκες καὶ πέντε ἧττες καὶ ὁ Παναθηναϊκὸς δύο νίκες, δύο ἰσοπαλίες καὶ τρεῖς ἧττες.

Τὰ ἀποτελέσματα δείχνουν καθαρὰ τὴν σημαντικὴ ἄνοδο τοῦ ποδοσφαίρου μας.

Μιὰ ἐνδιαφέρουσα φάση ἀπὸ τὸν ἀγῶνα μπάσκετ - μπώλ.

ΣΤΟ ΕΛΣΙΝΚΙ

Ἐπειδὴ οἱ ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες συγκεντρώνουν τὸ μεγαλύτερον ἐνδιαφέρον τῶν φιλάθλων παραθέτουμε τὰ ἀποτελέσματα τῶν ποδοσφαιρικῶν ἀγώνων

Ὁ μπὰκ καὶ ὁ ἀντίπαλος σέντερς - φὸρ παρακολουθοῦν μὲ ἀγωνία τὴν προσπάθεια τοῦ γκολκήπερ.

ποὺ διεξήχθησαν πέρυση στὸ Ἑλσίνκι γιὰ τὸ ὀλυμπιακὸ πρωτάθλημα.

20 Ἰουλίου — 17 Αὐγούστου

Α΄ Προκριματικὸς

Γιουγκοσλαβία — Ἰνδίαι	10-1
Οὐγγαρία — Ρουμανία	2-1
Δανία — ΕΛΛΑΣ	2-1
Ρωσία — Βουλγαρία	2-1
Πολωνία — Γαλλία	2-1
Βραζιλία — Ὁλλανδία	5-1
Λουξεμβοῦργον — Βρεταννία	5-3
Ἰταλία — ΗΠΑ	8-0
Αἴγυπτος — Χιλὴ	5-4

Β΄ Προκριματικὸς

Αὐστρία — Φινλανδία	4-3
Βραζιλία — Λουξεμβοῦργον	3-1
Γιουγκοσλαβία — Ρωσία (Κατόπιν ἰσοπάλου 3-5)	3-1
Δανία — Πολωνία	3-1
Τουρκία — Ὁλλανδ. Ἰνδίαι	2-1
Σουηδία — Νορβηγία	4-1
Οὐγγαρία — Ἰταλία	3-0
Γερμανία — Αἴγυπτος	3-1

Προημιτελικοὶ

Οὐγγαρία — Τουρκία	7-1
Γερμανία — Βραζιλία	4-2
Γιουγκοσλαβία — Δανία	5-3
Σουηδία — Αὐστρία	3-1

Ἡμιτελικοὶ

Οὐγγαρία — Σουηδία	6-0
Γιουγκοσλαβία — Γερμανία	3-1

Διὰ τὴν 3ην θέσιν:

Σουηδία — Γερμανία	2-0

Τελικός:

Οὐγγαρία — Γιουγκοσλαβία	2-0

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν 100 δραχμὲς ἡ λέξη).

77 (40—46) Μὲ τὸν καινούργιο χρόνο μπαίνω κι' ἐγὼ στὶς «Πεννομαχίες». Χαιρετῶ μελλοντικοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους. Εἶμαι Βολιώτης. Ποιοὶ ἀπὸ σᾶς εἶναι; Γράψτε σὲ ἀγγελία νὰ ἱδρύσουμε παράρτημα τοῦ Ἑλικῶνος.
Γλάρος τοῦ Παγασητικοῦ

78 (40—43) Εἰσερχόμενος στὴν κίνηση τῆς πεννομαχοστήλης χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ ὑπόσχομαι δράση. Ἁγνὸς Στρατιώτης

79 (38—5 καὶ 40—44) Ἀρτινοπούλα τί λὲς γιὰ δυὸ λόγια; Τρίπλεξ ὁ ἀόρατος

80) Εὔχομαι εἰς ὅλους τοὺς Πεννομάχους Ἀρτινοὺς ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ καὶ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ τὸ 1953. Τρίπλεξ ὁ ἀόρατος

81 (Ο.Π.) Πρωτομπαίνοντας εἰς τὴν στήλην αὐτὴν χαιρετῶ ὅλους - ες ἰδιαιτέρως Ἁγία Μαύρα καὶ Ἀρτινοπούλα. Ἱππότης τῆς Ἁγίας Μαύρας. Ζητῶ ἀλληλογραφία μὲ Ἁγία Μαύρα καὶ Ἀρτινοπούλα. Ἱππότης τῆς Ἁγίας Μαύρας
(Βέρα Ἀρτινὸς Γ. Χ. Σ.)

82 (Ο.ΟΘ.) Ἁγία Μαύρα σοῦ εὔχομαι χρόνια πολλὰ καὶ αἴσιον καὶ εὐτυχὲς τὸ 1953. Καὶ ὅτι σοῦ παρήγγειλα νερὸ καὶ ἀλάτι. Βαρῶνος Χ.

83. (40—45)
Πεννομάχοι προσοχή!
Ἀρχιπεννομάχος προχωρεῖ
καὶ τὴν ράβδο του κρατεῖ
τὴν ἀρχιπεννομαχική.
Ἀρχιπεννομάχος

84. Ὅλοι φύγετε ἀπ' ἐδῶ
βασιλεύω τώρα ἐγὼ
τοῦ Ἐξάψαλμου ὁ φόβος
καὶ τῆς Ντολορὲς ὁ τρόμος.
Ἀρχιπεννομάχος

85. Τροβαδοῦρε, Καρμανιόλα, Μιχαηλίδη,
Πάνθηρα, Γερολάνδε, Ντορεμῆ,
Ζελίνα Πινόκιο, Ζαΐρα,
τὸ μυαλό σας καὶ μιὰ λύρα...
Ἀρχιπεννομάχος

86. Σκίτσα μου κοκοφτιαγμένα:
Ρενουάρ, Ρεμῆ, Ζηλιάρα,
Σκαλιστήρι, Π. Τεμπέλη, Μαχητή,
Φοβηθῆτε ὅλοι ἐμένα...
Ἀρχιπεννομάχος

87. Θερμοχαιρετῶ: Ν. Σαλονικιό, Πεννομάχο, Χιονούλα, Ξ. Μπουκλίτσα, Μπούλη, Α. Λαυτοζῖκο. Γράψατε: Ἰωάννην Σοφόν. Ἡλιοπούλου 21. Κ. Πατήσια, Ἀθῆναι Ἡ Α. Μ. βασιλεὺς πεννομάχων
Ἀρχιπενομάχος

88. (40—46) Στὸν Μαῦρο Πάνθηρα
Δυὸ μάτια μαῦρα
χωρὶς κακία
γεμᾶτα λαύρα
μὰ καὶ βλακεία.
Ἀγρ. Λαουτζῖκος

89. Στὸν Μαῦρο Πειρατῆ:
Μακρὺ ρουθοῦνι
λίγο ἀνοιχτὸ
κι' ἕνα πηγοῦνι
πολὺ σχιστό.
Ἀγρ. Λαουτζῖκος

90. Εὔχομαι καλὲς γιορτὲς καὶ καλὸ χρόνο στοὺς φίλους μου Κατεπάνω, Ρεμῆν καὶ Σαλονικιόν. Ἀγρ. Λαουτζῖκος

91. (40—47) Θέλετε νὰ μάθετε τί παίζουν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα οἱ κινηματογράφοι τῆς στήλης μας; Δὲν ἔχετε παρὰ νὰ διαβάσετε τὰ κάτωθι:
ΝΤΟΛΟΡΕΣ καὶ ΕΞΑΨΑΛΜΟΝ: Νενικήκαμεν (πολεμ.).
ΠΡΟΚ. ΤΕΜΠΕΛΗ: Πολυτεχνίτης καὶ ἐρημοσπίτης (κωμ.).
ΠΑΝΘΗΡΟΣ: Ὁ Γρουσούζης (ἠθογρ.).
ΥΠΕΡΕΛΗΝΑ: Ὁ Φατσούλας (τὸ ἴδιο).
ΑΓΝ. ΕΛΛΗΝΙΔΑ: Τὸ κορίτσι τοῦ ἀσανσὲρ (γιὰ κλάμ.).
ΑΓΓΕΛΟΥ ΦΩΤΟΣ: Κόκκιν. Ἄγγελος (γκαγκ.).
ΓΛΩΣΣΟΚΟΠΑΝΑ - ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ: Γιατὶ τὸ σκάσαμε (ἀπὸ τὸ Δαφνὶ) (γιὰ γέλια καὶ γιὰ κλάματα). Λεονάρδος Ντὰ Βίντσι

92. Πινόκιο περιμένω ἀπάντησήν σου ἂν ἔλαβες σκίτσο. Λ. Ντὰ Βίντσι

93. (40—48) ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ!!!! 1ος) Σκίτσου: Θέμα ἐλεύθερον. Α΄ βραβεῖον: 8 καλλιτεχνικὰ κὰρτ - ποστάλ. 2ος) Φωτογραφίας: Θέμα ἐλεύθερον. (Μποροῦν νὰ σταλοῦν ὅ,τιδήποτε φωτογραφίες ἢ κὰρτ - ποστάλ). Α΄ βραβεῖον: Βιβλίον.

σταλῆ θὰ βραβευθῆ μὲ 50 γραμματόσημα. Εἰς τοὺς ἀνωτέρω διαγωνισμοὺς θὰ δοθοῦν καὶ δεύτερα βραβεῖα. Τὰς συμμετοχάς σας εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς θὰ τὰς ἀποστέλλετε: Κων)νον Δημητρίου, Τσιριγώτη 19, Χαλκίς. Περιμένουμε συμμετοχάς σας ἢ εἰς ὅλους ἢ καὶ εἰς ἕναν ἢ δύο ἐκ τῶν διαγωνισμῶν μας. Τυχερὸ 13—Ἀρκάδι—Λακὰζ

94) ΘΡΙΑΜΒΟΟΟΟΟΣ!!! Τὸ Τυχερὸ 13 καὶ ὁ Λακὰζ συνεμάχησαν! Ὅσοι θέλουν, μποροῦν νὰ ἀλληλογραφοῦν ἀπὸ σήμερα μαζί τους, στὴν διεύθυνσιν: Κων)νον Δημητρίου, Τσιριγώτη 19, Χαλκίς. Γειά σας φίλοι μας, γειά σας.
Λακὰζ — Τυχερὸ 13

96. (40—49) Πρωτομπαίνοντας στὴν πεννομαχόστηλη, χαιρετῶ ὅλους - ες, ἰδιαιτέρως: Ντολορές, Ζωγράφο Ρενουάρ, Ἐξάψαλμο. Κοκοβιὸς

97. (40—15) Μήπως εἶσαι Πυθία Βουλγαροκτόνε; (2884). Κρίμας τὰ λεπτά σου Μιχαηλίδη! Ψὺν ὁ τῆς Δρυὸς

98. Ἐγὼ θὰ σᾶς τὰ ξαναπῶ Κεραυνὲ (1927). Ἐκτὸς ἀπὸ ἐμένα Ἐξαγριωμένε Γάτε (1902). Γ. Λέσβου χάθηκες; Στὸ δημοψήφισμα ἃς μὴ ξεχασθῆ ὁ Σαλονικιός. Ψὺν ὁ τῆς Δρυὸς

99. (Ο. Π.) Γειά σας εἶμαι ἡ... Βροντὴ

100. Κεραυνὲ συμμαχοῦμε; Βροντὴ

101. Γνωρίζω ὅλους τοὺς Μυτιληνιοὺς ψευδωνυμούχους. Βροντὴ

102. (Ο. 48). Ὁ Ὑπεράνθρωπος ὁ Βαρῶνος Χ., ἡ Ρεγγίνα, ὁ Τρίπλεξ ὁ Ἀόρατος, τὸ Ἀγρίμι τῆς Πάμπας, ὁ Πάνθηρ, ὁ Κεραυνός, θὰ βροῦν οἰκτρὸ θάνατο ἀπὸ τόν... Ψὺν ὁ τῆς Δρυὸς

103. (40—50) Ὁ καινούργιος χρόνος φέρνει μαζί του καὶ τὶς κόρες του. Πρωτομπαίνοντας στὴ στήλη τῶν Πεννομάχων χαιρετᾶμε ὅλους - λες. Ὅλοι καὶ ὅλες τρέξτε γρήγορα στὴ στήλη μὲ τὶς κόρες τοῦ νέου χρόνου νὰ χαρῆτε ἀποτόμως. Σᾶς εὐχόμεθα χρόνια πολλὰ καὶ ὁ πατέρας μας νὰ σᾶς χαρίση κάθε εὐτυχία. Κόρες τοῦ 1953

104. (40—51) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες, καὶ ἐπ' εὐκαιρία τοῦ νέου ἔτους εὔχομαι σὲ ὅλους χρόνια πολλά, καὶ ἐκπλήρωση κάθε ἐπιθυμητοῦ. Μ. Ἄγνωστη, τὸ ψευδώνυμό σου μοῦ φέρνει ἀναμνήσεις Μ. Αἰγιώτισσα, ζαχαροπλάστη ἔχεις μπαμπᾶ; Τώνη Γιούλη, νομίζω ὅτι γνωριζόμαστε ἀπὸ τὸ «Ἑλληνόπουλο». Ὑπεράνθρωπε, ἀπὸ τὸ μπεμπὲ ρὸζ σὲ ντύνει ἡ μαμά σου; Ντολορές, σὲ γνωρίζω, εἶσαι ἡ Α... Ἀ! Ἀ... (ἀπίστευτο καὶ ὅμως ἀληθινό). Ὅσο γιὰ μένα, φτάνει μόνο νὰ θυμηθῆς ποῦ πέρασες τὸ καλοκαῖρι μὲ τό... μακρὺ παντελόνι ποὺ σοῦ πήγαινε... θαυμάσια. Ἡρωΐδα τῆς Πίνδου, γιατί χάθηκες ἀπὸ τὶς πεννομαχίες, ἔχεις ἀψιλίες ἢ φταίει ὁ μπαμπᾶς σου; Ζελίνα, εἶσαι ὄνειρο θερινῆς νυκτός. Πεννομάχοι: ἀναλογιστῆτε τὴν «ἱερὴν» ἀξίαν τῆς ψήφουσας, καὶ ψυφῆστε «Δάφνη τοῦ Ἔρωτα». Θεάματα: Ἐξάψαλμος, Ντολορὲς = Θὰ ἐκτελεσθοῦν τὴν αὐγή. Δυὸ Μαθηματικοὶ = Βλάκες στὸ τετράγωνο. Κεραυνὸς = Σαρδελλοκοῦτι. Λευκὸ Μπουμποῦκι = Λαδωμένος κολάρο. Κρόνος = Ἄστρο ποὺ ἔδυσε. Σπαγγοραμένος = Ὄνομα καὶ πρᾶγμα. Ἐπίσης χαιρετῶ, Π. Τεμπέλη, Μ. Πειρατή. Μ. Ποιήτρια, Σκακιστή, Τσούχτρα, Χαϊδεμένη, Κόρης τῆς Λευκάδος, Ζηλιάρα, Σκαλιστῆρι, Τρισεύγενη Ρούντη, Παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ, Ἄγγελο Φωτός, Δροσοπηγή, Τσιγγανοπούλα. Κὸρν Γουάηντ
(Ἀνεξάρτητος)

105 (40—53)
Ἀπουσίασα γιὰ λίγο
ἀπ'τῆς κίνησης τὸ σάλο
μὰ ξανάρχομαι κοντά σας
μ' ἕνα κέφι πιὸ μεγάλο.
Παντοῦ χιοῦμορ θὰ σκορπίσω
κέφια καὶ χαρὰ μεγάλη
μὲ τ' ἀστεῖα ποὺ θὰ βγάζη
τὸ μεγάλο(!) μου κεφάλι.
Μὲ τὴν φίλη μου ΖΗΛΙΑΡΑ
πάλι θὰ συνεργασθοῦμε
καὶ ζωντάνια, γέλια, κέφια
μεσ' τὴ στήλη θὰ σκορποῦμε.
Θὰ ζεσταίνωμε τοὺς κρύους
καὶ τὰ λόγια τους τὰ κρύα
καὶ θὰ ρίχνουμε ἀλάτι
μεσ' τ' ἀνάλατα ἀστεῖα.
Ἀρκετὰ ὅμως σᾶς εἶπα
πώ, πώ, φράγκο δὲν μοῦ μένει.
Πεννομάχοι καὶ Ζηλιάρα
γειὰ χαρά. Ἡ...
Χαϊδεμένη

106. Κόκκινο Τριαντάφυλλο λυποῦμαι ἀλλὰ δὲν ἀλληλογραφῶ. Χαϊδεμένη

107. (40—54) Γιὰ τὶς γιορτὲς δίνω σ' ὅλους τοὺς πεννομάχους τὶς καλύτερές μου εὐχές. Καὶ ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους. Ἀνεμώνη (προσωρινῶς)

108. (40—55) ΔΩΡΑ
Σαλονικιόν: Παρηγοριά. Ἁγνὸ Ἑλληνόπουλο: Μιὰ δόση τονωτικοῦ. Καρμανιόλαν: Ποντικοφάρμακο. Βαρῶνων Χ.: τὴν Ἁγία Μαύρα. Ξανθομίκην: Ἀσβέστη γιὰ νὰ μαυρίση. Ξύλο Ἀπελέκητο: Ἕνα τσεκοῦρι. Ρεγγίνα: Ρέγγα στὸ φοῦρνο ψη-

θέση στὸ Παλέρμο. Παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ

109. Στὸ κέντρον «Ἐξάψαλμος» λειτουργεῖ ὀρχήστρα πλήρης. Βιολί: Σαλονικιός. Πιάνο: Τροβαδοῦρος. Τζάζ: Πάνθηρ. Τρομπέτα: Βουλγαροκτόνος. Τραγοῦδι: Ντολορές.
παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ

110. (40—56) ΠΡΟΣΟΧΗ: Σὲ λίγο οἱ ἐκπλήξεις τοῦ Σπαγγοραμμένου ποὺ θὰ εἶναι ΜΟΝΑΔΙΚΕΣ καὶ θ' ἀφήσουν ἐποχή...
Σπαγγοραμμένος

111. (40—57) Μωρέ, ποιὸς σᾶς φοβᾶται ἐσᾶς Βαρῶνε Χ.! Σοῦ συνιστῶ βουλοσέτο!...
Πάνθηρ

112. Ὑπερέλληνα Τροβαδοῦρε, δέχομαι, φωτογράψτε. Μ. Ἀφρικάνα χάθηκες! Γιατί αὐτὴ ἡ σιωπή; Πάνθηρ

113. (40—58) Κακὸ ποὺ θὰ κανες Μαυροπειρατὴ (1331)! Θάσπαγε ἡ χολή μου ἀπ' τὴν τρομάρα (;)! Θερμαντιχαιρετῶ Ὑ. Ἐλευθερίας. Συγγνώμη, ἀγαπητὴ Μ. Αἰγιώτισσα, ἀλλὰ βλέπεις μοῦ διέφυγε. Ἄλλωστε ἄνθρωποι εἴμαστε. Ἥρωας Θρύλος... τὸ ὡραιότερο ψευδώνυμο! Ψηφίστε το λοιπόν. Ἥρωας Θρῦλος

114. (Ο. Π.) Στὸν Π. Τεμπέλη:
Ἀρχῆθεν μὲ συνήρπασεν (;)
ἡ λαγαρὴ (!) σου ρίμα!
Ὕστερα... πάρε μιὰ βουτιὰ
στὸ κρύο τώρα κῦμα...
Θάνος Ἀθάνατος

115. Νὰ περιμένω λοιπὸν λιγάκι, Μ. Ποιήτρια. Μόνον μὴ παραταθῆ τὸ «λικάκι».
Θάνος Ἀθάνατος

116. (41—44) Χά! Χά! Χά! καλὲ τί μοῦτρο!
(Ντολορές)
Ἄϊντε κρύψου εἰς τὸ χῶμα
ὅπου κάθεσαι στὴν στήλη
καὶ γυαλίζεσαι ἀκόμα.
Τί κατάσταση πραγμάτων!
Πήγαινε ἀπὸ τὴν στήλη
φύγε τέρας τῶν τεράτων!
Μαῦρος Πειρατὴς

117. Στὴν Ντολορὲς δωρίζω
Σ - 6 φιγουρίνοα
γιὰ νὰ πάψη ἐπιτέλους
τὴν μεγάλη της τὴν γκρίνια!
Μαῦρος Πειρατὴς

118. (41—45) Γειὰ χαρά σας πεννομάχοι, φθάσαμε κι' ἐμεῖς στὴν πεννομαχόστηλη, ὅλο κέφι καὶ χαρὰ καὶ ἀρχίζουμε τὴν δράση μας.
Παπαροῦνες

119. (41—35) Μπούμ! Νᾶμαι κι' ἐγὼ μὲ τὸν καινούργιο χρόνο στὶς πεννομαχίες! Δὲν χαιρετῶ κανένα γιατὶ ἔτσι μοῦ γουστάρει! Ἀπὸ δῶ κι ἐμπρὸς οἱ πεννομαχίες θὰ ἐξαφανιστοῦν γιατὶ θὰ σᾶς χάψω ὅλους ἀφοῦ εἶμαι...
Φατσούλας

120. (40—59) Δέχομαι τὸ χαιρετισμό σου Φρῖξο καὶ ἀνταποδίδω. Κόκκινο Τριαντάφυλλο τὰ μαθήματα μ' ἐμποδίζουν ν' ἀνοίξω ἀλληλογραφία. Ἂν θὲς ὅμως, ἀνταλλάσσομε ἕνα γραμματάκι γιὰ νὰ γνωριστοῦμε. (Ἐπίσης θερμὰ ἀντιχαιρετῶ).
Ζηλιάρα

121. Στὸν Ὕμνο Ἐλευθερίας (1783)
Ἔχεις στόμα σὰν πηγάδι
(κλεῖστο γιατὶ φέρνει ρεῦμα).
Ἴσως πλούτισες στὸ χρῆμα
μά... πατήρησες στὸ πνεῦμα. Ζηλιάρα

122. Στὴν Ξανθιὰ Μπουκλίτσα (1793)
Μὲ μεγάλη λύπη βλέπω
πώς... «τὴν ψώνισες» κορόϊδο.
Θέλησες νὰ κάνης χιοῦμορ
μά, φτωχή, τἄκανες... ρόϊδο. Ζηλιάρα

123. Στὸν Ἀγρινιώτικο Λαουτζῖκο (1882)
Καὶ σὲ σένα πιτσιρίκο
τοῦτα δῶ ὑπενθυμίζω:
Πρὶν τὶς ἀγγελίες γράφης
νάρχεσται νὰ σ' ἀλατίζω.
Ζηλιάρα

124. Φ—ρουρὸς τῆς Εἰρήνης. Ο—ΛΥΜΠΙΑΚΟΣ. Υ—μνος Ἐλευθερίας. Κ—αρμανιόλας. Α.—Ε.Κ. Ρ—ενουάρ. Α—γρινιώτικ. Λαουτζῖκος. Δ—ΑΔΕΣ. Ε—ξάψαλμος. Σ—αλονικιός. Ζηλιάρα

125. (40—60) Πεννομάχοι, μπράβο γιὰ τὴν δράση σας. Σάτυρες, ἐξυπνάδες, μποναμάδες — πρὶν φθάσουν οἱ γιορτὲς — πλούσιο ἀλήθεια παρελθόν. Νέα δράση ἀρχίζει τώρα, ποιοὶ θὰ πρωτοστατήσουν; Πρωτοχαιρετῶ ὅλους ἰδιαιτέρως, Ἐξάψαλμον, Ντολορές, Σαλονικιό, Τροβαδοῦρο.
Χρονογράφημα

126. (40—16) Θερμοαντιχαιρετῶ Ξ. Ὀλλανδέζα, Β. Ἀρχοντοπούλα (καλῶς ἤλθατε), Π. Τεμπέλη καλὰ κάνετε φίλοι Β. Ἀγκαλιά, Φρῖξο (ὑπερ - εὐχαριστῶ). Ματαιότης ματαιοτήτων, Ν. Μελωδὲ (1852), Ἀγρ. Λαουτζῖκο, ὅλο τὰ ἴδια θὰ λέμε βρὲ παιδί; (1889 - 81 - 82); Μὰ τὴν ἀλήθεια καλύτερο δῶρο Βουλγαροκτόνε, δὲ γίνεται (1884). Ἀλήθεια ὅμως; — Καλὸ σημάδι ἡ 1885 καὶ εὐχαριστῶ γιὰ τὴν 1886, Λ. Βίντσι. Νᾶναι

τὴν 1936: «Κατόπιν ὅμως ἀπελύθησαν ἐφ' ὅσον ἐπρόκειτο περὶ λάθους. Τοὺς ἐξέλαβαν ὡς τούς: Τροβαδοῦρο, Καρμανιόλα. Αὐτὰ ἀκόμη ἀναζητοῦνται γιατὶ πρόκειται περὶ πολὺ φρενοβλαβῶν καὶ ἐπικινδύνων ἀτόμων». Παιδιά, σᾶς πληροφορῶ πὼς εἶμαι ὕπαρξης λεπτεπίλεπτη καὶ ὑπερευαίσθητη. Μὴ μὲ πειράζετε λοιπὸν γιατὶ μὲ κάνετε καὶ... (χχι χὶ χο - χὸ - μμ - ρρρ...). Ντολορὲς

127. Διορθώματα: Στὴν 1942 μετὰ τὴ λέξη Φάντασμα δὲ θέλει ἐρωτηματικό, ἀλλὰ κόμμα. Ἀντὶ «Παργαληρήματα» εἶναι «Παρλαληρήματα». Ἀντὶ «ἐνάρετος συνδυασμὸς» πρέπει «ἐξαίρετος συνδυασμός». Ντολορὲς

128. (40—64) Εὐχαριστῶ τοὺς πεννομάχους ποὺ μὲ βοήθησαν στὸ δημοψήφισμα. Βαρῶνε Χ σὺ ὅμως ὁλόκληρος 1929. Φοβᾶμαι μὴν πάθης συγκοπὴ γιαγιὰ Ντολορὲς (Ἀγγ.) καὶ σὲ θέλομε νὰ μᾶς λὲς παραμύθια. Τροβαδοῦρος

129. Μύρια εὐχαριστῶ φίλοι Ε. Γάτε, Φρῖξο. Εὔχομαι σ' ὅλους - ες εὐτυχισμένον τὸν καινούργιο χρόνο καὶ ἴθε στὴν διάβα αὐτοῦ νὰ βροῦν ὅτι ποθοῦν. Χαιρετῶ Ρεγγίνα, Κρινάκι τῆς Αὐγῆς. Τροβαδοῦρος

130. (40—64) Πρωτομπαίνοντας γλυκοχαιρετῶ πάντας. Παιδιὰ τῆς ΠΑΣ μὲ ξέρετε; Ὄχι; Κρῖμα!! Ἠπειρῶται μαζί σας. Γενναῖος — μοιρολόγι, Κουκουβάγιας = Παλιούρας; Ὕμνος Ν. Φαιδρὸς = μούμιες Αἰγυπτιακές. Ζάχο, Φῶντα κάνατε ὁμάδα μπάσκετ; Τριπλὲξ Ἀόρατε, Δειλινέ, ἔγραψα. Παβουγαδῆς

131. (41—19) Χαιρετῶ ὅλους καὶ ὅλες, καὶ εὔχομαι χρόνια πολλά. Χρυσὸς Διάβολος

132. Μαῦρε Πειρατὴ σοῦ εὔχομαι νὰ μὴ ἀντικρύσης τὸ πιστόλι μου. Χρυσὸς Διάβολος

133. Ντολορὲς ἀσφαλῶς θὰ μὲ θυμᾶσαι. Χρυσὸς Διάβολος

134. Προσλαμβάνω στὴν ὑπηρεσίαν μου τὸν Ἥρωα Θρύλον, ὡς καθαριστὴν τῶν πιστολιῶν μου. Χρυσὸς Διάβολος

135. (41—18) Τροβαδοῦρε εἶμαι εὐθὺς (1913), Ντολορὲς οἱ Εὔες δὲν σκάζουν δυστυχῶς (1942). Νῖκος Γερολάνδος

136. (Ο. ΡΛΕ)
Βρὲ «ξυπνάκια» Καρμανιόλα (1891—1895)
δῶσε δῶρα ὅσα θέλεις
μὰ μὴ μπαίνεις καὶ μεσίτης
κι' ἔτσι πιὰ τὰ ξαναπαίρνεις!
Ντορεμῆς

137. Γειά σου βλάκα Τροβαδοῦρε! (1911).
Τί μου κάνεις βρὲ παιδί;
Τί τὸν θέλω τὸν μανδύα;
Πᾶρτον κράτα τον ἐσύ!
Ντορεμῆς

138. Μάθε λοιπὸν Ἐξάψαλμε
πὼς εἶμαι κοριτσάνα
κι' ὄχι ὡς μὲ ζωγράφισες
μὲ ἀγοριοῦ καζάνα!
(ἡ) Ντορεμῆς
Ἑλικωνιάδες

139. Ἐσένα πιάνουνε ἐξάψεις
—τ' ἀκοῦς γριά μου Ντολορές;—
γι' αὐτὸ ἐσὺ στὴ βρύση νἄμπης
κι' ὄχι ἐγὼ ὅπως μοῦ λές.
Ντορεμῆς

140. (41—16) Διον. Ἀδάμου. Δὲν μὲ γνωρίζεις; Χωριανός σου εἶμαι. Καὶ ἐσὺ Ἰωάν. Γάκη. Ἁγνὸς Φίλαθλος

150. (41—17) Ρὸζ Μ. καὶ Κρινάκι τῆς Αὐγῆς προσέχτε. Μιὰ μπουκιὰ εἶστε ἐμπρὸς σὲ μένα. Γενναῖε θυμᾶσαι ποὺ ἤμαστε στὴν ἴδια παιδόπολη; Ἁγνὸς Φίλαθλος

151. (41—15) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση δὲν χαιρετῶ κανένα. Ρὶντ-Τὶν-Τὶν

152. Τσιγγανοπούλα σὲ γνωρίζω. Φοιτοῦμε στὸ ἴδιο Γυμνάσιο (σ) (!);; Ρὶντ-Τὶν-Τὶν

153. (41—14) Γειά σας, ρὲ μάγκες! Μπήκαμε
(καὶ στὸ πενῆντα τρία
κι' ὡς τὴ στιγμὴ δὲν ἔπαθα καμμία ἀβαρία!
Τὸ ἴδιο εὔχομαι σὲ σᾶς καὶ σ' ὅλους πέρα-πέρα
ἐκτὸς ἀπὸ τούς... «βουλευτὰς» ποὺ ἔχουν μαύρη
(μέρα!
Ἐξάψαλμος

154. Χαρὰ παντοῦ! Χαρὰ σὲ σᾶς ἔξυπνοι πεννο-
(μάχοι!
Χαρὰ στὴν πόλη, στὸ χωριό, χαρά 'χουν κι' οἱ
(βατράχοι!
Ζήτω ἡ «αὐτοκρατορία» μας, γειὰ στὸν Ἀρχι-
(συνάχτη,
γειὰ καὶ σ' αὐτούς, π' ἡ γλῶσσα μου τοὺς ἔχει
(μαῦρο ἄχτι!
Ἐξάψαλμος

155. Καινούργιος χρόνος πρόβαλλε! Βρὲ Ντολο-
(ρές μου, γειά σου.
Ζήτω Βουλγαροκτόνε μου, σὲ σὲ καὶ στὴ γιαγιά
(σου!
Γειά σου Ντὰ Βίντσι μὰ κι' ἐσὺ Τρισεύγενη,
(Ζαΐρα!
Γειά σας καὶ χαρά σας! Σταματῶ γιατ' ἔχω
(τσέπη... στεῖρα!
Ἐξάψαλμος

ρουθρεμένον, Κ. Δειλινόν, Μ. Πειρατήν, Μ. Κουρσάρον, Ψὺν τῆς Δρυὸς (Ἰάκωβον Χαμχούμη), Ἐξαγριωμένον Γάτον (συμπατριώτης σου). Ἀντιχαιρετῶ: Μ. Φραγκόπουλον, Γ. Μαυρέλην. Πάρτε ψευδώνυμα. Περιμένω... Γ. Δαρίβα γειά. Ξανθομίκυς

157. (41—23) Δῶρα!! Δῶρα!! Δῶρα!!

Δῶρα θὰ χαρίσω ἐγὼ σὲ κάθε ἕνα ἀπὸ σᾶς ξεχωριστὰ μονάχα μὴ βιαστῆτε. Ὅλοι θὰ πάρετε μὲ τὴν σειρά....

Στὸν Μπούλη ἕνα μπιμπερό! Καὶ στὴν Ξ. Κουκλίτσα μιὰ κουκλίτσα!

Νά κι' ἡ Μυρσίνη ἡ κουτσή, κοίτα ἐδῶ — ποὺ πῆρε μιὰ ρομπίτσα.

Στὸν Ἐξάψαλμο ἀλάτι γιὰ τὰ ἄνοστά του ἀστεῖα χαρίζω.

Στὸν Σαλονικιὸ ποὺ διαρκῶς γελᾶ ἕνα μεγάλο Καζαμία.

Στὸν Πάνθηρα χαρίζω ἕνα καλάθι φροῦτα.

Στὸν Ξενιτέα τὸν τρανὸ μιὰ μεγάλη τραγουδίστρα.

Στὸν ἀγαπητό μας Π. Τεμπέλη ποὺ τοὺς πάντας σατυρίζει καὶ παντοῦ σκορπᾶ φόβο θὰ χαρίσω λίγο λάδι, ὅσα γράφει νὰ λαδώνη, κι' ἔτσι τὰ πειράγματά του κάπως νὰ τὰ μαλακώνη.

Στὴν παραπονιάρα ἀγαπητὴ Γλωσσοκοπάνα ἕνα μικρὸ παράξενο δωράκι δίνω, μιὰ μεγάλη ψαλλιδάρα κοφτερὴ καὶ λαμπερὴ γιὰ νὰ κόψη τὴν γλωσσάρα της μὲ τὸν καινούργιο χρόνο.

Ἴδιο δῶρο γιὰ χατῆρι δίνω καὶ στὸ Πειραχτῆρι ποὺ ὅλους τοὺς γλυκοκοιτάζει μὰ κανένα δὲν πειράζει.

Στὴν Ντολορὲς ποὺ ὅλους - ες καταβρέχει μιὰ ...τρόμπα πυροσβεστικὴ ποὺ δράση γιὰ νὰ ἔχη.

Μὰ δῶρα δὲν μοιράζω ἄλλα ἀφοῦ εἴσαστε τόσοι μόνο ἕνα θέλω νὰ σᾶς πῶ καθεὶς ἂς τὸ τυπώση:

Καινούριος χρόνος! Πάντα ἐμπρὸς
φίλοι μου ἂς προχωροῦμε
τὸ «ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ»
μᾶς δίνει ὅ,τι ποθοῦμε.
Ξανθομίκυς

158. (41—40) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους καὶ ὅλες. Ἰδιαιτέρως Μαχητὴν καὶ Κατεπάνω. Βάρδας

159. Γερολάνδο καὶ Ντορεμὴ εἶμαι λίγο τεμπέλης καὶ βαριέμαι. Βάρδας

160. (41—41) Ὑπερευχαριστῶ τοὺς-ὰς φίλους - ες ποὺ μὲ ψήφισαν. Δὲν θὰ τοὺς ξεχάσω ποτέ! Λεονάρδο Ντὰ Βίντσι εὐχαριστῶ! (Ὄχι Σινική). Μαῦρε Κουρσάρε γράψε πρῶτος στὴν (1642). Πινόκιο

161. Θεάματα: Φρῖξος — Κοθῶνι μὲ βραβεῖο! Προκομμένος Τεμπέλης = Δὰν Φράουλας! Ἐξάψαλμος = Ὁ Μαντράχαλος! Πεννομάχος: Ραγισμένη Καρδιά! Πινόκιο

162. (Ο.Π.) Πεννομάχοι! Ξυπνῆστε! Σήμερα στὴν μεγάλη σας κίνηση ἔρχεται ὁ φημισμένος «Ραμπαγᾶς»! Φίλοι - ες μου, σᾶς χαιρετῶ καὶ σᾶς ὑπόσχομαι καταπληκτικὴ δράση. Μαζὶ μὲ τὸν φίλο μου Πινόκιο θὰ κάνωμε τὸ πᾶν γιὰ τὸ περιοδικό μας! Ντολορὲς συμμαχοῦμε; Καὶ σὺ Ἐξάψαλμε καὶ Νῖκο Σαλονικιέ! Ἐμπρὸς φίλοι - ες μου! Σᾶς δέχομαι ὅλους! Ραμπαγᾶς

163. (41—42 Ναί! Ναί. Ἐξάψαλμε - Ντολορὲς θυμᾶστε ὡραῖα ποὺ περάσαμε στὴν Κέρκυρα; Θυμᾶστε ὅταν παρίστανα τὸν Ποκοπῖκο; Γέλια ἔ; Καὶ ὅταν ἔκανα μπάνιο σὲ μιὰ σταγόνα ὕδατος καὶ παρ' ὀλίγον νὰ πνιγῶ; Εὐλογημένοι νὰ εἶσθε ποὺ μὲ σώσατε! Θυμᾶστε ἀκόμη ὅταν μᾶς ἀνέβασε ἕνα σπουργιτάκι ψηλὰ στὸν οὐρανὸ καὶ κατόπιν μᾶς ἄφησε καὶ πέσαμε πάνω σὲ ἕνα πορτοκάλι καὶ σωθήκαμε; Εὐλογημένο νὰ εἶσαι πορτοκάλι!! Τί ὡραῖα ἔ, ἔ, ἔ; Γέλια οἱ ἀκροαταί μας ἔ; Ἡ αὐτοκρατορία μας πῶς πάει; Ἔμαθα ὅτι βαπτίστηκες Ἐξάψαλμε καὶ πῆρες τὸ ὄνομα Ἀγαμέμνων καὶ σὺ Ντολορὲς Κλεοπάτρα. Μὰ ἐγώ; Πῶς θὰ μὲ βαπτίσετε καὶ τί θέση θὰ πάρω; Θὰ σᾶς ἐπισκεφθῶ ὅταν ἀναρρώσω τελείως. Πότε θ' ἀρχίσωμε τὰ γέλια χαρὲς καὶ ξεκαρδίσματα; Εὔχομαι σὲ σένα Ἐξάψαλμε καλορίζικα τὰ κολιέ σου καὶ τὰ σκουλαρίκια καὶ σὲ σένα Ντολορὲς μὲ γειὰ τὸ κοντὸ παντελονάκι καὶ τὸ ὁλόμαυρο μουστακάκι σου. Τελειώνοντας σᾶς θερμοχαιρετῶ ἐγὼ ὁ ....(Στὴ διάθεσή σας) κοινῶς... Προκομμένος Τεμπέλης

Ἐξάψαλμε καὶ Ντολορὲς ἡ νίκη εἶναι δική μας κι' οἱ πεννομάχοι οἱ λοιποὶ εἶναι ὑπήκοοί μας.
Τεμπέλης!!! ὁ....Προκομένος

164. (41—43) Ἁγία Μαύρα (1706) μὴν ἀνησυχῆς. Μέσω περιοδικοῦ ἔστειλες; Μόλις λάβω θὰ ἀπαντήσω. Σαλονικιὲ (1787) ἔγραψα. Περιμένω. Ἀνθισμένο Γιασεμὶ (1808) Ἔγραψα ἀπὸ καιρὸ καὶ δὲν ἔλαβα ἀπάντηση. Ἐξάψαλμε (1822) Εἰρωνεῖες... Χαιρετῶ Στέφανο Μυρσίνης, Ντολορές, Ξανθομίκυ, Ζαΐρα καὶ Κουρσάρο.
Κόκκινο Τριαντάφυλλο
(Βασιλεὺς Ἀνθέων)

165. (41—46) Κάποιος Καρδιτσιώτης ρωτάει ἂν ἡ Ντολορὲς πῆγε στὴν Καρδίτσα (1.1.53) μὲ μιὰ ὁμάδα: τὸν «Ἡρακλῆ» Λαμίας. Ἂν ναί, νὰ γράψη μέσω περιοδικοῦ.

Πεννομάχοι ἡσυχία
σᾶς παρακαλῶ πολὺ
ὁ Ἐξάψαλμος τρελλάθη
καὶ τὸν πᾶνε στὸ Δαφνί.
Βυζαντινὴ Ἀρχοντοποῦλα

167. Χά, χά, χά,
καλὲ τί λὲς
Γιαγιὰ Κούλα Ντολορές;
Βυζαντινὴ Ἀρχοντοποῦλα

168. (41—79) Πόσα ποντίκια πιάνεις τὴν ἡμέρα παιχνιδιάρικη γατούλα;
Βυζαντινὴ Ἀρχοντοποῦλα

169. Ἐξαγριωμένε Γάτε κι' ἐγὼ ἀπὸ τὴν ὄμορφη Θράκη. Βυζαντινὴ Ἀρχοντοποῦλα

170. (42—80).
Ἔγινε ἕνα μάτς στὸ δεῖλι
ποὺ ἦταν ὅλο μεγαλεῖο
καὶ ἐδοξάσθη τὸ τριφύλλι
μὲ τὸ 6 8—2!!
Κρινάκι τῆς Αὐγῆς
(Ὁ Παναθηναϊκὸς)

171. Ζῆδρο, Ὕμνε Νεότητος, θὰ σὲ ταράξω φουκαρᾶ. Γενναῖε νὰ σὲ ἀποκαλύψω;
Κρινάκι τῆς Αὐγῆς

172. Βασίλη Παπαχρῆστο, σοῦ εὔχομαι νὰ περάσης καλὰ Χριστούγεννα.
Κρινάκι τῆς Αὐγῆς

173. Χαντζάρα; Ἔμαθες; «Ἀτρόμητος» — «Ἀβέρωφ» 4—0!! Κρινάκι τῆς Αὐγῆς

174) Βαλερᾶ, Κατσαμπούκα σᾶς εὔχομαι καλὰ Χριστούγεννα. Μὲ γνωρίζετε; Εἶμαι ὁ ἄγνωστος φίλος σας. Καρανίκα μὲ θυμᾶσαι;
Κρινάκι τῆς Αὐγῆς
(Τὸ θρυλικὸ ἄστρο τοῦ Γράμμου)

175. (42—81) Τοῦ Παγασητικοῦ ὁ Γλάρος ἀρχίζει τῆς «Στήλης τὰ παράξενα»: Νὰ σᾶς λέγουν «Δυὸ Μαθηματικοὶ» καὶ νὰ παίρνετε... ἄσσο στὰ Μαθηματικά! Νὰ σᾶς λέγουν Θ. Μπέμπη, Κοτρίδη, Δρίβα κ.λ.π. καὶ νὰ μὴν ξέρετε πῶς... κλωτσοῦν τὴν μπάλα! Νὰ σὲ λέγουν «Τετραπέρατο» καὶ νᾶσαι Κουντεντές. (Συνεχίζονται)
Γλάρος Παγασητικοῦ

176) Τί γίνεται βρὲ παιδιὰ τὸ (ἡ) ἀρχισυντακτάκι Κεφ. Διαβολάκι μὲ τὴν κολοβὴ οὐρά;;!!
Γλάρος Παγασητικοῦ

177. (42—82) Καταψηφίσατε ὅλοι, μικροὶ καὶ μεγάλοι νέοι καὶ γέροι τὸ Παιδὶ τῆς Μακεδονίας· καὶ προπάντων οἱ πατριῶτες μου οἱ Μακεδόνες. Γιὸς τῆς Μακεδονίας

178. (42—85) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους. Μὲ ξέρετε; Εἶμαι ἡ μικρὴ Κινεζούλα ἀπὸ τὴν Κίνα. Γειά σας.

179. (42—87) Καρμανιόλα εὐχαριστῶ, ἀλλὰ ὁ μπαμπᾶς μου μοῦ πῆρε ὁμιλοῦσα. Ζαΐρα

180. Μαζὶ μὲ τὸν Γολιὰθ ἀγαπητοὶ πεννομάχοι εὐχόμεθα ὁ καινούργιος χρόνος εὐτυχής.
Γολιὰθ - Ζαΐρα

181. Πεννομάχοι προσοχή! Θὰ κτυπήσουμε ὅλους τοὺς κουτοὺς καὶ τρελλοὺς τῆς πενναμοχόστηλης. Γολιὰθ - Ζαΐρα

182. (42—88) Πεννομάχοι προσοχή! Στὸ σαλονάκι μου εἰσέρχεται ἕνα νέο ἀστέρι «Ὁ Θρὰξ Ἀεκτζῆς». Ἐγέρθητε καὶ ἀποκαλυφθῆτε νὰ τὸν ὑποδεχτοῦμε.
Θρακιώτης
(Πρώην Ἐξαγριωμένος Γάτος)

183. Καληνύχτα μικρέ μου Κεραυνέ, Τροβαδοῦρε γειά. Κόκκινο Τριαντάφυλλο μυρίζεις ἢ τὸ ἀντίθετο; Εἶσαι ὄμορφο κορίτσι Ἀρτινοπούλα; Κόκκινε Βράχε θὰ σὲ συντρίψω, πρόσεχε Μ. Πειρατή. Ἔγραψα, περιμένω. Θρακιώτης (ὁ Ἡρωϊκὸς)

184. Ντολορὲς — Ἐξάψαλμος = Ἡ γιαγιὰ κι' ὁ ἐγγονός. Θρακιώτης

185. (42—89) Θεάματα: Κόκκινος Βράχος = Τὸ οὖζο θὰ τὸ κόψω... Ζηλιάρα = Δεσποινὶς Τραλλαλάμ. Ἀρτινοπούλα = Πονοκέφαλος... στὰ πόδια. Γενναῖος = Δραπέτης πολέμου. Κανιτσοτοπούλα = Ἔσπασε τὸ σταμνί.
Προκομμένος Τεμπέλης

186. Στὸν Βουλγαροκτόνο, Καρμανιόλα, Τροβαδοῦρο, Ρεγγίνα Μιχαηλίδη, Ψὺν Δρυὸς κ.λ.π.
Ἔξη τρελλοὶ γιὰ τὸ Δαφνὶ δὲν ξέρουν τί νὰ
(ποῦνε
καὶ στὴν πεννομαχόστηλη ἦρθαν καὶ φλυαροῦνε.
Σὰν λείψη ἡ ἀφεντομουτσουνάρα μου Ἐξάψαλμος
καὶ Ντολορές, Τρισεύγενη ἐσὺ τί λές;
Ἀμέσως θὲ νὰ φύγουνε τὸ χιοῦμορ καὶ τ' ἀστεῖα
καὶ στὴν Πεννομαχόστηλη θ' ἁπλωθῆ μελαγχολία!
Ἂν μᾶς κατηγορήσετε καμμιὰ φορὰ ἀκόμα
παντοτεινὰ θὲ νὰ κλεισθῆ τὸ ἔρημό σας στόμα.
Γειὰ χαρὰ ἀγαπητοὶ Ντολορὲς Ἐξάψαλμε.
Θερμοχαιρετῶ τοὺς συμπατριῶτες Ἀρτινούς.
ΠΡΟΚΟΜΜΕΝΟΣ ΤΕΜΠΕΛΗΣ

187. (42—90) Πρωτομπαίνοντας στὴν ἀγαπητὴ πεννομαχόστηλη χαιρετῶ ὅλους - ες ἰδιαιτέρως τὰ Ἠπειρωτόπουλα καὶ Ἠπειρωτοποῦλες.
Παιχνιδιάρικη Γατούλα

188. (42—91) Νά με καὶ πάλι! Μπάρμπα Μέντωρ κλπ. τί κερδίζετε μὲ τὶς ἀποκαλύψεις; Ζηλιάρα (1908) συμφωνῶ. Τροβαδοῦρε (1912) δὲν
(Συνέχεια στὴ σελίδα 54)

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'απαντᾶ:

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου: (Ὅπου σημειώνεται ἀστερίσκος σημαίνει ὅτι ἐλήφθησαν καὶ τὰ χρήματα): Ἀλεξάνδρας Δάλλα (*), Ρίτσας Ἑβραιόγλου (*), Πασχάλη Ντιώνια (*), Σπ. Βαλεώρου (*), Χαραλ. Χατζηδήμου (*), Γεωργίου Βρούζου κλπ. Β. Γ. Σκιπιτάρη (* σοῦ γράφουμε καὶ ἰδιαιτέρως), Γεωργίου Κάλτσου (εὐχαριστῶ θερμῶς γιὰ τὶς εὐχές σου. Δόθηκε ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση), Στέλιου Παπαθεμελῆ (*), Νικ. Κοντοβουνήσιου) Εὐθυμίου Μπαμπαλῆ (* εὐχαριστῶ θερμῶς), Εὐαγγέλου Ζουριατζῆ (* Ἀνδρέα Π. Πάγανη, Γεωργίου Γιανίλλου (εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια), Δημητρίου Κουβέλα (εὐχαριστῶ θερ- γιὰ τὰ καλά σου λόγια), Ἀνδρ. Β. Σκουρῆ (*), Ἡλία Παπακωνσταντίνου (*), Ἀθ. Τσακμάκη (* εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ ὅλα), Νικ. Ἐμμ. Φανουράκη (θερμὰς εὐχαριστίας), Δημ. Βακάκη (μὲ θερμὰς εὐχαριστίας), Ἐλευθερίου Κωνσταντινίδη καὶ Ἀθανασίου Μητσάκα Σπύρου Ἀλτίκη (* θερμῶς εὐχαριστῶ), Δημητρίου Παπᾶ (* θερμὰς εὐχαριστίας πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Δημ. Σχολείου Ἱερομνήμης), Βασ. Μ. Μουστακάκη (χρήματα δὲν ὑπῆρχεν ἐντὸς τοῦ φακέλλου), Ἡλία Κων. Παπακωνσταντίνου (*), Ἀθ. Ζαρζαβούλη (* θερμὰς εὐχαριστίας), Παναγῆ Κυπριώτη (* εὐχαριστῶ θερμά), Ἰωάννη Τζιαννῆ (* θερμὲς εὐχαριστίες), Ἰορδάνη Ἀσλανίδη (* εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα καὶ γιὰ εὐχές) Μιχ. Κριάρης (* ἐλήφθη εὐχαριστῶ), Νικολάου Κουφάκη (* μπράβο. Πολὺ μὲ ἱκανοποίησε ἡ ἐπιστολή σου. Εἶσαι ἕνας καλὸς καὶ σπουδαῖος φίλος), Γεώργιον Λάμπρη, Χρ. Κορέντη (*), Ἀρετῆς Βαβούρα καὶ Φιλοπ. Βίττη (*) Δημητρίου Κασκαβέλη (*), Μαριάνθης Λασκαράκη (*), Στέλλας Δ. Παπαλυμπερίου (* σὲ εὐχαριστῶ μὲ ὅλη μου τὴν ψυχὴ γιὰ τὸ τόσο ὄμορφο καὶ εὐγενικὸ γράμμα σου)' Ἰωάννη Ὀρ. Γραμματόπουλου (* ἐν τάξει. Σ' εὐχαριστῶ. Σὲ παρακαλῶ μόνο θερμὰ γράφε μου ξεχωριστὰ ἄλλοτε τὸ γράμμα καὶ ξεχωριστὰ τὶς ἀγγελίες. Σ' εὐχαριστῶ γι' αὐτὸ ἐκ τῶν προτέρων), Γεωργίου Κων. Σαουλίδου (* εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα. Γιὰ τὶς σπαζοκεφαλιὲς μὴ βιάζεσαι), Δημ. Καραδήμου, Βασιλικῆς Κολιτσιδᾶ, Αἰμ. Χονδροματίδη (*), Ἀθ. Παπαστάθη (*) Ἀνέστη Γραμματοπούλου, Ἀντ. Μακρυδάκη (στὸ ἐρώτημά σου ἡ ἀπάντησή μου εἶναι: Τὸ γοργὸν καὶ χάριν ἔχει. Χωρὶς ὅμως καὶ νὰ στενοχωρηθῆτε), Ἀγ. Παπαοικονόμου, Γεωργίου Δεληγιαννίδη (*), Χρ. Δουβαρᾶ (*), Εὐσταθίου Γιαμουρίδη (*), Εὐθυμίου Χασιώτη, Κων. Γιολδάση (*), Κων. Παπαπέτρου Θεοδόση Μοσχόπουλου.

∴ Πῆρα τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Νικ. Λαζ. Πουρσαλίδης, Λακάζ, Θωμᾶς Χήρας, Ψὺν ὁ τῆς Δρυὸς (τὸ γιὰ τὸ ζωγράφο Ρενουὰρ εἶναι ἀρκετὰ ἔξυπνο. Δὲν τὸ βάζω ὅμως γιατὶ δὲν στέκει. Ὁ Ζ. Ρενουὰρ εἶναι γεννημένος καλλιτέχνης).

∴ Βρίσκω πάντως Β. ΣΑΜΠΑ πὼς τὸ καλλίτερο ὅλων εἶναι οἱ νέοι νὰ μὴν ἔχουν νεῦρα. Συμβαίνει ἐμεῖς οἱ μεγάλοι νὰ συγκρατοῦμε τὰ νεῦρα μας, ἐνῶ οἱ νεαροί μου φίλοι ὅπως ὁ Τ., ὁ Α. καὶ ὁ Β. Χ. (τοὺς ξέρεις δὰ) δὲν τὰ συγκρατοῦνε. Μὴν ζητᾶς νὰ πληροφορηθῆς γιὰ αὐτὰ τά... Ἱερογλυφικά. Εἶναι λογιστηριακὲς σημειώσεις καὶ γράφονται ἔτσι συνθηματικὰ γιὰ νὰ προστατεύσω μερικοὺς ἀπὸ τὴν ἀποκάλυψη τῆς... ταυτότητός των. Ἂν δὲν κατάλαβες, τότε θὰ πῆ πὼς δὲν κατάφερα νὰ στὰ ἐξηγήσω!

∴ Εὐχαριστῶ θερμὰ ΓΕΩΡΓΙΕ Ν. ΒΡΟΥΖΟ γιὰ τὸ ὡραῖο γραμματάκι σου κι' ἀκόμη γιὰ τὶς φροντίδες σου ὑπὲρ τοῦ περιοδικοῦ. Μοῦ ζητᾶς ἄρθρο: Σὰν τί ἄρθρο; Μήπως τὸ Ἐσὺ καὶ οἱ ἄλλοι δὲν εἶναι ἕνα ἄρθρο: Ἡ σελίδα ἀπὸ τὴ Μυθολογία τὸ ἴδιο. Σὰν τί ἄρθρο θὰ ἤθελες; Γιὰ τοὺς παλαιοὺς συλλόγους κάνω ἀπὸ τώρα τὴ δήλωση: Ὅποιος θέλει εἶναι ἐλεύθερος νὰ δράση! Σημειώνω πὼς σοῦ ἀρέσουν καλλίτερα τὰ ἐξώφυλλα φωτογραφίες.

∴ Μὴν ἔχεις παράπονο γιὰ τὶς ἀνταποκρίσεις Κ. ΜΙΣΣΙΕ. Θὰ δημοσιευθοῦν καὶ αὐτές.

∴ Σᾶς εὐχαριστῶ «Κόρες τοῦ 1953» γιὰ τὸ ὡραῖο σας γράμμα.

∴ Δὲν ἐγκρίνω τὸ ψευδώνυμο «Γκάγκστερ» ποὺ μοῦ ἐστάλη. Ἡ ἀγγελία του δημοσιεύεται μὲ τὸ παλιὸ ψευδώνυμο. Ἔχει δικαίωμα ἢ νὰ ἀνανεώση τὸ παλιὸ ἢ νὰ πάρη ἄλλο. Μὴ λησμονήση νὰ μοῦ γράψη πὼς τὸ ψευδώνυμό του ἔχει πληρωθῆ καὶ δίπλα τὴ σημείωση 2.000 (40—51).

∴ Δὲν εἶναι δικό σου τὸ ψευδώνυμο Γιάννης Ἀγιάννης ΘΩΜΑ ΧΗΡΑ. Ζήτησε ἄλλο ψευδώνυμο καὶ σημείωσέ μου: 2000 ἐστάλησαν μὲ 40—52.

∴ Φίλη μου μοῦ ζητεῖ τὸ ψευδώνυμον «Ἀνεμώνη». Δημοσιεύω τὴν ἀγγελία της μὲ τὸ προσωρινὸ ψευδώνυμο: Ἀνεμώνη (προσωρινῶς). Ἐὰν εἶναι ἡ ἴδια ποὺ τὸ ἔχει ἀπὸ διετίας νὰ μοῦ ξαναγράψη καὶ νὰ μοῦ σημειώση τὴν ἔνδειξη (30—54). Ἂν δὲν εἶναι ἡ ἴδια νὰ μοῦ ζητήση ἄλλο ψευδώνυμο.

∴ Ἔλαβα ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ τὴν ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς σου καὶ εὐχαριστῶ θερμά.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα ποὺ ἐστάλησαν ὑπὸ τῶν φίλων μου: Λεκὰζ (τὰ περισσότερα καλά) Τυχερὸ 13 (ἐπίσης), Θρακιώτη (καλό), Ἀδὰμ Μυσιρλίδη (καλό), Ἀγρινιώτικου Λαουτζίκου (καλό), Μιχ. Μαραγκούλα (καλό), Τηλ. Μπίμπου (καλούτσικα), Παναγιώτη Παρασκευᾶ (ἔτσι κι' ἔτσι), Μιχ. Λιπιρίδου (δὲν γίνεται κλισσέ), Ι. Παπαδοπούλου (καλούτσικα), Τσιρογιάννη (καλούτσικα καὶ καλά), Δημητρίου Καλτσούλα (ἀρκετὰ καλά) Τυχερὸ 13 (ἔτσι κι' ἔτσι), τοῦ ψευδωνυμούχου Ψὺν ὁ τῆς Δρυὸς (μὲ ἀκατάλληλο μελάνι), Ντολορὲς (ἀρκετὰ καλά), Παβουγαδῆ (καλούτσικα. Μὲ σατυρικὴ γραμμή. (Σημειώνω πὼς δὲν θὰ στείλω εἰς τὸ τυπογραφεῖον σκίτσα ἐὰν δὲν ἐξαντληθοῦν τὰ παλαιὰ ποὺ ἔχω κάνει κλισσέ).

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Θρακιώτης, Χρ. Ἀνδρονικίδης, Λαμ. Ε. Ντόσιας, Θανάσης Μπέμπης, Λαμπράκης Ν. Κ., Δημήτριος Γκιζάνης, ὁμὰς «Μακεδονικοῦ».

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Εὐθύμιος Ἰωσηφίδης, Χρ. Ἀνδρονικίδης, Λουκᾶς Πιλιτσίδης, Γεώργιος Κων. Σαουλίδης, Δημ. Γκιζάνης, Ψὺν ὁ τῆς Δρυός, Ἰωάννης Χρ. Λαμπράκης Ἠλίας Περσίδης, Βροντή, Σωτήριος Χρ. Καρλῆς, Μιχ' Λυπιρίδης (δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψη τὰ «νὰ γελᾶτε»).

∴ Ι. ΒΡΑΧΙΟΛΙΔΗ. Διαβιβάζω, φυσικά, στὸν Ἑλικώνα τὸ γράμμα σου ἀλλὰ σοῦ δίνω ἀπὸ τὸν Φιλοτελιστὴ ἀπάντηση στὶς ἐρωτήσεις σου:

«Ἡ συλλογὴ ξένων γραμματοσήμων ἀποτελεῖται ἀπὸ 60.000 περίπου διάφορα γραμματόσημα καὶ ἡ ἑλληνικὴ ἀπὸ 1.000 περίπου. Κάθε σειρὰ ἔχει ἀπὸ 1 ἕως 20 γραμματόσημα. Τὰ ἀσφράγιστα ἔχουν μεγαλυτέραν ἀξίαν ἀπὸ τὰ σφραγισμένα. Ἐμβάζοντες 40.000 δρχ. εἰς τὸν κ. Μιχ. Τζιβόγλου, ὁδὸς Κάνιγγος 12β Ἀθήνας, θὰ λάβετε εἴκοσι περίπου πλήρεις ἀσφράγιστες σειρές.

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου: Ἰωάν. Ἀν. Μποζίκα (* ἐν τάξει τὸ ψηφοδέλτιό σου), Ἐλ. Τσιχλάκη (*), Τιμ. Μαράτσου, Ἀναστασίου Δ. Γιαννοπούλου(* τὶς ἐπὶ πλέον 2000 τὶς πέρασα στὴν προαιρετικὴ εἰσφορὰ κι' εὐχαριστῶ πολύ), Μάρκον Ἰωάννου Μαργαρίτη (*), Νίκου Γερολάνδου (* εὐχαριστῶ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα καὶ σὲ συγχαίρω ἀκόμη μιὰ φορὰ γιὰ τὴν ἐξαιρετική σου ἐργασία. Γιὰ τὸ δημοτικὸ τραγοῦδι σου γράφω πάρα κάτω), Ἀναστασίου Ἀναγνώστη (*), Γεωργίου Ἀδαμοπούλου (*), Ἄννας Καραβασίλη Σπ. Δρίκου (*), Ἀγγέλου Ἀρναούτογλου, Χρ. Ε. Παπαϊωάννου (*πολὺ μὲ συγκίνησε τὸ γράμμα σου) Δημ. Ἀρ. Σιταρᾶ (*), Δημ. Κορεμλίδη (*), Γεώργιος Κατσαμάκη (*), Μαρίας Βουνάτσου (*) Γεωργίου Τουρλάκη (* σὲ εὐχαριστῶ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα καὶ σὲ συγχαίρω γιὰ ὅλα μὲ ὅλη μου τὴν καρδιά).

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Σταμάτιος Πολυμερούδης (καλά), Ρὸζ Μαργαριτάρι (ἔτσι κι' ἔτσι), Φαιδροῦ (καλό), Παυσανία Μυλωνᾶ (καλό, ἀλλὰ μὲ ἐσφαλμένες προοπτικές), Ζηλιάρας (πολὺ καλό), Ἐξάψαλμου (ὅπως πάντα πολὺ καλά).

∴ Πῆρα τὶς «σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Χρῖστος Τουλιόπουλος, Δημ. Κάρκος, Φαιδρός.

∴ Σοῦ ἀπαντῶ ἐδῶ ΧΡ. Δ. ΚΟΤΙΝΑ στὶς ἐρωτήσεις σου. Φιλολογικὴ Σχολὴ δὲν ὑπάρχει. Ὑπάρχει Φιλοσοφικὴ Σχολή. Ὅταν λέμε σπουδάζει «Φιλολογία» ἐννοοῦμε πὼς σπουδάζει στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολή. Καὶ τοὺς καθηγητὰς ποὺ βγαίνουν ἀπ' αὐτὴ τοὺς λέμε φιλολόγους. Εἰς τὴν φιλοσοφικὴ σχολὴ ἐξετάζονται: Ἔκθεση, λατινικά, ἀρχαῖα (μετάφραση), γραμματική, ἱστορία. Τὶς ἐκθέσεις τὶς θέλουν στὴν καθαρεύουσα.

∴ ΝΙΚΟ ΜΥΡΣΙΝΗ πῆρα τὴν ἀθλητική σου συνεργασία.

∴ Σοῦ εὔχομαι «Λακὰζ» νὰ εἶναι ἀποδοτικὴ ἡ συνεργασία σου μὲ τὸ «Τυχερὸ 13» καὶ τὸ «Ἀρκάδι». Τὸ Χριστουγεννιάτικο τοῦ «Τυχεροῦ 13» ἀρκετὰ καλό, ἀλλὰ πάει γιὰ τοῦ... χρόνου! Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τὸν σατυρικὸ στίχο...

∴ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ ΠΕΤΡΟ Ι. ΜΗΤΡΑΚΑ γιὰ τὶς εὐχές σου.

∴ Δὲν μοῦ ἀρέσουν ΛΕΟΝΑΡΝΤΟ ΝΤΑ ΒΙΝΤΣΙ αὐτοῦ τοῦ εἴδους οἱ παρεξηγήσεις. Σοῦ συνιστῶ θερμά ἂν θέλης νὰ εἴμεθα φίλοι νὰ ἀφήνης κατὰ μέρος τὰ νεῦρα καὶ τὸ «εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα» νὰ τὸ παίρνης ὅπως εἶναι καὶ νὰ μὴν τὸ ἑρμηνεύης «ὢχ σὲ βαρεθήκαμε πιά»! Διότι ἂν δὲν κάνω λάθος γιὰ τὰ ποιήματα ἀπάντησα. Ὅσο γιὰ τὸ παράπονό σου γιὰ τὸ σκίτσο καὶ τὴν πεννομαχία θὰ ἔπρεπε νὰ σοῦ πῶ τεχνικῶς αὐτὰ δὲν γίνονται. Μοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ παρακολουθήσω ὅλα αὐτὰ ὅπως μοῦ τὰ λές! Ἀλλὰ τὸ ὅτι δὲν σοῦ ἔκαμα, γιὰ λόγους τεχνικοὺς τὸ χατήρι, δὲν θὰ πῆ ὅτι σοῦ εἶπα «δὲν μὲ παρατᾶς βρὲ παιδί μου καὶ σύ». Τέτοιες φράσεις δὲν τὶς μεταχειρίζομαι καὶ διαμαρτύρομαι γιατὶ μοῦ τὶς ἀποδίδεις μὲ τόση εὐκολία καὶ «ἐλαφρᾷ τῇ καρδίᾳ». Ὅσο γιὰ τὰ σκίτσα σου δὲν μπορεῖς νὰ ἔχης παράπονο. Σχεδὸν ὅλα — πλὴν ἐλαχίστων — βρίσκονται στὸ τυπογραφεῖο καὶ περιμένουν τὴν σειρά τους. Ὅσο γιὰ τὸν Ἐξάψαλμο ἔχω νὰ σοῦ πῶ: Ἂν ἀπὸ τὰ δικά σου δημοσιεύω ἂς ποῦμε τὸ 8[illegible] τοῖς ἑκατὸν τοῦ Ἐξάψαλμου δὲν δημοσιεύονται οὔτε τὰ 30% ἀπὸ ὅσα μοῦ στέλνει. Καὶ ὀφείλεις νὰ ὁμολογήσης ὅτι τὰ σκίτσα τοῦ Ἐξάψαλμου ὅπως καὶ τὰ δικά σου εἶναι πολὺ καλά! Ἀντιπαρέρχομαι ὅλα τὰ ἄλλα ποὺ μοῦ γράφεις καὶ ἐλπίζω πὼς θὰ ὁμολογήσης καὶ σὺ πὼς μὲ τὸ γράμμα σου ὑπερέβης τὰ ἐσκαμμένα».

∴ Καλὲς οἱ συνεργασίες ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΔΑΛΛΑ.

∴ Ἐν τάξει ΜΙΧΑΗΛ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΡΑΓΚΟΥΛΑ γιὰ ὅτι μοῦ γράφεις σχετικὸ μὲ τὰ ψηφοδέλτια. Ὅσο γιὰ τὰ σκίτσα μὴν σοῦ κάνει ἐντύπωση. Αὐτὰ τὰ στέλνω στὸ τυπογραφεῖο — ὅλα καὶ πολὺ καλὰ κλπ. — καὶ μπαίνουν ἀνάλογα μὲ τὶς ἀνάγκες τῆς σελίδας.

∴ Μοῦ γράφεις ΓΙΟΥΛΙΑ ΣΙΜΩΝΕΤΗ: «Κι ἄλλη φορὰ σᾶς ἔγραφα πόσο ἀγαπῶ τὸ ὡραῖο περιοδικό σας ἢ μᾶλλον περιοδικό μας. Ἄρχισα νὰ τὸ ἀγοράζω ὅταν δὲν ἤξερα ἀκόμη νὰ διαβάζω καὶ μοῦ τὸ διάβαζε ἡ μαμά μου. Τώρα εἶμαι στὴ Τετάρτη Δημοτικοῦ καὶ δὲν ἀφήνω οὔτε μιὰ σελίδα του ἀδιάβαστη. Πόσα δὲν ἔμαθα διαβάζοντας ἀχόρταγα τὰ κάθε τι! Θὰ σᾶς παρακαλέσω κάτι. Ἀπὸ τὴ μαμά μου ἔμαθα ὅτι ὑπάρχει ἄλλη μιὰ Ἱστορία τῆς Δέλτα ποὺ λέγεται Γιὰ τὴν Πατρίδα καὶ εἶναι σὰν συνέχεια μὲ Τὸν καιρὸ τοῦ Βουλγαροκτόνου. Τώρα ποὺ θὰ τελειώση ὁ Βουλγαροκτόνος νομίζω ὅτι ὅλα τὰ παιδιὰ μὲ χαρὰ θὰ διαβάσουν καὶ τὸ πρῶτο ἂν θελήσετε νὰ τὸ δημοσιεύσετε».

Σ' εὐχαριστῶ πολὺ μικρή μου φίλη γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Ὅσο γιὰ τὸ μυθιστόρημα, προτίμησα νὰ δώσουμε τὴν «Ἡρωΐδα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως» ποὺ εἶναι πραγματικὰ περίφημο.

∴ Πολὺ μοῦ ἀρέσουν ΜΑΡΙΑ ΣΤΕΦΟΥ αὐτὰ ποὺ μοῦ στέλνεις.

∴ Σὲ εὐχαριστῶ θερμὰ ΗΛΙΑ ΝΙΚ. ΣΩΤΗΡΙΟΥ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο γράμμα σου.

∴ Καλὸ τὸ ποίημά σου ΓΕΩΡΓΙΕ ΜΠΕΓΚΑ.

∴ Σᾶς εὐχαριστῶ ΓΕΩΡΓΙΕ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ καὶ ΓΕΩΡΓΙΕ ΜΠΕΓΚΑ γιὰ τὸ ὡραῖο γράμμα σας.

∴ Καὶ τὸ δικό σου ποίημα ΓΙΩΡΓΟ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ καλό.

∴ Πολὺ καλὴ ἡ ἔκθεσή σου ΕΥΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΕ ΧΡΙΣΤΟ. Εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ τὶς φροντίδες σου. Ἡ συνδρομὴ δὲν πρόκειται νὰ μεταβληθῆ.

∴ Σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὸ ὡραῖο σας γράμμα καλά μου παιδιὰ ΠΕΤΡΟ, ΓΙΩΡΓΟ καὶ ΚΩΣΤΑ ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΕ.

∴ Ὁ φιλοτελιστὴς ΔΑΣΟΥΛΑ σοῦ στέλνει τὴν ἀκόλουθη ἀπάντηση στὶς ἐρωτήσεις σου:

«Μιὰ πλήρης σειρὰ ἑκατονταετηρίδος ἀσφράγιστη στοιχίζει δρχ. 70.000 καὶ σφραγισμένη δρχ. 40.000. Ἐπὶ πλέον δρχ. 2.000 διὰ ταχυδρομικῆς ἀποστολῆς. Στείλατε τὰ χρήματα εἰς τὸν κ. Μιχαὴλ Τζιβόγλου ὁδὸς Κάνιγγος 12β, Ἀθήνας καὶ θὰ σᾶς τὴν στείλη».

∴ Καὶ σὲ σὲ ΚΑ·Ι·ΠΑΛΕΞΗ ὁ Φιλοτελιστὴς ἀπαντᾶ: «Ὅταν συγκεντρώσης 2.000 τοὐλάχιστον γραμματόσημα γερὰ καὶ καθαρὰ νὰ μᾶς ξαναγράψετε».

∴ Πολὺ ἐνδιαφέρουσα ἡ συνεργασία σου ΧΡΗΣΤΟ ΔΗΜ. ΚΟΤΙΝΑ.

∴ Καὶ τὸ ποίημά σου ἐνδιαφέρον ΛΑΚΗ ΘΡΥΛΟ.

∴ Ἐν τάξει ΑΝΝΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ.

∴ Εὐχαριστῶ θερμὰ ΣΩΤΗΡΗ ΚΑΡΛΗ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα.

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ ΠΑΥΛΟ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΕ.

∴ ΒΡΟΝΤΗ σὲ εὐχαριστῶ γιὰ τὰ παραγγέλματα.

∴ Γιὰ τὶς εὐχές σου ΙΩΑΝΝΗ ΧΡ. ΛΑΜΠΡΑΚΗ σ' εὐχαριστῶ. Εὐχαριστήθηκα πολὺ ποὺ πῆρα γράμμα σου.

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ἀγαπητέ μου ΔΗΜΗΤΡΙΕ ΚΟΜΠΟΛΗ.

∴ Ἐξαιρετικὰ καλὸ ΕΞΑΨΑΛΜΕ τὸ «Καπηλειό».

∴ Καλὲς οἱ συνεργασίες σου ΧΡΙΣΤΟ ΤΟΥΛΙΟΠΟΥΛΕ.

∴ Ἐσημείωσα ἰδιαιτέρως τὴν ὑπόδειξή σου ἀγαπητέ μου φίλε ΜΙΣΣΙΕ.

∴ Θὰ σοῦ γράψη ἡ διεκπεραίωση ἀγαπητὲ ΙΩΑΝΝΗ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΕ.

∴ Πολὺ ἄργησες νὰ μοῦ στείλης τὴ συνεργασία σου ΔΗΜΗΤΡΗ Σ. ΚΑΛΤΣΟΥΛΑ. Πάντως σ' εὐχαριστῶ καὶ σὲ συγχαίρω γιὰ τὴν ὡραία γιορτή σας.

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΛΕΩΝΙΔΑ ΤΖΑΜΤΖΟΓΛΟΥ γιὰ τὶς εὐχές σου.

∴ Ἀρκετὰ καλὴ ἡ συνεργασία σου ΠΑΙΔΙ τοῦ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ.

ΓΕΝΝΑΙΟ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟ.

∴ Εὐχαριστῶ καὶ σένα καὶ τὴ μαμά σου καὶ ὅλους τοὺς δικούς σου ΟΥΡΑΝΙΑ ΣΙΚΑΛΙΔΟΥ γιὰ τὰ καλά σας λόγια καὶ τὸ ἐνδιαφέρον σας.

∴ Μπράβο ΔΙΟΝ. ΠΑΠΑΔΑΤΕ.

∴ Δημοσιεύω ἐδῶ ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΛΤΣΟΥΛΑ τὸ ποίημά σου «... Βρῆκα τὸ φῶς!...»:

Εἶμαι κατάπονος δῶ κάτου. Εἶμαι δαρμένος ά-
(γριωπά...
Ἔλα, Λευκέ μου, πάρε στράτα, σχίσε πλατύκαμ-
(πους, πέρνα βουνά.
Γιομάτος φῶς, σὰ νὰ προβάλλης. Σὲ βλέπω κεῖ
(στὸν οὐρανό...
Χύσ' ἀπ' τὸ φῶς σου θεῖες λάμψεις, καὶ φέγγε
(μου νὰ περπατῶ.

Εἶμαι τῆς στράτας πλανεμένος, εἶμαι μονάχος
(χωρὶς φῶς.
Πονᾶ ἡ ψυχή μου δὲ βαστᾶ. Κλαίει μοναχή της.
(Τί κλαθμός!...
Ὅλες οἱ στράτες μὲ καλοῦνε. Λένε πὼς φῶς, θὲ
(νὰ μοῦ δώσουν
Μ' ὅλο θρηνῶ γιατ' εἶναι πλάνη, τὰ ψευτοτά-
(ματα «θὰ δώσουν...»

Κι' ὅλο πονῶ κι' ὅλο θρηνῶ. Ἐλπίδα, φῶς, δὲν
(ἀγροικῶ...
Δέρνει ὁ βοριὰς τὰ σωθικά μου, καὶ παραδέρνω
(μοναχό.
Πάλεσα γὼ χωρὶς τὸ φῶς. Γύρναγα ὁ μαῦρος,
(δῶ κι' ἐκεῖ.
Γύρναγα μέσα στὴ σκοτιά, γιὰ νάβρω κάποιο...
(λυτρωτή.

Μὰ μάνα φῶς δὲν ἀγροικοῦσα, σὰν περπατοῦσα
(στὴ νυχτιά...
Μαῦρα χταπόδια μὲ κυκλῶναν καὶ μ' ἔδερναν
(στὴν παγωνιά...
— Κι' ἦρθε μιὰ μέρα ποὺ τὸ βρῆκα... βρῆκα τὸ
(φῶς μέσα στὸ φῶς...
...Ὢ!... τί χαρὰ μέσ' στὴν καρδιά μου, τώρα
(ποὺ θρόνιασ' ὁ Χριστός...

∴ Διάβασα μὲ προσοχὴ τὸ γράμμα σου ἀγαπητέ μου ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΚΩΝ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΕ. Τὸ κάλυμμα θὰ στοιχίση 15.000 δραχμὲς καὶ θὰ γίνη ἐφόσον θὰ ἔχω ἐπαρκεῖς παραγγελίες. Τὶς ἄλλες ὑποδείξεις σου τὶς μελετῶ μὲ προσοχή. Ὅσο γιὰ τὸ φίλο μας δὲν ἔχεις δίκιο. Καὶ δὲν καταλαβαίνω σὲ τί τὸν ἔθιξα: (πολὺ περισσότερο πῶς τὸν ἔβρισα!). Προσπάθησε νὰ μοῦ δώση ἕνα μάθημα: Ἐὰν εἶχε δίκιο θὰ τὸν εὐγνωμονοῦσα! Ἀλλὰ εἶχε ἄδικο! Ἂν ἀνοίξη ὅλες τὶς μυθολογίες, ὅλα τὰ ἐγκυκλοπαιδικὰ λεξικὰ θὰ δῆ ὅτι ἐγὼ ἔχω δίκιο καὶ αὐτὸς τὸ ἄδικο! Ὁ Φαέθων εἶναι υἱὸς τοῦ Ἡλίου καὶ ὄχι τοῦ Ἀπόλλωνος. Καὶ ἀκριβῶς στὴν περίπτωση τοῦ «Φαέθοντος» γίνεται διάκριση μεταξὺ Ἡλίου καὶ Ἀπόλλωνος. Τώρα τί νὰ κάμω; Γιὰ νὰ μὴ χαλάσω τὸ χατῆρι τοῦ φίλου μας νὰ ἀνατρέψω τὴ μυθολογία; Καὶ ἀντὶ νὰ μοῦ ζητήση συγγνώμη ποὺ πῆγε, ἔτσι μὲ ἐλαφρὰν τὴν καρδίαν, νὰ μὲ διορθώση (αὐτὸ φυσικὰ δὲν μὲ πείραξε, μὲ στενοχώρησε μόνο ἡ εὐκολία μὲ τὴν ὁποίαν μερικοὶ νέοι χωρὶς νὰ ἀνοίξουν ἕνα βιβλίο, χωρὶς νὰ προσέχουν οὔτε στοὺς γραμματικοὺς τύπους κἄν, ἔρχονται νὰ σοῦ κάμουν τὸν ἔξυπνο.) Αὐτὸ εἶναι ἕνα ἐλάττωμα ποὺ πρέπει νὰ τὸ καταπολεμήσω! Ὄχι γιὰ μένα φυσικά ἀλλὰ γιὰ τὸν ἴδιο. Ἀλλοίμονο, ἂν ἀφήνουμε ἀπαρατήρητες τέτοιες ἐνέργειες. Θὰ καλλιεργήσουμε κακοὺς χαρακτῆρες. Καὶ γιὰ τὸ νέο ποὺ μιλᾶμε ἔχω καλὴ ἰδέα καὶ ἂν παρατήρησες δείχνουμε αὐστηρὸς περισσότερο στοὺς καλούς... Ἂς ἀφήση τὰ πείσματα ὁ φίλος μας. Καὶ ἂς φροντίση ὁ ἴδιος νὰ μοῦ γράψη. Εἶμαι βέβαιος πὼς δὲν θὰ βρῆ σοβαρὰ ἐπιχειρήματα νὰ ὑποστηρίξη τὴν ἄποψή του!... Γιὰ τὸ σύλλογο λοιπὸν καλὴ ἐπιτυχία!

∴ Δέχομαι ἀνεπιφύλακτα τὶς διαβεβαιώσεις σου ΕΔΕΣΣΑΙΕ Μ. Κ. καὶ δημοσιεύω ἐδῶ τὸ ποίημά σου «Θύμησες»:

Τρέμουν τὰ χέρια ἀπ' τὴν συγκίνηση
τὰ μάτια δάκρυα γεμίζουν.
Δύναμη στὴν ἀγέραστη καρδιὰ
οἱ δόξες οἱ παλὴὲς θυμίζουν.

Ἀδύναμη, ἀνάκατη μὲ λύπη
καὶ πόνο πρὸς τὰ περασμένα
ἡ γέρικη ματιὰ κυττᾶ.
— ΕΦΥΓΑΝ — κράζει ἀπελπισμένα.

— Ἄχ!! δόξες, νειᾶτα μαγεμένα
φύγατε ἀπ' τὴν ἔρημο κρυφὰ —
λένε τὰ κάτασπρά του χείλη
ἐνῶ ἡ ψυχὴ κλαίει βουβά.

Κυττάζει ἀκόμη τὶς φωτογραφίες...
Μὰ ἡ καρδιά του δὲν βαστᾶ.
Τὰ μάτια ἔχουνε βουρκώσει
σὲ κλάμα, ἀβάσταχτο ξεσπᾶ...

∴ Εὐχαριστῶ ΚΩΣΤΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΕ γιὰ τὶς εὐχές σου καὶ σοῦ εὔχομαι κι' ἐγὼ καλὴ πρόοδο!

∴ Χάρηκα πολὺ ποὺ ἔμαθα Κ. ΚΟΣΜΑ πὼς διατυπώνεις καὶ σὲ στίχους:

Εἴμαστε εὐτυχισμένα
στὴν παιδικὴ στέγη αὐτὴ
πάντα ἐμεῖς ποθοῦμε
νὰ ζοῦμε μέσα σ' αὐτή!

∴ Δὲν εἶναι ἀνάγκη ΘΑΝΟ ΠΑΣΧΟ νὰ σοῦ λέω πὼς εἶναι πάντα τὰ ποιήματά σου εὐπρόσδεκτα.

∴ Πολὺ ὡραῖοι οἱ στίχοι σου ΖΗΛΙΑΡΑ. Μπράβο!

∴ Χάρηκα ποὺ τὰ περάσατε ἔτσι ὡραῖα στὴν παιδόπολή σας ΓΙΩΡΓΟ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗ.

∴ Θὰ φροντίσω νὰ βάζω καὶ τὸ πατρώνυμό σου ΓΙΩΡΓΟ ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ.

∴ Πολὺ καλὰ Ι. ΤΣΙΡΟΓΙΑΝΝΗ τὰ ποιήματα καὶ τὸ πεζό. Μοῦ γράφεις πὼς νοιώθετε μεγάλη χαρὰ μὲ τὸν ἐρχομὸ τοῦ περιοδικοῦ στὴν παιδόπολή σας. Αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπός μας: Νὰ εἶναι τὸ περιοδικὸ ὁ παντοτεινὸς καὶ πιστὸς σύντροφός σας. Μπορεῖς ἐὰν θέλης νὰ ἔχης φιλολογικὸ ψευδώνυμο.

∴ ΝΙΚΟ ΙΜΒΡΙΩΤΗ: Ἔχεις ταλέντο. Γι' αὐτὸ σοῦ τὸ λέω ἀπροκάλυπτα. Ἀλλὰ δὲν δημοσιεύω τὴ συνεργασία σου γιατὶ δὲν θεωρῶ τὸ θέμα κατάλληλο γιὰ τὸ περιοδικό. Στεῖλε μου κάτι ποὺ νὰ μπορῆ νὰ δημοσιευθῆ.

∴ Χάρηκα ποὺ περνᾶς τόσο ὡραῖα στὴν παιδόπολη τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέα ΙΩΑΝΝΗ ΛΙΟΥΤΟ. Ἡ συνεργασία σου ἐνδιαφέρουσα.

∴ Καὶ γιὰ τὶς εὐχές σου καὶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια σ' εὐχαριστῶ ἀγαπητέ μου φίλε ΚΕΡΑΥΝΕ. Καλούτσικο τὸ ποίημά σου.

∴ Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὶς εὐχές σου ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΧΑΤΖΗ-ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ.

∴ Καλὴ ἡ συνεργασία σου ΜΙΜΗ ΡΟΔΗ.

∴ Εὐχαριστῶ ΕΔΕΣΣΑΙΕ Μ. Κ. καὶ γιὰ τὶς εὐχές σου καὶ γιὰ τὶς ὡραῖες συνεργασίες σου.

∴ Ὁ Κ. Ε. μοῦ καταγγέλλει ὅτι τὸ ποίημα «Συντακτικὸ» ποὺ μοῦ ἔστειλε ὁ Ἰωάννης Φλέσσας εἶναι ἀντιγραφή. Καλὸ τὸ ποίημά σου.

∴ Ἂν ἔλαβα τὸ γράμμα σου ΜΙΚΗ ΖΕΖΑ σοῦ ἀπάντησα. Ἀλλὰ νομίζω πὼς τὸ ἔλαβα. Ἔτσι δὲν εἶναι;

∴ Ὁ φίλος μου ΑΛ. ΜΑΚΡΥΛΑΚΗΣ δίνει ἐπαρκεῖς ἐξηγήσεις γιὰ τὸ ζήτημα τῆς ἀντιγραφῆς. Θεωρῶ τὸ ζήτημα λῆξαν. Τὸ ποίημα διαβιβάστηκε στὸ γραμματέα τῆς συντάξεως.

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ ΧΑΤΖΗΕΜΜΑΝΟΥΗΛ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΣΤΑΜ. ΧΑΧΛΑΚΗ γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ θὰ αἰσθάνωμαι ἰδιαίτερη χαρὰ νὰ παίρνω γράμματά σου.

∴ Πῶς τὰ πέρασες ΠΑΥΣΑΝΙΑ ΜΥΛΩΝΑ στὴν Πόλη; Γιατὶ δὲν μοῦ ἔγραψες τὶς ἐντυπώσεις σου; Γιὰ τὰ καλά σου λόγια σ' εὐγνωμονῶ.

∴ Μοῦ γράφεις ΘΕΜΗ Γ. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΕ (Ἄργος): «Πρὶν ἀπὸ δυὸ χρόνια μιὰ ἐλπίδα ἐκπληρώθηκε στὴ ζωή μου, μιὰ χαρὰ μὲ πλημμύρισε! Ἄρχισα νὰ διαβάζω τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» — τὸ περιοδικὸ αὐτὸ ποὺ ἀποπνέει τὸ ἄρωμα τῆς βαθείας χριστιανικῆς πίστης — οἱ συμβολισμοὶ τοῦ ὁποίου εἶναι μιὰ νοσταλγία πρὸς τὰς ὑψηλὰς ἀρχὰς καὶ ἀξίας τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τῆς Κοινωνίας. Ὁμολογῶ πὼς ὅσο χρόνο κρατᾶ τὸ διάβασμα τοῦ περιοδικοῦ μὲ τὸν ἐλεύθερο στίχο, μὲ τὰ χριστιανικά του πορίσματα, τὶς διάφορες φιλοσοφημένες ἰδέες του, ζῶ ὧρες ἐξαγνισμένης ζωῆς. μιᾶς ζωῆς ποὺ μυρίζει ὁλόκληρη ἀπὸ ἐνάρετο βίο καὶ χριστιανικὴ ἀλήθεια».

Ἐπίσης δημοσιεύω ἐδῶ τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ ποιήματά σου:

ΣΤΗ ΓΑΛΗΝΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

(Ὁ καλοπεσμένος... ἐσὺ)

Παραπλήθυνε ἀσφαλῶς
μέσ' στὴ χώρα μας ἡ γνώση
κι' ὅλοι λέν: — «Ἕνας... τρελλὸς
ἀπ' τὴ γνώση θὰ μᾶς σώση».
Ὥστε θἄχης τὴν τιμὴν
καὶ λεφτούλια νὰ τσεπώσης
κι' ἀπ' τὴν γνώση νὰ μᾶς σώσης;
Εἴθε, γένοιτο, Ἀμήν!

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΖΗΚΟ ΜΑΡΚΟ γιὰ τὶς εὐχές σου: Ὅσο γιὰ τὴ στήλη «Μὲ ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ» ἔχω νὰ σοῦ πῶ τοῦτο καὶ μόνο: Ἔχουν τυπωθῆ τώρα οἱ ἀπαντήσεις σὲ ἐρωτήσεις τοῦ καλοκαιριοῦ γιὰ τὰ φύλλα 74, 75, 76 καὶ 77. Καὶ ἐκκρεμοῦν πάνω ἀπὸ 300 ἐρωτήσεις. Πῶς νὰ σοῦ ἀπαντήσω ἐσένα ὅταν μάλιστα μὲ ἐρωτᾶς θέματα φιλοσοφικὰ μὲ τὰ ὁποῖα ἀσχολεῖται ὁλόκληρη ἡ φιλοσοφία καὶ δὲν δίνει λύσεις; Ὑπομονὴ λοιπόν!

∴ Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὶς εὐχές σου ΓΕΩΡΓΙΕ ΤΣΙΑΛΙΟ.

∴ Πολὺ λυπήθηκα Ε. ΠΟΛΥΜΕΡΟΥΔΗ ποὺ ἔστες νὰ παρηγορήση καὶ σένα καὶ τὴν οἰκογένειά σου. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια θερμὰ εὐχαριστῶ.

∴ Καλὲς οἱ συνεργασίες σου φίλε ΛΑΚΗ ΓΚΟΝΟΠΟΥΛΕ-ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ.

∴ Ἐν τάξει ἡ συνεργασία σου ΓΙΑΝΝΗ ΕΓΝΑΤΗ.

∴ Καὶ ἡ δική σου ΝΙΚΟ ΜΥΡΣΙΝΗ.

∴ Πῆρα τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Παναγιώτης Καψάλης Ταρζάν, Διαβάτης Κ. Κ., Ἀθαν. Ν. Παπαθανασόπουλος.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Παναγιώτης Καψάλης (καλούτσικα), Ἀλ. Βρατσάλης (δύο καλὰ τὰ ἄλλα ὄχι) Μαῦρος Πειρατὴς (μᾶλλον καλά) Χρῖστος Σαμανίδης (καλούτσικα), Σπ. Τσιγγλιέρης (καλά). Πῆρα καὶ τὴν ἀθλητική σου πληροφορία).

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Κων. Μπαρμπῆς, Ἀγγ. Καλλινάκης, Ταρζάν, Παν. Καψάλης, Δημ. Ἀγγελίδης, Ἀνεμῶνες, Ἀθ. Πάσχος καὶ Σπ. Τσιγγλιφῆς.

∴ Διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων: Γ. Τζανουδάκη, Νικολάου Παπᾶ*) εὐχαριστοῦμε. Ἀλλὰ μὴν στέλνετε τὶς ἐπιστολὲς στὸν κ. Μαλατέστα), Δημ. Σχολείου Ὀλυμπιάδος Χαλκιδικῆς, Ἰωακεὶμ Παπαγιαννάκη (*), Θεοδ. Σιούτη (εὐχαριστῶ δι' εὐχάς), Γεωργίου Μηνᾶ (*) Σὲ εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν ἐξαιρετικὰ ὡραία, συγκινητικὴ καὶ πατριωτικώτατη ἐπιστολή σου) Γ. Παραπαγκίδη (*) Ἰωάννη Τσαρισάρη (*) εὐχαριστῶ, Ἀγησιλάου Παπαοικονόμου (ὅσο γιὰ τὴ διαφορὰ θὰ πάρης ἀπάντηση ἀπὸ τὴ διεκπεραίωση. Ὅσο γιὰ τὸ ἄλλο τῆς ἀντιγραφῆς τί νὰ σοῦ πῶ;). Κων. Χριστομάνου (*) τὸ γράμμα σου μὲ συγκίνησε πολύ. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ σὲ συγχαίρω γιὰ τὰ τόσο εὐγενικά σου αἰσθήματα), Χρ. Μπεχλιβανίδη (*), Γεωργίου Ἀργυράκη (*), Νικολάου Φελήνη (*) πολὺ μὲ εὐχαρίστησε ἡ πληροφορία ὅτι ἔχω τόσο καλοὺς φίλους στὸ χωριό σου. Πασχάλη Ντιώντα (ἡ προηγούμενη ἐπιστολή σου μὲ τὶς 10.000 ἔχει ληφθῆ. Καὶ θὰ ἔχης πάρει πιὰ τὰ τεύχη). Ἀπ. Καραγιάννη (*), Θάνου Πάσχου (*), Νώντας Δημητριάδη, Δ. Κασούμη (μπράβο σου· σὲ συγχαίρω γιὰ τὸν τρόπο ποὺ ἐξοικονόμησες τὴ συνδρομή σου. Ἔψαλλες τὰ κάλλαντα καὶ μάζεψες τὰ λεπτὰ ποὺ σοῦ ἐχρειάζοντο γιὰ νὰ συγκεντρώσης τὴν συνδρομή). Γιώργου Παναγιωτοπούλου (*), Θεοπίστου Κων. Κυλινδρῆ (* σὲ δεχόμαστε μὲ ἰδιαίτερη χαρὰ στὸ περιοδικὸ), Παν. Παπαγιάννη (*) Χρίστου Σαμανίδη, Σπύρου Τσιγγλιφῆ (* πρέπει νὰ σοῦ ἀπάντησα. Πάντως οὔτε καὶ τώρα μπορῶ νὰ σοῦ ἀπαντήσω. Ἔκαμα συστάσεις στὴ διεκπεραίωση). Γεράσιμου Μπαρτζούκα (*).

∴ Ἕνας φίλος μου κατηγορήθηκε γιὰ ἀντιγραφή. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ μοῦ δώση κάποια ἐξήγηση, νά τί μοῦ γράφει: «Ἀντιγράφω γράμμα πρὸς γράμμα): «Σήμερα ἴδα στὸ περιοδικό σας γιὰ τὴν ἀντιγραφὴ ποὺ λέει αὐτός. Νὰ τοῦ πεῖτε ὅτι εἶναι ἕνας μεγάλος βλάκας μὲ περικαιφαλέα καὶ δὲν ξέρει τὴ γίνεται». Καὶ ρωτάω ἁπλῶς: Ὁ φίλος μου νομίζει πὼς μὲ τὴν ἀπάντηση αὐτὴ ἀνατρέπει τὴν κατηγορία; Μποροῦσε νὰ δώση μιὰ ἐξήγηση: Νὰ διαψεύση. Νὰ ἀποδείξη ὅτι ἡ κατηγορία δὲν εἶναι σωστή. Ἢ νὰ ὁμολογήση τὸ σφάλμα του, ἂν ἡ κατηγορία εἶναι ἀκριβής. Ἀντ' αὐτοῦ τί κάνει: ὑβρίζει. Πετάει μιὰ βρισιά. Καὶ ἐνῶ ἡ κατηγορία περὶ ἀντιγραφῆς δὲν ἀνατρέπεται, προσθέτει καὶ κάτι ἄλλο εἰς βάρος του: τὸ χαρακτηρισμὸ τοῦ ὑβριστοῦ. Ἐλπίζω ὅτι ὁ φίλος μου θὰ ἀντιληφθῆ πὼς αὐτὰ ποὺ λέω εἶναι σωστὰ καὶ ὅτι αὐτὸ ποὺ ἔκαμε ἦταν σφάλμα.

∴ Βρίσκω ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΨΑΛΗ πὼς τὰ ποιήματά σου εἶναι ἀρκετὰ ἐνδιαφέροντα. Καλὸ τὸ «Κοντὰ στὸ τζάκι».

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΑΓ. ΚΑΛΛΙΑΝΑΚΗ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα. Θὰ προσπαθήσω νὰ ἱκανοποιήσω τὴν αἴτησή σου.

∴ Τὸ ψευδώνυμο «Ἀνεμῶνες» ποὺ μοῦ ἔστειλαν δυὸ καλές μου φίλες δὲν τὸ ἐγκρίνω γιατὶ τὸ ἔχει ἄλλη.. Τοὺς δίνω ὡστόσο τὸ ψευδώνυμο μὲ τὸ ὁποῖον δημοσιεύεται ἡ ἀγγελία τους. Καὶ ἂς μὲ θεωρήσουν... νουνό τους, ἀλλιῶς χαλᾶμε τὴν κουμπαριὰ καὶ ἂς ζητήσουν νὰ τοὺς ἐγκρίνω ἄλλο δικό τους.

∴ Διάβασα μὲ προσοχὴ τὴν ἔκθεσή σου ἀγαπητέ μου ΧΡΙΣΤΟ ΣΑΜΑΝΙΔΗ. Ἔχει ἀρκετὸ ἐνδιαφέρον. Μπράβο.

∴ Δὲν εἶχες ποτὲ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕ ΒΡΑΤΣΑΛΗ τὸ ψευδώνυμο Ταρζάν. Αὐτὸ ἔχει ἐγκριθῆ γιὰ τὸ 1952 γιὰ ἄλον. Πότε μοῦ τὸ ἔστειλες ; Πότε καὶ πῶς ἔστειλες τὴ συνδρομή; Πολὺ θὰ ἤθελα νὰ μάθω;

∴ Ἐνδιαφέρουσα ἡ συνεργασία σου ΚΩΝ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ.

∴ Θὰ μποροῦσε μὲ μικρὲς ἀνεπαίσθητες διορθώσεις ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΠΟΣΙΝΑΚΗ τὸ ποίημά σου «Σειρῆνες» νὰ γίνη περίφημο. Θὰ ἤθελα νὰ τὸ προσέξης μόνος σου... Τὸ « Ζωή μου» τὸ δημοσιεύω. Πάντως τὴν ἐρώτησή σου ἂν πρέπει κλπ.

πολὺ μὲ λύπησε.

∴ Ξαναστεῖλε τὸ γράμμα σου στὴ διεκπεραίωση ΔΗΜ. ΑΓΓΕΛΙΔΗ καὶ ἐλπίζω νὰ πάρης αὐτὴ τὴ φορὰ ἀπάντηση. Ὅσο γιὰ τὶς καταγγελίες αὐτὲς ἔχουν γίνει πρὸ πολλοῦ. Καὶ «μὴ δὶς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ». Ἔχουν πάρει ὅλοι αὐτοί... ἀμνηστία.

∴ Σᾶς εὐχαριστῶ «ΠΑΠΑΡΟΥΝΕΣ» γιὰ τὸ ὡραῖο σας γράμμα. Καὶ λυπᾶμαι εἰλικρινῶς ποὺ ἐξ αἰτίας τοῦ περιωρισμένου χώρου τὴν ἡμέραν αὐτὴν δὲν μπορῶ νὰ τὴ δημοσιεύσω ὁλόκληρη.

∴ Βρίσκω ΘΑΝΟ ΠΑΣΧΟ (Ἔδεσσα) ἀρκετὰ καλὸ τὸ ποίημά σου. Καὶ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ. Ἐλπίζω πὼς καὶ οἱ φίλοι μου θὰ συμφωνήσουν μαζί σου καὶ μαζί μου.

ΗΘΕΛΑ ΝΑΜΟΥΝ

Ἤθελα νάμουν τζίτζικας ὁλημερὶς νὰ ψάλλω,
σὲ τόνο γιορτινώτατο τὸν Πλάστη τὸ μεγάλο.
Κι' ὅταν ἀγάλι κόβουνταν τῆς ζήσης μου τὸ νῆμα
ἡ ὕλη ποὺ μὲ ἔπλασε νὰ μοῦ γινόταν μνῆμα...
Νάμουν ἀηδόνι ξακουστὸ κι' ὅλο τὸ καλοκαίρι
νὰ τραγουδῶ στὶς ρεματιές, τὰ λόγγα καὶ τ' ἀγέρι
νὰ φέρνη μου τὸ λάλημα χαρὰ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους.
Κι' ὅταν τὰ φύλλα χλώμιαζαν νάφευγα γι' ἄλλους (τόπους,
ὁλάνθιστους, περίχαρους, τὴν ἄνοιξη ντυμένους
καὶ νάφερνα παρηγοριὰ καὶ σ' ἄλλους πονεμένους...
Ἤθελα νάμουν ροδανθὸς ἢ ἄσπιλο κρινάκι
ποὺ ἡ εὐωδία μου βάλσαμο νάχυνε στὸ φαρμάκι
αὐτῶν, ποὺ τοὺς προσφέρθηκε ξέχειλο τὸ ποτήρι,
ὥσπου καὶ μέν' ἀγαλινὰ ἡ κεφαλή μου γύρει...
Τοῦ Πόντου κῦμα νάμουνα, π' ἀλάργα ξεψυχάει
στὸν βράχο τῆς ἀκρογιαλιᾶς, ὄντας τονὲ φιλάει
καὶ νάφερνα μηνύματα ἀπὸ τὰ γαλάζια πλάτια,
ἄλλα ποὺ φέρνουν δάκρυα, 'πὸ τὴ χαρὰ στὰ μάτια
καὶ ἄλλα πικρολάλητα τόσες καρδιὲς ποὺ καίνε,
τόσες ψυχὲς ποὺ σβήνουνε νυχτόημερα καὶ κλαῖνε...
Κάτι τὸ σπάνιο νάμουνα, πρωτόφαντο ἕνα πλάσμα
καὶ νάχα ὅλες τὶς πνοὲς γιὰ ὕμνησής μου ἆσμα!
Ἤθελα νάμουνα πρόσχαρος σὰν μουσική, πνοούλα
κι' αἰώνια νὰ Σὲ ἔψαλα, μὲ μιὰ ψυχὴ παιδούλα...

∴ Θὰ βγῆ τὸ κάλυμμά του τοῦ 1952 ἂν ἔχω ἀρκετὲς παραγγελίες ΘΑΝΑΣΗ Ν. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΕ. Ἡ συνεργασία σου πολὺ καλή.

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου: Δημητρίου Κασούμη (* εὐχαριστῶ), Νικ. Κουβαρδᾶ καὶ Δημ. Τζαλαλῆ(*), Ἰωάν. Χρ. Ττσατᾶ (*), Γρηγορίου Ραπτοπούλου (* εὐχαριστῶ θερμὰ τὸν Ι. Α. Σιμόπουλο), Ἀθ. Κασσελᾶ (*εὐχαριστῶ διὰ προαιρετικὴν εἰσφοράν), Ἀργυρῶς Τσαχειρίδου (εὐχαρίστως), Παναγιώτη Σερδελῆ (*), Κατίνας Μιχελάκη, Ἀγγέλας Πυριοβολῆ (* εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ ὅλα). Σάββα Σφαιροπούλου (*), Βασιλείου Μούτσου καὶ Χρ. Μπακάλη (* εὐχαριστῶ θερμὰ τὸν φίλον μου Βιτάλη, ἀλλὰ δὲν χρειαζόταν οἱ ταυτότητες. Μοῦ ἀρκεῖ ἡ διαβεβαίωσή σας), Παναγιώτη Γαλατᾶ (* σὲ εὐχαριστῶ καλό μου παιδὶ ποὺ πλήρωσες καὶ σὺ μὲ τοὺς χωριανούς σου τόσο πολὺ τὴν ἀγριότητα τῶν Γερμανῶν καὶ τῶν συμμοριτῶν), Ἠλ. Γρ. Ζερβούλη (* εὐχαριστῶ θερμῶς), Εὐσταθίου Χ. Φαβούτη (* ἐν τάξει), Ἰωάννη Κατσοπρίνου (*), Εὐθύμιου Σημαιοφορίδη (*), Ἠλία Ἰωάν. Βεργέτη (*), Θανασίου Παλιουρᾶ(*), Χρίστου Χούδρη (* τὸ γράμμα σου πολὺ μὲ συγκίνησε), Κων. Παπαβασιλείου καὶ Παναγιώτου Παραδιὰ (*:, Σεραφεὶμ Μπαλωμένου (*), Σπύρου Ἀλιπράντη (*), Ἀδὰμ Γιαννοῦ (*), Ἐλπιδοφόρου Σιμοπούλου (* δὲν κατάλαβα τίποτε ἀπὸ ὅσα μοῦ γράφεις περὶ ἐκγλημάτων κλπ.), Τάκη Παπαστερίου (* πολὺ συγκινήθηκα ἀπὸ τὸ γράμμα σου. Εὐχαριστῶ θερμά. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ μοῦ στέλνετε ξένες βεβαιώσεις. Μοῦ φτάνει ἡ δική σας). Ἀπὸ τεχνικὲς σχολὲς Β. Ἑλλάδος, Θεοδώρου Καραβίδα, Ἀλεξάνδρου Χαιρεστανίδη(*), Νῖκο Κυριακόπουλο(*), Βασιλείου Ζ. Παντοπούλου(*), Ἐμμ. Στ. Καπετανάκη(*), Δημ. Κατσογιάννη(*), Πέτρον Παππᾶ(*), Α. Σιώρου(*), Λάκη Βασιλειάδη(*). Διταξίου Δημ. Σχολείου Ἀμμουλιάνες, Ἰωάννου Ν. Ταμιωλάκη(*), Εὐγενίας Γ. Ρούσσου (* εὐχαριστῶ πολὺ τὸν Ἠλ. Γρ. Ζερβουλὴν γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον του), Ἀριστ. Οὐσταμπασίνη, Ἀριστείδη Νικολοπούλου, Εὐσταθίου Μουταφίδη (* εὐχαριστῶ πολὺ τὸν φίλον μου Χρῖστον Μουταφίδην) καὶ Νίκης Πολίτου.

∴ ΓΛΑΡΕ ΤΟΥ ΠΑΓΑΣΗΤΙΚΟΥ, τὶς συστάσεις σου λαβαίνω ὑποσημείωση. Ἀλλὰ τὸ κάλυμμα τοῦ 3ου τόμου οὔτε κἂν παρηγγέλθη. Περιμένω παραγγελίες!

∴ Φίλε μου ΠΑΠΑΛΑΖΑΡΕ. Μόνο τὶς πεννομαχίες ἔλαβα ὑπ' ὄψη. Τὰ ἄλλα στὸ ἴδιο χαρτὶ γραμμένα πῆγαν χαμένα. Μὰ ποιὸς σοῦ εἶπε πὼς εἶναι τὸ δικό σου τὸ ψευδώνυμο «Παιδὶ τῆς Μακεδονίας». Αὐτὸ εἶναι ἄλλου. Σοῦ ἐγκρίνω κάποιο ἄλλο ποὺ βάζω στὴν ἀγγελία σου. Θὰ τὸ μαντέψης μόνος σου. Καὶ νὰ μοῦ στείλης πλήρη τὰ στοιχεῖα σου.

∴ Τὸ ψευδώνυμό σου ΝΙΚΗ ΛΑΡΗ δὲν ἐγκρίθηκε ὅπως μοῦ τὸ ἔστειλες. Στὸ διόρθωσα λίγο στὴν κατάληξη. Θὰ τὸ δῆς. Μοιάζει πολὺ μ' αὐτὸ ποὺ μοῦ ἔστειλες.

∴ Ἐν τάξει ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΡΑΓΚΟΖΗ. Ὁ Ἀλ. Μακρυλάκης πῆρε «ἄφεση ἁμαρτιῶν».

δὲν εἶναι ἡ ἰδία [illegible] μου. Κωνστ. Μακρυγιάννη, Μίμη Ροδῆ καὶ Δήμητρας Μαραγκόζη.

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Εὐάγγελου Καλατζῆ καὶ Κ.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Ἀγρινιώτικου Λαουτζίκου (καλά), Παβουγαδῆ (καλούτσικο), Μίμη Ροδῆ (καλούτσικο), Θρακιώτη (καλούτσικα), Σ. Σκαφίδα (ἔτσι κι' ἔτσι), Κ. Λίβα (καλά), Δήμητρας Μεραγκόζη (καλά). Ἄννας Καφάση (καλούτσικα), Δ. Μαρκοπούλου (πολὺ καλό, ἀλλὰ θὰ βγῆ κλισσέ); Λεονάρδου Ντὰ Βίντσι (πολὺ καλά), Κυριάκου Ἀρίκα (ἔτσι κι' ἔτσι).

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου: Ἀποστόλου Παπουτσῆ, Αἰκατερίνης Χρ. Χριστοδούλου καὶ Κυβέλης Κλήμη, Κλεάνθη Μαρκούση, Ἐμμ. Μιχ. Χατζηδάκη, Εὐαγγέλου Καλαντζῆ καὶ Κωνσταντίνου Τσιρογιάννη.

∴ Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Διον. Μαρκοπούλου (καλά). Ἀνδρέα Βεζύρη (καλὸ ἀλλὰ ὄχι ἐπίκαιρο), Κωνστ. Μακρυγιάννη (καλό), Κων. Τσιρογιάννη Δημ. Καλτσούλα (καλά), Ναπ. Σαΐνη (καλά), Ζωῆς Χαβελούδη (καλά), Μίμη Ροδῆ (καλά), Νίκου Πασπεράκη (καλή). Ἀθ. Μόχαλη (καλό), Πάνου Ἀσιναίου (καλὸ τὸ διήγημα πολὺ ὅμως μεγάλο καὶ τὰ ἄλλα καλά), Ἐλπιδοφόρου Σιμοπούλου (καλά), Ἰωάννου Μόντου (καλό), Διαβάτη Κ. Κ. (καλό), Νίκου Κυριακοπούλου (πολὺ καλό), Εὐγενείας Γιαννοπούλου (τὸ βρίσκω ἐνδιαφέρον. Εὐχαριστῶ τὸ Λεονάρδο Ντὰ Βίντσι).

∴ Μοῦ γράφεις Μυστηριώδη Ἄγνωστη:

«Καινούργιος χρόνος! Καινούργια ζωὴ
ἂς παύση κάθε ἀντιγραφή.
Μὲ τὸν ἴδιον ζῆλον
ὅλοι ἂς ἐργασθοῦμε
ἄξια τέκνα τῆς Ἑλλάδος μας
ὅλοι νὰ ἀναδειχθοῦμε.
Ἡμεῖς νὰ ὀργανώσουμε
μιὰ νέα Ἑλλάδα
σύνθημά μας
ἂς εἶναι ἡ δᾶδα.
Ὁδηγός μας θἆναι ὁ Θεὸς
Καὶ τὸ ἔργον μας θὰ προοδεύη ἐμπρός».

Σὲ εὐχαριστῶ.

∴ Καὶ σὺ Διαβάτη Κ. Κ. μοῦ εὔχεσαι ἔμμετρο τὸ νέο χρόνο:

«Ἡ μοῖρα ὑγεία στὴ ζωὴ
πάντοτε νὰ σᾶς δίνη
μὲ τὶς λαμπάδος τὴ χρυσὴ
φλόγα νὰ σᾶς φωτίζη.
Κάθε γλυκό σας ὄνειρο
ἀληθινὸ νὰ γίνη
καὶ τὸ λουλούδι τῆς χαρᾶς
κοντά σας νὰ ἀνθίζη».

∴ Δὲν μπορεῖς νὰ μοῦ ἐξηγήσης ΚΩΝΣΤ. ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ πὼς ἀκριβῶς ἐννοεῖς αὐτὴ τὴ σκοπιμότητα. Γιατὶ ὁμολογῶ δὲν κατάλαβα. Ὅσο γιὰ τὴν προσευχὴ πῆρε τὸ δρόμο καὶ ὁ γραμματέας τῆς συντάξεως ἔχει τὸ λόγο.

∴ Καλὰ ΠΑΤΡΑ ΤΣΙΡΟΓΙΑΝΝΗ, θὰ φροντίσω.

∴ ΓΙΩΡΓΟ ΓΙΩΡΓΟΠΟΥΛΕ. Θὰ σοῦ ἀπαντήσω στὸ ἄλλο φύλλο.

∴ Εὐχαριστῶ θερμὰ τὴν ἀρχηγό, τὸ προσωπικὸ καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπητιοῦ» Πενταλόφου γιὰ τὶς εὐχές τους.

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὶς εὐχές σου ἀγαπητέ μου ΙΑΚΩΒΕ ΕΜΜ. ΨΑΡΡΑ.

∴ Ἔχει καλῶς ΠΑΝ. ΚΑΜΒΟΥΣΙΔΗ.

∴ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Κ. ΠΑΠΑΤΣΩΡΗ. Θὰ σοῦ μιλήσω μὲ εἰλικρίνεια: Τὰ ποιήματά σου δὲν εἶναι τέλεια. Ἔχουν ὅμως κάποια ἀξία καὶ δίνουν ἐλπίδες μιᾶς καλῆς ἐξελίξεως. Μπορῶ νὰ σοῦ πῶ ἀκόμα: Δὲν πῆρες τὸ σκαλοπάτι πρὸς τὸν κατήφορο. Κάνεις ὅμως ὄχι γρήγορα ἀλλὰ πάντως σταθερὰ βήματα ἀνόδου.

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΑΓΓΕΛΕ ΑΓΓΕΛΙΔΗ γιὰ τὸ γράμμα, τὶς εὐχές σου καὶ τὶς ὑποδείξεις σου.

∴ Χάρηκα ΘΕΟΔΩΡΕ ΣΟΝΙΤΗ ποὺ ἔπιασες δουλειὰ ὡς τυπογράφος στὸ «Φῶς». Μπορεῖς νὰ γραφῆς μὲ 10.000 συνδρομητής. Ἡ συνεργασία σου μὲ ἱκανοποίησε πολύ. Ἀπάντησα σ' ὅλες τὶς ἐπιστολὲς ποὺ εἶχα στὰ χέρια μου μέχρι καὶ τὴν Κυριακὴ 11ην τρέχοντος.

◆◆

Νέα ψευδώνυμα

Ἐγκρίνονται ἢ ἀνανεώνονται τὰ ψευδώνυμα: ΑΓΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ, ΑΓΝΟΣ ΦΙΛΑΘΛΟΣ, ΑΓΡΙΝΙΩΤΙΚΟΣ ΛΑΟΥΤΖΙΚΟΣ, ΑΚΗΣ ΑΝΘΕΜΙΟΣ, ΑΛΕΞΙΑ ΤΗΣ ΘΕΚΛΑΣ, ΒΑΡΔΑΣ, ΒΡΟΝΤΗ, Γ. ΔΑΡΙΒΑΣ, ΓΙΑΝΝΗΣ ΕΓΝΑΤΗΣ, ΓΙΟΣ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΓΛΑΡΟΣ ΤΟΥ ΠΑΓΑΣΗΤΙΚΟΥ, ΓΟΛΙΑΘ, ΕΞΑΨΑΛΜΟΣ, ΖΑ·Ι·ΡΑ, ΖΗΛΙΑΡΑ, ΗΡΩΑΣ ΘΡΥΛΟΣ, ΙΠΠΟΤΗΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΜΑΥΡΑΣ, ΚΟΚΟΒΙΟΣ, ΚΟΡΕΣ ΤΟΥ 1953, ΜΙΚΡΗ ΚΙΝΕΖΟΥΛΑ, ΜΙΜΗΣ ΡΟΔΗΣ, ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΑΓΝΩΣΤΗ, ΝΕΡΑ·Ι·ΔΑ ΤΗΣ ΠΕΡΑΝΘΗΣ, ΝΙΚΟΣ ΓΕΡΟΛΑΝΔΟΣ, ΝΤΟΛΟΡΕΣ, ΝΤΟΡΕΜΗΣ, ΞΑΝΘΕΣ ΠΡΙΓΚΗΠΟΠΟΥΛΕΣ, ΞΑΝΘΟΣ ΜΙΚΥ, ΠΑΒΟΥΓΑΔΗΣ, ΠΑΝΟΣ ΑΣΙΝΑΙΟΣ, ΠΑΠΑΡΟΥΝΕΣ ΠΕΡΓΑΜΟΣ, ΠΡΟΚΟΜΜΕΝΟΣ ΤΕΜΠΕΛΗΣ, ΡΑΜΠΑΓΑΣ, ΡΙΝ - ΤΙΝ - ΤΙΝ, ΤΡΟΒΑΔΟΥΡΟΣ, ΦΑΙΔΡΟΣ, ΦΑΤΑΟΥΛΑΣ, ΧΑ·Ι·ΔΕΜΕΝΗ, ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ, ΧΡΥΣΟΣ ΔΙΑΒΟΛΟΣ, ΨΥΝΟ ΤΗΣ ΔΡΥΟΣ.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ο ΖΙΑΚΑΣ

(Οἱ Ζιακαῖοι ἢ Ζαχαῖοι, ἦταν μεγάλη οἰκογένεια ἁρματωλῶν ποὺ ἔδρασε τὸ 18ον καὶ 19ον αἰῶνα. Κατάγονταν ἀπὸ τὸ χωριὸ Τέστα τῶν Γρεβενῶν γνωστὸ σήμερα μὲ τὸ ὄνομα Ζιάκας. Κύριοι ἀντιπρόσωποι τῆς οἰκογενείας τῶν Ζιακαίων μέσα στὴν ἱστορία εἶναι ὁ Θεόδωρος Ζιάκας, ὁ Γιαννούλας Ζιάκας καὶ ὁ Νικολάκης Ζιάκας. Τὸ παρακάτω δημοτικὸ τραγοῦδι ἀναφέρεται στὸν Νικολάκην Ζιάκαν ὅταν αὐτὸς κατὰ τὴν ἐπανάσταση τοῦ Χατζηπέτρου (1854), στὴν ὁποία πῆρε μέρος ὁ [illegible] μὲ τ' ἀσκέρι του, ἀναγκάστηκε ἀπὸ τοὺς Τούρκους νὰ κλειστῆ στὸ παρὰ τὰ Γρεβενὰ Μέγα Σπήλαιο, ὅπου δολοφονήθηκε κατόπιν προσοδίας, ἀπὸ τοὺς Τούρκους.

Ἐσᾶς βουνὰ τὰ Γρεβενά, καὶ πευκα τοῦ Μετσόβου
βουνὰ μ' νὰ χαμηλώσετε γιὰ δυὸ ντουφέκια τόπο
γιὰ νὰ φανοῦν τὰ Γρεβενά, κι' αὐτὸ τὸ Μέγα Σπήλαιο [illegible]

πὼς πολεμάει ὁ Ζιάκας μὲ τὴν Τουρκιά, μὲ [illegible]
(μιζὰμ [illegible]

Τρεῖς μέρες ὁ Ζιάκας κάνει πόλεμο, τρεῖς μέρες
(καὶ τρεῖς νύχτες

δίχως νερὸ δίχως ψωμί, δίχως κάνα ἰμντάτι.
Πέφτουν ντουφέκια σὰ βροχὴ γκιουλέδες σὰ χαλάζι
κι' αὐτὰ τὰ λιανοντούφεκα σὰν τὴ λιανὴ δροσούλα
— Πάψε Ζιάκα μ' τὸν πόλεμο πάψε καὶ τὰ ντου[illegible]
[illegible]

νὰ κατακάτσ' ὁ κουρνιαχτὸς νὰ σηκωθῆ ἡ ἀντάρα
νὰ μετρηθοῦν τ' ἀσκέρια μας νὰ δοῦμε πόσοι [illegible]
[illegible]

Μετριοῦνται οἱ Τοῦρκοι τρεῖς φορὲς καὶ λείπουν
(τρεῖς χιλιάδες

Μετριοῦνται τὰ κλεφτόπουλα, καὶ λείπουν [illegible]
(νομάτοι

Ὁ ἕνας πάσχει γιὰ ψωμὶ ὁ ἄλλος γιὰ φυσίγγια
τὸ τρίτο τὸ παλήκαρο ψηλὰ στὸ καραοῦλι.
(Ἀπὸ τὸ Αον τεῦχος τῆς «Δημοτικῆς Ποιήσεως» ἀριθ. 38).

Ἀνακοίνωση ΝΙΚΟΥ ΨΗΜΜΕΝΟΥ
(Νῖκος Γερολάνδος)

◇◇

Προαιρετικὲς εἰσφορὲς

Ἐλάβαμε τὶς παρακάτω προαιρετικὲς εἰσφορές:

Ἀναστάσιος Δ. Γιαννόπουλος (41—2[illegible]) δραχ. 2.000.

Ἀθ. Κασσελᾶς (42—53) δρχ. 5.000

◇◇

Πεννομαχίες

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 51)

ἀλληλογραφῶ. Γειὰ χαρὰ Ντολορές, Ἀρτινοπούλα Λεον. Βίτσι.
Μυστηριώδη Ἄγνωστη

189. Μαῦρε Πειρατὴ μὲ γνωρίζεις; Εἶμαι συμπατριώτισσά σου. Βαρῶνε Χ., Θανάση Μπέμπη ἀλληλογραφῆτε; Γράψετε Ζήνων Σγουράκην, Βασιλέως Γεωργίου 50, Κατερίνην διά... Ἄγνωστη
Μυστηριώδη

190. (42—92)

Ἄφησε πιὰ τὴ Ντολορὲς
καημένε Τεμπελᾶκο
ἐκείνη ἐσυμμάχησε
μὲ ἄλλον γαϊδουρᾶκο.

Ξανθὲς Πριγκηποποῦλες

191. Π. Γατούλα πόσα ποντικάκια πιάνεις τὴν ἡμέρα;
Πριγκηποποῦλες Ξανθομαλλοῦσες

192. (62—93)

Μὲ φούρια κατεβαίνω
καὶ ὅλους σᾶς θορῶ
στὴν πεννομαχόστηλη μπαίνω
γιὰ νὰ ἀγωνιστῶ.

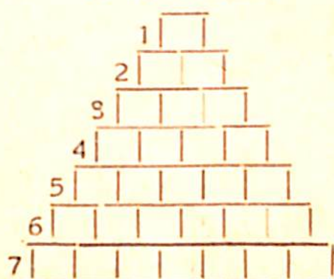
Νεράϊδα τῆς Περάνθης

193. Ἀρτινοπούλα γειὰ χαρά. Δυὸ Ἀλητάκια γιατί; Π. Τεμπέλη τί γίνεσαι, χάθηκες.
Νεράϊδα τῆς Περάνθης
(Ξανθομαλλοῦσα)

194. (41—21) Πονεμένη Τσιγγάνα μοῦ λὲς τὴ μοῖρα μου; Γιὰ πληρωμὴ θὰ σὲ μάθω τὰ θαύματα τῆς λευκῆς μαγίας. Συμφωνεῖς; Τροβαδοῦρε ἔρχεσαι νὰ τραγουδήσης; Ἔχω.... σκοτοῦρες! Θλιμμένη Παναγιά, θέλεις παρηγοριά;
Νῖκος Μελωδὸς

Περνάτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

1) Σύμφωνον. 2) Ἄρθρον. 3) Ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα. 4) Ἑλληνικὸ νησί. 5) Μεγάλη πόλις τῆς Ἰαπωνίας. 6) Μέλος τοῦ σώματος ἀλλὰ καὶ οἰκιακὸ σκεῦος. 7) Ἕνας ἀπὸ τοὺς μαθητὰς τοῦ Χριστοῦ.

Κωνστ. Μπαρμπῆς
Ζερὸ Φιλιππιάδος

2) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

1	Κ	Α				
2		Κ	Α			
3			Κ	Α		
4				Κ	Α	
5					Κ	Α
6				Κ	Α	
7			Κ	Α		
8		Κ	Α			
9	Κ	Α				

Μόνον ὁριζόντια: 1) Διαμέρισμα τοῦ σπιτιοῦ. 2) Ὁ Δαίδαλος ἦταν πατέρας του. 3) Ἕνα ἱστορικὸ μοναστῆρι. 4) Εὐαγγελιστής. 5) Περιοχὴ τῆς Β. Ἀμερικῆς. 6) Νησὶ τοῦ Ἰονίου. 7) Εἴθε. 8) Αὐτὰ τὰ δένδρα δὲν παράγουν τίποτε. 9) Ὄχι ὁριζόντια.

Φ. Σβολιαντόπουλος
Γρεβενὰ

3) ΑΣΤΕΡΙ

Ὁριζόντια: Ἱερὰ πόλις τῶν Μουσουλμάνων. Κάθετα: Πόλις τῆς Ἰαπωνίας. Διαγώνια: Λιμάνι τῆς Καυκασίας.— Δὲν εἶναι διόλου καλός.

Εὐάγ. Τσιλίφης

4) ΑΠΡΟΟΠΤΑ

Πῶς λέγεται αὐτὸς ποὺ ξέρει πολλὰ καὶ ποὺ διαβαζόμενος ἀνάποδα εἶναι πάλι ὁ ἴδιος;

Ἰωάν. Νασούλης
Ζηρὸ Φιλιππιάδος

5) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Μὲ τ' ἀρχικὰ τῶν παρακάτω λέξεων ποὺ ζητοῦμε, σχηματίζεται τὸ ὄνομα ἀρχαίου Δήμου τῆς Ἀττικῆς, ὅπου ἔλαβε χώραν μιὰ ἱστορικὴ μάχη:

1) Ἀρχαία Μικρασιατικὴ πόλη.
2) Ἤπειρος.
3) Εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα.
4) Βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος.
5) Τὸ ὑγρὸ στοιχεῖον.
6) Τέτοια πουλιὰ εἶναι τὰ καναρίνια.
7) Ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος.

Κλ. Μαρκούσης
Βόλος

6) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Σὲ νότα εὐρωπαϊκὴ
ἀντωνυμία προσθέτω
καὶ τῶν ἀνθρώπων σύνολο
εὐθὺς σᾶς παραθέτω.

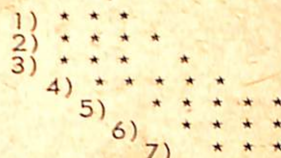
Δ. Παναγιωτίδης, Σέρραι

7) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

— Τί ζητᾶς Γιῶργο σκυμμένος στὰ νερά;
— Τὸ βιβλίο μου. Ἔπεσε μέσα εἰς τὸ ρυάκι.
— Καὶ τί βιβλίο ἦταν;
— Μὰ σοῦ τὸ εἶπα.

Βοστιτσάνικη ἀγκαλιὰ

8) ΕΞΑΓΩΝΟ

Ὁριζόντια καὶ κάθετα: 1) Ἀνεψιὸς τοῦ Ἀβραάμ. 2) Προφήτης. 3) Νησὶ τοῦ Αἰγαίου. 4) Ὁμοιάζων (ἀρχ.). 5) Δὲν λείπει ἀπ' τὸ θέατρο. 6) Ἡ κλητικὴ τοῦ ἀνδρός. 7) Ἀρχαία θεά.

Διον. Μαρκόπουλος, Κορώνη

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 74

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1													
2		■										■	
3			■								■		
4				■						■			
5													
6													
7													
8													
9													
10				■						■			
11			■								■		
12		■										■	
13													

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Γυναικεῖο χαϊδευτικὸ ὄνομα. — Ἕνα γνωστὸ πουλί. 2) Ἀκόμη (ἐπίρ.). — Ἐπαναλαμβανόμενον ξεπουλᾶ. 3) Τὸ μόριο τῶν συγκαταβατικῶν.— Σύνδεσμος (ἀνάπ). — Παραπέμπει. — Νότα (ἀνάπ.). 4) Καὶ ἄλλη νότα. — Ἐπίρρημα τοπικό. 5) Κατορθώνει τὰ πάντα. — Εἶναι τὸ νερό. 6) Ἀνδρικὸ χαϊδευτικὸ ὄνομα. 7) Τρωκτικό. 8) Χρησιμοποιεῖται γιὰ τὸ χορό. 9) Ἀποτελεῖ καταστροφὴ γιὰ τὴ γεωργικὴ παραγωγή. — Τέτοια κατορθώματα, ἐνθουσιάζουν. 10) Μὲ ποιόν τρόπο; — Ὁ μεγαλύτερος ποταμὸς τῆς Ἑλβετίας. 11) Μόριο. — Οἱ ἡλικιωμένοι, ἔχουν ἀρκετά. — Σύνδεσμος ἀντιθετικός. — Εἶναι λεπτοτάτη. 12) Ἀνωτάτη ποδοσφαιρικὴ ἀρχή. — Κάποιος. 13) Ἕνα καταστρεπτικὸ ναρκωτικό. — Κατάγεται ἀπὸ μιὰ τῶν Δωδεκανήσων.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Μιὰ αἴσθηση. — Δὲν τὴν ξέρουν οἱ φιλάργυροι. 2) Νευρικὸς κλονισμὸς (ξεν.). — Καθιστᾶ ὁρατὰ τὰ ἀντικείμενα. 3) Νότα. — Στρατάρχης τοῦ Ναπολέοντος.— Κτητικὴ ἀντωνυμία. — Ἡ αὐγὴ στὴ γενικὴ (ἀρχ.). 4) Ποιητικὴ ὀνομασία ζώου. — Πρόθεση. 5) Κοινῶς λέγεται λατρόνι. — Τὸ σκυλὶ εἶναι τέτοιο ζῶο. 6) Κατάγεται ἀπὸ ἕνα νησὶ τοῦ Αἰγαίου (θηλ.). 7) Τὸ γουροῦνι ἀρχαϊστί. 8) Πόλη τῆς Β. Ἰταλίας. 9) Ἕνας ἀπὸ τοὺς περιφήμους «Σωματοφύλακες» τοῦ Δουμᾶ. — Ἐπαρκῆ. 10) Ἔχουν τὶς ἴδιες διαστάσεις. — Πόλη τῆς Γαλλίας, ὅπως προφέρεται. 11) Ξενικὴ ἄρνηση. — Χρονικὸ ἐπίρρημα. — Σύμβολο μιᾶς ἀριθμητικῆς πράξεως. — Νότα. 12) Πρόθεση. — Σύνδεσμος. 13) Κοινὴ ὀνομασία τῆς Ἀμφίσσης. — Πόλη τῆς Μ. Ἀσίας στὴν ὁποία γεννήθηκε ὁ Ἅγιος Παῦλος.

ΛΥΣΕΙΣ 73ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΤΑ 7 ΠΟΤΑΜΙΑ

1) ΑΞΙΟΣ. 2) ΑΛΦΕΙΟΣ. 3) ΕΒΡΟΣ. 4) ΠΗΝΕΙΟΣ. 5) ΑΛΙΑΚΜΩΝ. 6) ΣΤΡΥΜΩΝ. 7) ΕΥΡΩΤΑΣ.

2) ΜΑΓΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑ

Οἱ καινούργιες λέξεις ποὺ θὰ σχηματισθοῦν, εἶναι οἱ ἑξῆς:
1) ΡΩΜΗ. 2) ΝΕΡΩΝ. 3) ΤΕΛΟΣ. 4) ΡΗΞΙΣ. 5) ΡΗΝΟΣ. 6) ΣΑΓΗ.

3) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

9	3	7	4	2	6	12
3	7	4	2	6	12	9
7	4	2	6	12	9	3
4	2	6	12	9	3	7
2	6	12	9	3	7	4
6	12	9	3	7	4	2
12	9	3	7	4	2	6

4) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

1) Ἀ—λεξάνδρεια. 2) Ν—ίνα. 3) Τ—ουρκία. 4) Ὥ—ρα. 5) Ν—άουσα. 6) Ἰ—θάκη. 7) Ὄ—λυμπος. 8) Σ—ταυρὸς = ΑΝΤΩΝΙΟΣ.

5) ΔΗΜΩΔΕΣ ΑΙΝΙΓΜΑ

Τὸ θερμόμετρο.

6) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

ΜΠΑΣΤΟΥΝΙ (ὁ μπαΜΠΑΣ ΤΟΥ ΝΙκου κλπ.).

7) ΜΠΟΡΕΙΤΕ;

«Πᾶν μέτρον ἄριστον».

8) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

Α Ρ Τ Α
Χ Α Ρ Α
Ο Μ Α Σ
Α Ν Ν Α
Β Ι Α Σ
Γ Α Τ Α
Α Μ Η Ν

9) ΤΡΙΑΙΝΑ

Υ Α Χ
Δ Ν Ι
Ρ Ι Ο
ΑΝΤΑΙΟΣ
Τ
Ο
Σ

ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡ. 73

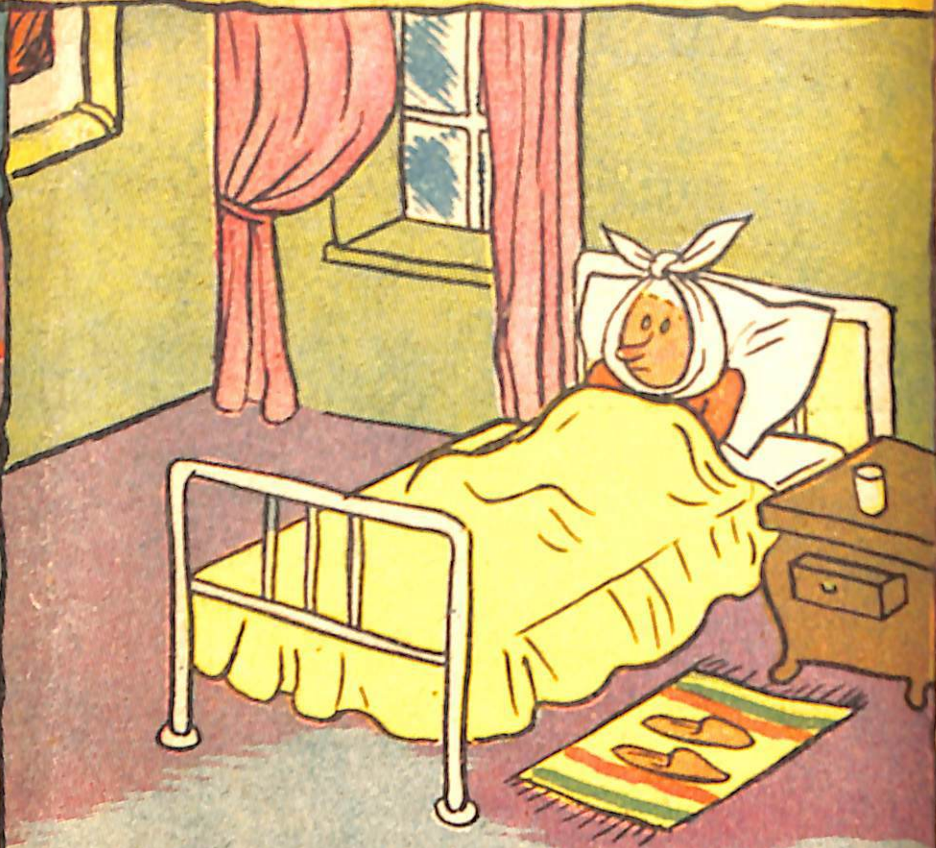
ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΑΡΑΒΙΑ — ΓΑΛΛΙΑ. 2) ΛΑ — ΩΣ. 3) ΑΓΡΑΦΟΣ. 4) ΕΡΙΣ — ΗΤΟΙ. 5) ΝΟΣΟΣ. 6) ΣΚΕΛΟΣ — ΣΙΚΥΩΝ. 8) ΜΑΡΙΟΣ — ΖΩ·Ι·ΚΟΣ. 9) ΣΙΜΩΝ. 10) ΔΑΣΗ — ΙΑΒΑ. 11) ΤΡΩΑΔΟΣ. 12) ΙΣ — ΝΟ. 13) Α·Ι·ΒΑΛΗ — ΣΩΣΙΑΣ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΑΛΠΕΙΣ — ΜΗΔΕΙΑ. 2) ΡΑ — ΣΙ. 3) ΙΑΕΙΡΟΣ. 4) ΒΟΑΣ — ΗΤΤΑ. 5) ΝΟΜΟΣ. 6) ΑΓΡΙΟΣ — ΣΙΝΩΠΗ. 8) ΓΥΦΤΟΣ — ΖΩΩΔΗΣ. 9) ΣΙΔΩΝ. 10) ΛΥΣΗ — ΙΣΙΣ. 11) ΤΟΥΡΚΙΑ. 12) ΙΩ — ΝΑ. 13) ΑΣΚΙΟΝ — ΣΚΑΦΟΣ.

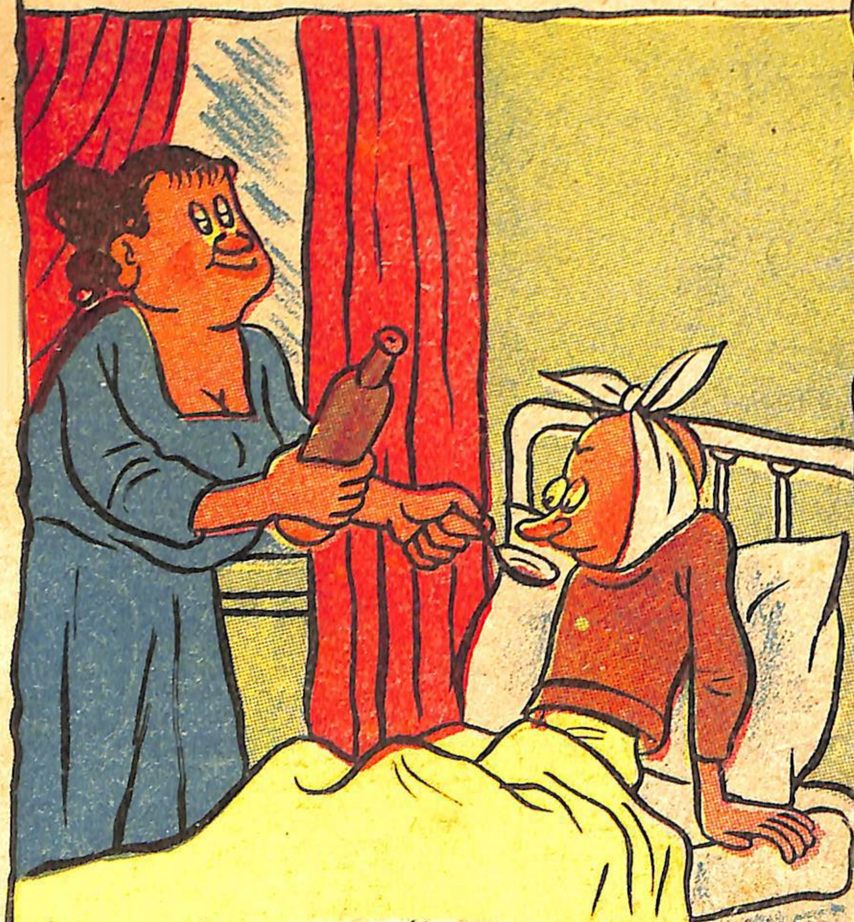
Ο ΨΕΥΤΑΡΡΩΣΤΟΣ

Ἕνα πρωΐ, πού ἔκανε κρύο, ὁ Γιαννάκης προσποιήθηκε τόν ἄρρωστο γιά νά μή πάη στό σχολεῖο...

τυλίχτηκε μέ τίς κουβέρτες, κουκούλωσε τά αὐτιά του καί ἄρχισε νά βογγάει...

Ἡ μητέρα του ὅμως πού κατάλαβε τήν ψευτοαρρώστεια τοῦ Γιαννάκη βρῆκε ἀμέσως τό φάρμακο: Ἕνα μεγάλο μπουκάλι ρετσινόλαδο.

Μόλις ὁ Γιαννάκης εἶδε τό ρετσινόλαδο, πετάχτηκε ἀπό τό κρεβάτι, φόρεσε μάνι-μάνι τά ροῦχα του, ἅρπαξε τή σάκκα του κι' ἀκόμα τρέχει.